

CONCEPT-OMGEVINGSVERORDENING GELDERLAND (DECEMBER

provincie Gelderland

Status	geconsolideerd
IDN	NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc03
Plantype	provinciale verordening
Plandatum	12-07-2016

INHOUDSOPGAVE

Omgevingsverordening Gelderland (december 2016)	5
Regels	6
hoofdstuk 1 Algemeen	7
1.1 Begripsbepaling	7
hoofdstuk 2 Ruimte	8
2.1 Inleidende bepalingen	8
2.2 Wonen	13
2.3 Bedrijvigheid	14
2.4 Glastuinbouw	15
2.5 Veehouderij	19
2.6 Grond- en Drinkwater	25
2.7 Natuur en Landschap	26
2.8 Energie	34
2.9 Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden	36
hoofdstuk 3 Milieu, Ontgroningen en Natuur	36
3.1 Algemeen	36
3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen	36
3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning	37
3.4 Bodem	52
3.5 Geluidhinder	60
3.6 Vergoeding van kosten en schade	62
3.7 Natuur	64
hoofdstuk 4 Water	70
4.1 Algemeen	71
4.2 Vaarwegen	72
4.3 Regionaal waterplan	73
4.4 Handelingen in watersystemen	74
4.5 Functies van water	74
hoofdstuk 5 Verkeer	75
5.1 Wegen	75
5.2 Vervoer gevaarlijke stoffen	77
5.3 Luchtvaartregeling	77
hoofdstuk 6 Ontheffingen	89
6.1 Ontheffingsbepalingen ten behoeve van hoofdstuk 2 Ruimte	89
6.2 Ontheffingsbepalingen ten behoeve van hoofdstuk 3 Milieu, Ontgroningen en Natuur	89

hoofdstuk 7 Handhaving	92
7.1 Handhaving milieu	92
7.2 Handhaving water	93
7.3 Handhaving wegen	93
hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen	93
8.1 Intrekking	93
8.2 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 2 Ruimte	94
8.3 Overgangsbepalingen hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur	95
8.4 Overgangsbepalingen hoofdstuk 4 Water	101
8.5 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 5 Verkeer	102
8.6 Inwerkingtreding	102
8.7 Slotbepaling	103
Bijlagen	104
bijlage 1 Functies van water	105
bijlage 2 Lijst met vaarwegen	105
bijlage 3 Kaart vaarwegen	105
bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning	105
bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater	105
bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen	105
bijlage 7 Lijst niet aangewezen provinciale wegen of gedeelten daarvan	105
bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO	105
bijlage 9 Bord Stiltegebied (vervalt)	105
bijlage 10 Terrein Luchthaven Ziekenhuis Rivierenland	105
bijlage 11 Terrein Luchthaven Wide Angle Management te Lunteren	105
bijlage 12 Terrein Luchthaven Gidding Holding B.V te Kootwijkerbroek	105
bijlage 13 Terrein Luchthaven Terlet te Arnhem	105
bijlage 14 Terrein Luchthaven Bos te Lunteren	105
bijlage 15 Terrein Luchthaven Markerink te Eibergen	105
bijlage 16 Terrein Luchthaven UMC St Radboud te Nijmegen	106
bijlage 17 Terrein Luchthaven Vonk te Winssen	106
bijlage 18 Terrein Luchthaven Wikselaar Satellite te Harskamp	106
bijlage 19 Terrein Luchthaven M.E.C. Jansen te Lunteren	106
bijlage 20 Terrein Luchthaven ULV-terrein Stakenborgweg te Voorst	106
bijlage 21 Terrein Luchthaven Jules Verne te Arnhem	106
bijlage 22 Terrein Luchthaven Tuitel te Terwolde	106
bijlage 23 Terrein Luchthaven Cattlefarm Aero Service te Asperen	106
bijlage 24 Terrein Luchthaven Maldens Vlak te Malden	106
bijlage 25 Terrein Luchthaven Swets te Empe	106

bijlage 26 Terrein Luchthaven Gidding Holding te Elst	106
bijlage 27 Natuurbegraven uitgesloten vanwege wettelijke beperkingen (nieuw)	106
bijlage 28 Vrijstelling soorten iz. schade (nieuw)	106
bijlage 29 Vrijstelling soorten iz. ruimtelijke inrichting (nieuw)	106
bijlage 30 Groeilocaties recreatiebedrijven tweede tranche Groei en krimp (nieuw)	106
bijlage 31 Streekplanuitwerking Groei en krimp (nieuw)	107
bijlage 32 Verkenningsgebied windenergie in GNN (nieuw)	107
bijlage 33 Rapportage verkenning (on)mogelijkheden van windenergie in bosgebieden (nieuw)	107
Besluiten	108
bijlage 1 Vaststellingsbesluit Omgevingsverordening Gelderland	109
bijlage 2 Vaststellingsbesluit (1) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)	109
bijlage 3 GS-besluit aanpassing GNN en GO juni 2015	109
bijlage 4 Vaststellingsbesluit (2) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)	109
bijlage 5 Vaststellingsbesluit PIP Tuinbouw Bommelerwaard	109
bijlage 6 Vaststellingsbesluit Ontwerp-actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2016)	109
Toelichting	110
hoofdstuk 1 Algemeen	111
hoofdstuk 2 Ruimte	113
2.1 Algemeen	113
2.2 Wonen	113
2.3 Bedrijvigheid	115
2.4 Glastuinbouw	119
2.5 Veehouderij	123
2.6 Grond- en drinkwater	130
2.7 Natuur en Landschap	130
2.8 Energie	147
2.9 Ontheffing	150
hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur	150
3.1 Algemeen	150
3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen	150
3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning	153
3.4 Bodem	173
3.5 Geluidhinder	183

3.6 Vergoeding van kosten en schade	183
3.7 Natuur	184
hoofdstuk 4 Water	192
4.1 Algemeen	192
4.2 Vaarwegen	193
4.3 Regionaal waterplan	196
4.4 Handelingen in watersystemen	197
4.5 Functies van Water	198
hoofdstuk 5 Verkeer	198
5.1 Wegen	198
5.2 Luchtvaart	203
hoofdstuk 6 Ontheffingen	204
hoofdstuk 7 Handhaving	205
hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen	206

Omgevingsverordening Gelderland (december 2016)

Concept-Omgevingsverordening Gelderland (december 2016)

In deze geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening (vastgesteld door PS op 24 september 2014) zijn de wijzigingen ten gevolge van de volgende besluiten verwerkt:

- het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014) deel I, vastgesteld door PS op 8 juli 2015)
- het besluit tot Aanpassing begrenzing GNN en GO (vastgesteld door GS op 2 juni 2015)
- het actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014) deel II (vastgesteld door PS op 11 november 2015)
- het provinciaal Inpassingsplan Tuinbouw Bommelerwaard (door PS vastgesteld op 25 februari 2015); consequenties voor begrenzing deelgebieden glastuinbouw
- het ontwerp-actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2016) (vastgesteld door GS op 12 juli 2016)

Dit is nu de meest actuele versie van de Omgevingsverordening Gelderland.

REGELS

hoofdstuk 1 Algemeen

1.1 Begripsbepaling

artikel 1.1.1 Begripsbepaling

In deze verordening en de daarop rustende bepalingen wordt (mede) verstaan onder:

1 Bestemmingsplan

- a. plan ingevolge artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- b. beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 Wet ruimtelijke ordening;
- c. omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken ten behoeve van een project van lokaal ruimtelijk belang, tenzij uit de betreffende bepaling uitdrukkelijk anders volgt; en
- d. projectuitvoeringsbesluit als bedoeld in artikel 2.10 van de Crisis- en herstelwet.

2 Boringsvrije zone

Beschermingsgebied aangewezen op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet Milieubeheer.

De geometrische plaatsbepaling van de boringsvrije zones is vervat in het GML bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-ontw2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

3 Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland.

4 Grondwaterbeschermingsgebied

Beschermingsgebied aangewezen op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet Milieubeheer.

De geometrische plaatsbepaling van de grondwaterbeschermingsgebieden is vervat in het NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst2 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

5 Intrekgebied

Beschermingsgebied aangewezen op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet Milieubeheer.

De geometrische plaatsbepaling van de intrekgebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgeving-verordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

6 Provinciale Staten

7 Waterwingebied

Beschermingsgebied aangewezen op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a, van de Wet milieubeheer.

De geometrische plaatsbepaling van de waterwingebieden is vervat in het GML-bestand

NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst2 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

hoofdstuk 2 Ruimte

2.1 Inleidende bepalingen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, Hoofdstuk 2 Ruimte.

artikel 2.1.1 Begripsbepaling

In dit hoofdstuk en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

1 Bedrijfsmatige exploitatie

Het door middel van een bedrijf, stichting of andere rechtspersoon beheren of exploiteren van recreatiewoningen, waarbij voor recreatiewoningen geldt dat daar permanent wisselende recreatieve (nacht)verblijfsmogelijkheden worden geboden.

2 Beeldkwaliteitsplan

Plan dat voor een beheer- of ontwikkellocatie de na te streven beeldkwaliteit beschrijft en dat is gebaseerd op ten minste de ruimtelijke en visuele kenmerken van het gebied. In het plan worden randvoorwaarden en ontwerprichtlijnen voor de inrichting van de beheer -of ontwikkellocatie geformuleerd.

3 Bestaande bebouwing

Fysiek aanwezige legale bebouwing.

4 Bestaand stedelijk gebied

Bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur.

5 Biomassavergistingsinstallatie

Installatie voor de opwekking van energie door middel van vergisting van mest of andere organische producten.

6 Bouwen

Plaatsen, geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen, veranderen of vergroten van een bouwwerk of een standplaats.

7 Bouwperceel

Aaneengesloten stuk grond waarop krachtens bestaande rechten als bedoeld in artikel 8.2.2 Bestaande rechten een zelfstandige, bij elkaar behorende, bebouwing is toegestaan.

8 Extensiveringsgebied glastuinbouw

Als zodanig begrensd gebied waarbinnen na 22 januari 2011 nog eenmalig een uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven mogelijk is.

De geometrische plaatsbepaling van de extensiveringsgebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

9 Detailhandel

Bedrijfsmatig verkopen of leveren van fysieke goederen voor persoonlijk gebruik aan de consument.

10 Gelders Natuurnetwerk (GNN)

Samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang.

De geometrische plaatsbepaling van het GNN is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst12-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Natuur.

10a GNN natuurbegraven en kleinschalige recreatie onder voorwaarden mogelijk (nieuw)

De geometrische plaatsbepaling van de GNN natuurbegraven en kleinschalige recreatie onder voorwaarden mogelijk is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Natuur.

10b GNN windturbines onder voorwaarden mogelijk (nieuw)

De geometrische plaatsbepaling van de GNN windturbines onder voorwaarden mogelijk is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Natuur.

13 Glastuinbouwontwikkelingsgebied

Gebied bedoeld voor glastuinbouwontwikkeling waarbinnen uitbreiding, hervestiging of nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven en, in geval van het concentratiegebied Bommelerwaard, van bedrijven voor paddenstoelenteelt, mogelijk is, met inbegrip van bijbehorende bedrijfswoningen en van bebouwing en voorzieningen voor bedrijfsgerelateerde activiteiten.

De geometrische plaatsbepaling van de glastuinbouwontwikkelingsgebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

14 Groene Ontwikkelingszone (GO)

~~Zone die bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur die ruimtelijk verweven zijn met het GNN en daar functioneel mee samenhangen en waarin wordt ingezet op versterking van die samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.~~

De Groene Ontwikkelingszone bestaat uit gebieden met andere bestemmingen dan natuur binnen de begrenzing van de EHS uit 2009 alsmede weidevogelgebieden en rustgebieden voor winterganzen. De Groene ontwikkelingszone is ruimtelijk verweven met het GNN en hangt daar functioneel mee samen. In de Groene ontwikkelingszone wordt ingezet op versterking van de samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden

De geometrische plaatsbepaling van de Groene Ontwikkelingszone is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOV ~~a1Divers-vst1a2-ontw~~ en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Natuur.

15 Intergemeentelijk bedrijventerrein

Bedrijventerrein ten behoeve van meer gemeenten waarop bedrijven zich kunnen vestigen die qua aard, schaal en functie passen bij, of een goede aanvulling zijn op, het bestaande productiemilieu en de werkgelegenheidsstructuur.

16 Kas

Constructie van glas, kunststof of een andere materiaalsoort voor een overkapte teelt of veredeling van gewassen.

17 Kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk

Aanwezige en potentiële waarden gebaseerd op de beoogde natuurkwaliteit voor het gebied zoals beschreven in de atlas kernkwaliteiten GNN en GO of in bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO

18 Kernkwaliteiten van de Groene Ontwikkelingszone

De bestaande en te ontwikkelen kwaliteiten voor het gebied zoals beschreven in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO of in bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO.

19 Kwalitatief Woonprogramma

Door Gedeputeerde Staten vastgesteld programma met als doel het woningaanbod op regionaal niveau, zowel kwantitatief als kwalitatief, zo goed mogelijk af te stemmen op de behoefte aan woningen.

20 Kwantitatieve opgave wonen

Door Gedeputeerde Staten vastgesteld aantal (netto) aan de woningvoorraad toe te voegen woningen met als doel het woningaanbod op regionaal niveau kwantitatief zo goed mogelijk af te stemmen op de behoefte aan woningen.

21 Landelijk gebied

Grondgebied van de provincie Gelderland met uitzondering van het bestaand stedelijk gebied.

22 Lokaal bedrijventerrein

Bedrijventerrein waarop kleinschalige bedrijven met een lokale functie en een milieucategorie van ten hoogste categorie 3 kunnen worden geaccommodeerd.

23 Molen

Door windkracht aangedreven krachtwerktuig met de status van monument ingevolge de Monumentenwet, inclusief het bouwwerk waarin bedoeld werktuig zich bevindt, dat specifiek is opgericht, bestemd of geschikt voor de uitoefening van het maalbedrijf.

24 Molenbiotoop

Omgeving van een molen gelegen binnen een straal van 400 meter gerekend vanaf het middelpunt van de molen.

De geometrische plaatsbepaling van de molenbiotoop is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Erfgoed.

25 Nationaal landschap

Gebied met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten, en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke en recreatieve kwaliteiten.

26 Natuurkampeerterrein

Terrein met de hoofdbestemming natuur en een nevenbestemming verblijfsrecreatie.

27 Permanente bewoning

Gebruik van een gebouw als hoofdverblijf ingevolge de Wet gemeentelijke basisadministratie.

28 Perifere detailhandelslocatie

Detailhandelslocatie buiten binnenstedelijke winkelcentra, veelal aan de rand van de stad.

29 Regionaal bedrijventerrein

Bedrijventerrein dat een regionale opvangfunctie heeft en als zodanig is vastgelegd in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde Regionale Programma Bedrijventerreinen.

30 Regionaal cluster glastuinbouw

Gebied voor glastuinbouwontwikkeling buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden.

De geometrische plaatsbepaling van de regionale clusters glastuinbouw is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

31 Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied

Reserveringsgebied voor uitbreiding van een als zodanig begrensd glastuinbouwontwikkelingsgebied dat pas wordt ontwikkeld als de locaties binnen het glastuinbouwontwikkelingsgebied zijn ontwikkeld of indien wordt aangetoond dat voor een nieuwe ontwikkeling in het glastuinbouwontwikkelingsgebied geen ruimte is.

De geometrische plaatsbepaling van de reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

32 Ruimtelijk landschappelijk ontwerp

Integraal ontwerp voor het gebied waarop de beoogde ontwikkeling effect heeft, gebaseerd op de ruimtelijke kenmerken van het landschap, de aard en de schaal van het landschap en de cultuurhistorische achtergronden van het landschap.

33 Toelichting bij een bestemmingsplan

Toelichting ingevolge artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening. In deze verordening wordt onder toelichting bij een bestemmingsplan mede verstaan:

- a. de onderbouwing bij een omgevingsvergunning waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken ten behoeve van een project van lokaal ruimtelijk belang, en
- b. de toelichting bij een beheersverordening als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening.

34 Waardevol open gebied

Gebied waar grootschalige openheid als kernkwaliteit geldt.

De geometrische plaatsbepaling van de waardevol open gebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV~~Omgverordening-vst1~~**OVa2-ontw** en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landschap.

35 Waterhuishouding

Wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, gebruikt, verbruikt en afgevoerd wordt.

36 Windturbine

Door wind aangedreven bouwwerk waarmee energie wordt opgewekt.

37 Windturbinepark

Park bestaande uit tenminste drie windturbines.

38 Zelfstandige kantoren

Kantoren die geen onderdeel uitmaken van een bedrijf, dat andere bedrijfsactiviteiten als inkomstenbron heeft en waarvoor het kantoor niet uitsluitend een ondersteunende functie heeft

39 Zoekzone regionaal cluster glastuinbouw

Reserveringsgebied voor uitbreiding van een regionaal cluster glastuinbouw dat pas wordt ontwikkeld als de locaties binnen het aanliggende regionaal cluster glastuinbouw zijn ontwikkeld.

De geometrische plaatsbepaling van de zoekzones regionaal cluster glastuinbouw is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

2.2 Wonen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.2 Wonen.

2.2.1 Wonen

artikel 2.2.1.1 Nieuwe woonlocaties

In een bestemmingsplan worden nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen slechts toegestaan wanneer dit past in het vigerende door Gedeputeerde Staten vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma successievelijk de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio.

2.2.2 Recreatiewoningen

artikel 2.2.2.1 Solitaire recreatiewoningen

In een bestemmingsplan worden solitaire recreatiewoningen slechts toegestaan op locaties waar ook reguliere woningen kunnen worden gebouwd.

artikel 2.2.2.2 Permanente bewoning van recreatiewoningen

In een bestemmingsplan wordt permanente bewoning van recreatiewoningen uitgesloten.

artikel 2.2.2.3 Bedrijfsmatige exploitatie recreatiewoningen

1. In bestemmingsplannen wordt nieuwvestiging en uitbreiding van recreatiewoningen alleen toegestaan indien daaraan de eis van bedrijfsmatige exploitatie wordt verbonden.
2. In de toelichting bij het bestemmingsplan wordt onderbouwd op welke wijze de bedrijfsmatige exploitatie duurzaam is verzekerd.

2.3 Bedrijvigheid

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.3 Bedrijvigheid.

2.3.1 Kantoren

artikel 2.3.1.1 Kantoren

1. In bestemmingsplannen worden nieuwe zelfstandige kantoorvestigingen op bedrijventerreinen niet mogelijk gemaakt.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen zelfstandige kantoren in een bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt indien de betreffende kantoorvestiging goed ontsloten is door een hoogwaardige OV-verbinding.

2.3.2 Bedrijventerreinen

artikel 2.3.2.1 Bedrijventerreinen

In bestemmingsplannen wordt de bestemming tot bedrijventerreinen slechts toegestaan indien dit past in de door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale afspraken ten aanzien van de programmering van bedrijventerreinen (Regionaal Programma Bedrijventerreinen).

artikel 2.3.2.2 Regionale bedrijventerreinen

1. In bestemmingsplannen wordt op regionale bedrijventerreinen de mogelijkheid van vestiging van bedrijfsfuncties uit milieucategorie 1 en 2 en bedrijfsfuncties die gemengd kunnen worden met andere functies uitgesloten.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in een bestemmingsplan de mogelijkheid van vestiging van de in het eerste lid bedoelde bedrijfsfuncties worden toegestaan indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:
 - a. deze bedrijven en bedrijfsfuncties een ondersteunende functie vervullen voor de bedrijven op het regionale bedrijventerrein; of
 - b. de vestiging van deze bedrijven vanwege milieuzonering of op grond van overwegingen van ruimtelijke kwaliteit gewenst is.

artikel 2.3.2.3 Intergemeentelijke bedrijventerreinen

1. In bestemmingsplannen kan binnen nieuwe intergemeentelijke bedrijventerreinen een kavelgrootte worden toegestaan van ten hoogste 0,75 hectare.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een ruimere kavelgrootte worden toegestaan indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat sprake is van een aan de betreffende gemeente, kern of locatie gebonden bedrijf waarbij de bedrijfsvoering een ruimere kavelgrootte noodzakelijk maakt.

artikel 2.3.2.4 Lokale bedrijventerreinen

1. In bestemmingsplannen kan binnen nieuwe lokale bedrijventerreinen een kavelgrootte worden toegestaan van

ten hoogste 0,5 hectare.

2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een ruimere kavelgrootte worden toegestaan indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat er sprake is van een aan de betreffende gemeente, kern of locatie gebonden bedrijf waarbij de bedrijfsvoering een ruimere kavelgrootte noodzakelijk maakt.

artikel 2.3.2.5 Kadegebonden bedrijventerrein

1. In bestemmingsplannen worden bedrijfskavels die door een kade zijn ontsloten, bestemd voor kadegebonden bedrijvigheid.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in een bestemmingsplan een bestemming voor andere dan kadegebonden bedrijvigheid mogelijk worden gemaakt indien:
 - a. een bestemming tot kadegebonden bedrijvigheid om ruimtelijke of milieuhygiënische redenen niet gewenst is; of
 - b. in een behoefteonderzoek wordt aangetoond dat er geen behoefte aan kavels voor kadegebonden bedrijvigheid bestaat.
3. In de toelichting bij het bestemmingsplan wordt onderbouwd dat aan de in het tweede lid, onder a of b genoemde voorwaarden wordt voldaan.

2.3.3 Detailhandel

artikel 2.3.3.1 Detailhandel

1. ~~In een bestemmingsplan worden geen nieuwe locaties voor detailhandel mogelijk gemaakt die leiden tot een duurzame ontwikking van de bestaande detailhandelstructuur.~~
2. Voor zover er voor het betreffende gebied een regionale afspraak is gemaakt over de programmering van detailhandel, is de bestemming detailhandel in een bestemmingsplan alleen mogelijk als deze ontwikkeling niet in strijd is met de door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale afspraak.
3. In de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangegeven hoe een nieuwe detailhandelontwikkeling zich verhoudt tot ~~het bepaalde in het eerste lid en~~ een eventuele intergemeentelijke samenwerking op het gebied van detailhandel **als bedoeld in het eerste lid.**

artikel 2.3.3.2 Perifere detailhandellocaties

1. In een bestemmingsplan kunnen detailhandelsvoorzieningen slechts op perifere detailhandellocaties worden toegestaan indien deze vanwege specifieke ruimtelijke eisen - volumineuze goederen - en veiligheidseisen binnenstedelijk moeilijk inpasbaar zijn.
2. In een bestemmingsplan wordt vestiging van detailhandel in voedings- en genotsmiddelen op perifere locaties niet toegestaan.
3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid zijn op perifere detailhandellocaties, grootschalige detailhandelsvoorzieningen met een bovenlokale functie en een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m², slechts toegestaan als hierover regionale afstemming heeft plaatsgevonden.

2.4 Glastuinbouw

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.4 Glastuinbouw.

2.4.1 Begripsbepaling

artikel 2.4.1.1 Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

1 Hervestiging

Situatie waarbij sprake is van verplaatsing van een bestaand, in Gelderland gevestigd glastuinbouwbedrijf.

2 Nieuwvestiging

De vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf anders dan bedrijfsverplaatsing of vestiging van een buiten Gelderland gelegen glastuinbouwbedrijf.

3 Glastuinbouwbedrijf

Een bedrijf gericht op de teelt of veredeling van gewassen geheel of nagenoeg geheel met behulp van een glasopstand van minimaal 2.500 m².

2.4.2 Glastuinbouwontwikkelingsgebied

artikel 2.4.2.1 Glastuinbouwontwikkelingsgebied

1. In een bestemmingsplan wordt de nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven slechts toegestaan binnen Glastuinbouwontwikkelingsgebieden. Hervestiging van een glastuinbouwbedrijf in een Glastuinbouwontwikkelingsgebied is alleen mogelijk indien kan worden aangetoond dat de glasopstanden op de vertreklocatie worden verwijderd en de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt. Bij verplaatsing binnen een Glastuinbouwontwikkelingsgebied heeft de glastuinbouwbestemming op de vertreklocatie niet te worden gewijzigd.
2. In bestemmingsplannen die toezien op Glastuinbouwontwikkelingsgebieden kunnen tuinbouwgerelateerde activiteiten worden toegestaan indien in de toelichting op het bestemmingsplan onderbouwd wordt dat:
 - a. sprake is van een directe, aantoonbare relatie met de bedrijfsvoering van bestaande glastuinbouwbedrijven;
 - b. de activiteiten geen belemmering vormen voor een goede verkaveling van het glastuinbouwontwikkelingsgebied; en
 - c. de activiteit is opgenomen in het door Gedeputeerde Staten vastgestelde Regionaal Programma Bedrijventerreinen.

artikel 2.4.2.2

In een bestemmingsplan wordt aan de in de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden vrijgekomen percelen geen bestemming gegeven die de ontwikkeling van de glastuinbouw kan belemmeren.

artikel 2.4.2.3

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.2.2 kan in een bestemmingsplan, aan een perceel dat in een Glastuinbouwontwikkelingsgebied is gelegen, een andere bestemming worden toegekend indien:

- a. de andere bestemming bijdraagt aan realisatie van de herstructurering van de glastuinbouwsector; of

- b. de andere bestemming sociaal maatschappelijke knelpunten oplost die verband houden met de herstructurering van de glastuinbouwsector.

artikel 2.4.2.4 Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden wordt geen nieuwvestiging of hervestiging toegestaan, tenzij:
 - a. de vestigingsmogelijkheden in het aansluitende Glastuinbouwontwikkelingsgebied volledig zijn benut; of
 - b. wordt aangetoond dat voor een nieuwe ontwikkeling in deze gebieden geen ruimte is; en
 - c. wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 2.4.2.1 met dien verstande dat in de plaats van "Glastuinbouwontwikkelingsgebied" wordt gelezen "Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied".
2. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden wordt uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven met meer dan 20% niet toegestaan indien daardoor een goede verkaveling van de glastuinbouw in het Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied wordt belemmerd.

artikel 2.4.2.5

In een bestemmingsplan wordt aan de in de Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden vrijgekomen percelen geen bestemming gegeven die de ontwikkeling van de glastuinbouw in het gebied kan belemmeren.

2.4.3 Regionaal cluster glastuinbouw

artikel 2.4.3.1 Regionaal cluster glastuinbouw

De bestemming van Regionaal cluster glastuinbouw wordt in een bestemmingsplan alleen mogelijk gemaakt binnen de bestaande regionale clusters en binnen de zoekzones voor de regionale clusters.

artikel 2.4.3.2

In een bestemmingsplan wordt de hervestiging van een glastuinbouwbedrijf in een Regionaal cluster glastuinbouw alleen mogelijk gemaakt als kan worden aangetoond dat de glasopstanden op de vertreklocatie worden verwijderd en de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt. Bij verplaatsing binnen een Regionaal cluster glastuinbouw behoeft de glastuinbouwbestemming op de vertreklocatie niet te worden gewijzigd.

artikel 2.4.3.3

In een bestemmingsplan wordt aan de in een Regionaal cluster glastuinbouw vrijgekomen percelen geen bestemming gegeven die de ontwikkeling van glastuinbouw kan belemmeren.

2.4.4 Zoekzone regionaal cluster glastuinbouw

artikel 2.4.4.1 Zoekzone regionaal cluster glastuinbouw

In bestemmingsplannen wordt in een Zoekzone regionaal cluster glastuinbouw geen hervestiging toegestaan tenzij:

- a. de hervestigingsmogelijkheden in het aansluitende Regionaal cluster glastuinbouw volledig zijn benut; of
- b. wordt aangetoond dat er voor een nieuwe ontwikkeling geen ruimte is in deze gebieden; en
- c. wordt voldaan aan het bepaalde in artikel 2.4.3.2, met dien verstande dat in de plaats van "Regionaal cluster

glastuinbouw" wordt gelezen "Zoekzone regionaal cluster glastuinbouw".

2.4.5 Extensiveringsgebied glastuinbouw

artikel 2.4.5.1 Extensiveringsgebied glastuinbouw

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een Extensiveringsgebied glastuinbouw kan na 22 januari 2011 éénmalig uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven worden toegestaan.
2. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een Extensiveringsgebied glastuinbouw wordt geen hervestiging toegestaan.

2.4.6 Glastuinbouw als neventak/gemengd bedrijf

artikel 2.4.6.1 Glastuinbouw als neventak/gemengd bedrijf

In een bestemmingsplan kan aan bedrijven met glastuinbouw als neventak of in gemengde bedrijfsvoering de mogelijkheid worden geboden om de glasopstand éénmalig te vergroten met maximaal 20% van de op 29 juni 2005 bestaande omvang van de glasopstanden.

artikel 2.4.6.2

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.6.1 kan in een bestemmingsplan uitbreiding van glasopstanden met meer dan 20% worden toegestaan, indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:

- a. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf; en
- b. de verplaatsing naar een glastuinbouwontwikkelingsgebied dan wel een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is.

2.4.7 Overig glastuinbouw

artikel 2.4.7.1

1. In een bestemmingsplan kan aan glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden, de Extensiveringsgebieden glastuinbouw en de Regionale clusters glastuinbouw de mogelijkheid worden geboden de glasopstand éénmalig uit te breiden met maximaal 20% van de 29 juni 2005 bestaande omvang van de glasopstanden.
2. De geometrische plaatsbepaling van het gebied zoals bedoeld in het eerste lid is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV ~~Omgverordening-vst1~~ **Ova2-ontw** en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

artikel 2.4.7.2

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.7.1 kan in een bestemmingsplan uitbreiding met meer dan 20% worden toegestaan, indien:

- a. deze uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005; of
- b. er sprake is van uitbreiding van kassen voor onderwijs, onderzoek en ontwikkeling en de kassen fysiek gekoppeld zijn aan de nabijheid van onderzoeks- of onderwijsinstelling.

artikel 2.4.7.3

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.4.7.1 kan in een bestemmingsplan uitbreiding van een glastuinbouwbedrijf met meer dan 20% worden toegestaan, indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat:

- a. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
- b. de verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied dan wel een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is; en
- c. de uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water.

2.4.8 Tijdelijk verbod glastuinbouw

artikel 2.4.8.1 Tijdelijk verbod nieuwvestiging glastuinbouw

1. Zolang geen bestemmingsplan als bedoeld in artikel 8.2.1 Implementatietermijn in werking is getreden, is nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden verboden.
2. De geometrische plaatsbepaling van het gebied zoals bedoeld in het eerste lid is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV ~~Omgverordening-vst1~~OVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

artikel 2.4.8.2 Tijdelijk verbod uitbreiding bestaande glastuinbouw

1. Zolang geen bestemmingsplan als bedoeld in artikel 8.2.1 Implementatietermijn in werking is getreden, is uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden, de Extensiveringsgebieden glastuinbouw en de Regionale clusters met meer dan 20% verboden.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is uitbreiding met meer dan 20% mogelijk, indien deze uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005.
3. Bij omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in het eerste lid, indien wordt aangetoond dat:
 - a. de uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water;
 - b. de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf; en
 - c. verplaatsing naar een Glastuinbouwontwikkelingsgebied dan wel een Regionaal cluster glastuinbouw bedrijfseconomisch niet mogelijk is.
4. De geometrische plaatsbepaling van dit gebied is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV ~~Omgverordening-vst1~~OVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

artikel 2.4.8.3 Tijdelijk verbod hervestiging

1. Zolang geen bestemmingsplan als bedoeld in artikel 8.2.1 Implementatietermijn in werking is getreden, is hervestiging van glastuinbouwbedrijven buiten de Glastuinbouwontwikkelingsgebieden, Reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden, Zoekzones regionale clusters en Regionale clusters verboden.
2. De geometrische plaatsbepaling van het gebied zoals bedoeld in het eerste lid is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV ~~Omgverordening-vst1~~OVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Glastuinbouw.

2.5 Veehouderij

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, [2.5 Veehouderij](#)

2.5.1 Begripsbepaling

artikel 2.5.1.1 Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

1 Agrarisch bouwperceel

Een aaneengesloten stuk grond waarop ingevolge een vigerend bestemmingsplan agrarische bebouwing met inbegrip van een bedrijfswoning is toegestaan.

2 Agrarisch gebied

De totale oppervlakte agrarische cultuurgrond in Gelderland, met inbegrip van de agrarische bouwpercelen.

3 Ammoniakbuffergebied (nieuw)

Een gebied waarbinnen geen nieuw- en hervestiging mogelijk is. Uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak is uitsluitend toegestaan indien de ondernemer aantoont dat de emissie van ammoniak en stikstof op de locatie niet toeneemt. Voor het overige zijn de voorwaarden zoals genoemd in artikel 2.5.4.2. van toepassing.

De geometrische plaatsbepaling van het Ammoniakbuffergebied is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.

4a Grondgebonden melkveehouderijbedrijf (gewijzigd)

~~Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken.~~

Bedrijf dat beschikt over voldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor het benodigde voer te voorzien volgens de voorwaarden die door het Rijk zijn voorgeschreven in de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij.

4b Grondgebonden veehouderijbedrijf niet zijnde een grondgebonden melkveehouderijbedrijf (nieuw)

Agrarisch bedrijf dat gericht is op het ontwikkelen van activiteiten waarbij de productie voor meer dan 50 procent afhankelijk is van het producerend vermogen van de grond waarover het bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen kan beschikken.

5a Grondgebonden melkveehouderijtak (gewijzigd)

~~Onderdeel van een agrarisch bedrijf waarvoor het bedrijf beschikt over voldoende agrarische cultuurgrond in de~~

omgeving van de bedrijfsgebouwen om de dieren binnen de veehouderijtak voor meer dan 50 procent zelf te kunnen voeren.

Onderdeel van een bedrijf dat beschikt over voldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor het benodigde voer te voorzien volgens de voorwaarden die door het Rijk zijn voorgeschreven in de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij.

5b Grondgebonden veehouderijtak niet zijnde een grondgebonden melkveehouderijtak (nieuw)

Onderdeel van een agrarisch bedrijf waarvoor het bedrijf beschikt over voldoende agrarische cultuurgrond in de omgeving van de bedrijfsgebouwen om de dieren binnen de veehouderijtak voor meer dan 50 procent zelf te kunnen voeren.

6 Grondgebruiksplan

Plan waarin de ondernemer informatie biedt over de grondgebondenheid van het melkveehouderijbedrijf of de melkveehouderijtak.

7 Hervestiging veehouderijbedrijf

De vestiging van een nieuw op te richten of een van elders te verplaatsen veehouderijbedrijf op een bestaand agrarisch bouwperceel.

8 Nevenactiviteit

Activiteit die in ruimtelijk en bedrijfseconomisch opzicht ondergeschikt is aan de agrarische hoofdfunctie op een bouwperceel.

9 Niet-grondgebonden veehouderijbedrijf

Een veehouderijbedrijf waarvan de agrarische productie voor het grootste deel afkomstig is uit de niet - grondgebonden veehouderijtak(ken).

10 Niet-grondgebonden veehouderijtak

Onderdeel van een agrarisch niet-grondgebonden veehouderijtak bedrijf dat beschikt over onvoldoende cultuurgrond om de dieren op het eigen bedrijf in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voor meer dan 50 procent van het benodigde voer te voorzien ofwel volgens de voorwaarden die door het Rijk zijn voorgeschreven in de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij.

11 Nieuwvestiging

Het planologisch voorzien in de vestiging van een agrarisch veehouderijbedrijf op een nieuw agrarisch bouwperceel.

12 Omschakeling

De overgang van een grondgebonden veehouderijtak naar een niet-grondgebonden veehouderijtak.

13 Plussenbeleid (nieuw)

Beleid dat uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak mogelijk maakt indien het bedrijf extra maatregelen neemt ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving.

De geometrische plaatsbepaling van het Plussenbeleid-gebied is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.

14 Uitbreiding

Een vergroting van de agrarische bebouwing op een bestaand agrarisch bouwperceel al dan niet gepaard gaande met een vergroting van het bouwperceel.

15 Investeringsbijdrage (nieuw)

De bijdrage die een agrarische ondernemer van niet-grondgebonden veehouderij dient te leveren om uitbreiding van die onderneming uit een oogpunt van goede ruimtelijke ordening toelaatbaar te achten.

Extensiveringsgebied (vervalt)

~~Een gebied waarbinnen nieuwvestiging is verboden, hervestiging is toegestaan en uitbreiding van de niet-grondgebonden veehouderijtak slechts onder zeer strikte voorwaarden mogelijk is.~~

~~De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.~~

Landbouwontwikkelingsgebied (vervalt)

~~Gebied waar uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderijtak alsmede de hervestiging van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf is toegestaan. Nieuwvestiging in dit gebied is alleen mogelijk voor veehouderijbedrijven die al een bouwaanvraag hebben ingediend voor 14 mei 2013.~~

~~De geometrische plaatsbepaling van de landbouwontwikkelingsgebieden is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.~~

Verweingsgebied (vervalt)

~~Een gebied waarbinnen meerdere functies in verweven vorm voorkomen en waarin uitbreiding en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven onder voorwaarden is toegestaan maar nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven is verboden.~~

~~De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL-IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landbouw.~~

2.5.2 Grondgebonden veehouderij: Agrarisch gebied

artikel 2.5.2.1 Nieuwvestiging grondgebonden veehouderijbedrijf

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op het Agrarisch gebied wordt nieuwvestiging van grondgebonden veehouderijbedrijven niet toegestaan.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in een bestemmingsplan dat betrekking heeft op het Agrarisch gebied nieuwvestiging van een grondgebonden veehouderijbedrijf worden toegestaan indien:
 - a. dit een verbetering van de landbouwstructuur oplevert en aangetoond is dat hervestiging op een bestaand agrarisch bouwperceel ondoelmatig is; of
 - b. indien een bestaand bedrijf moet worden verplaatst op initiatief van de overheid ten behoeve van het realiseren van ruimtelijke doelen van algemeen maatschappelijk belang.
3. In aanvulling op het bepaalde in het tweede lid dient de nieuwvestiging ruimtelijk aanvaardbaar te zijn en moet voorzien zijn in een goede landschappelijke inpassing.

artikel 2.5.2.2 Uitbreiding

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op het Agrarisch gebied wordt uitbreiding van de grondgebonden veehouderijtak toegestaan indien de uitbreiding ruimtelijk aanvaardbaar is en voorziet in een goede landschappelijke inpassing.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid geldt voor (melk) rundveehouderij bovendien dat :

geen sprake is van omschakeling ~~en~~

~~aan de uitbreiding een grondgebruiksplan ten grondslag ligt.~~

artikel 2.5.2.3 Nevenactiviteiten (verplaatst naar 2.5.7)

2.5.3 Niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijf en (melk)rundveetak: het Agrarisch gebied

1. De artikelen 2.5.4.2, 2.5.5.2 en 2.5.6.2 zijn niet van toepassing op niet- grondgebonden (melk)rundveebedrijven en niet-grondgebonden (melk)rundveetakken.
2. In bestemmingsplannen wordt uitbreiding ten behoeve van het houden van een of meer runderen van niet-grondgebonden (melk)rundveebedrijven en niet-grondgebonden (melk)rundveetakken niet toegestaan.

2.5.4 Niet - grondgebonden veehouderij (titel gewijzigd)

artikel 2.5.4.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijven

In bestemmingsplannen ~~die betrekking hebben op één of meer Verwevingsgebied (vervalten)~~ wordt nieuwvestiging van niet – grondgebonden veehouderijbedrijven niet toegestaan.

artikel 2.5.4.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid (titel (was :verwevingsgebieden) en inhoud gewijzigd)

~~In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer verwevingsgebieden kan aan een agrarisch bedrijf ten~~

~~behoefte van de niet-grondgebonden veehouderijtak een agrarisch bouwperceel worden toegekend van ten hoogste 1,0 hectare.~~

In het op de bij deze verordening behorende kaart 2 Regels Landbouw aangegeven gebied "Plussenbeleid" is uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij bedrijf alleen toegestaan indien:

1. het bedrijf extra fysieke maatregelen neemt ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van een of meer "plussen" voor diervelzijn, landschappelijke inpassing en/of milieu;
2. het bestemmingsplan dat of de omgevingsvergunning die de uitbreiding mogelijk maakt gaat vergezeld van:
 - a. een berekening van de investeringsbijdrage. De norm voor de investeringsbijdrage is tussen de 15 à 20 euro per vierkante meter bruto stalvloeroppervlakte van de uitbreiding van het bouwperceel die het bestemmingsplan mogelijk maakt;
 - b. een verslag van een dialoog met de omgeving;
 - c. afspraken met de ondernemer over de investeringsbijdrage via een privaatrechtelijke overeenkomst inclusief boetebeding, en/of een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan of een omgevingsvergunning.
3. Uitbreiding van een niet-grondgebondenveehouderijbedrijf dat leidt tot een bedrijf van meer dan 1,5 hectare, mag in bestemmingsplannen uitsluitend door middel van een wijzigingsbevoegdheid of een uitwerkingsplicht mogelijk worden gemaakt;
4. Dit artikel is niet van toepassing op uitbreidingen van geringe omvang, dat wil zeggen onder de 100 m² bedrijfsvloeroppervlakte, van niet-grondgebonden intensieve veehouderijbedrijven.
5. Dit artikel is niet van toepassing op wijzigingen in bouwblokken die in aantal m² niet leiden tot uitbreiding van huidige bestaande agrarische niet-grondgebonden veehouderijbedrijven.

artikel 2.5.4.3 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied (nieuw)

In het op de bij deze verordening behorende kaart 2 Regels Landbouw aangegeven "Ammoniakbuffergebied" is uitbreiding van niet-grondgebonden veehouderij uitsluitend toegestaan indien de ondernemer aantoont dat de emissie van ammoniak en stikstof op de locatie niet toeneemt. In dit gebied zijn nieuw- en hervestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet toegestaan. Voor het overige zijn de voorwaarden zoals genoemd in artikel 2.5.4.2. van toepassing.

2.5.5 Niet grond- grondgebonden veehouderij: extensiveringsgebieden (vervalt)

artikel 2.5.5.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijf (vervalt)

In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer Extensiveringsgebied (vervalt)en wordt nieuwvestiging van niet – grondgebonden veehouderijbedrijven niet toegestaan.

artikel 2.5.5.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak (vervalt)

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer Extensiveringsgebied (vervalt)en wordt de uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de niet- grondgebonden veehouderijtak niet toegestaan.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een of meer Extensiveringsgebieden uitbreiding van bebouwing ten behoeve van de niet- grondgebonden veehouderijtak worden toegestaan, indien:
 - a. de extra bebouwing noodzakelijk is om voor de aanwezige dieren te kunnen voldoen aan welzijnseisen; of
 - b. het agrarisch bedrijf een omvang heeft van 70 NGE waarvan minimaal 40 NGE voortkomend uit de niet - grondgebonden veehouderijtak en het bedrijf op het moment van vaststelling van de reconstructieplannen door Provinciale Staten van Gelderland (Achterhoek- Liemers op 5 april 2005, Veluwe op 5 juli 2005 en

Gelderse Vallei op 1 maart 2005) reeds deze minimale bedrijfsgrootte van 70 NGE waarvan minimaal 40 NGE voortkomend uit de niet - grondgebonden veehouderijtak bezat.

2.5.6 Niet grond- grondgebonden veehouderij landbouwontwikkelingsgebieden (vervalt)

artikel 2.5.6.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijf (vervalt)

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer Landbouwontwikkelingsgebied (vervalt) en wordt nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven niet toegestaan.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven mogelijk voor ondernemers die vóór 14 mei 2013:
 - a. een subsidiebeschikking voor verplaatsing van het bedrijf op basis van de subsidieregeling Verplaatsing Intensieve Veehouderij (VIV) van de provincie Gelderland beschikking hebben ontvangen; of
 - b. een schriftelijk (principe) verzoek, een aanvraag om een omgevingsvergunning of een aanvraag om bestemmingsplanherziening tot vestiging bij de gemeente hebben ingediend, welke voldoen aan de (ontvankelijkheids)vereisten die de betreffende gemeente daaraan stelt.

artikel 2.5.6.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak (vervalt)

In bestemmingsplannen die betrekking hebben op een of meerdere landbouwontwikkelingsgebieden kan aan een agrarisch bedrijf ten behoeve van de niet-grondgebonden veehouderijtak een agrarisch bouwperceel worden toegekend van ten hoogste 1,5 hectare.

artikel 2.5.6.3 Nieuwe bestemmingen in landbouwontwikkelingsgebieden (vervalt)

In bestemmingsplannen die betrekking hebben op één of meer Landbouwontwikkelingsgebied (vervalt) en worden geen nieuwe bestemmingen toegestaan die de ontwikkelingsmogelijkheden voor omliggende agrarische bedrijven beperken.

2.5.7 Nevenactiviteiten van agrarische bedrijven in agrarisch gebied (verplaatst van 2.5.2.3)

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op het Agrarisch gebied worden nevenactiviteiten toegestaan, mits:
 - a. sprake is van verkoop van zelf geteelde of geproduceerde agrarische producten **en op beperkte schaal aanverwante artikelen**, eventueel aangevuld met agrarische producten afkomstig van bedrijven uit de omgeving en deze nevenactiviteiten geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven; of
 - b. de nevenactiviteiten geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid dient de nevenactiviteit ruimtelijk aanvaardbaar te zijn en moet voorzien zijn in een goede landschappelijke inpassing.

2.6 Grond- en Drinkwater

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.6 Grond- en drinkwater

2.6.1 Waterwingebied

artikel 2.6.1.1 Waterwingebied

In een bestemmingsplan krijgen Waterwingebieden geen bestemmingen die negatieve effecten kunnen hebben op de kwaliteit van het grondwater.

2.6.2 Grondwaterbeschermingsgebied

artikel 2.6.2.1 Grondwaterbeschermingsgebied

1. In een bestemmingsplan krijgen Grondwaterbeschermingsgebieden een bestemming die hetzelfde of een lager risico voor het grondwater met zich meebrengt dan de vigerende bestemming.
2. In de toelichting bij bestemmingsplannen voor grondwaterbeschermingsgebieden wordt beschreven hoe een nieuwe bestemming zich verhoudt tot het bepaalde in het eerste lid.

2.6.3 Intrekgebied

artikel 2.6.3.1 Intrekgebied

In een bestemmingsplan krijgen Intrekgebieden geen bestemming die de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas, mogelijk maakt.

2.7 Natuur en Landschap

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.7 Natuur en Landschap

2.7.1 Beschermingsregime Gelders Natuurnetwerk (GNN)

artikel 2.7.1.1 Beschermingsregime GNN

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt, tenzij:
 - a. geen reële alternatieven aanwezig zijn;
 - b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
 - c. de negatieve effecten op de kernwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
 - d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten van het gebied, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied gelegen binnen het GNN nieuwe bebouwing of terreinverharding binnen omheinde militaire terreinen mogelijk maken, indien:
 - a. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
 - b. de overblijvende effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd.
3. Compensatie als bedoeld in het eerste en tweede lid:
 - a. wordt gerealiseerd op gronden die nog geen natuurbestemming hebben in of grenzend aan de GO of grenzend aan het GNN of in het zoekgebied van 7300 ha nieuwe natuur in het GNN.
 - b. wordt, voor zover mogelijk, gerealiseerd aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;
 - c. wordt planologisch verankerd in hetzelfde dan wel in een ander gelijktijdig vast te stellen

- bestemmingsplan;
- d. vindt plaats in een compensatiepoule, indien combinatie van de ingreep en de compensatie in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen plan niet mogelijk is;
 - e. vindt plaats op afstand van het gebied, indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied en compensatie van gelijkwaardige natuur in een compensatiepoule niet mogelijk is.
4. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het aangetaste areaal waarbij een toeslag op de omvang van het aangetaste areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget, te onderscheiden in de categorieën:
- a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
 - b. tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - c. tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - d. bij een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag van tenminste 2/3 in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer zijn maatwerk.
5. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
- a. de kosten van de aanschaf en de verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
 - b. de kosten van de basisinrichting; en
 - c. de kosten van het ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
6. De kosten als bedoeld in het vierde en vijfde lid worden gelabeld aan de betreffende ingreep in het provinciaal compensatiefonds gestort.

artikel 2.7.1.2 Uitbreiding

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden ~~gelegen binnen~~ geheel omsloten door het GNN kan uitbreiding van bestaande functies mogelijk worden gemaakt indien in de toelichting bij het plan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo worden versterkt en deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
2. In afwijking van het eerste lid is het voor recreatiebedrijven, genoemd in de tabel (zie Toelichting op de Verordening paragraaf 2.7 Natuur en Landschap(link), kopje Groei en Krimp van recreatiebedrijven op de Veluwe, mogelijk om uit te breiden onder de voorwaarden dat:
 - a. de uitbreiding plaatsvindt op de in de bijlage Groeilocaties recreatiebedrijven tweede tranche Groei en krimp (link) aangegeven uitbreidingslocatie
 - b. de oppervlakte overeenkomt met de definitief toegekende oppervlakte uit de tabel.
 - c. de per hectare uitbreiding vastgestelde bijdrage van € 33.000,= wordt overgemaakt aan de provincie, direct na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.

artikel 2.7.1.3 Compensatieplan of natuurversterkingsplan

1. Voor de onderbouwing met betrekking tot mitigatie en compensatie als bedoeld in artikel 2.7.1.1 wordt een compensatieplan vastgesteld, waarin in ieder geval wordt ingegaan op de voorwaarden als bedoeld in artikel

2.7.1.1., eerste, tweede en derde lid.

2. In het compensatieplan wordt tevens ingegaan op:

- a. de wijze waarop wordt verzekerd dat de mitigatie en de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd;
- b. de wijze van monitoring en rapportage van de tenuitvoerlegging van de mitigatie en de compensatie.

3. De uitvoering van het compensatieplan wordt binnen vijf jaar na de besluitvorming over de betreffende ingreep afgerond. Indien sprake is van bedreigde soorten of leefgebied dienen de mitigatie en de compensatie direct te worden gerealiseerd.
4. Bij het compensatieplan wordt eveneens een digitale verbeelding van de locatie van de ingreep enerzijds en de locatie waar de mitigatie en de compensatie zal plaatsvinden anderzijds, gevoegd.
5. De uitvoering van het bepaalde in een compensatieplan wordt verzekerd door de opname van een voorwaardelijke verplichting in het betreffende bestemmingsplan ~~dan wel door het sluiten van een desgewenst gecombineerd met~~ een privaatrechtelijke overeenkomst alvorens het bestemmingsplan wordt vastgesteld.

artikel 2.7.1.4 GNN natuurbegraafplaatsen en kleinschalige recreatie onder voorwaarden mogelijk

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 2.7.1.1(link), eerste lid, kunnen in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden die zijn gelegen binnen het GNN natuurbegraafplaatsen en, kleinschalige recreatie mogelijk worden gemaakt indien:
 - a. het gronden betreft met natuur die voor natuurbegraafplaatsen en kleinschalige recreatie het minst kwetsbare natuur is
 - b. de kernkwaliteiten van het GNN per saldo substantieel worden versterkt overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.7.1.6 (link).
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid kunnen in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden binnen het GNN natuurbegraafplaatsen slechts mogelijk worden gemaakt indien:
 - a. de grafrust is gegarandeerd voor onbepaalde tijd
 - b. geen bijzettingen plaats vinden.
 - c. geen grafmonumenten worden opgericht;
 - d. uitsluitend vergankelijke, niet verduurzaamde materialen worden begraven;
 - e. geen nieuwe gebouwen of bouwwerken worden opgericht en geen (half-) verhardingen worden aangebracht;
 - f. alleen menselijke overblijfselen en urnen worden begraven.
 - g. de kernkwaliteiten van het GNN per saldo substantieel worden versterkt overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.7.1.6 (link).
3. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid kunnen in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden binnen het GNN natuurkampeerterreinen slechts mogelijk worden gemaakt indien wordt voorzien in ten hoogste 25 staanplaatsen per hectare.

artikel 2.7.1.5 GNN windturbines onder voorwaarden mogelijk

In afwijking van het bepaalde in artikel 2.7.1.1(link), eerste lid, kunnen in bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden die zijn gelegen binnen het GNN windturbines mogelijk worden gemaakt indien:

- a. het gronden betreft met natuur die het minst kwetsbaar is voor windturbines
- b. de kernkwaliteiten van het GNN per saldo substantieel worden versterkt overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.7.1.6 (link).

artikel 2.7.1.6 Substantiële versterking bij nieuwvestiging in het GNN

1. De substantiële versterking van de kernkwaliteiten van het GNN als bedoeld in artikel 2.7.1.4(link) en 2.7.1.5(link) bestaat uit:
 - a. Voor zover het natuurbegraven (bij 150 graven per hectare) betreft, per hectare natuurbegraven:
 - of de realisering van 1 hectare nieuwe natuur,
 - of omvorming van 5 hectare bestaande natuur naar een provinciaal doeltypet zoals beschreven in het natuurbeheerplan en de beheerplannen Natura2000 bij 150.

Bij een hoger aantal graven per hectare (meer dan 150) is een grotere oppervlakte nieuwe natuur of omvorming vereist, afhankelijk van het totale aantal graven in het project.
 - b. voor zover het kleinschalige recreatie betreft, per hectare:
 - of de realisering van 1 hectare nieuwe natuur,
 - of de omvorming van 5 hectare bestaande natuur naar een provinciaal doeltypet zoals beschreven in het natuurbeheerplan en de beheerplannen Natura2000.
 - c. voor zover het windturbines betreft, uit maatregelen die noodzakelijk zijn om per saldo aantasting van de kernkwaliteiten te voorkomen, waarbij de oppervlakte die verloren gaat altijd met 200 % dient te worden gecompenseerd.
2. Het bepaalde in artikel 2.7.1.1(link), derde tot en met zesde lid, inzake compensatie, alsmede het bepaalde in artikel 2.7.1.3(link) inzake het compensatieplan, is van overeenkomstige toepassing op de maatregelen als bedoeld in het eerste lid, sub b.
3. De wijze waarop de versterking van de kernkwaliteiten zal worden gerealiseerd wordt door de initiatiefnemer vastgelegd in een "natuurversterkingsplan": een inrichtings- en beheerplan dat onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan.
4. De wijze waarop de maatregelen voor natuurversterking worden vastgelegd zijn gelijk aan de randvoorwaarden die zijn gesteld aan compensatieverplichtingen zoals beschreven in artikel 2.7.1.1(link) onder 3, 4, 5 en 6 en 2.7.1.3(link) zoals beschreven onder compensatieplan, waarbij voor "compensatieplan" ook gelezen zou moeten worden "natuurversterkingsplan".

artikel 2.7.1.7 Wijzigingsbevoegdheid

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen het GNN wordt bepaald dat burgemeester en wethouders de bestemming kunnen wijzigen in de bestemming natuur, indien:

- a. de gronden zijn verworven of ontpacht ten behoeve van het realiseren van de natuurfunctie;
- b. een overeenkomst voor functieverandering door middel van particulier natuurbeheer is gesloten; of
- c. Gedeputeerde Staten hebben besloten aan Provinciale Staten voor te stellen om de Kroon te verzoeken een oteigeningsbesluit te nemen als bedoeld in artikel 78 van de Oteigeningswet en Gedeputeerde Staten een kopie van hun besluit aan burgemeester en wethouders hebben gezonden met het verzoek over te gaan tot vaststelling van het wijzigingsplan.

2.7.2 Beschermingsregime Groene Ontwikkelingszone (GO)

artikel 2.7.2.1 Beschermingsregime GO

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de Groene Ontwikkelingszone (GO) worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, tenzij:
 - a. geen reële alternatieven aanwezig zijn;
 - b. sprake is van redenen van groot openbaar belang;
 - c. de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang zoveel mogelijk worden beperkt; en
 - d. de overblijvende negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en de samenhang gelijkwaardig worden gecompenseerd overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 2.7.1.1, derde tot en met zesde lid, en 2.7.1.3.
2. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:
 - a. in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt; en
 - b. deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

artikel 2.7.2.2 Uitbreiding

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kan uitbreiding van bestaande functies met meer dan 30 procent mogelijk worden gemaakt, indien in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt en deze versterking is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan in een bestemmingsplan de uitbreiding van bestaande grondgebonden landbouwbedrijven en van extensieve openluchtrecreatie met meer dan 30 % mogelijk worden gemaakt, indien:
 - a. uit de toelichting bij het bestemmingsplan blijkt dat de uitbreiding zodanig wordt ingepast in het betreffende landschapstype dat de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo niet significant worden aangetast; en
 - b. deze inpassing planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel in een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.
3. Het bepaalde in het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op de uitbreiding van landgoederen in de zin van de Natuurschoonwet, voor zover het daarbij opstellen betreft als bedoeld in het Toelatingsbesluit Natuurschoonwet.
4. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kan uitbreiding van bestaande functies met ten hoogste 30% mogelijk worden gemaakt, indien:
 - a. uit de toelichting blijkt dat de uitbreiding zodanig wordt ingepast in het betreffende landschapstype dat de kernkwaliteiten, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo niet significant worden aangetast; en
 - b. deze inpassing planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander,
 - c. gelijktijdig vastgesteld bestemmingsplan.

artikel 2.7.2.3 Het vellen van een houtopstand

1. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO wordt een functie, ten behoeve waarvan een houtopstand als bedoeld in de Boswet dient te worden verwijderd, anders dan in het kader van de normale bosexploitatie, slechts mogelijk gemaakt indien wordt voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat.
2. De compensatie als bedoeld in het eerste lid:
 - a. wordt gerealiseerd in of grenzend aan de GO;
 - b. voor zover mogelijk wordt gerealiseerd aan of nabij het aangetaste gebied, met dien verstande dat een duurzame situatie ontstaat;
 - c. planologisch wordt verankerd in hetzelfde danwel in een ander gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan;
 - d. plaats vindt in een compensatiepoule, indien combinatie van ingreep en compensatie in hetzelfde of een gelijktijdig vast te stellen plan niet mogelijk is;
 - e. plaats vindt op afstand van het gebied, indien fysieke compensatie aansluitend aan of nabij het gebied en compensatie van gelijkwaardige natuur in een compensatiepoule niet mogelijk is.
3. De omvang van de compensatie wordt bepaald door de omvang van het aangetaste areaal waarbij op de volgende wijze een toeslag op de omvang van het aangetaste areaal wordt berekend, zowel in oppervlak, als in budget, te onderscheiden in de categorieën:
 - a. natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder: geen toeslag;
 - b. natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 1/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - c. natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar te ontwikkelen natuur: toeslag van 2/3 in oppervlak, vermeerderd met de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer;
 - d. bij natuur met een ontwikkelingsduur van meer dan 100 jaar: de toeslag van tenminste 2/3 in oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer is maatwerk.
4. Indien fysieke compensatie aantoonbaar niet, of niet volledig mogelijk is, wordt een financiële compensatie bepaald aan de hand van:
 - a. de kosten van aanschaf en verwerving van vervangende grond op dezelfde plaats;
 - b. de kosten van basisinrichting; de kosten van ontwikkelingsbeheer gedurende de ontwikkelingstijd.
5. De kosten als bedoeld in het tweede en derde lid worden gelabeld aan de betreffende ingreep in het provinciaal compensatiefonds gestort.

2.7.3 Herbegrenzing GNN en GO

artikel 2.7.3.1 Wijziging begrenzing GNN en GO

Gedeputeerde Staten kunnen de begrenzing van het GNN en de GO als bedoeld in artikel 2.1.1 sub 10 en sub 12 wijzigen:

- a. ten behoeve van een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van het GNN en de GO, voor zover:
 - i. de kernkwaliteiten van het GNN en de GO worden behouden; en
 - ii. de oppervlakte van het GNN ten minste gelijk blijft;
- b. ten behoeve van de toepassing van artikel 2.7.1.1 of artikel 2.7.1.2.
- c. voor zover er op het moment van vaststelling van deze verordening sprake was van een onherroepelijk

vigerend bestemmingsplan met daarin bestemmingen die strijdig zijn met de begrenzing van de GNN en GO.

artikel 2.7.3.2 Rapportage

Ten behoeve van de wijziging van de begrenzing van het GNN en de GO als bedoeld in artikel 2.7.3.1 wordt door het college van burgemeester en wethouders jaarlijks een overzicht naar Gedeputeerde Staten gestuurd waarin wordt aangegeven in welke gevallen en onder welke voorwaarden toepassing is gegeven aan het bepaalde in de artikelen 2.7.1.1, 2.7.1.2, 2.7.2.1 of 2.7.2.2.

2.7.4 Bescherming landschap

artikel 2.7.4.1 Waardevol open gebied

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Waardevol open gebied maakt ten opzichte van het ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan geen bestemmingen mogelijk die de openheid van de waardevolle open gebieden aantasten.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan een bestemmingsplan binnen een waardevol open gebied voorzien in de mogelijkheid tot het oprichten van een windturbinepark met meer dan drie windturbines voor zover het bestemmingsplan is voorzien van een ruimtelijk ontwerp en is voldaan aan het bepaalde in de artikelen 2.8.1.1, tweede en derde lid.
3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid is uitbreiding van agrarische bebouwing binnen of aansluitend aan het bestaande agrarische bouwperceel toegestaan.
4. Indien de uitbreiding als bedoeld in het derde lid een omvangrijke uitbreiding betreft, die aansluitend, maar wel buiten het bestaande agrarische bouwperceel, plaatsvindt, moet het bestemmingsplan zijn voorzien van een beeldkwaliteitsplan en een ruimtelijk landschappelijk ontwerp dat als toelichting bij het bestemmingsplan is opgenomen.

artikel 2.7.4.2 Nationaal landschap

1. Een bestemmingsplan voor gronden binnen een Nationaal landschap en buiten de GO, het GNN en de Nieuwe Hollandse Waterlinie, maakt ten opzichte van het ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan alleen bestemmingen mogelijk die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten of versterken. Deze kernkwaliteiten zijn vastgelegd in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen van deze verordening.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid zijn activiteiten die afbreuk doen aan de kernkwaliteiten of deze kernkwaliteiten niet versterken mogelijk:
 - a. als er geen reële alternatieven zijn;
 - b. er sprake is van redenen van groot openbaar belang; en
 - c. er compenserende maatregelen worden getroffen ter waarborging van de kernkwaliteiten van de Nationale Landschappen zoals vastgelegd in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen
3. De geometrische plaatsbepaling van het bepaalde in dit artikel is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst1 2-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landschap.

2.7.5 Nieuwe Hollandse Waterlinie

artikel 2.7.5.1 Aanwijzing en begrenzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie

Het erfgoed van uitzonderlijke universele waarde de Nieuwe Hollandse Waterlinie betreft het als zodanig aangeduide

gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing met een nauwkeurigheid van 12,5 meter zijn vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landschap.

artikel 2.7.5.2 Beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie

1. De kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn:
 - a. het unieke, in samenhang met het landschap ontworpen negentiende en twintigste-eeuwse hydrologische en militair verdedigingssysteem, bestaande uit:
 - i. inundatiegebieden;
 - ii. zones met verdedigingswerken als forten, batterijen, lunetten, betonnen mitrailleurkazematten en groepsschuilplaatsen in hun samenhang met de omgeving;
 - iii. voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied) rondom de forten;
 - iv. waterwerken als waterlichamen, sluizen, inlaten, duikers en dijken functionerend in samenhang met verdedigingswerken en inundatiegebieden;
 - v. overige elementen als beschutte wegen, (resten van) loopgraven en tankgrachten; de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten;
 - vi. de historische vestigingsstructuur van de vestingssteden Muiden, Weesp, Naarden, Nieuwersluis, Gorinchem en Woudrichem;
 - b. de grote openheid;
 - c. het groene en overwegend rustige karakter.
2. Gedeputeerde Staten geven een nadere beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuw Hollandse Waterlinie in de Gelderse Kernkwaliteiten Nieuwe Hollandse Waterlinie - uitwerking en toepassing.

artikel 2.7.5.3 Bescherming van de Nieuwe Hollandse Waterlinie

1. Een bestemmingsplan voor gronden die onderdeel uitmaken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals aangegeven op de kaart Regels Landschap maakt ten opzichte van het ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten zoals bedoeld in artikel 2.7.5.2, eerste en tweede lid, aantasten.
2. De toelichting op een bestemmingsplan bevat een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden, het door de gemeente te voeren beleid en van de wijze waarop met eventuele veranderingen wordt omgegaan. Bij de beschrijving van de verschillende waarden wordt gebruik gemaakt van de nadere beschrijving van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals bedoeld in artikel 2.7.5.2, tweede lid.

2.7.6 Romeinse Limes

artikel 2.7.6.1 Aanwijzing en begrenzing Romeinse Limes

Het erfgoed van uitzonderlijke universele waarde de Romeinse Limes betreft het als zodanig aangeduide gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing zijn vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Landschap.

artikel 2.7.6.2 Beschrijving kernkwaliteiten Romeinse Limes

De kernkwaliteiten van de Romeinse Limes zijn te omschrijven als : de Limes is de unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt naast de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- i. forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;
- ii. militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;
- iii. scheepswrakken.

artikel 2.7.6.3 Bescherming Romeinse Limes

1. Een bestemmingsplan voor gronden die onderdeel uitmaken van de Romeinse Limes die op kaart zijn aangegeven als terreinen met een beschermde status, maakt ten opzichte van het ten tijde van de inwerkingtreding van de verordening geldende bestemmingsplan geen activiteiten mogelijk die de kernkwaliteiten zoals bedoeld in artikel 2.7.6.2, eerste en tweede lid, aantasten.
2. De toelichting op een bestemmingsplan bevat een beschrijving van de in het plangebied aanwezige cultuurhistorische waarden, het door de gemeente te voeren beleid en de onderbouwing hiervan.
3. De wijze waarop met eventuele veranderingen wordt omgegaan, wordt vervat in daartoe strekkende planregels in het bestemmingsplan.
4. Bij de beschrijving van de waarden wordt gebruik gemaakt van de beschrijving van de kernkwaliteiten van de Romeinse Limes als bedoeld in artikel 2.7.6.2.

2.7.7 Natte Landnatuur

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting 2.7.2 Beschermingszone Natte Landnatuur

artikel 2.7.7.1 Beschermingszone natte landnatuur

1. Onder hydrologische beschermingszone wordt in deze paragraaf verstaan: de als zodanig aangewezen gebieden, waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing is vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst12-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Natuur.
2. In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van een hydrologische beschermingszone worden geen functies toegestaan die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur, tenzij:
 - a. er geen reële alternatieven zijn;
 - b. sprake is van een reden van groot openbaar belang;
 - c. de nadelige effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.7.1.1, derde tot en met zesde lid, en artikel 2.7.1.3.
3. Voor zover een bestemmingsplan betrekking heeft op gronden die deel uitmaken van een hydrologische beschermingszone binnen een Groene Ontwikkelingszone, leidt de saldering als bedoeld in artikel 2.7.2.2 niet tot aantasting van de kwaliteit van de natte landnatuur.

2.8 Energie

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 2.8 Energie.

2.8.1 Windturbines

artikel 2.8.1.1 Windturbines

1. In een bestemmingsplan kan de oprichting van één of meer windturbines mogelijk worden gemaakt voorzover het bestemmingsplan is voorzien van een ruimtelijk ontwerp.
2. In het ruimtelijk ontwerp wordt aandacht besteed aan de relatie tussen windturbine of windturbines en:
 - a. de ruimtelijke kenmerken van het landschap;
 - b. de maat, schaal en inrichting in het landschap;
 - c. de visuele interferentie met een nabij gelegen windturbine of windturbines;
 - d. de cultuurhistorische achtergrond van het landschap;
 - e. beleving van de windturbine of windturbines in het landschap.
3. Het ruimtelijk ontwerp wordt als toelichting in het bestemmingsplan opgenomen.

artikel 2.8.1.2 Uitsluiting windturbines

In bestemmingsplannen wordt niet voorzien in de mogelijkheid tot het oprichten van één of meerdere windturbines binnen de gebieden die zijn vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVal-Divers-vst1-2-ontw en zijn verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Windenergie.

2.8.2 Molenbiotoop

artikel 2.8.2.1 Molenbiotoop

1. In bestemmingsplannen die betrekking hebben op gronden gelegen binnen de Molenbiotoop wordt geen nieuwe bebouwing danwel beplanting toegestaan, tenzij in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat het functioneren van de molen door middel van windvang niet wordt beperkt.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor de molens staande en gelegen in het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem.

2.8.3 Locaties voor biomassavergistingsinstallaties

artikel 2.8.3.1 biomassavergistingsinstallaties

1. In bestemmingsplannen die zien op het landelijk gebied kunnen biomassavergistingsinstallaties, mestbewerkingsinstallaties en mestverwerkingsinstallaties worden toegestaan op **of aansluitend op** bestaande agrarische bouwpercelen van een agrarisch bedrijf, bestaande bouwpercelen van een agrarisch hulp- of nevenbedrijf of vrijkomende agrarische locaties in overig agrarisch gebied indien:
 - a. de installaties in hoofdzaak gebruik maken van biomassastromen uit de directe omgeving; en
 - b. de installatie landschappelijk en infrastructureel kan worden ingepast in het bestaande landschap.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid zijn biomassavergistingsinstallaties, mestbewerkingsinstallaties en verwerkingsinstallaties die niet voldoen aan het bepaalde in het eerste lid wel toegestaan in het landelijk gebied indien in de toelichting bij het bestemmingsplan gemotiveerd wordt dat de locatiekeuze voor de installaties gebaseerd is op de volgende aflopende voorkeursvolgorde:
 - a. op of grenzend aan een bedrijventerrein, een glastuinbouwgebied of locaties bij soortgelijke bedrijven, zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties of mestverwerkers die op een solitaire bedrijfslocatie zijn gevestigd;
 - b. op **of aansluitend op** bestaande agrarische bouwpercelen van een agrarisch bedrijf, bestaande bouwpercelen van een agrarisch hulp- of nevenbedrijf of vrijkomende agrarische locaties in overig

agrarisch gebied.

2.9 Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden

artikel 2.9.1 Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden

Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag van burgemeester en wethouders ontheffing verlenen van het bepaalde in dit hoofdstuk voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen.

hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur

3.1 Algemeen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.1 Algemeen.

artikel 3.1.1 Begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1 Grondwateronttrekker

Houder van een inrichting als bedoeld in artikel 15.34, tweede lid, van de Wet milieubeheer.

3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen.

artikel 3.2.1 Begripsbepaling

In deze titel wordt verstaan onder:

1 Gesloten stortplaats

Stortplaats als bedoeld in artikel 8.47, eerste lid, onder b, van de Wet milieubeheer.

2 Nazorgvoorzieningen

Maatregelen ter bescherming van het milieu, als bedoeld in artikel 8.49, eerste en tweede lid, van de Wet milieubeheer.

3 Werk

Werk als bedoeld in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit.

artikel 3.2.2 Verbodsbepalingen

1. Het is verboden in, op, onder of over een plaats waar nazorgvoorzieningen worden uitgevoerd:

- a. werken te maken of te behouden;
- b. stoffen of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen;
- c. andere dan de onder a of b bedoelde handelingen te verrichten indien die handelingen de uitvoering van de maatregelen, bedoeld in artikel 8.49, eerste lid, van de Wet milieubeheer, kunnen belemmeren, dan wel de nazorgvoorzieningen kunnen beschadigen.

2. Het bepaalde in het eerste lid is niet van toepassing op:

- a. het treffen van nazorgvoorzieningen;
- b. handelingen die betrekking hebben op het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of op het veranderen van de werking daarvan.

artikel 3.2.3 Ontheffing

1. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van het in artikel 3.2.2, eerste lid gestelde verbod indien het belang dat de gesloten stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt, zich daartegen niet verzet.
2. Aan een ontheffing kunnen in ieder geval voorschriften worden verbonden die tot doel hebben:
 - a. de bereikbaarheid van de nazorgvoorzieningen te garanderen;
 - b. aantasting van de nazorgvoorzieningen te voorkomen;
 - c. te voorkomen dat de uitvoering van de nazorg anderszins wordt belemmerd.

3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

3.3.1 Algemeen

artikel 3.3.1.1 Begripsbepaling

In deze titel wordt verstaan onder:

1 Achtergrondwaarde, baggerspecie, grond, IBC-bouwstof, kwaliteitsklasse wonen, kwaliteitsklasse A en werk

Hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van het Besluit bodemkwaliteit en artikel 4.4.1 van de Regeling bodemkwaliteit.

2 Bodemenergiesysteem

Open of gesloten bodemenergiesysteem.

3 Boorput

Met daartoe geschikte werktuigen aangebrachte put, daaronder begrepen een in de grond gecontroleerd en mechanisch aangebrachte sondering.

4 Buisleiding

Buisleiding voor het transport van gas (met uitzondering van aardgas), olie of chemicaliën alsmede een leiding voor het transport van elektriciteit die wordt gekoeld met olie of chemicaliën.

5 Diepinfiltratie

Een techniek waarbij afvloeiend hemelwater door middel van een geperforeerde buis rechtstreeks geïnfilteerd wordt in dieper gelegen watervoerende bodemlagen.

6 Drinkwaterbedrijf

Drinkwaterbedrijf als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Drinkwaterwet.

7 Potentieel voor het grondwater schadelijke stof

~~Stof die behoort tot een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer.~~

Stof die behoort tot een categorie als bedoeld in bijlage III van de Kaderrichtlijn Afval

8 Extensieve beweiding

Beweiding door maximaal anderhalf grootvee-eenheden per hectare per kalenderjaar.

9 Gesloten bodemenergiesysteem

Bodemenergiesysteem als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en artikel 1.1, eerste lid van het Waterbesluit.

10 Grond- of funderingswerken

Werk in de bodem, daaronder begrepen het plaatsen of verwijderen van palen, damwanden of folies.

11 Inrichting

Inrichting, als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer die behoort tot een categorie die is aangewezen in bijlage I van het Besluit omgevingsrecht.

12 Koude-warmteopslagvrije zone

De op de kaart Regels Water en Milieu, en in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater aangegeven 25-jaars grens binnen een boringsvrije zone (zie Toelichting 3.3.1 KWO-vrije zone). In deze titel wordt verstaan onder een 25 jaars grens: de projectie aan het maaiveld van de 25 jaar verblijfstijd grens in de eerste watervoerende laag.

De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst2 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

13 Meststoffen

Meststoffen in de zin van artikel 1, eerste lid, onder d. van de Meststoffenwet.

14 Niet-omgevingsvergunningplichtige inrichting

Inrichting waarop een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in artikel 8.40 van de Wet milieubeheer van toepassing is en die niet tevens vergunningplichtig is op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder e. van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

15 NRB

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming.

16 Open bodemenergiesysteem

Bodemenergiesysteem als bedoeld in artikel 1.1. eerste lid van het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer en artikel 1.1 eerste lid van het Waterbesluit.

17 Omgevingsvergunning

Omgevingsvergunning voor een activiteit met betrekking tot een inrichting zoals bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

18 Schadelijke stoffen

Stoffen of combinaties van stoffen of vloeistoffen, preparaten of andere producten, in welke vorm dan ook, waarvan hetzij in het algemeen, hetzij in het gegeven geval, verwacht kan worden dat ze de bodem en het grondwater (kunnen) verontreinigen. Hiertoehoren in elk geval de stoffen of combinaties van stoffen, vermeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel A.

19 Verwaarloosbaar bodemrisico

Situatie als bedoeld in de NRB waarin door een goede afstemming van bodembeschermende voorzieningen en bodembeschermende maatregelen de kans op een verandering van de bodemkwaliteit, ten gevolge van een immissie van een stof, verwaarloosbaar is gemaakt.

artikel 3.3.1.2 Aanwijzing beschermingsgebieden

1. Als gebieden bedoeld in artikel 1.2. tweede lid, onder a, van de Wet milieubeheer worden de volgende gebieden aangewezen:
 - a. gebieden aangegeven op de kaarten in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater met de nummers 1

tot en met 7, 9 tot en met 16, 18, 20, 21, 24 tot en met 27, 29, 31 tot en met 41, 43 tot en met 45, 47, 49 tot en met 56.

- b. de als intrekgebieden aangegeven gebieden waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing zijn vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOMGverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening horende kaart Regels Water en Milieu.
2. De in het eerste lid aangewezen gebieden kunnen bestaan uit één of meer waterwingebieden, een grondwaterbeschermingsgebied, een (zeer) kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied, een koude-warmteopslagvrije zone, een boringsvrije zone en een intrekgebied. Deze zijn op de bij deze verordening behorende kaarten als zodanig aangegeven.
3. Het betrokken drinkwaterbedrijf plaatst langs alle openbare wegen, spoorwegen en vaarwateren die toegang geven tot een grondwaterbeschermingsgebied dan wel daaraan grenzen, op of nabij de grenzen van het gebied borden die bij het betreffende gebied horen en waarvan het model is vastgesteld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel C.

artikel 3.3.1.3 Bevoegdheden Gedeputeerde Staten tot wijzigen grenzen gebieden

1. Gedeputeerde Staten kunnen de grenzen van de gebieden als bedoeld in artikel 3.3.1.2 wijzigen als sprake is van:
 - a. wijzigingen op perceelsniveau;
 - b. verkleining of opheffing van een gebied bij (gedeeltelijke) sluiting van een drinkwaterwinning;
 - c. verkleining van een gebied bij voorzienbare sluiting van een drinkwaterwinning;
 - d. vergroting van een gebied als gevolg van uitbreiding van de vergunde capaciteit van een drinkwaterwinning met maximaal 1 miljoen m³ grondwater.
2. Eigenaren en gebruikers van de betreffende gronden worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze naar voren te brengen over een grenswijziging als bedoeld in het eerste lid.
3. De betrokken grondwateronttrekker wordt in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over een grenswijziging als bedoeld in het eerste lid.

artikel 3.3.1.4 Zorgplicht

1. Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten de kwaliteit van het grondwater in een gebied dat in artikel 3.3.1.2 is aangewezen, kan worden geschaad, is verplicht alle maatregelen te nemen of na te laten die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die schade te voorkomen, dan wel indien die schade niet kan worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
2. In geval van een verontreiniging of een direct dreigende verontreiniging van het grondwater dient diegene bedoeld in het eerste lid, Gedeputeerde Staten en de directeur van het drinkwaterbedrijf hiervan terstond in kennis te stellen.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
 - a. voor zover artikel 9.2.1.2 of artikel 10.1, eerste, tweede of derde lid, van de Wet milieubeheer of artikel 13 van de Wet bodembescherming van toepassing is met betrekking tot inrichtingen tenzij in deze verordening anders is bepaald;
 - b. met betrekking tot inrichtingen tenzij in deze verordening anders is bepaald.

3.3.2 Waterwingebieden

artikel 3.3.2.1 Werkingssfeer

Deze paragraaf is niet van toepassing op waterwingebieden aangewezen op de in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater behorende kaarten genummerd 55 en 56.

artikel 3.3.2.2 Regels voor inrichtingen

1. Het is verboden in een Waterwingebied een inrichting op te richten indien die inrichting behoort tot een categorie die is aangewezen in bijlage I van het Besluit omgevingsrecht.
2. Het eerste lid geldt niet voor de eigenaar of exploitant van een drinkwaterbedrijf, indien het in werking hebben van de inrichting noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.

artikel 3.3.2.3 Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen

1. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een Waterwingebied in ieder geval de beperkingen en voorschriften die zijn aangegeven in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.
2. Het bevoegd gezag kan afwijken van de beperkingen en voorschriften als bedoeld in het eerste lid dan wel nadere eisen stellen, voor zover dit is aangegeven in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

artikel 3.3.2.4 Regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen

1. Het is verboden in een Waterwingebied een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist op te richten, in werking te hebben, te veranderen of de werking ervan te veranderen.
2. Het eerste lid geldt niet voor het oprichten van een inrichting voor de eigenaar of exploitant van een drinkwaterbedrijf, indien het in werking hebben van de inrichting noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.
3. Het eerste lid geldt niet voor het inwerkinghebben, veranderen of de werking veranderen indien wordt voldaan aan de beperkingen en voorschriften die zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D en geen nadelige gevolgen voor de waterwinning optreden.
4. Het bevoegd gezag kan afwijken van de beperkingen en voorschriften als bedoeld in het tweede lid door maatwerkvoorschriften te stellen, voor zover dit is aangegeven in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

artikel 3.3.2.5 Regels voor activiteiten buiten inrichtingen

1. Het is in Waterwingebieden verboden:
 - a. schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren of op of in de bodem te brengen, waarvan degene die die handeling verricht, weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat ze, op of in de bodem gebracht of gerakend, de bodem verontreinigen of kunnen verontreinigen;
 - b. een constructie of werk van welke aard ook - leidingen en installaties daaronder begrepen - op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als daarmee schadelijke stoffen in de bodem worden **of kunnen worden** verspreid of geloosd dan wel de beschermende werking van bodemlagen wordt aangetast of kan worden aangetast;
 - c. grond of baggerspecie toe te passen waarvan de kwaliteit de achtergrondwaarde overschrijdt;
 - d. handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Hieronder wordt in ieder geval begrepen het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem;

- e. de grond dieper te roeren dan 2 meter onder het maaiveld.
2. Voor toepassing van het eerste lid onder a worden onder schadelijke stoffen in elk geval begrepen aardolie en aardolieproducten, afvalstoffen, IBC-bouwstoffen, meststoffen als bedoeld in de Meststoffenwet, gewasbeschermingsmiddelen en biociden.
 3. Onder de in het eerste lid, onder b, bedoelde constructies of werken worden in elk geval begrepen boorputten, grond- en funderingswerken, gebouwen in de zin van de Woningwet, (water- en spoor-)wegen, parkeergelegenheden voor motorvoertuigen, kampeerterreinen, kampementen, recreatiecentra, leidingen, voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater, installaties, opslagreservoirs, begraaftplaatsen en terreinen voor de uitstrooiing van as.
 4. Het in het eerste lid, onder a, b en c, gestelde verbod geldt niet voor:
 - a. het oprichten en hebben van boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
 - b. het aanleggen, hebben en gebruiken van aardgasleidingen die dienen voor huishoudelijk gebruik;
 - c. het gebruiken van strooizout ten behoeve van de gladheidbestrijding;
 - d. hetgeen is bedoeld in het eerste lid, onder a, voorzover dit aanwezig is in en benodigd is voor het doen functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;
 - e. het vervoeren van schadelijke stoffen voorzover dit gebeurt in afgesloten en vloeistofdichte tanks of in een deugdelijke gesloten verpakking, mits deugdelijk geladen, afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden en op zodanige wijze dat geen gevaar voor verspreiding of verstuiwing bestaat;
 - f. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden schadelijke stoffen niet zijnde gewasbeschermingsmiddelen of biociden, bij woningen en andere gebouwen, die dienen of gediend hebben voor normaal gebruik ter plaatse of afkomstig zijn van normaal gebruik van die woningen of gebouwen, mits bewaard in een deugdelijke verpakking en afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden;
 - g. het op of in de bodem brengen van dierlijke meststoffen als gevolg van extensieve beweiding;
 - h. het verspreiden van baggerspecie die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel met inachtneming van het Besluit bodemkwaliteit;
 - i. het onderzoeken en saneren van de bodem met inachtneming van de Wet bodembescherming;
 - j. veranderingen of vernieuwingen van gebouwen, alsmede voor verbouwingen of de oprichting van gebouwen waarvoor geen omgevingsvergunning op grond van artikel 2.1, eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is vereist.
 5. Het eerste lid geldt niet voor de eigenaar of exploitant van een drinkwaterbedrijf, indien de betreffende activiteit of gedraging noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening.
 6. Het verbod in het eerste lid, onder b, geldt ook voor het wijzigen of uitbreiden van:
 - a. een voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater;
 - b. (water- en spoor-) wegen;
 - c. parkeergelegenheden voor motorvoertuigen;
 - d. kampeerterreinen, kampementen, recreatiecentra;
 - e. woningen.
 7. Het verbod in het eerste lid, onder b geldt ook voor het plegen van onderhoud aan wegen en parkeergelegenheden voor motorvoertuigen buiten het bestaande wegprofiel.

3.3.3 Grondwaterbeschermingsgebieden

artikel 3.3.3.1 Werkingssfeer

Deze paragraaf is, met uitzondering van artikel [3.3.3.2](#) en artikel [3.3.3.12](#) niet van toepassing op grondwaterbeschermingsgebieden aangewezen op de in [bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater](#) behorende kaarten genummerd 55 en 56.

artikel 3.3.3.2 Verbod warmtetoevoeging en -onttrekking binnen een inrichting

1. Het is verboden binnen een inrichting in een [Grondwaterbeschermingsgebied](#) werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de grond of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Onder een handeling als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval begrepen het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.

artikel 3.3.3.3 Regels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen

1. Het is verboden in een [Grondwaterbeschermingsgebied](#) een inrichting op te richten waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, indien die inrichting behoort tot één of meer categorieën van inrichtingen die zijn aangewezen in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel B.
2. Het verbod als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor de betrokken grondwateronttrekker, voor zover de inrichting noodzakelijk is voor de waterwinning.

artikel 3.3.3.4 Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen

1. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting in een [Grondwaterbeschermingsgebied](#) in ieder geval de voorschriften die zijn aangegeven in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel D.
2. Het bevoegd gezag kan afwijken van de voorschriften als bedoeld in het eerste lid dan wel nadere eisen stellen, voor zover dit is aangegeven in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel D.

artikel 3.3.3.5 Regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen

1. Het is verboden in een [Grondwaterbeschermingsgebied](#) een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist op te richten indien die inrichting behoort tot één of meer categorieën van inrichtingen die zijn aangewezen in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel B.
2. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning is vereist, in werking te hebben, te veranderen of de werking te veranderen, tenzij wordt voldaan aan de voorschriften in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel D en geen nadelige gevolgen voor de waterwinning optreden.
3. Het bevoegd gezag kan afwijken van de beperkingen en voorschriften als bedoeld in het tweede lid door maatwerkvoorschriften te stellen, voor zover dit is aangegeven in [bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#), onderdeel D.

artikel 3.3.3.6 Activiteiten buiten inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden: werkingssfeer

De artikelen [3.3.3.7](#) tot en met [3.3.3.14](#) hebben uitsluitend betrekking op activiteiten die in een [Grondwaterbeschermingsgebied](#) en buiten een inrichting worden ondernomen tenzij in deze verordening anders is bepaald.

artikel 3.3.3.7 Boorputten en grond- of funderingswerken

1. Het is in een Grondwaterbeschermingsgebied verboden boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben.
2. Indien en voor zover het VKB protocol 2006 Mechanisch boren in acht wordt genomen, geldt het eerste lid niet voor boorputten voor:
 - a. de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening;
 - b. het onderzoeken of saneren van de bodem in het kader van de Wet bodembescherming, of
 - c. tijdelijke horizontale bronbemaling ten behoeve van de uitvoering van werken
3. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden grond- of funderingswerken uit te voeren of te hebben op een diepte van 2 meter of meer onder het maaiveld.
4. Het bepaalde in het derde lid geldt niet voor graafwerkzaamheden en het inbrengen van palen indien wordt voldaan aan de volgende algemene voorschriften:
 - a. bij graafwerkzaamheden: indien grond wordt verwijderd en het bodemprofiel wordt aangevuld tot tenminste twee meter onder het maaiveld zoals dat aanwezig was voorafgaand aan de graafwerkzaamheden, en aansluitend op eventueel aangelegde kunstwerken;
 - b. voor het inbrengen van palen: indien uitsluitend gebruik gemaakt wordt van:
 - i. grondverdringende gladde geprefabriceerde palen zonder verbrede voet;
 - ii. in de grond gevormde palen waarbij een hulpbuis wordt gebruikt die niet plaatselijk verbreed is, grondverdringend wordt ingebracht en niet wordt getrokken; of
 - iii. schroefpalen.
5. Van het voornemen tot het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een boorput of het uitvoeren van grond- of funderingswerken onder de in het tweede lid bedoelde voorschriften, doet degene die de activiteit onderneemt, een melding.
6. Ten aanzien van deze melding is artikel 3.3.6.4 van toepassing.

artikel 3.3.3.8 Buisleidingen, voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een buisleiding en voorziening voor de inzameling en transport van afvalwater te leggen, te hebben, te vervangen, te veranderen of te verleggen.
2. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied een andere constructie of een ander werk dan genoemd onder het eerste lid van welke aard dan ook - leidingen en installaties daaronder begrepen - op of in de bodem op te richten, tot stand te brengen, aan te leggen, te hebben of te gebruiken, als dat leidt of kan leiden tot verspreiding of lozing van schadelijke stoffen in de bodem danwel tot aantasting van de beschermende werking van bodemlagen.
3. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor het aanleggen, hebben, vervangen, veranderen of verleggen van een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater indien voldaan wordt aan de volgende algemene voorschriften:
 - a. Het riool moet bestaan uit een duurzaam vloeistofdicht buizenstelsel;
 - b. De aanleg moet voldoen aan de richtlijnen, zoals opgesteld in NPR 3218 (Buitenriolering onder vrij verval) ~~of NPR 3221 (Buitenriolering onder over- en onderdruk)~~;
 - c. Vóór in gebruik name moet een inspectie plaatsvinden op vloeistofdichtheid (bijvoorbeeld door afpersing);
 - d. De riolering mag niet anders worden gebruikt dan waarvoor het is bestemd. Stoffen die de toegepaste materialen kunnen aantasten, mogen niet worden getransporteerd via het stelsel;
 - e. De riolering moet worden beheerd overeenkomstig de richtlijn NPR3220 (Buitenriolering beheer) ~~en NPR3221 (Buitenriolering over- en onderdruk)~~;
 - f. Indien door lekkage, verstopping of anderszins de bodem wordt verontreinigd, moeten door de beheerder maatregelen getroffen worden om de verontreiniging op te heffen;
 - g. Mobiele toiletunits moeten binnen 4 uur na uitgebruikneming op milieuhygiënische verantwoorde wijze

worden geleege en verwijderd van het terrein,

- h. In mobiele toiletunits mag geen gebruik worden gemaakt van schadelijke stoffen.
4. Het eerste lid geldt niet voor het aanleggen, hebben, vervangen, veranderen of verleggen van een buisleiding, niet zijnde een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, indien voldaan wordt aan de volgende algemene voorschriften:
- a. er worden geen schadelijke stoffen door worden vervoerd, of
 - b. in geval buisleidingen worden gebruikt ten behoeve van het transport van schadelijke stoffen, niet zijnde aardolieproducten en afvalwater, deze zodanig worden aangelegd en onderhouden dat het gehele stelsel duurzaam vloeistofdicht is en dat leidingen voor de ingebruikname en vervolgens om de vijf jaar worden geïnspecteerd op vloeistofdichtheid.
5. Het eerste lid geldt niet voor het hebben van een buisleiding of voorziening voor inzameling en transport van afvalwater die voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening is aangelegd met een ontheffing op grond van bepaling 3.2.3 van bijlage 10, onderdeel B, van de Provinciale milieuverordening Gelderland.
6. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor het vervangen, veranderen of verleggen van een buisleiding of een voorziening voor inzameling en transport van afvalwater, indien met een door een deskundige opgestelde risicoanalyse is aangetoond dat de kans op grondwaterverontreiniging door dat vervangen, veranderen of verleggen gelijk blijft of kleiner wordt ten opzichte van de daaraan voorafgaande situatie.
7. Van het voornemen tot het aanleggen, hebben, vervangen, veranderen of verleggen van de buisleiding of de voorziening voor inzameling en transport van afvalwater onder de in het derde, vierde, vijfde of zesde lid bedoelde voorschriften doet degene die de activiteit onderneemt, een melding.
8. Ten aanzien van de melding is artikel 3.3.6.4 van toepassing.

artikel 3.3.3.9 Afstromend hemelwater van gebouwen, (spoor)wegen en andere verhardingen

1. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden op eigen terrein te parkeren of parkeergelegenheid voor motorvoertuigen aan te bieden indien het terrein niet is voorzien van een aaneengesloten verharding. Het verbod geldt niet indien het een parkeergelegenheid betreft met maximaal vier parkeerplaatsen.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet ten aanzien van gebouwen:
3. Het is in een Grondwaterbeschermingsgebied verboden om afstromend water van gebouwen, (spoor)wegen, parkeerplaatsen en andere verhardingen en terreinen voor gemotoriseerd verkeer op of in de bodem te lozen.
- a. indien geen bouwmaterialen worden gebruikt die tot gevolg hebben dat potentieel voor het grondwater schadelijke stoffen door afspoelen of uitloging in het afstromend hemelwater kunnen komen, of
 - b. indien afstromend water uitsluitend infiltreert via een doelmatig werkend zuiveringssysteem.
4. Het bepaalde in het eerste en tweede lid geldt evenmin ten aanzien van (spoor)wegen, parkeerplaatsen en andere verhardingen en terreinen voor gemotoriseerd verkeer: indien voldaan wordt aan de algemene voorschriften uit bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel E.
5. Van het voornemen tot het lozen van afstromend hemelwater op of in de bodem als bedoeld in het tweede, derde en vierde lid doet degene die de activiteit onderneemt, een melding.
6. Ten aanzien van deze melding is artikel 3.3.6.4(link) Meldingen van toepassing.
7. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden afstromend water via diepinfiltratie in het grondwater te lozen.
8. Het is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden op eigen terrein te parkeren of parkeergelegenheid voor motorvoertuigen aan te bieden indien het terrein niet is voorzien van een aaneengesloten verharding. Het verbod geldt niet indien het een parkeergelegenheid betreft met maximaal vier parkeerplaatsen.

artikel 3.3.3.10 Meststoffen en zuiveringsslib

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied meststoffen en zuiveringsslib op of in de bodem te brengen;
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor het op of in de bodem brengen van:
 - a. dierlijke meststoffen;
 - b. anorganische meststoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet;
 - c. kalkmeststoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet.

artikel 3.3.3.11 Begraafplaatsen

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied een begraafplaats of uitstrooiveld als bedoeld in de Wet op de lijkbezorging of een dierenbegraafplaats aan te leggen.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor het uitbreiden van een begraafplaats en een uitstrooiveld als bedoeld in de vorige zin, indien voor die uitbreiding de Inspectierichtlijn Wet op de lijkbezorging van de Inspectie van de Volksgezondheid voor de Milieuhygiëne Staatstoezicht op de Volksgezondheid, laatste druk, in acht wordt genomen, voor zover die richtlijn van belang is voor de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.
3. Degene die een begraafplaats of een strooiveld uitbreidt, doet daarvan een melding aan Gedeputeerde Staten.
4. Artikel 3.3.6.4 is op deze melding van toepassing.

artikel 3.3.3.12 Warmtetoevoeging en -onttrekking

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de grond of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd.
2. Onder een handeling als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval begrepen het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.

artikel 3.3.3.13 IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied IBC-bouwstof toe te passen.
2. Het is verboden in een grondwaterbeschermingsgebied grond of baggerspecie toe te passen.
3. Het bepaalde in het tweede lid geldt niet voor de toepassing van grond of baggerspecie:
 - a. op of in de bodem:
 - i. indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de achtergrondwaarde niet overschrijdt, danwel de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt;
 - ii. de kwaliteit van de ontvangende bodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse wonen, en
 - iii. de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is.
 - b. in oppervlaktewater:
 - i. indien de kwaliteit van de grond of baggerspecie de achtergrondwaarde niet overschrijdt, dan wel de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt;
 - ii. de kwaliteit van de ontvangende waterbodem gelijk is aan of slechter is dan de kwaliteitsklasse A, en
 - iii. de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is.

- iii. bij toepassing in een omvang van meer dan 5000 m³ indien wordt aangetoond dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwaterwinning niet toenemen, de grond of baggerspecie uit het grondwaterbeschermingsgebied afkomstig is en de kwaliteit van de grond of baggerspecie;
 - iv. bij een toepassing op of in de bodem de maximale waarden van de kwaliteitsklasse wonen niet overschrijdt;
 - v. bij een toepassing in oppervlaktewater de maximale waarden van de kwaliteitsklasse A niet overschrijdt;
4. Het bepaalde in het tweede lid geldt niet voor de toepassing van baggerspecie voor zover het baggerspecie betreft die vrijkomt bij regulier onderhoud van watergangen: binnen 20 meter van de watergang op het aangrenzend perceel met inachtneming van het Besluit bodemkwaliteit.
 5. Van het voornemen tot een toepassing als bedoeld in het derde lid doet degene die de activiteit onderneemt, een melding. De melding van het voornemen tot een toepassing als bedoeld in het derde lid, onder c, bevat de resultaten van locatiespecifiek onderzoek op grond waarvan kan worden vastgesteld dat de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwaterwinning niet toenemen.
 6. Ten aanzien van deze melding is artikel 3.3.6.4 van toepassing.

artikel 3.3.3.14 Schadelijke stoffen

1. Het is verboden in een Grondwaterbeschermingsgebied schadelijke stoffen te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel op of in de bodem te brengen
2. Het bepaalde in het eerste lid, geldt niet voor:
 - a. het gebruik van strooizout ten behoeve van de gladheidbestrijding;
 - b. het hebben, gebruiken en vervoeren van schadelijke stoffen voorzover dit nodig is voor het doen functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;
 - c. het vervoeren van schadelijke stoffen, voorzover dit gebeurt in afgesloten en vloeistofdichte tanks of in een deugdelijke gesloten verpakking, mits deugdelijk geladen, afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden en op zodanige wijze dat geen gevaar voor verspreiding of verstuiwing bestaat;
 - d. het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden van hetgeen is bedoeld in het eerste lid, niet zijnde gewasbeschermingsmiddelen of biociden, bij woningen en andere gebouwen, die dienen of gediend hebben voor normaal gebruik ter plaatse of afkomstig zijn van normaal gebruik van die woningen of gebouwen, mits bewaard in een deugdelijke verpakking en afdoende beschermd tegen invloeden van weersomstandigheden.
3. Het eerste lid geldt niet voor het hebben, gebruiken, vervoeren van schadelijke stoffen indien wordt voldaan aan de in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D, opgenomen voorschriften
4. Van het voornemen tot het hebben, gebruiken, vervoeren van schadelijke stoffen als bedoeld in het derde lid doet degene die de activiteit onderneemt, een melding
5. Ten aanzien van deze melding is artikel 3.3.6.4 van toepassing

3.3.4 Koude-warmteopslagvrije zones (KWO-vrije zones)

artikel 3.3.4.1 Reikwijdte

1. Deze paragraaf is van toepassing op activiteiten binnen boringsvrije koude-warmteopslagvrije (link) zones.
2. In deze paragraaf wordt verstaan onder schadelijke vloeibare stoffen zwaarder dan water: de door Gedeputeerde Staten bij besluit als zodanig aangewezen schadelijke stoffen. Op de voorbereiding van het besluit is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

artikel 3.3.4.2 Bodemenergiesystemen, boorputten en graafwerkzaamheden binnen inrichtingen

1. Het is verboden binnen een inrichting werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Onder een handeling wordt in ieder geval verstaan het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.
2. Het is verboden in een inrichting:
 - a. boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben;
 - b. grond- en funderingswerkzaamheden uit te voeren op een diepte van meer dan twee meter onder het maaiveld.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing **voor zover de activiteiten worden uitgevoerd:**

~~a. voor zover de activiteiten worden uitgevoerd buiten de KWO-vrije zone en daarbij de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond, niet wordt doorboord; of~~

~~b. voor zover de activiteiten worden uitgevoerd binnen de KWO-vrije zone (zie Toelichting 3.3.1) en:~~

- a. binnen een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, en de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D, in acht worden genomen; of,
 - b. binnen een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, en het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften heeft verboden bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.
4. het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D. Het bevoegd gezag kan in de omgevingsvergunning afwijken van de voorschriften dan wel nadere eisen stellen, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.
5. het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de activiteiten, genoemd in het eerste en tweede lid, binnen inrichtingen waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

artikel 3.3.4.3 Vloeibare stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen

1. Het is verboden binnen inrichtingen, die gelegen zijn binnen KWO-vrije zone, **schadelijke** vloeibare stoffen zwaarder dan water te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel direct of indirect op of in de bodem te brengen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing, in het geval van:
 - a. een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, voor zover de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D, in acht wordt genomen; of,
 - b. een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, voor zover het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften heeft verboden bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.
3. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting de voorschriften bedoeld in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D. Het bevoegd gezag kan in de omgevingsvergunning afwijken van de voorschriften dan wel nadere voorschriften stellen, voor zover het

bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

4. Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de activiteiten genoemd in het eerste lid, binnen inrichtingen waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

artikel 3.3.4.4 Bodemenergiesystemen, boorputten en graafwerkzaamheden buiten inrichtingen

1. Het is verboden buiten inrichtingen werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Onder een handeling wordt in ieder geval verstaan het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.
2. 3.3.3.7 is overeenkomstig van toepassing, met dien verstande dat voor 'grondwaterbeschermingsgebieden' wordt gelezen: **koude-warmteopslagvrije zone**~~boringsvrije zone~~.
3. ~~Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, voor zover de activiteiten worden uitgevoerd buiten de KWO-vrije zone en daarbij de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond niet wordt doorboord.~~
4. De initiatiefnemer doet melding van de activiteit aan het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 3.3. ~~56.4~~ **(link)**

artikel 3.3.4.5 Vloeibare stoffen zwaarder dan water buiten inrichtingen

1. **Het is verboden ~~schadelijke~~ vloeibare stoffen zwaarder dan water te hebben, te gebruiken, te vervoeren dan wel direct of indirect op of in de bodem te brengen.**
2. **Het eerste lid is niet van toepassing, in het geval van een activiteit voor zover de voorschriften bedoeld in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link), in acht wordt genomen.**
3. **Het bevoegd gezag kan afwijken van de voorschriften dan wel nadere voorschriften stellen, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link).**
4. **Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de activiteiten genoemd in het eerste lid, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link).**
5. **Het eerste lid is niet van toepassing op:**
 - a. **het toepassen van ~~schadelijke~~ vloeibare stoffen zwaarder dan water ten behoeve van het functioneren van motorvoertuigen, motorwerktuigen of bromfietsen;**
 - b. **het vervoeren van ~~schadelijke~~ vloeibare stoffen zwaarder dan water, mits bewaard in een afgesloten en vloeistofdichte tank of verpakking en zodanig geladen en beschermd tegen de invloeden van het weer, dat geen gevaar bestaat op verspreiding of verstuijing van de vloeistof;**
 - c. **het hebben of gebruiken van geringe hoeveelheden ~~schadelijke~~ vloeibare stoffen zwaarder dan water ten behoeve van normaal huishoudelijk gebruik.**

3.3.5 Boringsvrije zones

artikel 3.3.5.1 Reikwijdte

1. **Deze paragraaf is van toepassing op activiteiten binnen boringsvrije zones.**

artikel 3.3.5.2 Bodemenergiesystemen, boorputten en graafwerkzaamheden binnen inrichtingen

1. Het is verboden in een inrichting:
 - a. boorputten op te richten, in exploitatie te nemen of te hebben;
 - b. grond- en funderingswerkzaamheden uit te voeren op een diepte van meer dan twee meter onder het maaiveld.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing:
 - a. indien de activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat daarbij de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond, niet wordt doorboord; of,
 - b. voor zover de activiteiten worden uitgevoerd:
 - i. binnen een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, en de voorschriften bedoeld in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link), in acht worden genomen; of,
 - ii. binnen inrichting waarvoor een omgevingsvergunning vereist is, en het bevoegd gezag aan de omgevingsvergunning de voorschriften heeft verboden bedoeld in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link).
4. Het bevoegd gezag verbindt aan een omgevingsvergunning voor een inrichting de voorschriften bedoeld in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D. Het bevoegd gezag kan in de omgevingsvergunning afwijken van de voorschriften dan wel nadere eisen stellen, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D.
5. Het is verboden binnen een inrichting werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Onder een handeling wordt in ieder geval verstaan het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.
6. Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen met betrekking tot de activiteiten, genoemd in het eerste en tweede lid, binnen inrichtingen waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, voor zover het bevoegd gezag de bevoegdheid daartoe is toegekend in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D(link).

artikel 3.3.5.3 Bodemenergiesystemen, boorputten en graafwerkzaamheden buiten inrichtingen

1. Het is verboden buiten inrichtingen werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd. Onder een handeling wordt in ieder geval verstaan het oprichten, in exploitatie nemen of hebben van een bodemenergiesysteem.
2. Artikel 3.3.3.7 Boorputten en grond- of funderingswerken is overeenkomstig van toepassing, met dien verstande dat voor 'grondwaterbeschermingsgebieden' wordt gelezen: boringsvrije zone.
3. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing, voor zover de activiteiten zodanig worden uitgevoerd dat daarbij de beschermende kleilaag boven het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond niet wordt doorboord.
4. De initiatiefnemer doet melding van de activiteit aan het bevoegd gezag overeenkomstig artikel 3.3.6.4 Meldingen

3.3.6 Overige bepalingen

artikel 3.3.6.1 Verbod op winning fossiele energie in intrekgebieden

Het is verboden in een Intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas.

artikel 3.3.6.2 Relatienotagegebieden

Deze paragraaf is niet van toepassing op de agrarische bedrijfsvoering in gebieden als bedoeld in artikel 1.2, vijfde lid, laatste volzin, van de Wet milieubeheer.

artikel 3.3.6.3 Beperkingen instructieverplichting

De verplichtingen van artikel 3.3.3.4, eerste lid, artikel 3.3.4.2 (link) vierde lid, artikel 3.3.4.3 (link), derde lid en artikel 3.3.4.5.2 (link), vierde lid, tot het verbinden van voorschriften en beperkingen aan de omgevingsvergunning voor een inrichting gelden niet:

1. ten aanzien van een inrichting voor zover voor degene die de inrichting drijft, de in deze artikelen bedoelde voorschriften gelden of aan de vergunning dienen te worden verbonden op grond van een algemene maatregel van bestuur of een ministeriële regeling;
2. voor een omgevingsvergunning voor een inrichting ten aanzien waarvan de Minister van Infrastructuur en Milieu of de Minister van Economische Zaken het bevoegd gezag is.

artikel 3.3.6.4 Meldingen

1. Indien in dit hoofdstuk het doen van een melding is voorgeschreven, wordt de melding schriftelijk gedaan en wordt in de melding aangegeven:
 - a. de naam en het adres van degene die de melding doet;
 - b. de dagtekening;
 - c. een beschrijving van de activiteit waarop de melding betrekking heeft;
 - d. één of meer kaarten op een zodanige schaal dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waar de activiteit zal plaatsvinden;
 - e. op welke wijze aan de bodembeschermende voorschriften wordt voldaan.
2. De melding wordt gedaan uiterlijk **drie** weken voordat tot de handeling waarop de melding betrekking heeft, wordt overgaan.
3. Een melding ingevolge een voorschrift dat aan een omgevingsvergunning voor een inrichting is verbonden, wordt gedaan aan het bevoegd gezag. In andere gevallen wordt de melding gedaan aan Gedeputeerde Staten.
4. Het bevoegd gezag bevestigt de ontvangst van de melding en stuurt onverwijld een afschrift van de melding aan het drinkwaterbedrijf.
5. Indien niet binnen zes maanden na ontvangst van de melding met de handeling waarop die melding betrekking had, is begonnen, dient binnen de termijn met het bevoegd gezag een nieuwe aanvangsdatum te worden overlegd.

artikel 3.3.6.5 Ontheffingen

1. Indien in een bijzonder geval het algemeen belang de uitvoering van een activiteit waarop een verbod betrekking heeft noodzakelijk maakt, kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van de artikelen 3.3.2.5, eerste lid, onder e, 3.3.3.7, 3.3.3.8, 3.3.3.9, eerste **en zevende** lid, 3.3.3.13. Aan de ontheffing worden de voorschriften verbonden die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden
2. Ontheffing kan tevens worden verleend van het bepaalde in **artikel 3.3.2.5 eerste lid onder b voorzover het een bijzonder geval betreft en** het geen begraaftplaatsen en terreinen voor uitstrooiing van as betreft. **Aan de ontheffing worden de voorschriften verbonden die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden**
3. Ontheffing kan tevens worden verleend van het bepaalde in artikel 3.3.54.2 (link), eerste lid, indien boven het voor de drinkwaterwinning bestemde grondwater een beschermende kleilaag of andere slechtdoorlatende laag

is gelegen en die (klei)laag niet wordt doorboord.

4. In aanvulling op de gegevens bedoeld in artikel 6.2.1.9 vermeldt de aanvrager in de aanvraag om ontheffing het algemeen belang als bedoeld in het eerste lid dat met de uitvoering van de activiteit is gediend.
5. Gedeputeerde Staten stellen de volgende personen en instanties in de gelegenheid advies uit te brengen naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing en over de beschikking die Gedeputeerde Staten voornemens zijn te geven op grond van artikel 6.2.1.4 of 6.2.1.5:
 - a. de inspecteur als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;
 - b. burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente;
 - c. het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap, en
 - d. de betrokken grondwateronttrekker.

artikel 3.3.6.6 Mogelijkheid tot afwijken van instructies

1. Indien in een bijzonder geval het algemeen belang de uitvoering van een activiteit noodzakelijk maakt en de verplichting van de artikelen 3.3.3.4, eerste lid, ~~of Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen, eerste lid,~~ artikel 3.3.4.3(link) lid 4 en lid 5, of 3.3.5.2 (link) eerste lid, tot het verbinden van voorschriften aan de omgevingsvergunning voor een inrichting daaraan in de weg staat, kan het bevoegd gezag van deze verplichting afwijken. Alsdan worden aan de vergunning de voorschriften verbonden die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden.
2. Het bevoegd gezag stelt de volgende personen en instanties in de gelegenheid advies uit te brengen naar aanleiding van het voornemen om toepassing te geven aan het eerste lid:
 - a. de inspecteur als bedoeld in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer;
 - b. burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente;
 - c. het dagelijks bestuur van het betrokken waterschap, en
 - d. de betrokken grondwateronttrekker.

Marion/Guido: klopt deze wijziging (nog) wel? Of is deze ondertussen achterhaald? Ik kon in de laatste tekstvoorstellen deze wijziging niet direct terugvinden

Antwoord Guido: De verwijzing is inderdaad niet goed, maar dit wil ik nu niet 'even' herstellen. Daar moet goed naar worden gekeken. Dat moet dan maar gebeuren met de regelgevingstoets

3.4 Bodem

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.4 Bodem

3.4.1 Boringen

artikel 3.4.1.1 Herstel boorgaten

1. Degene die buiten een inrichting een boorgat in de grond maakt dan wel heeft met een diepte van meer dan 2 meter onder het maaiveld brengt bij beëindiging van de werkzaamheden met het oog waarop het gat is geboord de bodem ter plaatse van dat gat terug in de oorspronkelijke toestand en herstelt daarin doorboorde slecht-doorlatende lagen. Indien de oorspronkelijke beschrijving van de bodem en de afstelstaal van de inrichting van het boorgat verloren is gegaan, dient het gehele gat gevuld te worden met zwelklei.
2. Aanvullend op het bepaalde in het eerste lid, eerste volzin, geldt voor waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrijezones dat tevens een zwelkleiafdichting van voldoende dikte wordt aangebracht ter hoogte van de grondwaterspiegel. Deze zwelkleiafdichting bedraagt tenminste twee meter tenzij de grondwaterspiegel hoger ligt dan twee meter.

3.4.2 Bodemsanering

artikel 3.4.2.1 Begripsbepaling

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

1 saneringsplan

Plan als bedoeld in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming.

2 evaluatieverslag

Verslag als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, van de Wet bodembescherming.

3 nazorgplan

Nazorgplan als bedoeld in artikel 39d van de Wet bodembescherming;

artikel 3.4.2.2 Meldingsformulier

Het rapport van het nader onderzoek als bedoeld in artikel 29 van de Wet bodembescherming, het saneringsplan, het evaluatieverslag, het nazorgplan en de melding als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming worden met de daarbij behorende stukken bij Gedeputeerde Staten ingediend, waarbij gebruik wordt gemaakt van een door of namens Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier.

artikel 3.4.2.3 Besluitvormingsprocedure

1. Op de voorbereiding van een beschikking op grond van artikel 29 van de Wet bodembescherming en van een beschikking met betrekking tot de instemming met een saneringsplan is de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing.
2. Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek van degene die de melding heeft ingediend besluiten dat de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure niet wordt toegepast.
3. Indien Gedeputeerde Staten toepassing geven aan het tweede lid, vermelden zij dit in de kennisgeving, bedoeld in artikel 28, zevende lid van de Wet bodembescherming.

artikel 3.4.2.4 Inhoud saneringsplan

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming worden in het saneringsplan de volgende gegevens vermeld:
 - a. Algemene gegevens
 - i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens met bijbehorende actuele kadastrale kaart;
 - ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen die zijn gelegen binnen het geval van verontreiniging en van de percelen die door de sanering zullen worden beïnvloed;
 - iii. het huidige en voorgenomen gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt,

- alsmede de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
 - iv. de naam en het adres van degene in wiens opdracht de sanering zal plaatsvinden;
 - v. een tijdschema met een planning van de werkzaamheden, waarbij in dit schema in ieder geval de periode is aangegeven waarop met de sanering naar verwachting zal worden begonnen en de datum waarop de sanering naar verwachting zal zijn afgerond;
 - vi. indien de sanering in fasen wordt uitgevoerd, als bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming: de voorgenomen fasering met verwachte periode van uitvoering per fase, alsmede de argumentatie om de sanering gefaseerd uit te voeren;
 - vii. indien een deelsanering wordt uitgevoerd, als bedoeld in artikel 40, eerste lid, van de Wet bodembescherming: de redenen daarvoor;
 - viii. een overzicht van onderzoeksgegevens en onderzoeksrapporten;
 - ix. een kaart met daarop aangegeven de contouren van de bodemverontreiniging en de gehalten in grond en grondwater van de saneringsparameters;
 - x. een overzichtstabel met de analyseresultaten in grond en grondwater van alle uitgevoerde onderzoeken;
- b. Keuze saneringsvariant: de argumentatie voor de gekozen saneringsvariant en het saneringsdoel;
- c. De te nemen maatregelen
- i. een beschrijving van de maatregelen die de sanering mogelijk moeten maken;
 - ii. een beschrijving van de te treffen (geo)hydrologische en andere technische voorzieningen en de invloed hiervan op de omgeving;
 - iii. een beschrijving van maatregelen die milieuhygiënisch ongewenste effecten of schade als gevolg van de sanering voorkomen of zoveel mogelijk beperken;
 - iv. indien verontreinigde grond zal worden afgegraven of verontreinigd grondwater zal worden onttrokken, de te verwachten hoeveelheid af te graven verontreinigde grond dan wel te onttrekken hoeveelheid verontreinigd grondwater;
 - v. gegevens over de kwaliteit en kwantiteit van de eventueel te gebruiken aanvulgrond;
 - vi. een weergave van de ontgravingscontour, de ontgravingsdieptes en het grondwateronttrekkingssysteem, inclusief de grondwaterzuiveringsinstallaties:
 - vanuit bovenaanzicht bezien;
 - op een kaart met controlefilters ten behoeve van een eventuele monitoring
 - vii. een beschrijving van de wijze waarop de voortgang van de grondwatersanering wordt gecontroleerd en hoe over de voortgang wordt gerapporteerd;
 - viii. een beschrijving van de wijze waarop de controle van het bereikte eindresultaat plaatsvindt;
 - ix. indien verontreinigde grond in depot wordt gezet: een beschrijving van de wijze waarop de verschillende categorieën vrijkomende grond in depot worden gezet, alsmede de beschermende voorzieningen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming kan het vermelden in het saneringsplan van gegevens als bedoeld in het eerste lid achterwege blijven indien:
- a. bij de indiening van het plan wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;
 - b. daarbij de reden wordt aangegeven waarom die gegevens ontbreken, en
 - c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het saneringsplan.

artikel 3.4.2.5 Bijzondere bepalingen voor oppervlaktelichamen

1. In een geval als bedoeld in artikel 63c, eerste lid, van de Wet bodembescherming bevat het saneringsplan de gegevens als bedoeld in artikel 3.4.2.4, eerste lid, alsmede de volgende gegevens:
 - a. de naam en de functie van het oppervlaktewaterlichaam;
 - b. de wijze waarop de beheerder van het watersysteem waarin zich de verontreiniging bevindt – voor zover deze niet zelf met de sanering is belast – bij de uitvoering van de sanering wordt betrokken;
 - c. de te verwachten hoeveelheid te verwijderen baggerspecie, onderverdeeld in de hoeveelheid onderhoudsbaggerspecie en de hoeveelheid saneringsbaggerspecie (waterbodem).
2. In een geval als bedoeld in artikel 63c, eerste lid, van de Wet bodembescherming is artikel 3.4.2.4, tweede lid, van overeenkomstige toepassing.

artikel 3.4.2.6 Meldingsplichten

1. Degene die de sanering feitelijk uitvoert of degene die het saneringsplan heeft ingediend waarmee Gedeputeerde Staten op basis van artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming hebben ingestemd, meldt uiterlijk twee weken voor de feitelijke aanvang van de grondsanering, respectievelijk de grondwatersanering schriftelijk bij Gedeputeerde Staten de aanvangsdatum van de grondsanering, respectievelijk de grondwatersanering.
2. Indien de grondsanering respectievelijk de grondwatersanering niet zal worden gestart op de overeenkomstig het eerste lid gemelde aanvangsdatum, meldt de in het eerste lid bedoelde persoon dit onverwijld schriftelijk aan Gedeputeerde Staten, onder opgave van de nieuwe aanvangsdatum. Indien de nieuwe aanvangsdatum op dat moment nog niet bekend is, meldt de in het eerste lid bedoelde persoon de nieuwe aanvangsdatum minimaal twee weken voor deze datum schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.
3. Indien bij de sanering ontgraving van verontreinigde grond plaatsvindt, stelt de in het eerste lid bedoelde persoon Gedeputeerde Staten op de hoogte van het verwachte tijdstip waarop over het gehele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden, zodra hij van dat tijdstip een redelijk vermoeden heeft en voordat tot aanvulling van de ontgraving wordt overgegaan. Bij ontgraving en aanvulling in gedeelten, geldt voornoemde verplichting tot melding per gedeelte.
4. De in het eerste lid bedoelde persoon meldt de beëindiging van de grondsanering of de grondwatersanering binnen een week na beëindiging van de sanering schriftelijk aan Gedeputeerde Staten.
5. Indien sprake is van een grondsanering of grondwatersanering waarbij door Gedeputeerde Staten is ingestemd met een aanpak overeenkomstig artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming, wordt de beëindiging van iedere afzonderlijke fase op de in het vierde lid beschreven wijze gemeld.

artikel 3.4.2.7 Melding wijziging saneringsplan

Bij een melding inzake wijziging van het saneringsplan als bedoeld in artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming worden de volgende gegevens verstrekt:

- a. alle gegevens die afwijken van het saneringsplan, waarmee Gedeputeerde Staten op grond van artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming hebben ingestemd;
- b. de inhoud van de wijziging;
- c. de reden van de wijziging;
- d. de gevolgen van de wijziging voor de oorspronkelijk beoogde saneringsdoelstelling en de ter uitvoering daarvan te treffen saneringsmaatregelen.

artikel 3.4.2.8 Inhoud evaluatieverslag

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 39c, eerste lid, van de Wet bodembescherming worden in het evaluatieverslag de volgende gegevens vermeld:

a. Algemene gegevens

- i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens, met bijbehorende actuele kadastrale kaart, met daarop ingetekend de contour van de uitgevoerde grondsanering, respectievelijk grondwatersanering;
- ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen die zijn gelegen binnen het geval van verontreiniging en van de percelen die betrokken waren bij de uitgevoerde sanering;
- iii. het huidige en toekomstige gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt, almede de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
- iv. een korte omschrijving van de kwaliteit van de bodem voor het uitvoeren van de sanering, waaronder mede begrepen een beschrijving van de aard en omvang van de verontreiniging;

b. Genomen maatregelen

- i. gegevens over het verloop van de sanering, waaronder in elk geval: de relevante data van de uitvoering;
- ii. voor zover sprake is van wijzigingen van onderdelen van het saneringsplan waarmee is ingestemd en die zijn gemeld ingevolge artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming: een beschrijving van de uitvoering van de sanering;
- iii. een beschrijving van de uitvoering van de sanering naar aanleiding van aanwijzingen ingevolge artikel 38, vierde lid, en 39, vijfde lid, van de Wet bodembescherming die een wijziging inhouden van onderdelen van het saneringsplan waarmee is ingestemd;
- iv. een beschrijving van de getroffen saneringsmaatregelen, waaronder afmetingen van ontgravingen, de wijze van monsternamen, de analysesresultaten van de controlegrondmonsters, depotmonsters, in- en effluentmonsters en monsters uit waarnemingsfilters;
- v. een kaart met daarop de situering van de controlemonsters en de daarbij gemeten gehalten;
- vi. een kaart met daarop de plaats van de monitoringspeilbuizen voor de controle van de grondwatersanering;

c. Gebruiksbeperkingen en nazorg

- i. indien na de sanering nog verontreiniging in de bodem aanwezig is gebleven: een beschrijving van deze verontreiniging, als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder b, van de Wet bodembescherming;
- ii. Indien gebruiksbeperkingen noodzakelijk zijn: een beschrijving van deze beperkingen, met bijbehorend kaartmateriaal (bovenaanzicht);
- iii. Indien na de sanering nog verontreiniging in de bodem aanwezig is gebleven en maatregelen als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder f, van de Wet bodembescherming noodzakelijk zijn (controle van de voorzieningen, monitoring van het grondwater en/of actieve beheersing van de verontreiniging) een verwijzing naar het nazorgplan, bedoeld in artikel 39d, eerste lid, van de Wet bodembescherming dat op deze verontreiniging ziet.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 39c, eerste lid, van de Wet bodembescherming kan het vermelden in het evaluatieverslag van gegevens als bedoeld in het eerste lid achterwege blijven indien:

- a. bij de indiening van het evaluatieverslag wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;

- b. daarbij de reden wordt aangegeven waarom die gegevens ontbreken, en
- c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het evaluatieverslag.

artikel 3.4.2.9 Inhoud nazorgplan

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 39d, eerste en tweede lid, van de Wet bodembescherming worden in het nazorgplan de volgende gegevens vermeld:

- a. Algemene gegevens

- i. het adres van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en de kadastrale gegevens, met bijbehorende actuele kadastrale kaart, met daarop ingetekend de contour van de resterende verontreiniging in grond en/of grondwater waarop de nazorg betrekking heeft;
- ii. de huidige eigendomssituatie van de percelen die zijn gelegen binnen het geval van verontreiniging en van de percelen die betrokken zijn bij de uitvoering van het nazorgplan;
- iii. het huidige en toekomstige gebruik van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt, alsmede de bestemming die op dit grondgebied rust volgens het vigerende bestemmingsplan;
- iv. een overzicht van bij de nazorg betrokken personen en instanties, waartoe in elk geval behoren: naam- en adresgegevens, taken en verantwoordelijkheden;
- v. indien een ander dan degene die de bodem heeft gesaneerd in het nazorgplan wordt aangewezen als degene die is belast met de uitvoering van de nazorgmaatregelen: de door betrokken partijen ondertekende contractuele afspraken die gelden en waaruit blijkt dat diegene zich tot de uitvoering hiervan verbindt.

- b. Aanvangssituatie

- i. een globale beschrijving van de sanering en de reden voor de achtergebleven verontreiniging;
- ii. een beschrijving van de aard, de omvang, de mate en de ligging van de achtergebleven verontreiniging van de grond en het grondwater;
- iii. indien isolerende voorzieningen zijn aangebracht: een beschrijving van de aard van deze voorzieningen, inclusief kaartmateriaal met daarop de ligging van deze voorzieningen (dwarsdoorsnede en bovenaanzicht);
- iv. indien de restverontreiniging wordt gemonitord: een beschrijving van het monitoringssysteem, inclusief kaartmateriaal met daarop de plaats en filterstelling van de monitoringspeilbuizen (dwarsdoorsnede en bovenaanzicht);
- v. een beschrijving van het grondgebied waarop de verontreiniging zich bevindt en haar omgeving, waaronder in ieder geval: de bodemopbouw, de relevante geohydrologie, de aanwezigheid van kwetsbare objecten en activiteiten in de omgeving en een kaart met daarop aangegeven het grondgebied dat nu en in de toekomst mogelijk door de verontreiniging wordt beïnvloed;

- c. Gebruiksbeperkingen: indien gebruiksbeperkingen noodzakelijk zijn: een beschrijving van deze beperkingen, met bijbehorend kaartmateriaal (bovenaanzicht).

- d. Nazorgmaatregelen:

- i. de doelstelling van de nazorg;
- ii. een beschrijving van de nazorgmaatregelen en de nazorgvoorzieningen, alsmede de verwachte levensduur daarvan;
- iii. indien isolerende voorzieningen zijn aangebracht: een beschrijving van de wijze waarop de aangebrachte isolerende voorzieningen worden beheerd en onderhouden, de wijze en frequentie

- van de controle op het functioneren van de voorzieningen en de criteria waarmee dit wordt beoordeeld, en de wijze waarop gehandeld wordt als de voorzieningen niet naar behoren functioneren;
 - iv. indien de restverontreiniging wordt gemonitord: een beschrijving van de wijze waarop en de frequentie waarmee de restverontreiniging wordt gemonitord, hoe de resultaten worden geïnterpreteerd, de wijze waarop de monitoringsinstrumenten worden beheerd en onderhouden en hoe gehandeld wordt Is de doelstelling van de nazorg niet wordt bereikt;
 - v. een beschrijving van hoe wordt gehandeld bij calamiteiten;
- e. Rapportage en evaluatie;
- i. de tijdstippen waarop over de resultaten van de nazorg aan het bevoegd gezag verslag wordt gedaan;
- f. Financiële aspecten;
- i. een begroting van de kosten van de nazorgmaatregelen, inclusief de eventueel noodzakelijke vervangingen van de voorzieningen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 39d, eerste en tweede lid, van de Wet bodembescherming kan het vermelden in het nazorgplan van gegevens als bedoeld in het eerste lid achterwege blijven indien:
- a. bij de indiening van het nazorgplan wordt aangegeven welke gegevens ontbreken;
 - b. daarbij de reden wordt aangegeven waarom die gegevens ontbreken, en
 - c. die gegevens niet noodzakelijk zijn voor de beoordeling van het nazorgplan.

artikel 3.4.2.10 Sanering door provincie

1. Voordat Gedeputeerde Staten overgaan tot sanering van een geval van ernstige verontreiniging stellen zij een saneringsplan vast.
2. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een saneringsplan is de in de afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure van toepassing.
3. Gedeputeerde Staten kunnen besluiten dat de in afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure niet wordt toegepast.
4. Indien Gedeputeerde Staten toepassing geven aan het derde lid, doen zij hiervan mededeling overeenkomstig hetgeen bepaald in artikel 3.4.2.3, derde lid.
5. Nadat Gedeputeerde Staten de sanering of een fase van de sanering als bedoeld in artikel 38, derde lid, van de Wet bodembescherming van een geval van ernstige verontreiniging hebben uitgevoerd, stellen zij een evaluatieverslag vast.
6. Indien na de uitvoering van de sanering een verontreiniging in de bodem aanwezig is gebleven en in het evaluatieverslag, bedoeld in het vijfde lid, is aangegeven dat maatregelen als bedoeld in artikel 39c, eerste lid, onder f, van de Wet bodembescherming noodzakelijk zijn, stellen Gedeputeerde Staten een nazorgplan vast.
7. Met betrekking tot de inhoud van het saneringsplan, respectievelijk het evaluatieverslag en het nazorgplan zijn de artikelen 39, eerste lid, respectievelijk 39c, eerste lid en 39d, tweede lid, van de Wet bodembescherming en de artikelen 3.4.2.4 respectievelijk 3.4.2.8 en 3.4.2.9 van overeenkomstige toepassing.

3.4.3 Ontgrondingen

artikel 3.4.3.1 Vrijstellingen

1. Geen vergunning is vereist voor:

- a. ontgrondingen van ten hoogste 3 meter diep met een oppervlakte van maximaal 3.000 m² en een volume van ten hoogste 3.000 m³;
 - b. ontgrondingen van ten hoogste 3 meter diep die noodzakelijk zijn ter realisering van het geldende bestemmingsplan, inpassingsplan of ontheffing op grond van de Wet ruimtelijke ordening;
 - c. het aanleggen, verwijderen of wijzigen van openbare wegen, spoorwegen, pleinen, parken, plantsoenen, tuinen, sport-, woningbouw-, parkeer-, speel-, vlieg en industrieterreinen, mits alleen de grondlagen tot 3 meter onder het oorspronkelijke niveau aangetast worden;
 - d. ontgrondingen gebruikelijk in de normale uitoefening van het landbouw, - tuinbouw, - en bosbouwbedrijf;
 - e. ontgrondingen ten behoeve van het realiseren of wijzigen van natuurbouwprojecten van ten hoogste 0,50 meter diep;
 - f. het aanleggen, verzwaren en verwijderen van waterkeringen en de daarvoor noodzakelijke voorlandverbetering met uitzondering van dijken die geen waterkerende functie meer hebben;
 - g. het aanleggen of verbreden van watergangen ten behoeve van de verbetering van de waterhuishouding van ten hoogste 3 meter diep waarbij bij aanleg en bij verbreding de bovenbreedte ten hoogste 10 meter bedraagt;
 - h. de aanleg van natuurvriendelijke oevers mits deze beperkt blijft tot een strook van ten hoogste 10 meter voor iedere oever uit de insteek van de watergang;
 - i. het afgraven van depots van bodemmateriaal, tenzij die langer dan 10 jaar geleden zijn gebruikt voor het deponeren of het verkrijgen van bodemmateriaal;
 - j. het doen van archeologische opgravingen door een daartoe bevoegde instantie.
 - k. het aanleggen, verwijderen of wijzigen van buisleidingen, kabels, funderingen en bouwwerken.
2. In de in het eerste lid aanhef, en onder a, b en g genoemde gevallen is het toegestaan ten behoeve van het aanbrengen van een afdichtende kleilaag te ontgronden tot 4,5 meter diep waarbij het uiteindelijke opleveringspeil ten hoogste 3 meter beneden het maaiveld ligt.

artikel 3.4.3.2 Geen vrijstellingen

In afwijking van het bepaalde in artikel 3.4.3.1 is wel een vergunning vereist voor ontgrondingen die primair plaatsvinden ter verkrijging van bodemmateriaal.

artikel 3.4.3.3 Meldingsplicht

Ontgrondingen die op grond van artikel 3.4.3.1, eerste lid, onder a, b, e, g en h van deze paragraaf zijn vrijgesteld van een vergunningplicht, en waarvan de omvang 1.000 m³ of meer is, moeten worden gemeld aan Gedeputeerde Staten.

artikel 3.4.3.4 Wijze van melden

1. De melding wordt gedaan via een door Gedeputeerde Staten daartoe vastgesteld meldingsformulier.
2. De melding wordt uiterlijk 2 weken voorafgaand aan de aanvang van de voorgenomen ontgronding ingediend bij Gedeputeerde Staten.
3. Een melding is 2 jaar geldig. Als de werkzaamheden niet binnen 2 jaar uitgevoerd zijn moet opnieuw worden gemeld.

artikel 3.4.3.5 Vergunning aanvraag

De aanvraag tot verlening van een vergunning wordt in tweevoud gedaan via een door Gedeputeerde Staten daartoe

vastgesteld aanvraagformulier.

artikel 3.4.3.6

1. Een verzoek tot wijziging van een vergunning wordt in tweevoud ingediend.
2. Bij het verzoek tot wijziging of intrekking van een vergunning worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden overgelegd:
 - a. het kenmerknnummer van de door Gedeputeerde Staten verleende vergunning of, indien niet beschikbaar een aanduiding van de gemeente waarin de ontgronding plaatsvindt, de vergunninghouder en het karakter van de ontgronding;
 - b. indien het een verzoek tot wijziging betreft: een aanduiding van de te wijzigen vergunningvoorschriften.

artikel 3.4.3.7

Gedeputeerde Staten kunnen een aanvraag buiten behandeling laten indien de aanvrager niet de eigenaar is van de te ontgronden onroerende zaken waarvoor hij vergunning aanvraagt, en niet de schriftelijke toestemming tot ontgronden van de eigenaar heeft overgelegd.

artikel 3.4.3.8

1. Gedeputeerde Staten kunnen bestuursorganen aanwijzen die in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen met betrekking tot het geven van een beschikking of die op een andere wijze worden betrokken bij de voorbereiding van een beschikking.
2. Gedeputeerde Staten kunnen andere adviseurs aanwijzen die in de gelegenheid worden gesteld advies uit te brengen met betrekking tot het geven van een beschikking.

artikel 3.4.3.9 Procedure voor ontgrondingen van eenvoudige aard

1. Op aanvragen om verlening of intrekking van een vergunning voor ontgrondingen van eenvoudige aard of verzoeken voor niet ingrijpende wijzigingen, beslissen Gedeputeerde Staten binnen 13 weken na ontvangst zonder toepassing van artikel 10, eerste en tweede lid van de Ontgrondingenwet.
2. Van de beschikkingen tot verlening, weigering, wijziging of intrekking van een vergunning als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan. Kennisgeving blijft achterwege indien andere belangen dan die van de aanvrager of verzoeker niet betrokken zijn.

3.5 Geluidhinder

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, [3.5 Geluidhinder](#)

artikel 3.5.1 Begripsbepalingen

In deze titel wordt verstaan onder:

- a. toestel en motorvoertuig : hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 1 van de Wet geluidhinder;
- b. openbare weg: hetgeen in artikel 1, eerste lid, sub b, van de Wegenverkeerswet 1994 wordt verstaan onder het begrip “wegen”, met uitzondering van die wegen die krachtens de Wegenverkeerswet 1994 alleen openstaan voor voetgangers of fietsers;

- c. geluidsapparaat: een apparaat, bestemd of mede bestemd voor het voortbrengen van geluid;
- d. bromfiets: een bromfiets in de zin van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- e. kampeerterrein: terrein of plaats, geheel of gedeeltelijk ingericht, en blijkens die inrichting bestemd, om daarop gelegenheid te geven tot het plaatsen of geplaatst houden van kampeermiddelen ten behoeve van recreatief nachtverblijf.

artikel 3.5.2 Aanwijzing gebieden

1. De gebieden waarvoor regels gelden ter voorkoming of beperking van geluidhinder betreffen het als stiltegebied aangeduide gebied waarvan de geometrische plaatsbepaling en de begrenzing zijn vastgelegd in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PV ~~Omgverordening vst~~ ~~Ova2-ontw~~ en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ~~de grens voor een op de kaart Regels Water en Milieu aangegeven stiltegebied~~ ~~de grens~~ nader bepalen.
3. Gedeputeerde Staten dragen er zorg voor dat de in het eerste lid aangewezen gebieden als zodanig goed zichtbaar zijn aangeduid door middel van ~~een borden volgens het model in~~ ~~welke door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld~~ ~~Bijlage 9 Bord Stiltegebied~~ ~~(bijlage verwijderen)~~
4. De in het derde lid bedoelde ~~borden~~ ~~en~~ worden geplaatst langs alle openbare wegen en vaarwegen die tot het gebied toegang geven dan wel daaraan grenzen, op of nabij de grens van het gebied.

artikel 3.5.3 Toepassingsbereik

1. In een gebied dat in artikel 3.5.2 aangewezen, gelden de in de artikel 3.5.4 tot en met 3.5.5 omschreven regels.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op:
 - a. de agrarische bedrijfsvoering in gebieden als bedoeld in artikel 1.2, vijfde lid, laatste volzin, van de wet;
 - b. handelingen die betrekking hebben op het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting of op het veranderen van de werking daarvan.

artikel 3.5.4 Toestellen

1. Het is verboden een toestel te gebruiken waardoor het ervaren van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord.
2. Tot een toestel als bedoeld in het eerste lid behoren in ieder geval:
 - a. airgun- en andere knalapparatuur;
 - b. een omroepinstallatie, sirene, hoorn of een ander daarmee vergelijkbaar toestel, bestemd om een geluid te versterken of voort te brengen;
 - c. een modelvliegtuig, modelboot of modelauto, indien deze wordt aangedreven door een verbrandingsmotor;
 - d. een muziekinstrument en een ander daarmee vergelijkbaar geluidsapparaat, al dan niet gekoppeld aan een geluidsversterker;
 - e. een jet-ski die wordt aangedreven door een verbrandingsmotor.

artikel 3.5.5 Terreinrijden

Het is verboden zich met een motorvoertuig of bromfiets te bevinden buiten de openbare weg of buiten andere voor bestemmingsverkeer open staande wegen of terreinen.

artikel 3.5.6 Uitzonderingsbepalingen

1. De verboden in de artikelen 3.5.4 en 3.5.5 zijn niet van toepassing op toestellen dan wel motorvoertuigen die gebruikt worden:
 - a. in het kader van de bedrijfsmatige land-, tuin- en bosbouw, jacht en visserij;
 - b. voor normaal onderhoud en beheer, ter verwezenlijking van een bestemmings- of landinrichtingsplan of ter effectuering van een vergunning of machtiging verleend op basis van de Woningwet of Ontgrondingenwet;
 - c. in het kader van het normale wonen en voor de uitoefening van een aan huis gebonden ambacht of beroep;
 - d. in een beschermd natuurmonument, voorzover het handelingen betreft die ingevolge artikel 12 van de Natuurbeschermingswet zijn toegestaan;
 - e. op kampeerterreinen in de zin van artikel 1 van de Wet op de openluchtrecreatie.
2. Het verbod in artikel 3.5.5 is niet van toepassing op het gebruik van motoren in of aan vaartuigen voorzover deze motoren dienen en feitelijk gebruikt worden voor de normale voortstuwing van vaartuigen tot een snelheid van ten hoogste 8 kilometer per uur.

3.6 Vergoeding van kosten en schade

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.6 Vergoeding van kosten en schade.

artikel 3.6.1 Werkingssfeer

Deze titel is van toepassing op de totstandkoming van beschikkingen van Gedeputeerde Staten ingevolge artikel 15.21 juncto artikel 15.20 van de Wet Milieubeheer met betrekking tot de vergoeding van kosten of schade door het van toepassing worden van de artikelen 3.1.1 tot en met 3.4.2.10 van dit hoofdstuk.

artikel 3.6.2 Inhoud aanvraag

De aanvraag om vergoeding van kosten of schade bevat ten minste de volgende gegevens:

- a. de bepalingen bedoeld in artikel 3.6.1 door het van toepassing worden waarvan de aanvrager zich voor kosten ziet gesteld, dan wel schade lijdt;
- b. de aard en de omvang van de kosten dan wel de schade;
- c. de wijze waarop de kosten dan wel de schade naar het oordeel van de verzoeker dienen onderscheidenlijk dient te worden vergoed en, zo een vergoeding in geld wordt gewenst, het bedrag dat naar zijn oordeel voor vergoeding in aanmerking komt.

artikel 3.6.3 Deskundigen advies en betrokkenheid grondwateronttrekker

1. Gedeputeerde Staten kunnen deskundigen aanwijzen die zijn belast met het adviseren inzake het geven van een beschikking als bedoeld in artikel 3.6.1
2. Gedeputeerde Staten kunnen het advies inwinnen van de in het eerste lid bedoelde deskundigen omtrent een aanvraag om vergoeding of omtrent het voornemen tot een toekenning daarvan uit eigen beweging.
3. Indien toepassing wordt gegeven aan het tweede lid, wordt de aanvrager van de beschikking in de gelegenheid gesteld aan die deskundigen zijn aanvraag toe te lichten. Indien Gedeputeerde Staten voornemens zijn uit eigen beweging een beschikking te geven, wordt degene tot wie de beschikking zal zijn gericht, in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen omtrent het voornemen aan de deskundigen kenbaar te maken, voor zover deze deskundigen zijn aangewezen.

4. Indien de aanvraag om vergoeding of het voornemen tot de toekenning daarvan uit eigen beweging betrekking heeft op kosten dan wel schade door het van toepassing worden van bepalingen van Titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning van deze verordening en deskundigen zijn aangewezen die zijn belast met het adviseren inzake de toekenning van die vergoeding, wordt de betrokken grondwateronttrekker in de gelegenheid gesteld zijn opvattingen over die aanvraag of dat voornemen aan die deskundigen kenbaar te maken.
5. De deskundigen brengen advies uit inzake:
 - a. de vraag of de kosten zijn gemaakt, dan wel de schade is geleden door het van toepassing worden van bepalingen bedoeld in artikel 3.6.1;
 - b. de omvang van de kosten dan wel de schade;
 - c. de vraag of de kosten dan wel de schade niet of niet geheel ten laste van de benadeelde behoren onderscheidenlijk behoort te blijven;
 - d. de vraag in hoeverre op een andere wijze in een redelijke vergoeding is of kan worden voorzien;
 - e. de vraag of er aanleiding is voor maatregelen of voorzieningen waardoor de kosten dan wel de schade, anders dan door een vergoeding in geld, kunnen onderscheidenlijk kan worden beperkt of ongedaan gemaakt;
 - f. de hoogte van de toe te kennen vergoeding.
6. De deskundigen brengen hun advies zo snel mogelijk uit aan Gedeputeerde Staten, doch in elk geval binnen dertien weken na ontvangst van het verzoek om advies. Gedeputeerde Staten zenden een afschrift van het advies aan degene tot wie de beschikking zal zijn gericht, en in een geval als bedoeld in artikel 3.6.3, vierde lid, tevens aan de grondwateronttrekker. Gedeputeerde Staten vermelden daarbij de termijn waarbinnen zij hun opvattingen omtrent het advies kenbaar kunnen maken.

artikel 3.6.4 Betrokkenheid grondwateronttrekker indien geen deskundigenadvies

Indien geen toepassing is gegeven aan artikel 3.6.3, tweede lid, stellen Gedeputeerde Staten de betrokken grondwateronttrekker in de gelegenheid zijn zienswijze naar voren te brengen voordat zij een vergoeding van kosten dan wel schade door het van toepassing worden van bepalingen van Titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning toekennen.

artikel 3.6.5 Inhoud verzoek van ander bestuursorgaan

1. Indien een bestuursorgaan als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Gedeputeerde Staten verzoekt in te stemmen met de toekenning van een vergoeding van kosten dan wel schade door het aan een omgevingsvergunning voor een inrichting verbinden van voorschriften waarvan de inhoud als instructie is aangegeven in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D Instructies voor vergunningen voor inrichtingen en voor lozingen op oppervlaktewateren in milieubeschermingsgebieden, dient dat verzoek ten minste vergezeld te gaan van:
 - a. indien het bevoegd gezag een aanvraag om een vergoeding heeft ontvangen: een afschrift van die aanvraag en de daarbij gevoegde stukken;
 - b. indien de grondwateronttrekker schriftelijk zijn opvattingen over de aanvraag of het voornemen om een vergoeding toe te kennen heeft kenbaar gemaakt: een afschrift van die opvattingen;
 - c. indien het bevoegd gezag een advies van deskundigen als bedoeld in artikel 4.2, derde lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht heeft ingewonnen: een afschrift van dat advies;
 - d. het ontwerp van de beschikking houdende de toekenning van een vergoeding, dan wel, indien het bevoegd gezag de beschikking reeds heeft gegeven, een afschrift van die beschikking.

2. Indien bij het verzoek niet een afschrift van de opvattingen van de betrokken grondwaterontrekker is gevoegd, stellen Gedeputeerde Staten hem in de gelegenheid zijn zienswijze over het verzoek naar voren te brengen.
3. Gedeputeerde Staten geven de beschikking op het verzoek uiterlijk vier maanden na ontvangst van het verzoek, of, indien toepassing wordt gegeven aan artikel 3.6.3 tweede lid, binnen zeven maanden na de ontvangst van het verzoek.

3.7 Natuur

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 3.7 (nog link naar toelichting toevoegen)

Gelet op de artikelen 105, 118, 143 en 145 van de Provinciewet;

Gelet op de artikelen 2.9 derde lid, 3.3, tweede lid, 3.8, tweede lid, 3.10, 3.12, negende lid, 3.14, tweede lid, 3.15, derde en vierde lid, 3.25, tweede lid, 4.2, tweede lid, 4.3, derde lid, 4.5, vierde lid en 6.1 van de Wet natuurbescherming;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen ten aanzien van de vrijstelling van verboden ten aanzien van soorten;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen waaraan de in Gelderland werkzame faunabeheereenheid dient te voldoen;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen waaraan de door de faunabeheereenheid vastgestelde faunabeheerplannen dienen te voldoen;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen waaraan de in Gelderland werkzame wildbeheereenheden dienen te voldoen;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen ten aanzien van houtopstanden;

Overwegende dat het wenselijk is om regels vast te stellen omtrent beweiden en bemesten;

Adri/Reina: het bovenstaande: is dit nodig om hier op te nemen? wordt nergens zo gedaan namelijk..bekijk andere paragrafen maar eens

Is dit niet eigenlijk een toelichting op de wijziging (en hoort daardoor niet in de geconsolideerde versie , maar alleen in het Actualisatieplan onder Toelichting op de wijzigingen Natuur/Natuurbeschermingswet)

Een andere optie zou zijn om het in deze geconsolideerde versie onder Toelichting /3.7 Natuur op te nemen

3.7.1 Algemeen

artikel 3.7.1.1

In deze titel wordt verstaan onder:

- a. **boskern: aaneengesloten complex van houtopstanden met oppervlakte van tenminste 5 hectare;**
- b. **de wet: de Wet natuurbescherming;**
- c. **grondgebruiker: degene die gerechtigd is de grond te gebruiken krachtens een zakelijk of persoonlijk recht;**
- d. **natuurlijke verjonging: het op natuurlijke wijze ontstaan van een bosbouwkundig verantwoorde houtopstand;**
- e. **omringende gebied: voor doden het gebied in een straal van 20 meter rondom het betreffende perceel en voor**

storen de direct aangrenzende percelen;

- f. taxateur: een onafhankelijk taxateur.

3.7.2 Vrijstellingen van verboden ten aanzien van soorten

artikel 3.7.2.1 Vrijstelling grondgebruiker voor bestrijding van schadeveroorzakende vogels en dieren

1. Als soorten als bedoeld in artikel 3.15, derde lid, van de wet en als middel voor vangen en doden als bedoeld in artikel 3.25, eerste lid, van de wet worden aangewezen de soorten en middelen genoemd in bijlage 27 Vrijstelling soorten iz. schade
2. In afwijking van de verboden in de artikelen 3.1 eerste en vierde lid, en 3.10, eerste lid, van de wet is het de grondgebruiker toegestaan de soorten genoemd in bijlage 27 op de door hem gebruikte gronden dan wel in of aan door hem gebruikte opstallen te storen of te doden ter voorkoming van in het lopende of daarop volgende jaar dreigende schade op deze gronden, in of aan deze opstallen of in het omringende gebied.

artikel 3.7.2.2 Voorschriften en beperkingen

Aan de vrijstelling bedoeld in artikel 3.7.2.1 zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. de vrijstelling geldt enkel ten behoeve van het in bijlage 27 bij de betreffende soort genoemde gebied, onder gebruik van de hierin genoemde middelen en onder de hierin genoemde voorschriften en beperkingen;
- b. indien de grondgebruiker in overeenstemming met artikel 3.15, zevende lid, van de wet de vrijstelling door een ander laat uitoefenen, dient die persoon gedurende die uitoefening de door de grondgebruiker afgegeven toestemming bij zich te dragen en op eerste vordering van een daartoe bevoegde ambtenaar ter inzage te geven.

artikel 3.7.2.3 Vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de wet is het toegestaan de soorten genoemd in bijlage 28 te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen in verband met handelingen genoemd in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de wet.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt voor het in bijlage 28 Vrijstelling soorten iz. ruimtelijke inrichting genoemde gebied, onder gebruik van de hierin genoemde middelen.

artikel 3.7.2.4 Veiligstelling tegen het verkeer

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.5, 3.6 en 3.10 van de wet is het toegestaan beschermde inheemse kikkers, padden en salamanders te vangen door middel van het plaatsen van schermen en met behulp van emmers, onder zich te hebben en te vervoeren indien deze handelingen plaatsvinden ter veiligstelling van deze dieren tegen het verkeer.
2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt slechts voor het vervoeren over een afstand van ten hoogste 50 meter vanaf de vangplaats en voor zover de dieren na het vervoeren onmiddellijk weer in vrijheid worden gesteld.

artikel 3.7.2.5 Vrijstelling voor onderzoek en onderwijs

1. In afwijking van de verboden in artikel 3.10 van de wet is het toegestaan de groene kikker (*Rana esculenta*), de bruine kikker (*Rana temporaria*) en de gewone pad (*Bufo bufo*) alsmede eieren van deze soorten te vervoeren

en onder zich te hebben, voor zover deze handelingen plaatsvinden met het oog op gebruik van deze dieren bij onderzoek en onderwijs.

2. De in het eerste lid genoemde vrijstelling geldt niet ten aanzien van groene kikkers, bruine kikkers en gewone padden waarvan de metamorfose is voltooid.

artikel 3.7.2.6 Rapportageverplichting

Jachtakehouders verstrekken ten minste elk kwartaal de in artikel 3.13 eerste lid van de wet bedoelde gegevens aan de faunabeheereenheid door gebruikmaking van het in artikel 3.7.3.3 tweede lid bedoelde faunaregistratiesysteem.

artikel 3.7.2.7 Opschorting

Gedeputeerde Staten kunnen de vrijstellingen op grond van deze paragraaf opschorten zolang bijzondere weersomstandigheden dat vergen.

3.7.3 Faunabeheereenheid

artikel 3.7.3.1 Werkgebied Faunabeheereenheid

1. Er is in Gelderland één faunabeheereenheid.
2. Het werkgebied van de faunabeheereenheid bevat het grondgebied van de provincie Gelderland, met uitzondering van terreinen waar de kroondrager als bedoeld in artikel 1 van de Wet op het Kroondomein gerechtigd is tot het uitoefenen van de jacht.

artikel 3.7.3.2 Telprotocollen

De faunabeheereenheid stelt aan de wildbeheereenheden binnen het werkgebied van de faunabeheereenheid telprotocollen beschikbaar ten behoeve van de tellingen als bedoeld in artikel 3.7.5.6.

artikel 3.7.3.3 Faunaregistratiesysteem

De faunabeheereenheid stelt aan jachtakehouders en valkeniersaktehouders een faunaregistratiesysteem beschikbaar om de gedode dieren als bedoeld in artikel 3.13, eerste lid, van de wet te kunnen registreren.

3.7.4 Faunabeheerplan

artikel 3.7.4.1 Geldigheidsduur

1. Een faunabeheerplan heeft een geldigheidsduur van ten hoogste 6 jaren.
2. Gedeputeerde staten kunnen op verzoek van de faunabeheereenheid de in het eerste lid genoemde geldigheidsduur van een faunabeheerplan met maximaal 12 maanden verlengen.

artikel 3.7.4.2 Algemene eisen aan een faunabeheerplan

1. Een faunabeheerplan bevat in ieder geval de volgende gegevens:
 - a. de omvang van het totale werkgebied van de faunabeheereenheid in hectares;
 - b. een kaart waarop de begrenzing van het werkgebied van de faunabeheereenheid is aangegeven;
 - c. een beschrijving van de aard en omvang van de handelingen die zijn verricht in de periode waarin het voorafgaande faunabeheerplan geldig was en de aard en de omvang van de handelingen die zullen worden verricht gedurende de geldigheidsduur van het faunabeheerplan, onderscheiden per diersoort;

- d. een vermelding van de perioden van het jaar waarin de handelingen waarop een faunabeheerplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
 - e. een vermelding van de wildbeheereenheid waarbinnen de handelingen waarop een faunabeheerplan betrekking heeft zullen plaatsvinden;
 - f. kwantitatieve gegevens over de ontwikkeling van de populatie van de in het faunabeheerplan omschreven diersoorten op landelijk niveau;
 - g. een overzicht van de gedode dieren in de looptijd van het voorgaande faunabeheerplan binnen het werkgebied van de faunabeheereenheid.
2. Voor zover het faunabeheerplan betrekking heeft op de jacht of op de op grond van artikel 3.7.2.1 vrijgestelde handelingen ter bestrijding van schadeveroorzakende vogels en dieren, is het eerste lid onder g niet van toepassing op het eerste faunabeheerplan na inwerkingtreding van de wet.

artikel 3.7.4.3 Aanvullende eisen aan een faunabeheerplan met betrekking tot de beperking van de omvang van populaties

1. In aanvulling op artikel 3.7.4.2 bevat een faunabeheerplan ten behoeve van de beperking van de omvang van een populatie op basis van een ontheffing in de zin van artikel 3.17 van de wet de volgende gegevens:
 - a. een onderbouwing van de noodzaak van populatiebeheer, bestaande uit een onderbouwing van één of meerdere belangen als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid van de wet;
 - b. de gewenste stand van de soorten opgenomen in het faunabeheerplan en waarvoor een ontheffing is verleend, een beschrijving wanneer sprake is van een verslechtering van de staat van instandhouding, de wijze waarop monitoring plaatsvindt teneinde dat te voorkomen en de te treffen maatregelen als dit zich voordoet;
 - c. een beschrijving van de mate waarin de onder a bedoelde belangen in de periode waarop het voorgaande faunabeheerplan betrekking had zijn geschaad, inclusief de getroffen maatregelen en het naar soort onderscheiden aantal gedode dieren;
 - d. een omschrijving van de voorgenomen handelingen en de noodzaak van deze handelingen om de gewenste stand te bereiken en belangrijke schade te voorkomen;
 - e. per diersoort een beschrijving van de handelingen die in de periode waarop het voorgaande faunabeheerplan betrekking had zijn verricht om het schaden van de onder a genoemde belangen te voorkomen, indien van toepassing onderscheiden per gewas;
 - f. een onderbouwde inschatting van de effectiviteit van de voorgenomen handelingen en een beschrijving van de wijze waarop de effectiviteit van deze handelingen zal worden bepaald;
 - g. voor zover het plan betrekking heeft op populatiebeheer van edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen, een beschrijving van het voedselaanbod, de relatie tussen dit voedselaanbod en de grootte van de populatie alsmede de mogelijkheden van uitwisseling met aangrenzende terreinen;
2. Het eerste lid, onderdelen c en e, geldt niet voor soorten waarvoor in de voorgaande periode geen faunabeheerplan gold.

3.7.5 Wildbeheereenheid

artikel 3.7.5.1 Oppervlakte en begrenzing

1. De zorg van een wildbeheereenheid strekt zich uit over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare binnen de provincie Gelderland gelegen gronden.
2. De wildbeheereenheid publiceert de begrenzing van de gronden waarover haar zorg zich uitstrekt op het internet.

artikel 3.7.5.2 Samenwerkingsovereenkomst

1. Indien een wildbeheereenheid niet zelf de beschikking heeft over een aaneengesloten oppervlakte van ten minste 5000 hectare, kan aan deze eis worden voldaan doordat de wildbeheereenheid ten aanzien van de uitvoering van de in de wet genoemde taken van de wildbeheereenheid een samenwerkingsovereenkomst aangaat met een of meer andere wildbeheereenheden.
2. Een afschrift van de in het eerste lid bedoelde samenwerkingsovereenkomst wordt aan Gedeputeerde Staten verstrekt.

artikel 3.7.5.3 Ontheffing

Gedeputeerde Staten kunnen voor de duur van ten hoogste twee jaren ontheffing verlenen van artikel 3.7.5.1, eerste lid.

artikel 3.7.5.4 Tellingen en registratie

De wildbeheereenheid draagt zorg voor het uitvoeren van tellingen door haar leden conform de telprotocollen van de faunabeheereenheid als bedoeld in artikel 3.7.3.2.

artikel 3.7.5.5 Uitzondering

Er zijn geen gevallen waarin jachthouders zijn uitgezonderd van de verplichting in artikel 3.14, eerste lid, van de wet.

3.7.6 Tegemoetkoming Faunaschade

artikel 3.7.6.1 Aanvraag

1. Gedeputeerde Staten verstrekken een tegemoetkoming als bedoeld in artikel 6.1 van de wet alleen op aanvraag.
2. Een aanvraag om een tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid wordt door de aanvrager ingediend binnen zeven werkdagen nadat hij de schade heeft geconstateerd, met gebruikmaking van een daartoe vastgesteld formulier of op een daartoe vastgestelde elektronische wijze.

artikel 3.7.6.2 Taxatieinstructie en beleidsregels

1. Gedeputeerde Staten stellen een taxatieinstructie op voor het bepalen van de tegemoetkoming als bedoeld in artikel 6.1 van de wet.
2. Gedeputeerde Staten stellen beleidsregels op ten aanzien van het verlenen van tegemoetkomingen in schade als bedoeld in artikel 6.1 van de wet.

3.7.7 Houtopstanden

artikel 3.7.7.1 Gegevens melding

Een melding als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet wordt gedaan via een daartoe vastgesteld formulier of op een daartoe vastgestelde elektronische wijze en bevat in ieder geval de volgende gegevens:

- a. naam, adres en woonplaats, contactgegevens en indien van toepassing bedrijfsgegevens van de melder en de eigenaar van het perceel waarop de velling plaatsvindt;
- b. topografische kaart op een schaal van 1:25.000 of groter van het perceel waarop de velling plaatsvindt;
- c. plaatsnaam en straatnaam van het perceel waarop de velling plaatsvindt;

- d. de kadastrale gegevens van het perceel waarop de velling plaatsvindt;
- e. de oppervlakte van de velling en, indien sprake is van rijbeplanting, het aantal te vellen bomen;
- f. een specificatie van de boomsoort en leeftijd van de te vellen bomen;
- g. de reden van de velling;
- h. de wijze van herbeplanting.

artikel 3.7.7.2 Termijnen melding

- 1. Een melding als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van de wet wordt ten minste 6 weken en niet langer dan 1 jaar voorafgaand aan de velling gedaan.
- 2. Gedeputeerde Staten kunnen, indien onverwijld spoed daartoe noopt, op verzoek afwijken van de termijn als bedoeld in het eerste lid.

artikel 3.7.7.3 Bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting

Een bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, derde lid, van de wet voldoet aan de volgende eisen:

- a. de oppervlakte van de herbeplanting is ten minste gelijk aan de gevelde of teniet gegane oppervlakte;
- b. de boomsoorten van de herbeplanting zijn geschikt om gelet op de bodemkwaliteit en waterhuishouding ter plaatse uit te groeien tot een volwaardige en duurzame houtopstand;
- c. door de te hanteren plantafstand van de herbeplanting dient binnen een periode van 10 jaar een gesloten kronendak gevormd te kunnen worden;
- d. de herbeplanting bestaat niet uit soorten die een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse;
- e. de herbeplanting bestaat niet uit tuinsoorten en sierheesters;
- f. binnen Natura 2000 gebieden dient de herbeplanting geen schade toe te brengen aan de natuurlijke kenmerken en instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de wet; en
- g. de herbeplanting dient binnen 10 jaar tenminste vergelijkbare ecologische en landschappelijke waarden te vertegenwoordigen en kwalitatief en kwantitatief in een gelijke verhouding te staan tot de gevelde of teniet gegane houtopstand.

artikel 3.7.7.4 Ontheffing plicht tot herbeplanting

Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van de plicht tot herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de wet indien:

- a. het vellen van de houtopstand plaatsvindt in verband met of het tenietgaan van de houtopstand bijdraagt aan het herstel van cultuurhistorische waarden; of
- b. het vellen of tenietgaan van de houtopstand plaatsvindt op de oevers van stilstaand water.

artikel 3.7.7.5 Ontheffing termijn plicht tot herbeplanting

Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van de termijn voor de plicht tot herbeplanting als bedoeld in artikel 4.3, eerste lid, van de wet tot ten hoogste zes jaren na het vellen of tenietgaan van de houtopstand ingeval de herbeplanting geschiedt door middel van natuurlijke verjonging.

artikel 3.7.7.6 Ontheffing herbeplanting op andere grond

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond als bedoeld in artikel 4.5, eerste lid, van de wet indien:
 - a. de te vellen of teniet gegane houtopstand wordt vervangen door heide, schraalland, een poel of een biotoop voor bijzondere planten of dieren;
 - b. de te vellen of teniet gegane houtopstand gelegen is in een boskern en de herbeplanting op andere grond een uitbreiding van diezelfde boskern of een elders gelegen boskern tot stand brengt;
 - c. de houtopstand geveld wordt of teniet gaat ter uitvoering van een ruimtelijke ingreep in overeenstemming met een onherroepelijk bestemmingsplan, of
 - d. de herbeplanting op andere grond een gunstigere invloed heeft op het landschap dan herbeplanting op dezelfde grond.
2. De ontheffing als bedoeld in het eerste lid van dit artikel wordt niet verleend indien:
 - a. de andere grond is gelegen buiten de provincie Gelderland;
 - b. op de andere grond reeds sprake is van een verplichting tot herbeplanting;
 - c. op de andere grond een verplichting tot mitigatie of compensatie rust op grond waarvan bomen dienen te worden aangeplant;
 - d. voor beplanting op de andere grond subsidie is aangevraagd op grond van de Regels Ruimte voor Gelderland 2016, paragraaf 4.8, Inrichting van het Gelders Natuurnetwerk;
 - e. de herbeplanting op andere grond een negatief effect heeft op de beschermde natuurwaarden en bijzondere landschappelijke waarden in het gebied waarin de andere grond is gelegen;
 - f. de gevelde of teniet gegane houtopstand een landschapselement betreft of een andere kleine houtopstand met een belangrijke ecologische of landschappelijke functie;
 - g. de gevelde of teniet gegane houtopstand bijdraagt aan de instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 2.1, vierde lid, van de wet, of
 - h. de gevelde of teniet gegane houtopstand een oude bosgroeiplaats betreft waar voorafgaand aan de velling of het teniet gaan ten minste 100 jaren onafgebroken bos heeft gestaan.

artikel 3.7.7.7 Verzoek afwijking termijn melding

Het verzoek om afwijking van de termijn voor melding als bedoeld in artikel 3.7.7.2, tweede lid, wordt ingediend via een daartoe vastgesteld formulier of op een daartoe vastgestelde elektronische wijze.

artikel 3.7.7.8 Brandgang

Bij toepassing van de wet hanteren Gedeputeerde Staten de volgende definitie van de term brandgang als bedoeld in artikel 4.4, eerste lid, onder c, van de wet: een strook grond van 12 tot 20 meter breed gelegen in een bos- en heidegebied van minimaal 1000 hectare en voor ten minste 75% bestaande uit naaldhout, vrijgehouden van brandbare vegetatie en bedoeld om uitbreiding van bos- en heidebrand te beperken.

3.7.8 Beweiden en bemesten bij Natura 2000 gebieden

artikel 3.7.8.1 Vrijstelling vergunningplicht

Het verbod bedoeld in artikel 2.7, tweede lid van de wet is niet van toepassing op:

- a. het weiden van vee;
- b. het op of in de bodem brengen van meststoffen.

hoofdstuk 4 Water

4.1 Algemeen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 4.1 Algemeen.

artikel 4.1.1 Begripsbepaling

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

1 Dagelijkse besturen

Colleges van dijkgraaf en heemraden van de waterschappen Vallei en Veluwe, Rijn en IJssel en Rivierenland.

2 Minimaal benodigde vaarwegdiepte

De vaarwegdiepte op basis van de scheepstype indeling conform CEMT, of conform de klasse indeling volgens de BRTN, vermeerderd met de benodigde kielspeling.

3 Minister

Minister van Infrastructuur en Milieu.

4 Pompcapaciteit

Maximum wateropbrengend vermogen van een onttrekkingsinrichting in kubieke meters per uur.

5 Regionaal waterplan

Plan als bedoeld in artikel 4.4 van de Waterwet.

6 Schip

Schip als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b, van de Scheepvaartverkeerswet.

7 Vaarweg

Elk binnen de provincie gelegen water dat openstaat voor het openbaar scheepvaartverkeer, voor zover vermeld op lijst A of lijst B in bijlage 2 Lijst met vaarwegen.

8 Vaarwegbeheer

Overheidszorg gericht op de instandhouding, bruikbaarheid en bescherming van een vaarweg en bijbehorende werken.

9 Vaarwegbeheerder

Bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat met het vaarwegbeheer is belast en als zodanig is vermeld op lijst A of lijst B in bijlage 2 Lijst met vaarwegen.

10 Vaarwegprofiel

Voor een vlotte en veilige scheepvaart minimaal noodzakelijke breedte en diepte van de vaarweg.

11 Vaarwegenlijst A

Lijst met vaarwegen in beheer bij de provincie zoals opgenomen in de bij deze verordening behorende bijlage 2 Lijst met vaarwegen, onder Lijst A.

12 Vaarwegenlijst B

Lijst met binnen de provincie gelegen vaarwegen in beheer bij andere overheidslichamen, het Rijk uitgezonderd, en onder toezicht van de prvovincie, zoals opgenomen in de bij deze verordening behorende bijlage 2 Lijst met vaarwegen, onder Lijst B.

13 Waterfuncties

Functies afhankelijk van een goed waterbeheer, vastgelegd in de Omgevingsvisie en weergegeven op de kaart "Water en natuur". Dit betreffen de waterfuncties: HEN, SED, natte landnatuur, beschermingsgebieden natte landnatuur en water als verbinder (zie voor de onderscheiden gebieden de kaart in bijlage 1 Functies van water).

De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst12-ontw en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Water en Milieu.

14 Waterprojecten

Projecten gericht op het realiseren van waterfuncties, uitgevoerd door de uitvoeringspartners in het landelijk gebied, op basis van een ondertekende overeenkomst met de provincie Gelderland.

4.2 Vaarwegen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 4.2 Vaarwegen.

4.2.1 Toedeling (vaarweg)beheer

artikel 4.2.1.1 Toedeling (vaarweg)beheer

1. Het waterschap is belast met het beheer van het watersysteem dat behoort tot de taak van het waterschap, zoals omschreven in artikel 4 van het reglement van het betreffende waterschap.
2. Op de bij deze verordening behorende Vaarwegenlijst B is aangegeven welk overheidslichaam is belast met het vaarwegbeheer van regionale wateren.

4.2.2 Gebruik en instandhouding vaarwegen

artikel 4.2.2.1 Werkingssfeer

Deze titel en de daarop berustende bepalingen zijn, tenzij uitdrukkelijk anders aangegeven, van toepassing op de vaarwegen die zijn opgenomen in Vaarwegenlijst A en Vaarwegenlijst B en de bijbehorende werken.

artikel 4.2.2.2 Vaarwegprofiel

1. Gedeputeerde Staten stellen de vaarwegprofielen vast van de vaarwegen die zijn opgenomen in Vaarwegenlijst A en Vaarwegenlijst B. Zij nemen daarbij de Richtlijnen Vaarwegen RVW 2011 als uitgangspunt, tenzij dit vanwege de plaatselijke situatie niet mogelijk is.
2. Op de voorbereiding van een besluit als bedoeld in het eerste lid is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

artikel 4.2.2.3 Vaarwegonderhoud

1. De vaarwegbeheerder draagt zorg voor het onderhoud van de vaarweg met inachtneming van de vaarwegprofielen, vastgesteld krachtens artikel 4.2.2.2.
2. Het onderhoud, bedoeld in het eerste lid, omvat in elk geval:
 - a. het houden of brengen van de vaarweg op de vastgestelde afmetingen;
 - b. het in goede staat houden of brengen van de oevers, oevervoorzieningen en kunstwerken, zodanig dat de instandhouding en de bruikbaarheid van de vaarweg gewaarborgd blijven;
 - c. het schoonhouden van de vaarweg, met inbegrip van het afvoeren van vuil en waterplanten, voorzover dit voor de bruikbaarheid van de vaarweg noodzakelijk is. De vaarwegbeheerder van een op de Vaarwegenlijst B voorkomende vaarweg rapporteert Gedeputeerde Staten elke vijf jaar over de staat van onderhoud van de vaarweg. Indien gebreken worden geconstateerd wordt aangegeven hoe deze zullen worden opgeheven.

artikel 4.2.2.4 Onttrekken van een vaarweg aan het openbaar scheepvaartverkeer

De vaarwegbeheerder zendt een afschrift van het besluit tot het blijvend onttrekken aan het openbaar verkeer van een vaarweg of een gedeelte daarvan zoals opgenomen in de Vaarwegenlijst B voor alle schepen aan Gedeputeerde Staten.

4.3 Regionaal waterplan

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 4.3 Regionaal waterplan.

artikel 4.3.1 Procedure

1. Gedeputeerde Staten voeren, ter voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan, ten minste overleg met de dagelijkse besturen, de hoofd-ingenieur directeurs van Rijkswaterstaat en de colleges van burgemeester en wethouders van de binnen het plangebied liggende gemeenten.
2. Gedeputeerde Staten raadplegen ter voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan de Minister, Gedeputeerde Staten van de aangrenzende provincies en, met betrekking tot grensvormende of grensoverschrijdende watersystemen, de ten aanzien van die watersystemen bevoegde Duitse of Belgische autoriteiten.

3. Op de voorbereiding van de vaststelling van het regionaal waterplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing met dien verstande dat naast de belanghebbenden ook de ingezetenen van de provincie de gelegenheid hebben hun zienswijze op het regionaal waterplan naar voren te brengen.
4. Gedeputeerde Staten sturen het vastgestelde regionale waterplan aan de in het eerste en tweede lid genoemde bestuursorganen.

artikel 4.3.2 Uitwerking

1. In het regionaal waterplan kan worden bepaald dat Gedeputeerde Staten het regionaal waterplan of onderdelen daarvan moeten of kunnen uitwerken volgens de in het regionaal waterplan gegeven regels.
2. Het uitwerkingsbesluit van Gedeputeerde Staten maakt deel uit van het regionaal waterplan.
3. Artikel 4.3.1 is van overeenkomstige toepassing op het in het tweede lid genoemde besluit.

4.4 Handelingen in watersystemen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 4.4 Handelingen in watersystemen.

artikel 4.4.1 Grondwaterregister

Gedeputeerde Staten houden een grondwaterregister bij waarin inrichtingen voor het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water worden ingeschreven met vermelding van de gegevens die op grond van artikel 6.11 van het Waterbesluit aan hen dan wel aan de dagelijkse besturen van de waterschappen worden verstrekt. Voorts worden daarin vermeld de vergunningen, krachtens welke het onttrekken van grondwater of het infiltreren van water plaatsvindt.

artikel 4.4.2 Ambtshalve inschrijving in grondwaterregister

1. Gedeputeerde Staten kunnen een inrichting die niet ingevolge artikel 6.11, eerste lid, van het Waterbesluit is opgegeven, ambtshalve in het grondwaterregister inschrijven.
2. Indien de ambtshalve inschrijving in het grondwaterregister plaatsvindt in de loop van een kalenderjaar, wordt als datum van de inschrijving aangehouden de datum waarop de onttrekking is aangevangen.

4.5 Functies van water

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 4.5 Functies van Water

artikel 4.5.1 Realisatie van functies

Gedeputeerde Staten kunnen op verzoek bij de uitvoering van waterprojecten afwijkingen toestaan van de waterfuncties, zoals voorgeschreven in de omgevingsvisie, indien noodzakelijk voor de realisatie van het project en er wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de afwijking is van ondergeschikt belang in relatie tot de omvang van functies die in het project worden gerealiseerd;
- b. de afwijking heeft voldoende draagvlak blijkens overleg met betrokken partijen;
- c. de haalbaarheid van de voorgeschreven functie is in het geding.

hoofdstuk 5 Verkeer

5.1 Wegen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 5.1 Wegen

5.1.1 Algemene bepalingen

artikel 5.1.1.1 Toepasselijkheid

1. Deze titel is van toepassing op wegen die ingevolge de Wegenwet in beheer en onderhoud zijn bij de provincie.
2. Voor de toepassing van deze titel behoren tot de weg:
 - a. de rijbanen, (brom)fiets- en voetpaden, parkeer-, carpool- en (bus)halteplaatsen, vlucht en andere stroken, bermen, glooiingen, grondkeringen en bermsloten;
 - b. de zich daaronder, daarin, daarop en daarboven bevindende werken zoals verkeersregelininstallaties, kunstwerken, duikers, kabels en leidingen, beplantingen, bebakeningen, wegverlichting en alle op enigerlei wijze met de weg verbonden voorzieningen.

artikel 5.1.1.2 Bescherming

Deze titel stelt regels voor wegen ter bescherming van de bruikbaarheid en instandhouding van de bij de provincie in beheer zijnde wegen en ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik van die wegen.

5.1.2 Onderhoud van en werkzaamheden aan wegen

artikel 5.1.2.1 Onderhoud van wegen

1. Tenzij krachtens wet of overeenkomst een andere regeling geldt, berust de verplichting tot onderhoud van de weg bij Gedeputeerde Staten.
2. Het onderhoud van de weg omvat alle werkzaamheden die nodig zijn voor de instandhouding van de weg zodat deze voldoet aan de eisen die daaraan redelijkerwijs te stellen zijn en een veilig gebruik ervan door het verkeer is gewaarborgd.

artikel 5.1.2.2 Werkzaamheden aan wegen

1. Het is verboden zonder vergunning:
 - a. een uitweg te maken, te hebben of te veranderen of het gebruik daarvan te veranderen;
 - b. kabels of leidingen, niet zijnde kabels ten behoeve van telecommunicatie als bedoeld in de Telecommunicatiewet, te leggen, verleggen of in stand te houden;
 - c. andere werkzaamheden te verrichten dan bedoeld onder sub a en b op, aan, in, onder of boven de weg, waarbij de verharding van de weg veranderd wordt of anderszins wijzigingen aan te brengen op, aan, in, onder of boven de weg.
2. Het gestelde in het eerste lid is niet van toepassing op het aanleggen van uitwegen dat geschiedt door of namens de provincie.
3. Gedeputeerde Staten stellen bij nadere regels de criteria voor het verlenen van de in het eerste lid bedoelde vergunning.

5.1.3 Gebruik van de weg

artikel 5.1.3.1 Gebruik van de weg

1. Het is verboden zonder vergunning:
 - a. de weg anders te gebruiken dan voor verkeersdoeleinden, zonder dat daarbij wijzigingen worden aangebracht op, aan, in, onder of boven de weg;
 - b. handelsreclame te maken of te voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook, die zichtbaar is vanaf een voor het publiek toegankelijke plaats;
 - c. op de weg roerende zaken op te slaan;
 - d. de weg anders dan onder sub a tot en met c te gebruiken voor het storten, plaatsen, aanbrengen of hebben van voorwerpen en stoffen.
2. Het bepaalde in het eerste lid geldt niet voor:
 - a. de provincie bij het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden;
 - b. voorwerpen en stoffen waarop gedachten of gevoelens geopenbaard worden zoals bedoeld in artikel 7 van de Grondwet, mits deze voorwerpen of stoffen qua omvang, vormgeving, constructie of plaats van bevestiging geen schade, gevaar of hinder toebrengen aan de weg of anderszins de belangen beschadigen die deze verordening beschermt;
 - c. borden of andere aanduidingen binnen de bebouwde kom, voor zover deze zijn bevestigd aan de gevels van de langs de weg gelegen bouwwerken op een hoogte van ten minste 2,20 meter en niet meer dan 1 meter uit de gevel reiken;
 - d. voorwerpen en stoffen die kortstondig op de weg aanwezig zijn in verband met laad- en loswerkzaamheden, mits deze voorwerpen of stoffen niet schadelijk, gevaarlijk of hinderlijk zijn of anderszins de belangen beschadigen die deze verordening beschermt;
 - e. voor zover toestemming is verleend op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de wegenverkeerswetgeving of artikel 5.1.2.2 van deze verordening.
3. Gedeputeerde Staten stellen bij nadere regels de criteria voor het verlenen van de in het eerste lid bedoelde vergunning.

artikel 5.1.3.2 Uitwerking op de weg

1. Het is verboden zonder vergunning de in artikel 5.1.3.1, eerste lid, genoemde handelingen te verrichten buiten de weg indien daardoor schade, hinder of overlast wordt toegebracht aan en op de weg of daardoor de belangen die deze verordening beschermt in het geding zijn of komen.
2. Gedeputeerde Staten stellen bij nadere regels de criteria voor het verlenen van de in het eerste lid bedoelde vergunning.

5.1.4 Vergunningen

artikel 5.1.4.1 Aanvraag

1. Een vergunning wordt op aanvraag verleend, nadat is gebleken dat wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens deze titel en de vergunning niet in strijd is met de belangen die deze titel beoogt te beschermen.
2. Een vergunning op grond van deze titel, als bedoeld in:
 - a. artikel 5.1.2.2, eerste lid, onder a;
 - b. artikel 5.1.3.1, eerste lid, onderdeel b, voor zover de handelsreclame wordt gemaakt of gevoerd op of aan een onroerende zaak;
 - c. artikel 5.1.3.1, eerste lid, onderdeel c, wordt verleend door het college van burgemeester en wethouders

van de gemeente waarin de betreffende handelingen plaatsvinden, tenzij op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag zijn.

3. Behoudens het bepaalde in het tweede lid, kunnen Gedeputeerde Staten vergunning verlenen als bedoeld in deze titel.
4. Gedeputeerde Staten stellen nadere regels inzake de bij de aanvraag van de in derde lid bedoelde vergunningen over te leggen gegevens en bescheiden.
5. Voor de verlening van de vergunningen bedoeld in het tweede lid, zijn Gedeputeerde Staten het aangewezen bestuursorgaan als bedoeld in artikel 2.26, derde lid, Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

artikel 5.1.4.2 Voorschriften en beperkingen

Aan een krachtens deze titel verleende vergunning kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden ter bescherming van de belangen die deze titel beschermt.

artikel 5.1.4.3 Intrekking of wijziging van vergunningen

1. Een vergunning als bedoeld in artikel 5.1.4.1, tweede lid, kan worden ingetrokken of gewijzigd:
 - a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
 - b. indien de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
2. Een vergunning als bedoeld in artikel 5.1.4.1, derde lid, kan worden ingetrokken of gewijzigd:
 - a. indien ter verkrijging daarvan onjuiste dan wel onvolledige gegevens zijn verstrekt;
 - b. indien de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen niet zijn of worden nagekomen;
 - c. indien van de vergunning geen gebruik wordt gemaakt binnen een daarin gestelde termijn dan wel, bij gebreke van een dergelijke termijn, binnen een termijn van twaalf maanden;
 - d. indien de houder van de vergunning dit verzoekt.

5.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

artikel 5.2.1

Als provinciaal net van wegen bedoeld in artikel 16 van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen worden aangewezen alle provinciale wegen in de provincie Gelderland, met uitzondering van de in bijlage 7 Lijst niet aangewezen provinciale wegen of gedeelten daarvan genoemde wegen.

5.3 Luchtvaartregeling

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 5.2 Luchtvaart.

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.1.1 Begripsbepalingen

In deze luchthavenregeling wordt verstaan onder:

1. Daglichtperiode

Het gedeelte van het etmaal tussen vijftien minuten voor zonsopgang en vijftien minuten na zonsondergang, zoals geldt voor de positie 52.00 graden N en 05.00 graden O op zeeniveau.

2. Exploitant

De houder van een luchthavenregeling.

3. Gebruiker

Een luchtvaartmaatschappij, alsmede een persoon of rechtspersoon die vluchten uitvoert.

4. Luchthaven

Een terrein als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet luchtvaart.

5. Modelvliegtuig

Een luchtvaartuig van geringe afmeting, waarvan de totale startmassa niet meer dan 25 kilogram bedraagt.

6. Motorvliegtuig

Klein vliegtuig dat wordt voortbewogen door een motor.

7. Motorzweefvliegtuig

Vliegtuig dat bij uitgeschakelde motor de eigenschappen heeft van een zweefvliegtuig.

8. Schermvliegtuig

Zweeftoestel zonder starre hoofdstructuur dat kan worden gedragen en slechts gestart en geland kan worden door gebruik te maken van de benen van de bestuurder.

9. Schermzweeftoestel

Ongemotoriseerd schermvliegtuig.

10. TMG (Touring Motor Glider)

Motorzweefvliegtuig met een integraal gemonteerde niet intrekbare motor en een niet intrekbare propeller, dat in staat is om op eigen kracht op te stijgen en te klimmen.

11. Vliegbeweging

Een start of landing met een luchtvaartuig.

12. Zweeftoestel

Luchtvaartuig, niet zijnde TMG, zwaarder dan lucht, dat hoofdzakelijk in de lucht kan worden gehouden door aerodynamische reactiekrachten en waarvan de vrije vlucht niet afhankelijk is van een motor.

13. Zweefvliegtuig

Zweeftoestel met een vaste vleugel.

Artikel 5.3.1.2 Meteorologische omstandigheden

Het gebruik of doen gebruiken van de luchthaven is alleen toegestaan in Visual Meteorological Conditions.

Artikel 5.3.1.3. Tijden, dagen waarop gevlogen mag worden

De inrichting mag slechts in werking zijn gedurende de daglichtperiode.

Artikel 5.3.1.4 Gebruiksjaar

Het gebruiksjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Artikel 5.3.1.5 Logboek

De exploitant houdt een logboek bij waarin zijn opgenomen de aantallen vluchten, het baangebruik, het soort luchtvaartuigen en de bijbehorende data en tijdstippen.

Artikel 5.3.1.6 Jaarlijkse rapportage

Binnen vier weken na het einde van een gebruiksjaar overlegt de exploitant een rapportage aan het bevoegd gezag over het gebruik van de luchthaven gedurende het betreffende gebruiksjaar. De inhoud van de rapportage bevat in ieder geval de in artikel 5.3.1.5 genoemde punten en moet voldoen aan de vereisten gesteld in de Regeling Burgerluchthavens.

5.3.2 Luchthaven Ziekenhuis Rivierenland te Tiel

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.2.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door Ziekenhuis Rivierenland.

Artikel 5.3.2.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de President Kennedylaan 1, 4002 WP Tiel; kadastraal bekend gemeente Tiel, sectie H, nummer 1624; geografische aanduiding 51.53'21"N – 005.24'49"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 10 Terrein Luchthaven Ziekenhuis Rivierenland .
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.2.3. Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door een helikopter van het type Lifeliner 3 of een gelijkwaardig type

met een bronvermogen dat gelijk is aan of minder is dan de Lifeliner 3.

Artikel 5.3.2.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.3 Luchthaven Wide Angle Management B.V. te Lunteren

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.3.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door Wide Angle Management B.V.

Artikel 5.3.3.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Mijllerweg 13 6741 JV te Lunteren; kadastraal bekend gemeente Lunteren, sectie G nummer 1024; geografische aanduiding 52°07'04,88"N en 005°36'50,04"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 11 Terrein Luchthaven Wide Angle Management te Lunteren.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.3.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door een helikopter van het type Robinson R44 of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk is aan of minder is dan de Robinson R44.

Artikel 5.3.3.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 416 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van 8 vliegbewegingen per week.

5.3.4 Luchthaven Gidding Holding B.V. te Kootwijkerbroek

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.4.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd door Gidding Holding B.V., beheerder de heer De Lange.

Artikel 5.3.4.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Kootwijkerbroekerweg 55, 3774 BT Kootwijkerbroek; kadastraal bekend gemeente Garderen, sectie H, nummer 2348; geografische aanduiding 52.10'25.58"N – 005.41'08.62"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 12 Terrein Luchthaven Gidding Holding B.V te Kootwijkerbroek.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.4.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door een helikopter van het type Robinson 22 en 44 of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk is aan of minder is dan de Robinson 22 en 44.

Artikel 5.3.4.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 208 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van 4 vliegbewegingen per week.

5.3.5 Luchthaven Terlet te Arnhem

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.5.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de Stichting Nationaal Zweefvliegcentrum Terlet (SNZT).

Artikel 5.3.5.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Apeldoornseweg 203, 6816 SM te Arnhem, kadastraal bekend gemeente Arnhem, sectie A, nummers 1631, 1641, 1706 en 1707; geografische aanduiding 51°56'9"N en 5°52'19"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 13 Terrein Luchthaven Terlet te Arnhem.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.5.3 Typen luchtvaartuigen

1. Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door (motor)zweefvliegtuigen, motorvliegtuigen, modelvliegtuigen en schermzweeftoestellen.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 13 Terrein Luchthaven Terlet te Arnhem.
3. Het gebruik door schermzweeftoestellen is toegestaan onder de voorwaarde dat schermzweven slechts wordt beoefend indien geen andere vliegactiviteiten op de luchthaven plaatsvinden.

Artikel 5.3.5.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 19000 gemotoriseerde vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.6 Luchthaven Bos te Lunteren

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.6.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer E.J. Bos.

Artikel 5.3.6.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Wouterseweg te Ede; kadastraal bekend gemeente Ede, sectie I, nummer 6540; geografische aanduiding 52°3'46"N en 5°38'45"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 14 Terrein Luchthaven Bos te Lunteren.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.6.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door gemotoriseerde schermvliegtuigen met hulpmotor (motorvliegtuigen van de klasse micro light airplanes), met een Nederlandse registratie die voldoen aan de voorschriften uit de Regeling MLA's.

Artikel 5.3.6.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 50 vliegbewegingen plaatsvinden, op ten hoogste vijftientig, niet aaneengesloten dagen met een maximum van 15 dagen per maand.

5.3.7 Luchthaven Markerink te Eibergen

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.7.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer M. Markerink.

Artikel 5.3.7.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Borculoseweg 58 te Eibergen; kadastraal bekend gemeente Eibergen, sectie AA, nummer 280 G; geografische aanduiding 52°6'30,581"N en 006° 37'13,917"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 15 Terrein Luchthaven Markerink te Eibergen.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.7.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door de paramotortrike Fresh Breez Simo of een gelijkwaardig type.

Artikel 5.3.7.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van vijftientig, niet-aaneengesloten dagen per jaar met een maximum van 3 dagen per maand.

5.3.8 Luchthaven UMC St Radboud te Nijmegen

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.8.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door UMC St Radboud.

Artikel 5.3.8.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op de helihaven gelegen aan het Geert Grooteplein 10 te Nijmegen; kadastraal bekend gemeente Nijmegen, sectie B, nummers 4307 (gedeeltelijk), 4016, 4013, 4486 (gedeeltelijk), 4030 (gedeeltelijk) en 4069 (gedeeltelijk); geografische aanduiding 51°49'29"N en 5°51'44"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 16 Terrein Luchthaven UMC St Radboud te Nijmegen.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.8.3 Baan-aanduiding

1. De baan betreft een terrein met afmetingen van 22 x 22 meter.
2. De baan is gelegen op een hoogte van 30 meter.

Artikel 5.3.8.4 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de wet en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door de Eurocopter EC135 (lifeliner) of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk of minder is dan voorgenoemde helikopter.

Artikel 5.3.8.5 Aantal vliegbewegingen

Per dag mogen maximaal 10 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van 15 vliegbewegingen per week.

Artikel 5.3.8.6 Tijden, dagen waarop gevlogen mag worden

In afwijking van artikel 5.3.1.3 mag de luchthaven 24 uur per dag inwerking zijn.

5.3.9 Luchthaven Vonk te Winssen

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.9.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer H.J. Vonk.

Artikel 5.3.9.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op de helihaven gelegen aan de Betenlaan 3 te Winssen; kadastraal bekend gemeente Ewijk, sectie F, nummer 543; geografische aanduiding 51°52'5"N en 5°41'52"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 17 Terrein Luchthaven Vonk te Winssen.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.9.3 Baan-aanduiding

1. De baan betreft een terrein met afmetingen van 24 x 24 meter, inclusief de veiligheidsstrook.
2. De baan is niet verhoogd aangelegd.

Artikel 5.3.9.4 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door de Robinson R44, Schweizer 300c of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk of minder is dan voorgenoemde helikopters.

Artikel 5.3.9.5 Aantal vliegbewegingen

Per week mogen maximaal 6 vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.10 Luchthaven Wikselaar Satellite te Harskamp

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.10.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door Wikselaar Satellite Trading B.V., eigenaar de heer D. van Wikselaar.

Artikel 5.3.10.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op de helihaven gelegen aan de Kraaikamperweg 8 te Harskamp; kadastraal bekend gemeente Otterlo, sectie A, nummer 1757; geografische aanduiding 52°08'24"N en 005°44'59"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 18 Terrein Luchthaven Wikselaar Satellite te Harskamp.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.10.3 Baan-aanduiding

1. De baan betreft een terrein met afmetingen van minimaal 18 x 18 meter, waarvan 12 x 12 meter verhard is aangelegd.
2. De baan is niet verhoogd aangelegd.

Artikel 5.3.10.4 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door de Robinson R22, Robinson R44 Raven 2 of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk of minder is dan voorgenoemde helikopters.

Artikel 5.3.10.5 Aantal vliegbewegingen

Per week mogen maximaal 4 vliegbewegingen plaatsvinden. Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.11 Luchthaven M.E.C. Jansen te Lunteren

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.11.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd door/beheerd door de heer M.E.C. Jansen.

Artikel 5.3.11.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Postweg te Lunteren; kadastraal bekend gemeente Lunteren, sectie E, nummer 1172; geografische aanduiding 52°06'08,398"N en 005°33'41,201"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 19 Terrein Luchthaven M.E.C. Jansen te Lunteren.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.11.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door snorvliegtuigen, ofwel schermvliegtuigen met hulpmotor.

Artikel 5.3.11.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 50 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van 3 dagen per maand op niet-aaneengesloten dagen.

5.3.12 Luchthaven ULV-terrein Stakenborgweg te Voorst

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.12.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd door en beheerd door de heer G.J.W.M. van Uum.

Artikel 5.3.12.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Stakenborgweg te Voorst; kadastraal bekend gemeente Oude IJsselstreek, sectie O, nummer 448; geografische aanduiding 51° 52'43"N en 006° 25'00"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 20 Terrein Luchthaven ULV-terrein Stakenborgweg te Voorst.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.12.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door Ultra Light Vehicles met een maximum gewicht van 450kg.

Artikel 5.3.12.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden voor eigen gebruik, op ten hoogste 25, niet aaneengesloten dagen met een maximum van 3 dagen per maand.

5.3.13 Luchthaven Jules Verne te Arnhem

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.13.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer D. Oostland.

Artikel 5.3.13.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op het schip Jules Verne gelegen aan de Rijnkade 26 te Arnhem; geografische aanduiding 51°58'46 "N en 5°54'12"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 21 Terrein Luchthaven Jules Verne te Arnhem.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.13.3 Baan-aanduiding

1. De baan, gelegen op een schip, betreft een terrein met afmetingen van 9 x 9 meter.
2. De baan is gelegen op 7 meter hoogte boven de waterlijn.

Artikel 5.3.13.4 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen, mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door helikopters met een startgewicht tot 1.200 kg, zoals het type Robinson 22 en 44 of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk of minder is dan voorgenoemde helikopters.

Artikel 5.3.13.5 Aantal vliegbewegingen

Per dag mogen maximaal 3 vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.14 Luchthaven Tuitel te Terwolde

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.14.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer A. Tuitel.

Artikel 5.3.14.2 Locatieaanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Wellinkhofweg ongenummerd te Terwolde; kadastraal bekend gemeente Voorst, sectie O, nummer 354; geografische aanduiding 52°15'30"N en 6°5'33"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 22 Terrein Luchthaven Tuitel te Terwolde.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.14.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door gemotoriseerde schermvliegtuigen met hulpmotor.

Artikel 5.3.14.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden, op ten hoogste vijftientig, niet aaneengesloten dagen met een maximum van 3 dagen per maand.

5.3.15 Luchthaven Cattlefarm Aero Service te Asperen

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.15.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd door en beheerd door Cattlefarm Aero Service, eigenaar de heer H. Sprong.

Artikel 5.3.15.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Heukelumseweg 5, 4147 EW te Asperen; kadastraal bekend gemeente Asperen, sectie A, nummer 1735; geografische aanduiding 51°52'26.79"N en 005° 5'49.38"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 23 Terrein Luchthaven Cattlefarm Aero Service te Asperen.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.15.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door de paramotortrike FlyProduct Xenit of een gelijkwaardig type.

Artikel 5.3.15.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar mogen maximaal 100 vliegbewegingen plaatsvinden.

5.3.16 Luchthaven Maldens Vlak te Malden

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.16.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd door/ beheerd door Stichting zweefvliegveld Maldens Vlak (voorheen Nijmeegse Aeroclub, NIJAC).

Artikel 5.3.16.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Groesbeekseweg 55a, 6581 BJ te Malden. Het luchthaven referentiepunt van het terrein is vastgesteld op 51 47'09"N 005 52'48"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 24 Terrein Luchthaven Maldens Vlak te Malden.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.16.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet Luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door zweefstoellen, (motor)zweefvliegtuigen, één Touring Motor Glider (type Grob 109 of een vervangend toestel) en luchtballonnen.

Artikel 5.3.16.4 Aantal vliegbewegingen

Het aantal vliegbewegingen met zweefstoestellen en (motor)zweefvliegtuigen bedraagt maximaal 5.500 starts (= 11.000 vliegbewegingen) per gebruiksjaar, waarvan het aantal starts met een werkende motor (zogenaamde zelfstarters) wordt beperkt tot enkele tientallen per gebruiksjaar. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op de TMG en luchtballonnen.

5.3.17 Luchthaven Swets te Empe

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.17.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door de heer R.P. Swets.

Artikel 5.3.17.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op een terrein gelegen aan de Plagweg te Empe, gemeente Brummen; kadastraal bekend gemeente Brummen, sectie K, nummer 129; geografische aanduiding 52°08'33"N en 006° 06'20"E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 25 Terrein Luchthaven Swets te Empe.
3. De geometrische plaatsbepaling is vervat in het GML-bestand NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.17.3 Typen luchtvaartuigen

Onverminderd de bepalingen uit de Wet luchtvaart en de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen mag de luchthaven uitsluitend gebruikt worden door paramotoren van het merk FreshBreeze, type Monster, of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk of minder is dan voorgenoemde paramotor.

Artikel 5.3.17.4 Aantal vliegbewegingen

Per dag mogen maximaal 4 vliegbewegingen plaatsvinden. Per gebruiksjaar mogen maximaal 50 vliegbewegingen plaatsvinden met een maximum van 3 dagen per maand op niet aaneengesloten dagen. Er mogen geen gastvliegers gebruik maken van deze luchthaven.

Artikel 5.3.17.5 Tijden, dagen waarop gevlogen mag worden

In afwijking van het bepaalde in artikel 5.3.1.3 mag de luchthaven in de maanden april tot en met september slechts in werking zijn van 17.00 uur tot zonsondergang.

5.3.18 Luchthaven Gidding Holding te Elst (kerkstraat)

5.3.1 Algemene bepalingen luchthavenregeling

Artikel 5.3.18.1 Exploitant

De luchthaven wordt geëxploiteerd en beheerd door Gidding Holding B.V.

Artikel 5.3.18.2 Locatie-aanduiding

1. Deze paragraaf is van toepassing op het terrein gelegen aan de Kerkstraat 8,; kadastraal bekend gemeente Elst, sectie P, nummer 598 en 599; geografische aanduiding 51.56'9.N – 005.52'19."E.
2. De begrenzing van het terrein zoals genoemd in het eerste lid is weergegeven in bijlage 26 Terrein Luchthaven Gidding Holding te Elst .
3. De plaatsbepaling is vervat in het GML bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst1 en is verbeeld op de bij deze verordening behorende kaart Regels Luchtvaart.

Artikel 5.3.18.3 Typen luchtvaartuigen

De luchthaven wordt uitsluitend gebruikt door een helikopter van het type Robinson 44 of een gelijkwaardig type met een bronvermogen dat gelijk is aan of minder is dan de Robinson 44.

Artikel 5.3.18.4 Aantal vliegbewegingen

Per gebruiksjaar vinden maximaal 624 vliegbewegingen plaats met een maximum van 12 vliegbewegingen per week.

hoofdstuk 6 Ontheffingen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 6 Ontheffingen.

6.1 Ontheffingsbepalingen ten behoeve van hoofdstuk 2 Ruimte

artikel 6.1.1 Aanvraag tot ontheffing

De aanvraag als bedoeld in artikel 2.9.1 bevat in ieder geval:

- a. een beschrijving van het project waarvoor ontheffing wordt gevraagd;
- b. een motivering waarom een beroep wordt gedaan op de mogelijkheid die het eerste lid biedt;
- c. één of meer kaarten op een zodanige schaal dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de locatie waarop de ontheffing betrekking heeft.

6.2 Ontheffingsbepalingen ten behoeve van hoofdstuk 3 Milieu, Ontgroningen en Natuur

6.2.1 Algemene bepalingen

artikel 6.2.1.1 Weigeringsgrond

Een ontheffing wordt geweigerd, indien door het stellen van voorschriften niet voldoende kan worden tegemoetgekomen aan het belang dat wordt beschermd door de bepaling waarvan ontheffing wordt gevraagd.

artikel 6.2.1.2 Inhoud en eisen ontheffing

1. Aan een ontheffing worden de voorschriften verbonden die nodig zijn ter bescherming van het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing wordt verleend.
2. Met betrekking tot de ontheffing en de aan de ontheffing te verbinden voorschriften zijn de artikelen 2.22, eerste en vijfde lid en tweede lid juncto 2.14, eerste lid, onder a, onder 5°, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en 5.5, eerste lid, 5.7, tweede en vijfde lid en 5.9 van het Besluit omgevingsrecht van overeenkomstige toepassing.

artikel 6.2.1.3 Rechtsopvolging

1. Een ontheffing geldt voor degene aan wie zij is verleend en voor zijn rechtsopvolgers, tenzij bij de ontheffing anders is bepaald.
2. Indien een ontheffing zal gaan gelden voor een rechtsopvolger meldt de ontheffingshouder dat ten minste een maand voordien aan het bevoegd gezag.
3. Bij een melding als bedoeld in het tweede lid, vermeldt de ontheffingshouder:
 - a. zijn naam en adres;
 - b. de ontheffing of ontheffingen krachtens welke de activiteiten worden verricht;
 - c. de naam, het adres en het telefoonnummer van de rechtsopvolger;
 - d. een contactpersoon van de rechtsopvolger;
 - e. het beoogde tijdstip waarop de ontheffing zal gaan gelden voor de rechtsopvolger.

artikel 6.2.1.4 Op aanvraag of ambtshalve wijzigen, intrekken of toevoegen van voorschriften

Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag van de ontheffingshouder dan wel ambtshalve aan de ontheffing verbonden voorschriften wijzigen of intrekken danwel voorschriften aan de ontheffing toevoegen.

artikel 6.2.1.5 Op aanvraag of ambtshalve (geheel of gedeeltelijk) intrekken ontheffing

1. Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag van de ontheffingshouder een ontheffing geheel of gedeeltelijk intrekken, indien het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing is verleend zich daartegen niet verzet.
2. Gedeputeerde Staten kunnen een ontheffing ambtshalve geheel of gedeeltelijk intrekken, indien:
 - a. het gebruik maken van de ontheffing ontoelaatbaar nadelige gevolgen heeft voor het belang dat beschermd wordt door de bepaling waarvan ontheffing is verleend en toepassing van artikel 6.2.1.4 redelijkerwijs daarvoor geen oplossing biedt;
 - b. gedurende drie jaren geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de ontheffing;
 - c. sprake is van rechtsopvolging en bij de ontheffing is bepaald dat zij niet geldt voor rechtsopvolgers van degene aan wie zij is verleend.

artikel 6.2.1.6 Weigeringsgrond, beperkingen en voorschriften bij wijzigen

Met betrekking tot een besluit op grond van artikel 6.2.1.4 of 6.2.1.5 is artikel 1.3, derde lid, van de Wet milieubeheer van overeenkomstige toepassing.

artikel 6.2.1.7 Vervallen ontheffing

Een ontheffing vervalt indien de ontheffingshouder aan Gedeputeerde Staten schriftelijk heeft verklaard daarvan geen gebruik te zullen maken.

artikel 6.2.1.8 Beslistermijn

Gedeputeerde Staten beslissen op een aanvraag om ontheffing binnen 13 weken na de dag waarop de aanvraag is ontvangen.

artikel 6.2.1.9 Aanvraag

Een aanvraag bevat in ieder geval:

- a. een beschrijving van de gedraging waarvoor een ontheffing wordt verzocht, daaronder begrepen gegevens omtrent constructie, afmetingen en het gebruik van installaties of andere werken, alsmede de reden van de gedraging;
- b. één of meer kaarten op een zodanige schaal dat een duidelijk beeld wordt verkregen van de plaats waar de gedraging zal plaatsvinden;
- c. een opgave van de hoeveelheid, de aard en de samenstelling van stoffen ten aanzien waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze van belang zijn voor de nadelige gevolgen voor het milieu die de gedraging kan veroorzaken, alsmede van de te verwachten emissies;
- d. een beschrijving van de maatregelen die worden getroffen om de nadelige gevolgen voor het milieu tegen te gaan.

artikel 6.2.1.10 Procedure

Op de voorbereiding van een besluit op een aanvraag om een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3.6.5, dan wel tot wijziging of intrekking van een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3.6.5, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

6.2.2 Ontheffingsbepalingen inzamelplicht afvalwater

artikel 6.2.2.1 Ontheffing inzamelplicht

De aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 10.33, derde lid, van de Wet milieubeheer bevat ten minste de volgende gegevens en bescheiden:

- a. het gemeentelijk rioleringsplan als bedoeld in artikel 4.22 van de Wet milieubeheer of, indien het plan nog niet is vastgesteld, een overzicht van de aanwezige voorzieningen en de overige gegevens, bedoeld in artikel 4.22, tweede lid, van de Wet milieubeheer, voor dat deel van de gemeente waarop de aanvraag om ontheffing betrekking heeft;
- b. een overzicht van de lozingssituatie in dat deel van de gemeente waarop de aanvraag om ontheffing betrekking heeft;
- c. een beschrijving van de gevolgen voor het milieu indien geen voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater worden getroffen;
- d. een beschrijving van alternatieve voorzieningen voor verwerking van het afvalwater van de betreffende percelen;
- e. indien over het voornemen van de gemeente tot het achterwege laten van de voorzieningen overleg is gevoerd met de betrokken beheerder als bedoeld in artikel 1 van de Waterwet: de resultaten van dat overleg.

artikel 6.2.2.2 Afdeling 3.4 Awb

1. Op de voorbereiding van de beschikking op een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 6.2.2.1 is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.
2. Gedeputeerde Staten kunnen de termijn, vermeld in artikel 6.2.1.8, voor de beschikking op een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 6.2.2.1 eenmaal met ten hoogste twaalf weken verlengen.
3. Gedeputeerde Staten stellen de betrokken beheerder als bedoeld in artikel 1.1 van de Waterwet alsmede de Inspecteur in de gelegenheid advies uit te brengen over de aanvraag om ontheffing en de daarop te nemen beschikking.

6.2.3 Ontheffingsbepaling gebruik gesloten stortplaatsen

artikel 6.2.3.1 Aanvraag

In de aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.2.3 worden de volgende gegevens vermeld:

- a. naam en adres van de aanvrager;
- b. het voorgenomen gebruik van de gesloten stortplaats en van het gebied waarin nazorgvoorzieningen zijn gelegen;
- c. het adres, de kadastrale aanduiding en een kadastrale kaart;
- d. de naam en het adres van een ieder die een zakelijk of een persoonlijk recht heeft op het grondgebied bedoeld onder c;
- e. een overzicht van de benodigde vergunningen, meldingen en toestemmingen om het voorgenomen gebruik te kunnen realiseren;
- f. de maatregelen die worden getroffen om:
 - i. de bereikbaarheid van de nazorgvoorzieningen te garanderen;
 - ii. aantasting van de nazorgvoorzieningen te voorkomen;
 - iii. anderszins de uitvoering van de nazorg niet te belemmeren;
- g. de wijze van evaluatie van en rapportage over de uitvoering van de onder f bedoelde maatregelen.

6.2.4 Ontheffingsbepaling houtopstanden

artikel 6.2.4.1 Aanvraag ontheffing

De aanvraag voor ontheffing als bedoeld in de artikelen 3.7.7.4 (link), 3.7.7.5(link) en 3.7.7.6(link) wordt ingediend via een daartoe vastgesteld formulier of vastgestelde elektronische wijze en bevat in ieder geval:

- a. de wettelijke bepaling waarvan ontheffing wordt aangevraagd, en
- b. een onderbouwing waarin gemotiveerd wordt aangegeven met het oog op welk belang ontheffing wordt aangevraagd.

hoofdstuk 7 Handhaving

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 7 Handhaving

7.1 Handhaving milieu

artikel 7.1.1 Verbod

Een gedraging in strijd met een krachtens hoofdstuk hoofdstuk 3 Milieu, Ontgravingen en Natuur van deze

verordening verleende vergunning of ontheffing of een daaraan verbonden voorschrift of een op grond daarvan opgelegde nadere eis, is verboden.

artikel 7.1.2 Aanduiding strafbare feiten

Een gedraging in strijd met het bepaalde bij of krachtens titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning en de artikelen 3.2.2, 3.4.1.1, 3.4.2.6, 7.1.1 is een strafbaar feit.

7.2 Handhaving water

artikel 7.2.1

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk 4 van deze verordening zijn de ambtenaren belast zoals aangewezen door Gedeputeerde Staten.

7.3 Handhaving wegen

artikel 7.3.1 Toezicht

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens hoofdstuk Verkeer, titel 5.1 Wegen van deze verordening zijn belast de personen zoals aangewezen door Gedeputeerde Staten.

artikel 7.3.2 Overtredingen

Overtreding of niet-naleving van de in deze verordening gestelde verboden in de artikelen 5.1.2.2, eerste lid, onderdeel b en c, en artikel 5.1.3.1, eerste lid, onderdelen a en d, of één of meer aan een op grond van deze bepalingen verleende vergunning verbonden voorschriften of beperkingen wordt gestraft met een hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete van de tweede categorie, als bedoeld in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht.

hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Een nadere toelichting vindt u onder Toelichting, 8 Overgangs- en slotbepalingen

8.1 Intrekking

8.1.1 Intrekking

De volgende verordeningen worden ingetrokken:

- a. de Ruimtelijke Verordening Gelderland;
- b. de Provinciale milieuverordening Gelderland;
- c. de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997;
- d. de Waterverordening provincie Gelderland;
- e. de Wegenverordening Gelderland 2010;
- f. het Besluit aanwijzing provinciaal wegennet vervoer gevaarlijke stoffen;
- g. Verordening "Luchthavenregeling Ziekenhuis Rivierenland te Tiel";

- h. Verordening "Luchthavenregeling Wide Angle Management B.V. te Lunteren";
- i. Verordening "Luchthavenregeling Gidding Holding B.V. te Kootwijkerbroek";
- j. Verordening "Luchthavenregeling Terlet te Arnhem";
- k. Verordening "Luchthavenregeling ULV-terrein Stakenborg te Voorst";
- l. Verordening "Luchthavenregeling Jules Verne te Arnhem";
- m. Verordening "Luchthavenregeling Markerink te Eibergen";
- n. Verordening "Luchthavenregeling UMC St Radboud te Nijmegen";
- o. Verordening "Luchthavenregeling Vonk te Winssen";
- p. Verordening "Luchthavenregeling Wikselaar Satellite Trading B.V. te Harskamp";
- q. Verordening "Luchthavenregeling Wisselink te Wijchen";
- r. Verordening "Luchthavenregeling M.E.C. Jansen te Lunteren";
- s. Verordening "Luchthavenregeling Swets te Empe";
- t. Verordening "Luchthavenregeling Cattlefarm te Asperen";
- u. Verordening "Luchthavenregeling Maldens Vlak te Malden";
- v. Verordening "Luchthavenregeling Tuitel te Terwolde";
- w. Verordening "Luchthavenregeling Bos te Lunteren.

8.2 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 2 Ruimte

artikel 8.2.1 Implementatietermijn

1. Het tijdstip waarop een bestemmingsplan in elk geval in overeenstemming met deze Verordening moet zijn vastgesteld, wordt gesteld op de eerste dag nadat twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening is verstreken.
2. In afwijking van het bepaalde in artikel 1.1.1, onder 1, wordt onder bestemmingsplan in het eerste lid alleen mede een beheersverordening verstaan.

artikel 8.2.2 Bestaande rechten

1. Het bepaalde in Hoofdstuk 2 Ruimte van deze verordening is niet van toepassing op ten tijde van de inwerkingtreding van deze verordening reeds bestaande rechten.
2. Onder bestaande rechten als bedoeld in het eerste lid worden verstaan:
 - a. een bestemmingsplan als bedoeld in deze verordening, inclusief de daarin opgenomen ontheffings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan onherroepelijk is, danwel voorzover een ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd voor het tijdstip inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend;
 - b. een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voorzover dat besluit onherroepelijk

- is, danwel voorzover een ontwerp van dat besluit ter inzage is gelegd voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend;
- c. een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, inclusief de daarin opgenomen vrijstellings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd; of
 - d. een vrijstelling als bedoeld in artikel 19, eerste of tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, voorzover Gedeputeerde Staten ten behoeve daarvan een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in voornoemd wetsartikel hebben verleend.
3. Het bepaalde in het eerste en tweede lid is niet van toepassing op het bepaalde in de artikelen 2.4.2.1, 2.4.2.2, 2.4.2.3, 2.4.2.4, 2.4.2.5, 2.4.5.1, 2.4.7.1, 2.4.7.2, 2.4.7.3, 2.4.8.1, 2.4.8.2, 2.4.8.3 alsmede artikel 2.5.2.2 tweede lid en artikel 2.5.4.2 (link).

artikel 8.2.3 Afwijking (Plussenbeleid) (nieuw)

1. In afwijking van het bepaalde in de artikelen 8.2.1(link) en 8.2.2(link) is het tijdstip waarop een bestemmingsplan, inclusief de daarin opgenomen afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden en uitwerkingsplichten, in ieder geval in overeenstemming met de artikelen 2.5.4.1(link) tot en met 2.5.4.3 moet zijn vastgesteld, bij de eerstvolgende integrale dan wel partiële herziening, doch maximaal tien jaar na inwerkingtreding van deze verordening.
2. In afwijking van lid 1 dient een bestemmingsplan dat meer dan tien jaar voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening is vastgesteld, binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming te zijn met de artikelen 2.5.4.1(link) tot en met 2.5.4.3.
3. Het bepaalde in de artikelen 2.5.4.1(link) tot en met 2.5.4.3 is niet van toepassing op uitbreidingsmogelijkheden die zijn opgenomen in een bestemmingsplan dat voor de datum van inwerkingtreding van deze verordening als ontwerp ter inzage heeft gelegen voor zover daartegen door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend, met dien verstande dat ook voor deze plannen geldt dat zij uiterlijk 10 jaar na inwerkingtreding van deze verordening moeten worden vastgesteld in overeenstemming met de artikelen 2.5.4.1(link) tot en met 2.5.4.3.

8.3 Overgangsbepalingen hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur

8.3.1 Algemeen

artikel 8.3.1.1 Overgangsbepalingen lopende procedures om ontheffingen

Indien de aanvraag om een ontheffing op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland of een aanvraag om wijziging daarvan, alsmede het ambtshalve voornemen daartoe bekend is gemaakt voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland hierop van toepassing zoals deze luiden op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend danwel het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk wordt.

artikel 8.3.1.2 Overgangsbepalingen ontheffingen gebruik gesloten stortplaatsen

Ontheffingen die zijn verleend op grond van titel 4.4 van de Provinciale milieuverordening Gelderland worden aangemerkt als een ontheffing op grond van Titel 3.2 van deze verordening.

8.3.2 Overgangsbepalingen voor beschermingsgebieden grondwater

artikel 8.3.2.1 Overgangsbepaling ontheffingen met betrekking tot bescherming grondwater met oog op waterwinning

Ontheffingen die zijn verleend op grond van bijlage 10, onder b, van de Provinciale milieuverordening Gelderland

worden aangemerkt als een ontheffing op grond van Titel 3.3 van deze verordening.

artikel 8.3.2.2 Overgangsbepalingen inrichtingen in waterwingebieden

1. De in artikel 3.3.2.2 en 3.3.2.4 gestelde verboden tot het in werking hebben van een inrichting in een waterwingebied zijn niet van toepassing op een inrichting die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming met de voor die inrichting op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking was.
2. Ten aanzien van een inrichting als bedoeld in het eerste lid blijven de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland van toepassing:
 - a. voor een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend: totdat de in het vierde lid bedoelde voorschriften in werking zijn getreden;
 - b. voor een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist: tot de in het vijfde lid bedoelde dag.
3. Het is verboden een inrichting als bedoeld in het eerste lid of de werking van een dergelijke inrichting te veranderen indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die verandering naar aard of omvang nadelige gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.
4. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend, verbindt het bevoegd gezag binnen vier jaar na de inwerkingtreding van dit artikellid aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.3.2.3. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat de betreffende voorschriften pas in werking treden met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening of zoveel eerder indien dit in het belang van de grondwaterbescherming voor de waterwinning noodzakelijk is.
5. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.3.2.4, derde en vierde lid, van toepassing met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

artikel 8.3.2.3 Overgangsbepalingen activiteiten buiten inrichtingen in waterwingebieden

1. Het in artikel 3.3.2.5, eerste lid, onder b gestelde verbod tot het hebben en gebruiken van een constructie of een werk in een waterwingebied is niet van toepassing op een constructie of een werk die respectievelijk dat onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming met de daarvoor tot op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland werd gehouden of gebruikt. Indien de constructie of het werk bestaat uit een gebouw, een weg of een andere verharding is artikel 3.3.3.9 van overeenkomstige toepassing vanaf het moment dat de constructie of het werk wordt onderworpen aan herstructurering of groot onderhoud.
2. Voor een lozing in de bodem als bedoeld in artikel 6.1 van bijlage 10 van de Provinciale milieuverordening Gelderland blijven regels van de Provinciale Milieuverordening Gelderland van toepassing zoals deze luiden onmiddellijk voorafgaand aan het tijdstip van deze verordening.

artikel 8.3.2.4 Overgangsbepalingen verboden inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden

1. Het in artikel 3.3.3.3 gestelde verbod tot het oprichten van een inrichting in een grondwaterbeschermingsgebied is niet van toepassing op een inrichting die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming met de voor die inrichting tot op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking is.
2. Artikel 8.3.2.2, tweede tot en met zesde lid, is van toepassing.

artikel 8.3.2.5 Overgangsbepalingen niet-verboden inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden

1. Indien sprake is van een inrichting waarop het verbod tot het in werking hebben van een inrichting in een grondwaterbeschermingsgebied niet van toepassing is en die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 3.3.3.4 of 3.3.3.5 in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland in werking was, blijven de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland van toepassing:
 - a. voor een inrichting waarvoor een omgevingsvergunning voor een inrichting is verleend: totdat de in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning bedoelde voorschriften in werking zijn getreden;
 - b. voor een inrichting waarvoor geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist: tot de in het derde lid bedoelde dag.
2. Ten aanzien van een inrichting als bedoeld in het eerste lid is het bepaalde in het eerste lid eveneens van toepassing met betrekking tot bezwaar en beroep ingesteld tegen een handhavingsbeschikking met betrekking tot deze inrichting die gericht is op naleving van de regels uit de Provinciale milieuverordening Gelderland.
3. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, verbindt het bevoegd gezag binnen vier jaar na de inwerkingtreding van dit artikellid aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.3.3.4. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat de betreffende voorschriften pas in werking treden met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening of zoveel eerder indien dit in het belang van de grondwaterbescherming voor de waterwinning noodzakelijk is.
4. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.3.3.5 van toepassing met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

artikel 8.3.2.6 Overgangsbepalingen verbod warmtetoevoeging en - onttrekking binnen inrichtingen

1. De verboden gesteld in artikel 3.3.3.2 en 3.3.3.12 gelden niet voor een gesloten bodemenergiesysteem dat voor inwerkingtreding van deze verordening bestaat in een gebied dat voor het tijdstip van de inwerkingtreding van deze verordening niet was aangewezen als milieubeschermingsgebied categorie II in de zin van de Provinciale milieuverordening Gelderland.
2. Het bepaalde in het eerste lid is tevens van toepassing op open bodemenergiesystemen die overeenkomstig een vergunning op grond van de Waterwet in werking zijn danwel niet vergunningplichtig waren op grond van de Waterwet, met dien verstande dat in dat artikellid voor "gesloten bodemenergiesysteem" wordt gelezen: open bodemenergiesysteem.

artikel 8.3.2.7 Overgangsbepalingen activiteiten buiten inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden

1. De artikelen 3.3.3.7, 3.3.3.9 en 3.3.3.12 zijn niet van toepassing op een activiteit die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het op de activiteit betrekking hebbende artikel wordt ondernomen in overeenstemming met de voor die activiteit op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland. Voor de activiteit blijven de op dat moment geldende regels van toepassing.
2. Het in artikel 3.3.3.11 gestelde verbod met betrekking tot een begraafplaats, een uitstrooiveld en een dierenbegrafplaats geldt niet voor het hebben van een begraafplaats, een uitstrooiveld of een dierenbegrafplaats, die respectievelijk dat onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van artikel 3.3.3.11 overeenkomstig de daarvoor op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale

artikel 8.3.2.8 Overgangsbepalingen inrichtingen in boringsvrije zones

1. De verboden:

- a. in artikel ~~3.3.4.2~~ **3.3.5.2** eerste lid, op het hebben van werken of verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd; en
- b. in artikel ~~3.3.4.2~~ **3.3.5.2** tweede lid, onder a, op het hebben van een boorput,

zijn niet van toepassing, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Gelderland werden uitgevoerd in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale Milieuverordening Gelderland. De bedoelde regels van de Provinciale Milieuverordening Gelderland blijven toepassing tot de in het derde lid bedoelde dag.

2. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, verbindt het bevoegd gezag binnen vier jaar na de inwerkingtreding van deze verordening aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel ~~3.3.4.2~~ **3.3.5.2, (link)** derde lid, onder b, onderdeel ii. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat de betreffende voorschriften pas in werking treden met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening of zoveel eerder indien dit in het belang van de grondwaterbescherming voor waterwinning noodzakelijk is.
3. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel ~~3.3.4.2~~ **3.3.5.2, (link)** derde lid, onder b, onderdeel i van toepassing met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening.

artikel 8.3.2.9 Overgangsbepalingen activiteiten buiten inrichtingen in boringsvrije zones

~~De artikelen 3.3.4.4, 3.3.4.5 en 3.3.4.6 zijn~~ **3.3.4.5 (link)** niet van toepassing op een activiteit die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het op de activiteit betrekking hebbende artikel wordt ondernomen in overeenstemming met de voor die activiteit op dat moment geldende regels op grond van de Provinciale milieuverordening Gelderland tot de eerste dag van het vierde jaar na de inwerkingtreding van dat artikel. Voor de activiteit blijven de bedoelde geldende regels van toepassing tot het in de vorige volzin aangegeven tijdstip.

artikel 8.3.2.10 Overgangsbepalingen lopende procedures voor omgevingsvergunningen en ontheffingen

1. Indien de aanvraag om een omgevingsvergunning of aanvraag tot wijziging of intrekking daarvan, alsmede een ambtshalve voornemen daartoe is bekend gemaakt voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de voorschriften van de Provinciale milieuverordening Gelderland zoals deze luiden op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend danwel het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt van toepassing tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden. Met betrekking tot een vergunning die met toepassing van de vorige volzin tot stand is gekomen, zijn de artikelen 8.3.2.2, 8.3.2.4, 8.3.2.5 en 8.3.2.8, eerste lid, van overeenkomstige toepassing.
2. Indien de aanvraag om een ontheffing op grond van een bepaling van Titel 3.3 van deze verordening is ingediend of het wijzigen of intrekken daarvan danwel het ambtshalve voornemen daartoe is bekend gemaakt voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de voorschriften van de Provinciale milieuverordening Gelderland hierop van toepassing zoals deze luidde op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend danwel het voornemen tot wijziging of intrekking bekend is gemaakt tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden. Met betrekking tot een ontheffing die met toepassing van de vorige volzin is tot stand gekomen, zijn de artikelen 8.3.2.3, 8.3.2.7 en 8.3.2.9 van overeenkomstige toepassing.

artikel 8.3.2.11 Overgangsbepaling ontgrondingen

Indien een aanvraag op grond van de Gelderse Ontgrondingenverordening 1997 is ingediend voor het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, blijven de voorschriften van de Ontgrondingenverordening 1997 hierop van toepassing zoals deze luidde op het tijdstip waarop de aanvraag was ingediend tot het tijdstip waarop de beschikking onherroepelijk is geworden.

8.3.3 Overgangsbepalingen inrichtingen en activiteiten die voor het eerst binnen een beschermingsgebied voor grondwater zijn komen te liggen, na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening

Marion/Guido: de titel is te lang, de laatste helft verdwijnt. Ik kan wel alles typen in de structuur/titel maar wordt niet getoond. Inkorten graag.

Antwoord Guido: Toch nog maar even zo opnemen, titel wordt 'vanzelf' ingekort door/na de regelgevingstoets, omdat één van de actiepunten bij de regelgevingstoets is om al deze verwijzingen naar dat betreffende actualisatieplan te wijzigen in een korte verwijzing naar een bepaalde datum.

artikel 8.3.3.1 Reikwijdte

Deze paragraaf is van toepassing op gebieden waarvoor, als gevolg van de inwerkingtreding van de nieuwe begrenzings van de gebieden, als bedoeld in 3.3.1.2, eerste lid, onder a, de bepalingen van paragraaf 3.3.2, paragraaf 3.3.3, ~~of paragraaf 3.3.4, of paragraaf 3.3.5 (link)~~ voor het eerst van toepassing ~~worden~~ zijn geworden na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening (december 2014), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015 en daardoor voor het gebied meer gebruiksbeperkingen gaan gelden.

artikel 8.3.3.2 Koude-warmteopslagvrije zone

1. Dit artikel is van toepassing op de gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.3.4 voor het eerst van toepassing zijn geworden na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening (december 2014), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015.
2. Het verbod:
 - a. in artikel 3.3.4.2, eerste lid, op het hebben van werken of het verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd; ~~en~~
 - b. in artikel 3.3.4.2, tweede lid, onder a, op het hebben van een boorput ~~en~~,
 - c. in artikel 3.3.4.3, vloeibare stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen, eerste lid

zijn niet van toepassing, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening (december 2014), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015 ~~de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Gelderland~~ werden uitgevoerd in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale Milieuverordening Gelderland. De bedoelde regels van de Provinciale Milieuverordening Gelderland blijven toepassing tot de in het derde lid bedoelde dag.

3. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid een omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, verbindt het bevoegd gezag binnen vier jaar na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening (december 2014), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015 aan de vergunning de voorschriften die zijn bedoeld in artikel 3.3.4.2, derde lid, onder b ~~onderdeel ii~~. Het bevoegd gezag bepaalt daarbij dat de betreffende voorschriften pas in werking treden met ingang van de eerste

dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening of zoveel eerder indien dit in het belang van de grondwaterbescherming voor waterwinning noodzakelijk is.

4. Indien voor een inrichting als bedoeld in het eerste lid geen omgevingsvergunning voor een inrichting is vereist, is artikel 3.3.4.2, derde lid, onder b, onderdeel a van toepassing met ingang van de eerste dag van het tiende jaar na de inwerkingtreding van [het Actualisatieplan\(2\) Omgevingsverordening \(december 2014\)](#), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015.

artikel 8.3.3.3 Boringsvrije zone

1. Dit artikel is van toepassing op de gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.3.4.5 (link) voor het eerst van toepassing zijn geworden [na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan\(2\) Omgevingsverordening \(december 2014\)](#), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015.
2. Het verbod:
 - a. in artikel 3.3.4.5.2 (link), eerste lid, op het hebben van werken of het verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd; en
 - b. in artikel 3.3.4.5.2 (link), tweede lid, onder a, op het hebben van een boorput,

is niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaande aan het van kracht worden van paragraaf 3.3.4.5 (link) reeds werden uitgevoerd.

3. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan het bepaalde in artikel 3.3.4.5.2 (link), vierde lid, en bepaalt daarbij dat de voorschriften in [Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning](#), onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
4. Het tweede lid is niet van toepassing op vervanging of verandering van de werking van de in dat lid genoemde activiteiten.
5. Het verbod:
 - a. in artikel 3.3.4.5.4 (link), eerste lid, op het hebben of verrichten van handelingen waardoor direct of indirect warmte aan de bodem of het grondwater wordt onttrokken of toegevoegd; en
 - b. in artikel 3.3.4.5.4 (link), tweede lid, onder a, op het hebben van een boorput,

is niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaande aan het van kracht worden van paragraaf 3.3.4.5 reeds werden uitgevoerd.

6. Het verbod in artikel 3.3.4.5.3 (link), eerste lid, en artikel 3.3.4.5.5 (link), eerste lid, op het direct of indirect in de bodem brengen van schadelijke vloeibare stoffen zwaarder dan water, is niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaande aan het van kracht worden van paragraaf 3.3.4.5 reeds werden uitgevoerd.

artikel 8.3.3.4 Grondwaterbeschermingsgebieden

1. Dit artikel is van toepassing op de gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.3.3 voor het eerst van toepassing zijn geworden [na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan\(2\) Omgevingsverordening \(december 2014\)](#), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015.
2. Artikel 8.3.2.6 is overeenkomstig van toepassing.
3. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan artikel 3.3.3.4 en bepaalt daarbij dat de voorschriften, bedoeld in [Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning](#), onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
4. Het derde lid, eerste volzin, is niet van toepassing op de voorschriften in [Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning](#), onderdeel D, genummerd 1, 6 onder 1, 13, 18, 19 en 20, met dien verstande dat het bevoegd gezag bepaalt dat de voorschriften genummerd 6 onder 1, 18 en 19 in werking treden op uiterlijk 1

maart 2018.

5. Voor inrichtingen, waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, die onmiddellijk voorafgaand aan het besluit tot vervanging van de Bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater reeds inwerking waren in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland, treden de voorschriften, bedoeld in artikel 3.3.3.5, tweede lid, voor het hebben van een inrichting, in werking op de tijdstippen:
 - a. 1 maart 2018, de voorschriften in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D, genummerd 6 onder 1, 18, en 19,
 - b. 1 maart 2026, de overige voorschriften in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D, met uitzondering van de voorschriften genummerd 1, 13 en 20, die direct in werking treden.
6. Het verbod in artikel 3.3.3.7, artikel 3.3.3.8 en artikel 3.3.3.9 op het hebben van de daar genoemde activiteiten, is niet van toepassing tot 1 maart 2026, voor zover de activiteiten onmiddellijk voorafgaande aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van Bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater, reeds werden ondernomen in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland.

artikel 8.3.3.5 Waterwingebieden

1. Dit artikel is van toepassing op gebieden waarop de bepalingen van paragraaf 3.3.2 (link?) voor het eerst van toepassing zijn geworden na de inwerkingtreding van het Actualisatieplan(2) Omgevingsverordening (december 2014), NL.IMRO.9925.SVOVa1Divers-vst2, vastgesteld door PS op 11-11-2015.
2. Het bevoegd gezag geeft voor 1 maart 2020 uitvoering aan artikel 3.3.2.3 en bepaalt daarbij dat de voorschriften, bedoeld in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D, in werking treden op uiterlijk 1 maart 2026.
3. Voor inrichtingen waarvoor geen omgevingsvergunning vereist is, die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van Bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater, reeds inwerking waren in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland, treden de voorschriften bedoeld in artikel 3.3.2.4, tweede lid, voor het hebben van de inrichting, in werking op de tijdstippen:
 - a. 1 maart 2018, de voorschriften in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D, genummerd 6 onder 1, 18 en 19;
 - b. 1 maart 2026, de overige voorschriften in Bijlage 4 Grondwaterbescherming met oog op de waterwinning, onderdeel D, met uitzondering van de voorschriften genummerd 1, 13 en 20, die direct in werking treden.
4. Het verbod in artikel 3.3.2.5, tweede lid, onder b, is niet van toepassing op werken en constructies die onmiddellijk voorafgaand aan de inwerkingtreding van het besluit tot vervanging van Bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater reeds werden gehouden of gebruikt in overeenstemming met de Omgevingsverordening Gelderland. De op dat moment krachtens de Omgevingsverordening Gelderland geldende regels blijven van toepassing.

8.3.4 Overgangsbepalingen Natuur

artikel 8.3.4.1 Overgangsbepaling Natuur

De Verordening schadebestrijding diersoorten in Gelderland wordt ingetrokken met ingang van de door gedeputeerde staten te bepalen datum waarop deze verordening in werking treedt, met dien verstande dat deze verordening van toepassing blijft op handelingen die zijn uitgevoerd voor de inwerkingtreding van titel 3.7 (link) van deze verordening.

8.4 Overgangsbepalingen hoofdstuk 4 Water

artikel 8.4.1 Overgangsrecht algemeen

De voor de datum van de inwerkingtreding van deze verordening geldende besluiten die op grond van de Waterverordening provincie Gelderland, de Verordening waterbeheer Gelderland, de Verordening waterkering

Gelderland, de Grondwaterverordening Gelderland 1997, titel 6.2 "Bijzondere regels inzake sanering van de waterbodems" van de Provinciale milieuverordening Gelderland en het Besluit Aanwijzen en normeren regionale keringen zijn genomen, blijven van kracht zolang het bevoegde bestuursorgaan niet anders beslist.

artikel 8.4.2 Overgangsrecht bodemenergiesystemen

1. Op een bodemenergiesysteem als bedoeld in artikel 6.4, eerste lid, onder b. van de Waterwet met een pompcapaciteit die niet meer bedraagt dan 10 m³ per uur en dat geïnstalleerd is voor de datum van de inwerkingtreding van deze verordening, blijft het op dat moment geldende recht van toepassing.
2. Het eerste lid is slechts van toepassing op:
 - a. een bodemenergiesysteem dat is geïnstalleerd voor inwerkingtreding van de Waterwet;
 - b. een bodemenergiesysteem dat is geïnstalleerd na inwerkingtreding van de Waterwet waarvoor voor de datum van de inwerkingtreding van deze verordening een melding is ingediend als bedoeld in artikel 6.11, eerste lid van het Waterbesluit en dit systeemovereenkomstig deze melding in werking is.
3. De beëindiging van de onttrekking en van het in de bodem terugbrengen van grondwater ten behoeve van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste lid, en de datum van afdichting van de bronnen en waarnemingsfilters, worden tenminste vier weken voor de beëindiging aan Gedeputeerde Staten gemeld.
4. Zo spoedig mogelijk na de beëindiging van het in werking hebben van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste lid wordt het systeem, zonder daarbij het ondergrondse deel te verwijderen, zodanig opgevuld dat de werking van de oorspronkelijke waterscheidende lagen wordt hersteld.
5. Na buitengebruikstelling van een bodemenergiesysteem als bedoeld in het eerste lid wordt binnen een maand na de afdichting een verslag van de afdichting aan Gedeputeerde Staten toegezonden.

8.5 Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 5 Verkeer

8.5.1 Wegen

artikel 8.5.1.1 Overgangsrecht wegen

1. Een vergunning, verleend op grond van de Wegenverordening Gelderland 2010, wordt aangemerkt als een vergunning ingevolge artikelen 5.1.2.2, 5.1.3.1 en 5.1.3.2 van deze verordening.
2. Een aanvraag om een vergunning, ingediend krachtens de Wegenverordening Gelderland 2010, wordt aangemerkt als een aanvraag om een vergunning ingevolge artikelen 5.1.2.2, 5.1.3.1 en 5.1.3.2 van deze verordening.

8.5.2 Vervoer gevaarlijke stoffen

artikel 8.5.2.1 Overgangsrecht vervoer gevaarlijke stoffen

De bij Besluit aanwijzing provinciaal wegennet vervoer gevaarlijke stoffen aangewezen provinciale wegen gelden als aangewezen ingevolge artikel 5.2.1 van deze verordening.

8.5.3 Luchthavenregeling

De in artikel 8.1.1 g tot en met w genoemde verordeningen waarbij luchthavenregelingen voor luchthavens zijn vastgesteld gelden als vastgesteld ingevolge paragraaf 5.3.1 tot en met 5.3.17 van deze verordening.

8.6 Inwerkingtreding

artikel 8.6.1 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na publicatie in het Provinciaal Blad, met dien verstande dat titel 3.7 (link) in werking treedt op een door Gedeputeerde Staten te bepalen tijdstip.

8.7 Slotbepaling

Deze regeling wordt aangehaald als: Omgevingsverordening Gelderland

BIJLAGEN

bijlage 1 Functies van water

[bijlage 1 Functies van water](#)

bijlage 2 Lijst met vaarwegen

[bijlage 2 Lijst met vaarwegen](#)

bijlage 3 Kaart vaarwegen

[bijlage 3 Kaart vaarwegen](#)

bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

[bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning](#)

bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater

[bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater](#)

bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen

[bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen](#)

bijlage 7 Lijst niet aangewezen provinciale wegen of gedeelten daarvan

[bijlage 7 Lijst niet aangewezen provinciale wegen of gedeelten daarvan](#)

bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO

[bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO](#)

bijlage 9 Bord Stiltegebied (vervalt)

[bijlage 9 Bord Stiltegebied \(vervalt\)](#)

bijlage 10 Terrein Luchthaven Ziekenhuis Rivierenland

[bijlage 10 Terrein Luchthaven Ziekenhuis Rivierenland](#)

bijlage 11 Terrein Luchthaven Wide Angle Management te Lunteren

[bijlage 11 Terrein Luchthaven Wide Angle Management te Lunteren](#)

bijlage 12 Terrein Luchthaven Gidding Holding B.V te Kootwijkerbroek

[bijlage 12 Terrein Luchthaven Gidding Holding B.V te Kootwijkerbroek](#)

bijlage 13 Terrein Luchthaven Terlet te Arnhem

[bijlage 13 Terrein Luchthaven Terlet te Arnhem](#)

bijlage 14 Terrein Luchthaven Bos te Lunteren

[bijlage 14 Terrein Luchthaven Bos te Lunteren](#)

bijlage 15 Terrein Luchthaven Markerink te Eibergen

[bijlage 15 Terrein Luchthaven Markerink te Eibergen](#)

bijlage 16 Terrein Luchthaven UMC St Radboud te Nijmegen

[bijlage 16 Terrein Luchthaven UMC St Radboud te Nijmegen](#)

bijlage 17 Terrein Luchthaven Vonk te Winssen

[bijlage 17 Terrein Luchthaven Vonk te Winssen](#)

bijlage 18 Terrein Luchthaven Wikselaar Satellite te Harskamp

[bijlage 18 Terrein Luchthaven Wikselaar Satellite te Harskamp](#)

bijlage 19 Terrein Luchthaven M.E.C. Jansen te Lunteren

[bijlage 19 Terrein Luchthaven M.E.C. Jansen te Lunteren](#)

bijlage 20 Terrein Luchthaven ULV-terrein Stakenborgweg te Voorst

[bijlage 20 Terrein Luchthaven ULV-terrein Stakenborgweg te Voorst](#)

bijlage 21 Terrein Luchthaven Jules Verne te Arnhem

[bijlage 21 Terrein Luchthaven Jules Verne te Arnhem](#)

bijlage 22 Terrein Luchthaven Tuitel te Terwolde

[bijlage 22 Terrein Luchthaven Tuitel te Terwolde](#)

bijlage 23 Terrein Luchthaven Cattlefarm Aero Service te Asperen

[bijlage 23 Terrein Luchthaven Cattlefarm Aero Service te Asperen](#)

bijlage 24 Terrein Luchthaven Maldens Vlak te Malden

[bijlage 24 Terrein Luchthaven Maldens Vlak te Malden](#)

bijlage 25 Terrein Luchthaven Swets te Empe

[bijlage 25 Terrein Luchthaven Swets te Empe](#)

bijlage 26 Terrein Luchthaven Gidding Holding te Elst

[bijlage 26 Terrein Luchthaven Gidding Holding te Elst](#)

bijlage 27 Natuurbegraven uitgesloten vanwege wettelijke beperkingen (nieuw)

[bijlage 27 Natuurbegraven uitgesloten vanwege wettelijke beperkingen \(nieuw\)](#)

bijlage 28 Vrijstelling soorten iz. schade (nieuw)

[bijlage 28 Vrijstelling soorten iz. schade \(nieuw\)](#)

bijlage 29 Vrijstelling soorten iz. ruimtelijke inrichting (nieuw)

[bijlage 29 Vrijstelling soorten iz. ruimtelijke inrichting \(nieuw\)](#)

bijlage 30 Groeilocaties recreatiebedrijven tweede tranche Groei en krimp

(nieuw)

bijlage 30 Groeilocaties recreatiebedrijven tweede tranche Groei en krimp (nieuw)

bijlage 31 Streekplanuitwerking Groei en krimp (nieuw)

bijlage 31 Streekplanuitwerking Groei en krimp (nieuw)

bijlage 32 Verkenningsgebied windenergie in GNN (nieuw)

bijlage 32 Verkenningsgebied windenergie in GNN (nieuw)

bijlage 33 Rapportage verkenning (on)mogelijkheden van windenergie in bosgebieden (nieuw)

bijlage 33 Rapportage verkenning (on)mogelijkheden van windenergie in bosgebieden (nieuw)

BESLUITEN

bijlage 1 Vaststellingsbesluit Omgevingsverordening Gelderland

bijlage 1 Vaststellingsbesluit Omgevingsverordening Gelderland

bijlage 2 Vaststellingsbesluit (1) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)

bijlage 2 Vaststellingsbesluit (1) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)

bijlage 3 GS-besluit aanpassing GNN en GO juni 2015

bijlage 3 GS-besluit aanpassing GNN en GO juni 2015

bijlage 4 Vaststellingsbesluit (2) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)

bijlage 4 Vaststellingsbesluit (2) Actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2014)

bijlage 5 Vaststellingsbesluit PIP Tuinbouw Bommelerwaard

bijlage 5 Vaststellingsbesluit PIP Tuinbouw Bommelerwaard

bijlage 6 Vaststellingsbesluit Ontwerp-actualisatieplan Omgevingsverordening (december 2016)

TOELICHTING

hoofdstuk 1 Algemeen

De provincie beschikt over een palet van instrumenten waarmee zij haar ambities realiseert. De Omgevingsverordening is er een van. De verordening voorziet ten opzichte van de Omgevingsvisie niet in nieuw beleid en is daarmee dus beleidsneutraal. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

De Omgevingsverordening richt zich net zo breed als de Omgevingsvisie op de fysieke leefomgeving in de Provincie Gelderland. Dit betekent dat vrijwel alle regels die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving opgenomen zijn in de Omgevingsverordening. Het gaat hierbij om regels op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, **natuur**, water, verkeer en bodem. De verwachting is dat de Omgevingsverordening op termijn alle regels zal gaan bevatten die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. In dit kader wordt opgemerkt dat besloten is de huidige Waterverordeningen die gelden per waterschap en de Gelderse Vaarwegverordening 2009 op dit moment nog niet op te nemen in de Omgevingsverordening nu dit in verband met de afstemming met de diverse waterschappen en provincies meer tijd zal vergen. Opname van de waterschapsverordeningen en de Vaarwegverordening in de huidige verordening zal echter wel onderwerp zijn van een verder ontwikkeltraject.

De Omgevingsverordening heeft de status van:

- Ruimtelijke verordening in de zin van artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening
- Milieuverordening in de zin van artikel 1.2 Wet Milieubeheer
- **Natuurverordening in de zin van de Wet Natuurbescherming**
- Waterverordening in de zin van de Waterwet
- Verkeersverordening in de zin van artikel 57 van de Wegenwet en artikel 2 A van de Wegenverkeerswet

Digitale vastlegging

Ingevolge artikel 1.2.1. Besluit ruimtelijke ordening dienen de ruimtelijke bepalingen van deze verordening langs elektronische weg beschikbaar te worden gesteld. Dit dient te geschieden volgens een bepaalde standaard methode. Er is voor gekozen de gehele verordening digitaal beschikbaar te maken. De verordening is hierop aangepast.

Rechtsbescherming

De Omgevingsverordening bevat algemene verbindende voorschriften. Tegen een besluit tot vaststelling van algemeen verbindende voorschriften staat geen bezwaar – en beroepsmogelijkheid open (artikel 8 : 2 Algemene wet bestuursrecht). Wel kunnen belanghebbenden bijvoorbeeld in het kader van procedures waarop de Omgevingsverordening van toepassing is of tegen bijvoorbeeld de vaststelling van bestemmingsplannen de onverbindendheid van (delen van) de Omgevingsverordening inroepen. Een uitzondering op vorenstaande betreffen de bepalingen die gelden voor de regionale luchthavens. Tegen deze bepalingen is normaliter beroep mogelijk (artikel 8: 6 Algemene wet Bestuursrecht) bij de rechtbank. In onderhavig geval staat echter geen beroep open nu de luchtvaartregelingen die nu in de Omgevingsverordening zijn opgenomen ongewijzigd zijn overgenomen uit eerdere,

reeds door Provinciale Staten, vastgestelde luchtvaartverordeningen. Een uitzondering op het vorenstaande betreft de luchtvaartregeling die betrekking heeft op luchthaven Gidding Holding BV te Elst (paragraaf 5.3.18). Tegen deze luchthavenregeling staat wel beroep open bij de Rechtbank nu dit een nieuwe luchthavenregeling betreft.

Opbouw

Hoewel de Omgevingsverordening beoogt verschillende regelgeving te integreren is voor wat betreft indeling besloten om geen onderverdeling te maken in thema's doch in doelgroepen. Dit vergroot het gebruikersgemak voor de diverse doelgroepen. Zo hoeft bijvoorbeeld een gemeente of waterschap niet de gehele verordening door te lopen op zoek naar regels die door hen in acht moeten worden genomen.

Dit leidt er toe dat de Omgevingsverordening onderverdeeld is in de navolgende hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 Algemeen

Hoofdstuk 2 Ruimte (richt zich tot gemeenteraden en bevat instructies voor de toelichting op bestemmingsplannen)

Hoofdstuk 3 Milieu **en** ontgrondingen **en natuur** (richt zich tot **overheden**, **gemeenten** burgers, bedrijven en instellingen en bevat instructies voor omgevingsvergunningen **en voor de bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden**)

Hoofdstuk 4 Water (richt zich vooral tot waterschappen en inrichtingen)

Hoofdstuk 5 Verkeer (is gericht op gebruikers van luchthavens, (vaar) wegen en aanwonenden)

Hoofdstuk 6 Ontheffingen

Hoofdstuk 7 Handhaving

Hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Meerdere regels die gelden in een gebied

De opbouw van het ruimtelijk beleid in ons land is zo ingericht dat op sommige plaatsen meerdere beleidskaders tegelijkertijd gelden. Op een locatie kunnen dus meerdere regels van toepassing zijn. Anders dan dat een beperkingenregime voor bepaalde initiatieven lastig kan zijn, ontstaan door de cumulatie geen (juridische) problemen. De digitale raadpleegbaarheid van dit besluit maakt het mogelijk dat elke gemeente of burger voor elke locatie in Nederland kan raadplegen welke mogelijkheden er zijn en welke ruimtelijke beperkingen voor die locatie gelden.

Algemene definities (artikel 1.1.1)

Grondwaterbeschermingsgebied:

Dit beschermingsgebied is op grond van artikel 1.2. tweede lid, onder a, van de Wet Milieubeheer aangewezen. Het

betreft hier een gebied rondom een waterwingebied dat door Provinciale Staten is aangewezen ter bescherming van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwaterwinning, waarbinnen de reistijd van het grondwater tot aan de pompputten van het waterbedrijf ten hoogste 25 jaar bedraagt.

Waterwingebied: Dit beschermingsgebied is op grond van artikel 1.2. tweede lid, onder a, van de Wet Milieubeheer aangewezen. Het betreft hier een gebied waarbinnen de pomputten van het waterbedrijf staan en dat door Provinciale Staten is aangewezen ter bescherming van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwaterwinning, waarbinnen de verblijftijd van het grondwater tot aan de pompputten van het waterbedrijf ten hoogste 1 jaar bedraagt.

Intrekgebied: Dit beschermingsgebied is op grond van artikel 1.2. tweede lid, onder a, van de Wet Milieubeheer aangewezen. Het betreft hier het gebied rondom een waterwingebied dat door Provinciale Staten is aangewezen ter bescherming van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwaterwinning, waarbinnen de verblijftijd van het grondwater tot aan de pompputten van het waterbedrijf ten hoogste 1000 jaar bedraagt.

hoofdstuk 2 Ruimte

2.1 Algemeen

Indien provinciale belangen dat met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken, zijn Provinciale Staten bevoegd om bij of krachtens verordening regels te stellen omtrent de inhoud van bestemmingsplannen, van omgevingsvergunningen waarbij met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, of tweede lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening wordt afgeweken, omtrent de daarbij behorende toelichting of onderbouwing, alsmede omtrent de inhoud van beheersverordeningen (artikel 4.1 Wet ruimtelijke ordening).

De provincie heeft van voormelde bevoegdheid gebruik gemaakt. Bij het nemen van voormelde beslissingen dient met deze regels rekening te worden gehouden. Vigerende bestemmingsplannen die strijdig zijn met de Omgevingsverordening moeten binnen een termijn van twee jaar worden aangepast.

Het hoofdstuk hoofdstuk 2 Ruimte van de Omgevingsverordening bevat onder andere regels inzake wonen, bedrijvigheid, glastuinbouw, veehouderij, grond- en drinkwater, natuur en landschap en energie. Het hoofdstuk bevat tenslotte een artikel waarin - conform artikel 4.1a van de Wet ruimtelijke ordening - aan Gedeputeerde Staten de bevoegdheid wordt gegeven om van het bepaalde in dit hoofdstuk ontheffing te verlenen. Een dergelijke ontheffing is echter alleen mogelijk voor zover de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen.

2.2 Wonen

Wonen (2.2.1.1)

Het Gelderse woonbeleid gaat uit van regionale woningmarkten. Geen van de partijen op de regionale woningmarkt is in staat alleen de huidige opgaven afdoende aan te pakken. Daarom promoot de provincie het werken met Regionale Woonagenda's. Een Regionale Woonagenda is veel meer dan een document. Het is vooral een regionaal proces, waarvoor een netwerk wordt opgericht van relevante partijen, zoals gemeenten, woningcorporaties, (andere) marktpartijen en zorginstellingen. De partijen bundelen capaciteit, kennis en middelen om gezamenlijk de opgaven op de regionale woningmarkt aan te pakken. De provincie is een van de deelnemers. Woonprogrammering leent zich bij uitstek voor een aanpak in het kader van de Regionale Woonagenda.

Voor de provincie is woonprogrammering een aangelegenheid van provinciaal belang. Het gaat om afstemming met buurprovincies, voorkomen van concurrentie om inwoners en bijbehorende onbedoelde migratiestromen tussen regio's en gemeenten, keuze van de beste locaties voor woningbouw, verkleinen van de kans op leegstand, voorzien in de aangetoonde kwantitatieve en kwalitatieve woningbehoefte voor de Gelderse bevolking en bevorderen van regionale samenwerking. Daarom kiest de provincie voor een regierol en stelt zij de kwantitatieve opgave voor wonen per regio vast..

Binnen de door Gedeputeerde Staten vastgestelde kwantitatieve opgave wonen kunnen gemeenten en andere relevante partijen in de regio vervolgens gezamenlijk nagaan wat nodig is voor een goed functionerende regionale woningmarkt. Dat begint bij kennis van de bestaande woningvoorraad. Nieuwbouw vindt bij voorkeur plaats aanvullend op de kansen en mogelijkheden in de bestaande woningvoorraad en in vrijkomend en leegstaand vastgoed. Als partijen de problematiek goed in beeld hebben, kunnen zij op het juiste schaalniveau afspraken maken over oplossingen. Voor sommige segmenten of typen projecten is dat lokaal, voor andere subregionaal of regionaal. Ook kunnen zij de risico's van overprogrammering onderzoeken en betrekken bij het bepalen van de focus en prioritering in de binnenregionale programmering. Alleen door samen te werken kunnen partijen een eventuele mismatch tussen vraag en aanbod opheffen en kan de woningvoorraad ook in de toekomst blijven aansluiten op de veranderende vraag.

Vanwege het provinciale belang kiest de provincie voor opname van artikel 2.2.1.1 in de Omgevingsverordening. Zij wil kunnen optreden als de partijen in een regio zich niet beperken tot het ontwikkelen van woningbouwmogelijkheden in bestemmingsplannen binnen de kwantitatieve opgave wonen, wanneer ze er niet in slagen om tot (binnen) regionale programmering te komen of wanneer zij zich niet aan de afspraken houden. De provincie ondersteunt de totstandkoming van de (regionale) programmering met kennis en middelen (subsidies).

Door meer partijen te betrekken (Regionale Woonagenda) en door gericht onderzoek te doen kunnen kansen en risico's van nieuwe projecten of van bestaande (harde) plancapaciteit, beter worden onderbouwd. Flexibiliteit blijft gegarandeerd doordat de kwantitatieve opgave betrekking heeft op de (verwachte) woningbehoefte voor tien jaar vooruit en tevens omdat deze om de vijf jaar wordt geactualiseerd, of eerder, als actuele prognoses en woningbehoefteonderzoeken daar aanleiding toe geven. Wanneer in een regio behoefte is aan meer flexibiliteit, dan zal de provincie samen met de relevante partijen nagaan of en hoe deze kan worden aangebracht.

De provincie baseert de kwantitatieve opgave wonen op een actuele bevolkings- en huishoudensprognose (Primos). In het verleden is per regio met Primos een inschatting gemaakt van de behoefte aan groei van de woningvoorraad over de periode 2010 t/m 2019. Op basis hiervan is vervolgens door Gedeputeerde Staten per regio een indicatieve (kwantitatieve) taakstelling vastgesteld in het Kwalitatief Woonprogramma 2010-2019 (KWP3). De Ruimtelijke Verordening Gelderland bepaalde dat alle nieuwe woningbouwmogelijkheden in het vigerende KWP moesten passen, ofwel binnen de indicatieve taakstelling. Het KWP bevatte naast dit kwantitatieve kader ook afspraken over de kwalitatieve differentiatie van woningbouwmogelijkheden in nieuwe bestemmingsplannen (huur/koop, betaalbaarheid en geschiktheid voor ouderen). De provincie wil de kwalitatieve vraagstukken voortaan in het kader van de Regionale Woonagenda's aanpakken.

Het KWP3 wordt opgevolgd door de kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio. Dat biedt in principe alleen een kwantitatieve begrenzing van de (netto) groei van de regionale woningvoorraad (gebaseerd op een actuele Primos). Op verzoek van (de gemeenten in) een regio kan de kwantitatieve opgave wonen worden uitgebreid met bijvoorbeeld een kwantitatieve verdeling over de verschillende gemeenten, een fasering, of toch afspraken over kwalitatieve aspecten. De bedoeling is om voor alle regio's het KWP3 per 1 januari 2015 te vervangen door de kwantitatieve opgave wonen voor de periode 2015 t/m 2024. Op verzoek van een regio kan de vervanging voor die regio eerder plaatsvinden. Als het in een regio niet lukt om tijdig tot een kwantitatieve opgave wonen te komen, blijft het KWP3 van kracht totdat Gedeputeerde Staten alsnog een kwantitatieve opgave wonen hebben vastgesteld.

Als blijkt dat gemeenten plannen ontwikkelen die niet in het KWP3 of de kwantitatieve opgave wonen passen, dan kan de provincie zich bedienen van de instrumenten die de Wro biedt (zienswijze, aanwijzing). Gedeputeerde Staten zoeken eerst overleg met de betreffende gemeente of regio om na te gaan of de problemen alsnog kunnen worden opgelost.

Het kan ook zo zijn dat in een gemeente alle capaciteit is belegd in bestemmingsplannen en dat zich een mogelijkheid heeft aangediend op een locatie die de voorkeur geniet boven een bestaand plan. Om de kans te kunnen benutten zou dat bestaande plan geschrapt moeten worden. De provincie wil tijdens het opstellen van de regionale programmering deze situaties zoveel mogelijk in kaart brengen en streven naar het opnemen van maatwerkoplossingen in de kwantitatieve opgave wonen voor de betreffende regio of in de binnenregionale programmering. Voor nieuwe situaties, die zich in de toekomst voordoen, wil de provincie wij eveneens tot maatwerkoplossingen komen. Zij streeft er naar dat, zolang er aangetoonde woningbehoefte is, goede plannen op goede locaties gerealiseerd kunnen worden.

Het gaat in artikel 2.2.1.1 om alle nieuwe woningen die in een bestemmingsplan worden opgenomen, dus ook woningen die ontstaan door woningsplitsing of woningen die in het kader van functieverandering van kantoren, scholen, zorggebouwen, nieuwe (zorg-) landgoederen, vrijkomende agrarische bebouwing e.d. worden gerealiseerd.

Wat betreft monitoring: vanaf 2012 wordt door het Centraal Bureau voor de Statistiek samen met het rijk en gemeenten gewerkt aan een overgang van een registratie van “woningen” naar registratie van “verblijfsobjecten met een woonfunctie”, op basis van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG). De registratie van “woningen” wordt beëindigd. De provincie zal op termijn in haar woonbeleid met de nieuwe definities uit de BAG gaan werken. Als de kwantitatieve opgave wonen bij vaststelling nog niet gebruik maakt van de BAG-definities, kan deze daar later nog op aangepast worden.

Recreatiewoningen (paragraaf 2.2.2)

In de verordening is bepaald dat recreatiewoningen niet permanent mogen worden bewoond. Solitaire recreatiewoningen zijn enkel toegestaan op locaties waar ook reguliere woningen mogelijk zijn.

Ook is, teneinde de kwaliteit van het toeristisch product te behouden en te vergroten, de eis gesteld dat nieuwvestiging en uitbreiding van recreatiewoningen in bestemmingsplannen alleen mogelijk mag worden gemaakt indien daaraan de eis van bedrijfsmatige exploitatie wordt verbonden.

Volledigheidshalve zij vermeld dat de verordening geen specifieke regels meer bevat ten aanzien van uitbreiding en nieuwvestiging van recreatieparken. De activiteit dient net als elke andere ontwikkeling te passen binnen het beleid dat voor het specifieke gebied geldt. Zo dient uitbreiding van recreatieparken in het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone te voldoen aan het beschermingsregime voor het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone.

2.3 Bedrijvigheid

Kantoren

Bedrijfventerreinen zijn primair bedoeld voor functies die zich moeilijk laten combineren met andere functies vanwege omvang, vervoersbewegingen en milieuhinder. Bedrijfventerreinen zijn primair bedoeld en geschikt voor gebruik voor bedrijfsfuncties zoals groothandel, nijverheid en industrie en in die zin zijn bedrijfventerreinen monofunctioneel van aard (zie par. 3.2. van de structuurvisie). Om die reden wordt zelfstandige kantoorvestiging niet toegestaan op (monofunctionele) bedrijfventerreinen.

Een afwijking op het uitgangspunt dat zelfstandige kantoorvestigingen niet zijn toegestaan op bedrijventerreinen is mogelijk indien de betreffende kantoorvestiging goed is ontsloten door een hoogwaardige OV-verbinding (treinstation of hoogfrequente busverbinding).

Regionale afspraken programmering bedrijventerreinen

In juni 2010 hebben Provinciale Staten van Gelderland de Structuurvisie Bedrijventerreinen en werklocaties vastgesteld. Als uitwerking van de structuurvisie hebben de regio's een Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) opgesteld. Het RPB is een bestuurlijk document en bevat regionale afspraken over regionale Programmering van bedrijventerreinen. Het RPB wordt tevens door Gedeputeerde Staten van Gelderland vastgesteld. Een RPB bevat afspraken over de volgende punten:

- regionale confrontatie vraag en aanbod: wat is het vertrekpunt qua toekomstige ruimtebehoefte en plannen voor nieuwe bedrijventerreinen?
- onderbouwing beleidsmatige vraag: welke extra ruimteclaim is reëel?
- reguleren aanbod: welke plannen worden gefaseerd of geschrapt?
- segmentering: is er voldoende ruimte voor specifieke segmenten (bijvoorbeeld) milieuhinderlijke bedrijven) ?
- (sub)regionale afspraken grondprijsmethodiek: wat zijn in de regio marktconforme tarieven?
- herstructureringsopgave: welke terreinen worden de komende jaren aangepakt?
- (sub)regionale procesafspraken verevening: welke concrete mogelijkheden zijn er om inkomsten uit nieuwontwikkeling in te zetten voor herstructurering?
- procesafspraken uitwerking Gelderse Ladder voor Duurzame verstedelijking: hoe gaan de gemeenten aan de slag met voormelde ladder?
- kwaliteitsverbetering, duurzaamheid, parkmanagement: welke ambities heeft de regio met duurzame bedrijventerreinen?
- monitoring: hoe houden we de komende jaren samen de feitelijke ontwikkeling van bedrijventerreinen in de gaten, zodat we indien nodig tijdig kunnen bijsturen?

Het RPB is een belangrijk document voor de uitvoering van het provinciale bedrijventerreinenbeleid en de planning en programmering van bedrijventerreinen. Het RPB is echter geen statisch document. Jaarlijks zal er bestuurlijk overleg met de Gelderse regio's worden gevoerd waarin de stand van zaken met betrekking tot de afspraken in het RPB worden geagendeerd. Daarbij speelt monitoring van de feitelijke ontwikkelingen (feitelijke uitgifte, het beschikbare aanbod en de vraag) een belangrijke rol. Afhankelijk van feitelijke ontwikkelingen worden de afspraken uit het RPB bijgesteld of aangescherpt.

Regionale bedrijventerreinen (artikel 2.3.2.2)

Regionale terreinen vervullen een belangrijke (regionale opvang) functie voor de grotere, zwaardere (wat betreft milieuhindercategorie) en op hoogwaardige bereikbaarheid (A-wegen) aangewezen bedrijven. Bij grotere bedrijven gaat het om bedrijven met een kavel groter dan 0,5 hectare waarvan vestiging op een lokaal bedrijventerrein niet

gewenst is. Bij zwaardere bedrijven gaat het om bedrijven in een hogere milieucategorie (categorie 3 en hoger). Wij vinden het van belang dat dit type bedrijvigheid zich duurzaam kan vestigen op dit soort hoogwaardige terreinen, waarbij vooral ruimte voor bedrijven uit categorie 4 en 5 wordt gewaarborgd. Bij de aanduiding van de milieucategorie van bedrijven, gaan wij uit van de indeling zoals deze wordt weergegeven in "VNG Bedrijven en Milieuzonering, april 2009". In het RPB is vastgelegd welke terreinen een regionale opvangfunctie hebben. Regionale bedrijventerreinen dienen in beginsel gevrijwaard te worden van bedrijven in de lage milieucategorieën en van bedrijfsfuncties die gemengd kunnen worden met andere functies. De gemeenten kunnen in hun bestemmingsplannen hiervan afwijken in het geval dat er sprake is van bedrijfsfuncties die een ondersteunende functie vervullen voor bedrijven op het regionale bedrijventerrein, zoals bijvoorbeeld een facility point of een bewakingsbedrijf. Ook kan het gaan om bedrijfsfuncties die ondersteunend zijn aan of passen bij het betreffende segment van bedrijven op het regionale terrein. Bijvoorbeeld een servicepunt voor trucks op een logistiek bedrijventerrein of een toeleverend bedrijf. Tevens is afwijking mogelijk indien op bepaalde locaties op een regionaal bedrijventerrein vanwege milieuzonering of ruimtelijke kwaliteit geen hogere milieucategorie gewenst is. In de toelichting bij het bestemmingsplan moet de afwijking worden onderbouwd.

Intergemeentelijke en lokale bedrijventerreinen (artikelen 2.3.2.3 en 2.3.2.4)

Wij vinden het van belang dat stedelijke uitbreidingen (waaronder werklocaties) passen in of aansluiten op het reeds aanwezige bebouwde gebied. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat aard en schaal van nieuw te vestigen bedrijven, voorzieningen en instellingen en dergelijke passen bij of een goede aanvulling zijn op het bestaande productiemilieu, de werkgelegenheidsstructuur en de omvang van de woonkern. Bij nieuwvestiging van bedrijven moet ook sprake zijn van een aangetoonde binding aan de betreffende gemeente/locatie en van een passend milieuregime. Verder dienen het bereikbaarheidsprofiel van de betreffende locatie en het mobiliteitsprofiel van de (gewenste) vestigingen met elkaar in overeenstemming te zijn.

Een lokaal bedrijventerrein is een terrein waarop kleinschalige bedrijven met een lokale functie en een lage milieucategorie kunnen worden toegelaten. Naast lokale bedrijventerreinen zijn er een beperkt aantal intergemeentelijke bedrijventerreinen. Dit zijn terreinen ten behoeve van meer gemeenten. Voor lokale bedrijventerreinen geldt in beginsel een maximale kavelgrootte van 0,5 ha voor intergemeentelijke bedrijventerreinen een maximale kavelgrootte van 0,75 ha.

Gemeenten kunnen in hun bestemmingsplannen van de maximale kavelgrootte afwijken indien aangetoond kan worden dat er sprake is van een aan de betreffende gemeente, kern of locatie gebonden bedrijf, waarbij de bedrijfsvoering een ruimere kavelgrootte noodzakelijk maakt. Het kan gaan om een bedrijf met bijzondere sociale of economische binding aan de gemeente, kern of locatie, bijvoorbeeld vanwege de werkgelegenheidsstructuur of de nabijheid van klanten. Ook kan gedacht worden aan een binding aan de betreffende gemeente, kern of locatie vanwege specifieke locatiekenmerken. Bijvoorbeeld omdat het bedrijf aangewezen is op een specifieke onsluitingsmogelijkheid (kade, rail of multimodale ontsluiting) of omdat het bedrijf een sterke (economische) binding heeft met andere bedrijven op de betreffende locatie.

Kadegebonden bedrijvigheid (artikel 2.3.2.5)

De provincie Gelderland streeft ernaar dat voldoende ruimte beschikbaar blijft voor overslaglocaties en natte bedrijventerreinen en dat deze bedrijventerreinen bereikbaar blijven via een betrouwbaar vaarwegennetwerk. Containervervoer over water heeft in Gelderland een forse groei doorgemaakt. Deze groei zorgt ook voor een behoefte aan extra capaciteit van overslagcentra aan het water. Deze overslaglocaties vervullen een belangrijke rol in de ontwikkeling van economische centra. Op bedrijventerreinen die door het water zijn ontsloten moeten kavels die direct aan het water zijn gelegen, worden benut door watergebonden bedrijvigheid. Bij waterontsluiting wordt bedoeld de ontsluitingsmogelijkheid ten aanzien van een vaarwater. Onder deze ontsluitingsmogelijkheid wordt verstaan; de aanwezigheid van een laad-loskade op of nabij de kavel. De laad-loskade kan allerlei vormen hebben en hoeft niet verhard te zijn.

Bedrijfskavels die door een kade zijn ontsloten moeten in beginsel dan ook beschikbaar blijven voor kadegebonden bedrijvigheid. Hiervan kan worden afgeweken indien een bestemming tot kadegebonden bedrijvigheid om ruimtelijke of milieuhygiënische reden niet gewenst is. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een kade in stedelijk centrumgebied waar transformatie naar andere functies zoals wonen meer voor de hand ligt, of in een gebied waar stedelijke functies aanwezig zijn die zich moeilijk laten combineren met kadegebonden bedrijfsfuncties. Ook kan gedacht worden aan een gevoelige recreatieve of natuurfunctie die zich moeilijk laat combineren met kadegebonden functies.

Verder kan afgeweken worden indien met een behoefteonderzoek aangetoond kan worden dat er geen behoefte aan kavels voor kadegebonden bedrijvigheid bestaat. Hierbij wordt in beeld gebracht wat de toekomstige vraag en verplaatsingsbehoefte is van bedrijvigheid die voor haar bedrijfsvoering van vestiging aan het water afhankelijk is.

Detailhandel (paragraaf 2.3.3)

Ons beleid voor detailhandel is onderdeel van het verstedelijkingsbeleid, zoals aangegeven in de Omgevingsvisie. Het doel van het beleid is het behoud van een evenwichtige en toekomstbestendige detailhandelstructuur in Gelderland die bijdraagt aan de vitaliteit van steden en dorpen. De positie van de bestaande winkelgebieden staat centraal. Het vernieuwen en aanpassen van bestaande winkelgebieden aan een afnemende vraag naar winkels en nieuwe marktontwikkelingen heeft prioriteit. Met het toevoegen van nieuw winkeloppervlak wordt zeer terughoudend omgegaan. ~~Nieuwe locaties voor detailhandel mogen niet leiden tot een duurzame ontwrichting van de bestaande detailhandelstructuur (artikel 2.3.3.1 eerste lid). Hieronder verstaan wij de negatieve gevolgen van overcapaciteit en leegstand op het woon-, leef- en ondernemingsklimaat in de omgeving van de bestaande winkels in wijken en centra.~~ Voor nieuwe locaties is de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik van toepassing zoals opgenomen in de omgevingsvisie. Daarbij moet tevens onderbouwd worden dat nieuwe locaties niet ten koste gaan van de bestaande detailhandelstructuur ~~(2.3.3.1 derde lid)~~.

Regionale afstemming en samenwerking

Als provincie willen we regionale afstemming en samenwerking met betrekking tot detailhandel stimuleren en faciliteren. Dit geldt in de eerste plaats voor (grootschalige) detailhandel met een bovenlokale functie, maar regionale

afstemming kan ook gewenst zijn voor andere detailhandelontwikkelingen (bijvoorbeeld ten aanzien van stadsdeelcentra of internetafhaalpunten).

Om regionale afstemming te faciliteren bieden we regio's de mogelijkheid om regionale afspraken vast te leggen in een regionaal programma detailhandel (RPD). De artikelen 2.3.3.1, tweede en derde lid en 2.3.3.2, derde lid zorgen voor een juridische verankering van de regionale afspraken doordat grootschalige detailhandelvoorzieningen met een bovenlokale functie slechts toegestaan zijn als hierover regionale afstemming heeft plaatsgevonden. Voor normale detailhandel geldt dat voor zover er voor het betreffende gebied een regionale afspraak is gemaakt over de programmering van detailhandel, de bestemming detailhandel in een bestemmingsplan alleen mogelijk is als deze ontwikkeling niet in strijd is met de door Gedeputeerde Staten vastgestelde regionale afspraken ten aanzien van de programmering van detailhandel.

Perifere detailhandellocaties (artikel 2.3.3.2)

Specifiek voor perifere detailhandellocaties is beleid geformuleerd. Een perifere detailhandellocatie is een locatie buiten binnenstedelijke winkelcentra, veelal aan de randen van de steden. Detailhandel kan alleen op een perifere locatie worden toegestaan wanneer dit uit oogpunt van ruimte of veiligheid vereist is. Gedacht kan worden aan detailhandel in volumineuze goederen zoals bijvoorbeeld tuincentra, bouwmarkten, meubelwinkels, en handel in auto's en boten en detailhandel die uit veiligheidsoverwegingen niet in winkelgebieden kan worden gevestigd.

In beperkte mate willen we ruimte bieden aan detailhandel met een regionaal verzorgingsgebied op grote perifere locaties. Over de opvang van bovenlokale grootschalige detailhandel op perifere detailhandellocaties dient regionale afstemming plaats te vinden. Onder grootschalig verstaan we hier detailhandel met een bruto vloeroppervlak van meer dan 1500 m².

Voor nieuwe detailhandelontwikkelingen geldt de Gelderse ladder voor duurzaam ruimtegebruik zoals opgenomen in de omgevingsvisie waarbij inzicht moet worden gegeven in de regionale behoefte zowel kwantitatief als kwalitatief. Ook dient in het bestemmingsplan de omvang, fasering van de ontwikkeling en branchering concreet aangegeven te worden.

2.4 Glastuinbouw

Glastuinbouw (titel 2.4)

De glastuinbouw is een sector met een hoge dynamiek en een relatief grote economische betekenis per oppervlakte-eenheid.

Voor een duurzame ontwikkeling van de glastuinbouw is concentratie noodzakelijk. Voor zaken als energievoorziening, ontsluiting, logistiek, waterhuishouding en landschappelijke inpassing levert concentratie van glastuinbouwbedrijven voordelen op. De overlevingskansen van bedrijven in een concentratiegebied zijn over het algemeen ook gunstiger dan die van solitair gelegen bedrijven vanwege de betere productieomstandigheden, aanwezigheid van aanpalende bedrijvigheid en uitbreidingsmogelijkheden. Kassen hebben daarnaast ook een grote landschappelijke en ruimtelijke impact. Om voornoemde redenen zijn geïsoleerd gelegen bedrijven niet gewenst. Wel kunnen buiten de concentratiegebieden kleinere clusters van bedrijven voorkomen.

Om voldoende ruimte voor de glastuinbouw te bieden kiest de provincie Gelderland ervoor om in eerste instantie de bestaande bestemmingsruimte voor glastuinbouw te benutten. In de Bommelerwaard en rond Huissen-Angeren zal door herstructurering de inrichting van glastuinbouwgebieden geoptimaliseerd worden. Door de schaalvergroting in de glastuinbouw voldoen deze gebieden niet meer aan de eisen die de glastuinbouw stelt noch aan de eisen die de samenleving stelt aan de locatiekeuze en de inrichting.

In deze titel wordt onder "kas" verstaan: een constructie van glas, kunststof of een andere materiaalsoort voor een overkapte teelt of veredeling van gewassen (zoals kassen, boog-, tunnel- en rolkassen en wandelkappen).

Op glasopstanden kleiner dan 2.500 m² is deze verordening niet van toepassing. Dit gelet op de kleinere impact die deze glasopstanden hebben op de omgeving. De aanvaardbaarheid daarvan in een gebied is mede afhankelijk van de aard en verschijningsvorm in relatie tot de kwaliteiten van een gebied.

Deze verordening regelt de (her-)vestigings- en uitbreidingsmogelijkheden voor (reserve) glastuinbouwontwikkelingsgebieden, (zoekzone)regionale clusters, extensiveringsgebieden en voor bedrijven die glastuinbouw als neventak of in een gemengd bedrijf hebben. Verder legt deze verordening vast dat in een bestemmingsplan aan de in de (reserve) glastuinbouwontwikkelingsgebieden dan wel de regionale clusters glastuinbouw vrijgekomen percelen, geen bestemmingen worden gegeven die de glastuinbouwontwikkeling op termijn kunnen belemmeren. In de glastuinbouwontwikkelingsgebieden met een herstructureringsopgave (Bommelerwaard en Huissen-Angeren) zijn andere bestemmingen echter wel toegestaan, indien dat bijdraagt aan de realisatie van de herstructurering (zie hierna).

Omwille van de concentratie van de glastuinbouw binnen Gelderland stellen wij bij hervestiging in glastuinbouwontwikkelingsgebieden of regionale clusters glastuinbouw de voorwaarde dat de glasopstanden op de vertreklocatie worden verwijderd en dat de vestiging van een nieuw glastuinbouwbedrijf op de vertreklocatie planologisch onmogelijk wordt gemaakt. Verder beperken wij ontwikkelingsmogelijkheden buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden en de regionale clusters.

Glastuinbouwontwikkelingsgebied (paragraaf 2.4.2)

Een van de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid is dat nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven uitsluitend mogelijk is in de glastuinbouwontwikkelingsgebieden (Huissen-Bemmel en de Bommelerwaard) (artikel 2.4.2.1). In die gebieden worden geen planologische beperkingen gesteld aan de omvang van de bedrijven. Buiten deze gebieden is nieuwvestiging van glastuinbouw niet mogelijk (zie ook artikel 2.4.8.1).

De reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden in Huissen-Bemmel en de Bommelerwaard kunnen pas worden ontwikkeld als de overige locaties in de betreffende glastuinbouwontwikkelingsgebieden zijn benut, of indien er voor een nieuwe ontwikkeling geen ruimte is in het betreffende gebied. Bij ontwikkeling van het reservegebied wordt dit gebied als een gewoon glastuinbouwontwikkelingsgebied aangemerkt en dient aan de bepalingen voor

glastuinbouwontwikkelingsgebied te worden voldaan (artikel 2.4.2.4) .

Rond Angeren is rekening gehouden met een bufferzone: de begrenzing van het reserveglastuinbouwontwikkelingsgebied is daar op afgestemd en ten noorden van Angeren wordt bij de herstructurering rekening gehouden met een buffer tussen de glastuinbouwontwikkeling en het dorp (artikel 2.1.1.sub 11).

Binnen glastuinbouwontwikkelingsgebieden wordt ook ruimte geboden voor aan de tuinbouw gelieerde bedrijvigheid, mits deze een goede verkaveling van de glastuinbouw niet belemmert en er een directe relatie is met de bedrijfsvoering van de gevestigde glastuinbouwbedrijven (artikel 2.4.2.1 tweede lid). Bijvoorbeeld op gebied van energie of de verwerking van grondstoffen, de agrarische producten of reststromen. Deze mogelijkheid is opgenomen om de economische aantrekkingskracht van het glastuinbouwcluster te versterken en de gevestigde bedrijven de mogelijkheid te bieden voor ketenintegratie. Onder 'tuinbouwgelieerde activiteiten' verstaan wij activiteiten, die een aantoonbare bijdrage leveren aan de versterking van het tuinbouwcomplex en die hoofdzakelijk zijn gericht op het leveren van diensten en goederen aan de tuinbouwsector.

De ruimte binnen glastuinbouwontwikkelingsgebieden is beperkt tot tuinbouwgelieerde activiteiten en dienen een aantoonbare relatie te hebben met de bestaande glastuinbouwbedrijven omdat wij concurrentie met bestaande bedrijventerreinen in de regio willen voorkomen. Om die reden willen we dat regionale afstemming plaats vindt over welke tuinbouwgelieerde bedrijvigheid toegestaan wordt in glastuinbouwontwikkelingsgebieden (artikel 2.4.2.1 tweede lid).

Woningbouw ten behoeve van herstructurering

In glastuinbouwontwikkelingsgebieden met een herstructureringsopgave (Bommelerwaard en Huissen-Angeren) zijn onder bepaalde voorwaarden andere bestemmingen mogelijk, mits deze een bijdrage leveren aan de realisatie van de herstructurering. Hiervoor is een regeling opgenomen in Glastuinbouwontwikkelingsgebied (artikel 2.4.2.3).

Regionale clusters glastuinbouw (paragrafen 2.4.3 en 2.4.4)

De provincie Gelderland onderscheidt in het ruimtelijk glastuinbouwbeleid ook regionale clusters. Deze zijn primair voor de opvang van de regionale behoefte aan bedrijfsverplaatsing.

In 4 regio's zijn in totaal 8 zoekzones voor regionale cluster clusters aangewezen. Als gevolg van marktontwikkelingen bestaat nog slechts aan 3 behoefte (Est, Tuil en Voorst). Ten westen van Tuil moet een deel van het cluster nog nader worden begrensd en planologisch bestemd. Dit kan pas zodra er daadwerkelijk hervestiging gaat plaatsvinden.

In een regionaal cluster mogen nieuwe bouwblokken voor hervestiging van een glastuinbouwbedrijf worden uitgegeven (artikel 2.4.3.2). De zoekzone voor een regionaal cluster kan pas worden ontwikkeld als de overige locaties in het betreffende regionale cluster zijn benut, of indien er voor een nieuwe ontwikkeling geen ruimte is in het betreffende

gebied. Bij ontwikkeling van de zoekzone wordt dit gebied als een gewoon regionaal cluster aangemerkt en dient aan de bepalingen voor glastuinbouwontwikkelingsgebied te worden voldaan (artikel 2.4.4.1).

Extensiveringsgebied glastuinbouw (paragraaf 2.4.5)

De uitvoering van het herstructureringsbeleid voor de Gelderse glastuinbouwontwikkelingsgebieden Huissen-Angerén en de Bommelerwaard is actief opgepakt door de projectbureaus voor herstructurering. Deze zijn samen met de publieke partners (gemeenten, waterschap en provincie) opgezet. De verkenning naar de ruimtelijke mogelijkheden om van de verouderde glasopstanden moderne en duurzaam ingerichte glastuinbouwgebieden te maken leidde onder meer tot de conclusie dat niet alle delen van de gebieden met een glastuinbouwbestemming perspectief bieden voor een duurzame glastuinbouwontwikkeling. De betreffende (deel)gebieden zijn daarvoor onder meer te kleinschalig, de verwevenheid met andere "glastuinbouwvreemde" functies is te groot geworden of de concentratie van glastuinbouw verdraagt zich niet meer met andere gebiedskwaliteiten of de leefbaarheid in de aangrenzende woongebieden. Deze gebieden zijn aangeduid als extensiveringsgebied. Het doel is om in deze gebieden nieuwvestiging en hervestiging van glastuinbouwbedrijven niet toe te staan, maar aan bestaande bedrijven wel de mogelijkheid te bieden onder voorwaarden, gerekend vanaf 22 januari 2011 (datum vaststelling van dit beleid) éénmalig met maximaal 20% uit te breiden. Deze uitbreiding kan in verschillende bouwfases worden uitgevoerd.

Voor de extensiveringsgebieden in de Bommelerwaard wordt voor de uitbreidingsmogelijkheden verwezen naar de in de "samenwerkingsovereenkomst Bommelerwaard inzake de herstructurering van de glastuinbouw en de paddenstoelenteelt in de Bommelerwaard" opgenomen nette overgangsregeling.

Om deze herstructurering uit te kunnen voeren zijn binnen extensiveringsgebieden op beperkte schaal onder voorwaarden andere bestemmingen mogelijk en worden functieverandering en de oprichting van nieuwe landgoederen planologisch mogelijk gemaakt. Uitvoering van dit beleid leidt tot een extensiever gebruikt gebied, dat door geleidelijke transformatie andere gebiedskwaliteiten krijgt. Het begeleiden van deze transformatie maakt onderdeel uit van de herstructureringsopgave. Daarbij wordt ook ingezet op verbetering van infrastructuur, landschap, waterbeheer en dergelijke.

Glastuinbouw als neventak/gemengd bedrijf (paragraaf 2.4.6)

Voor bedrijven met glastuinbouw als neventak of in gemengde bedrijfsvoering geldt dat de omvang van de glasopstanden per bedrijf zoals die bestonden op 29 juni 2005 eenmalig mag worden vergroot met maximaal 20 procent. Verdergaande uitbreiding is in uitzonderlijke gevallen slechts mogelijk met toepassing van de afwijkingsbevoegdheid van artikel 2.4.6.2.

Overig glastuinbouw (paragraaf 2.4.7)

Uitbreiding van de glasopstanden van bestaande solitaire glastuinbouwbedrijven is eveneens toegestaan met maximaal 20 procent ten opzichte van de omvang zoals die was op 29 juni 2005. Verdergaande uitbreiding is in uitzonderlijke gevallen slechts mogelijk met toepassing van de afwijkingsbevoegdheid van artikel 2.4.7.2 en 2.4.7.3.

Tijdelijk verbod glastuinbouw (paragraaf 2.4.8)

Nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven is buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden niet mogelijk. Uitbreiding met meer dan 20% is buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden, de extensiveringsgebieden glastuinbouw en de regionale clusters niet mogelijk.

Hervestiging is alleen mogelijk in de (reserve)glastuinbouwontwikkelingsgebieden en de (zoekzone) regionale clusters.

In deze verordening is hiervoor in paragraaf 2.4.8 een rechtstreeks verbod ingevolge artikel 4.1 lid 3 Wro opgenomen op nieuwvestiging en uitbreiding en hervestiging, voor de periode tot de bepalingen van deze verordening hun doorwerking in bestemmingsplannen hebben gekregen. Op grond van artikel 8.2.1 van deze verordening moeten bestemmingsplannen zijn vastgesteld maximaal twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening. Het tweede en derde lid van artikel 2.4.8.2 bevatten afwijkingsmogelijkheden van het verbod op nieuwvestigingm uitbreiding en hervestiging.

Afwijking ex 2.4.8.2, derde lid, geschiedt op grond van artikel 2.1, eerste lid, onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bij omgevingsvergunning. Gedeputeerde Staten dienen hiervoor een verklaring van geen bedenkingen te verlenen.

2.5 Veehouderij

Grondgebonden veehouderij (paragraaf 2.5.2 Grondgebonden veehouderij: Agrarisch gebied)

In ons beleid voor de veehouderij maken we onderscheid tussen grondgebonden en niet-grondgebonden veehouderij.

Grondgebonden veehouderij

Grondgebonden veehouderijbedrijven zijn die bedrijven waarvan de productie geheel of in overwegende mate afhankelijk is van het voortbrengend vermogen van de onbebouwde grond in de omgeving van het bedrijf. **De grond moet liggen in omgeving van de bedrijfsgebouwen, gedacht kan worden aan cultuurgrond waarover het bedrijf kan beschikken op een afstand van maximaal 10 kilometer van de gebouwen.**

Voor veehouderijbedrijven gaan we bij de definities van grondgebonden en niet – grondgebonden niet langer uit van het soort vee. Een melkveebedrijf is niet per definitie grondgebonden. Alleen een veehouderijbedrijf dat in de omgeving van de bedrijfsgebouwen voldoende cultuurgrond in gebruik heeft om voor meer dan 50 procent te kunnen voorzien in de ruwvoerbehoefte, is grondgebonden.

In artikel 2.5.2.1 is opgenomen dat er geen ruimte wordt geboden voor het nieuw oprichten van een grondgebonden bedrijf. Hierop zijn in het tweede lid enkele uitzonderingsmogelijkheden opgenomen. Nieuwvestiging is mogelijk wanneer een bestaand bedrijf moet verplaatsen om een goede landbouwstructuur (verkavelingssituatie) te creëren of voor bedrijven die op initiatief van de overheid moeten verplaatsen vanuit een algemeen maatschappelijk belang zoals

stadsuitleg, nieuwe natuur of infrastructuur. Voor deze uitzonderingsgevallen geldt dat primair gekeken moet worden of een bestaand agrarisch bouwperceel kan worden herbenut. Wanneer dat niet mogelijk of ondoelmatig is, kan door de gemeente een nieuw agrarisch bouwperceel worden toegekend. De ligging van de grond die tot het bedrijf behoort, de ontsluiting en de aanwezigheid van andere gevoelige functies zijn in dat geval van belang bij de uiteindelijke keuze van de nieuwe bedrijfslocatie. Ruimtelijke kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing is daarbij van belang.

Binnen de grondgebonden landbouw is de melkveehouderij van dominante betekenis, niet alleen in economisch opzicht maar ook als gebruiker van ongeveer 60 procent van het Gelderse platteland. Door dit grote ruimtegebruik is die productietak ook van groot belang voor ecologische en landschappelijke waarden. Om deze waarden in de agrarische cultuurlandschappen te borgen, is het noodzakelijk om een economisch gezonde landbouw te behouden. Melkveebedrijven krijgen ruimte zich te ontwikkelen maar moeten zorgen voor ruimtelijke kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing. ~~In 2015 eindigt de Europese melkquotering en veel melkveebedrijven zullen mogelijk fors willen groeien. Voor de uitbreiding van melkveehouderijbedrijven stellen we op het vlak van duurzaamheid de extra eis dat het bedrijf of de veehouderijtak ook met de beoogde uitbreiding grondgebonden blijft. Een bedrijf dat het aantal runderen zodanig vergroot dat het (ruw)voer grotendeels van elders moet worden aangevoerd, is niet langer grondgebonden. Een dergelijke ontwikkeling waarbij het voer (grotendeels) moet worden aangevoerd en mest (grotendeels) moet worden afgevoerd, achten wij niet duurzaam. Dit transport vergt energie en veel plattelandswegen zijn niet geschikt voor dit zware transport.~~ De grondgebonden landbouw moet niet zozeer verder intensiveren, maar juist duurzamer produceren vanuit gesloten groene kringlopen. In de kringloop bodem, gewas, veevoer, vee en de mest terug naar de bodem, dienen zo min mogelijk verliezen op te treden en moet ervoor gezorgd worden dat de bodemkwaliteit op peil blijft. Een goede verhouding tussen het aantal runderen en de oppervlakte cultuurgrond waar het bedrijf over beschikt, vormt de primaire basis voor een duurzame productie. In artikel 2.5.2.2 hebben we daarom voor de (melk)rundveehouderij een verbod tot omschakeling naar een niet-grondgebonden veehouderij opgenomen. Voor grondgebonden veehouderij, niet behorend tot de (melk)rundveehouderij, geldt dat wanneer zij doorgroeien naar niet-grondgebonden, zij moeten gaan voldoen aan extra kwaliteitseisen. ~~Dit beleid zoals dat is verwoord onder de niet-grondgebonden veehouderij zal in de komende jaren nader worden ingevuld.~~ Gemeenten wordt gevraagd het begrip grondgebonden rundveehouderij in bestemmingsplannen vast te leggen. Een bedrijf dient bij een verzoek tot uitbreiding aan te geven dat zij over voldoende grond beschikt ~~conform de voorwaarden die het Rijk voorschrijft in de Wet verantwoorde groei melkveehouderij en in de AMvB grondgebonden groei melkveehouderij~~ - om de dieren grotendeels te kunnen voeren met de opbrengst afkomstig van de grond die tot het bedrijf behoort. De grond is in eigendom of in pacht bij het bedrijf en ligt in de omgeving van de bedrijfsgebouwen. Deze informatie dient de ondernemer ~~op te nemen in het grondgebruiksplan, dat~~ verplicht bij de aanvraag voor een omgevingsvergunning ~~moet zijn toegevoegd.~~ Een dergelijke grondgebondenheidstoets is een momentopname. Dat wil zeggen dat de grond in latere jaren kan verminderen door verkoop of beëindiging van pacht, en dat daardoor het melkveebedrijf alsnog overgaat naar een niet- grondgebonden productie. Dit is niet te voorkomen. Verdere bedrijfsontwikkeling van de desbetreffende melkveehouderij is dan slechts mogelijk indien opnieuw aan de eis van grondgebondenheid wordt voldaan. Het hanteren van de eis van de grondgebondenheid op het moment dat een melkveebedrijf uitbreidt, biedt wel de mogelijkheid om grootschalige, niet-grondgebonden ontwikkelingen te kunnen weren.

Een (melk)rundveebedrijf of melk(rund)veetak dat reeds als niet-grondgebonden moet worden aangemerkt, krijgt op grond van artikel 2.5.3 tweede lid geen ruimte om verder uit te breiden met extra dieren tenzij het alsnog de beschikking krijgt over voldoende grond zodat aan de eis voor uitbreiding van een grondgebonden bedrijf wordt voldaan.

Nevenactiviteiten

In het buitengebied is op agrarische bedrijven detailhandel als nevenfunctie mogelijk, voor zover het de verkoop van eigen geteelde of geproduceerde agrarische producten betreft eventueel aangevuld met agrarische producten afkomstig van andere land- en tuinbouwbedrijven uit de omgeving. Bij het begrip omgeving is een straal van 30 kilometer rond het bedrijf het uitgangspunt. Nevenactiviteiten – niet zijnde detailhandel – zijn mogelijk op voorwaarde dat ze geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering en verdere bedrijfsontwikkeling van omliggende agrarische bedrijven artikel 2.5.2.3

Niet - grondgebonden veehouderij

Het beleid voor de niet grondgebonden landbouw was afgelopen jaren gebaseerd op de reconstructieplannen die in 2005 zijn vastgesteld. Met de vaststelling van de omgevingsvisie en omgevingsverordening worden de drie Gelderse reconstructieplannen (Veluwe, Achterhoek-Liemers en Gelderse Vallei Utrecht-Oost) ingetrokken. De ruimtelijke zonering – aanduiding van de gebieden extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden – met daarin een gedifferentieerd beleid, is in het nieuwe omgevingsbeleid overgenomen. Lopende processen, waaronder het verplaatsen van een aantal intensieve veehouderijbedrijven vanuit de extensieveringsgebieden naar de landbouwontwikkelingsgebieden – vragen nog om voorzetting van dit beleid. Wanneer dit echter is afgerond zal de reconstructiezonering binnen enkele jaren gaan vervallen.

2.5.4 **Nieuwvestiging Niet - grondgebonden veehouderij verwevingsgebiedenbedrijven** (paragraaf artikel 2.5.4.1 (link))

Toelichting gebruikte definities: uitbreiding en vergroting agrarisch bouwblok

In de artikelen artikel 2.5.4.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid (titel gewijzigd), artikel 2.5.5.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak (vervalt) en artikel 2.5.6.2 Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak (vervalt) zijn de begrippen uitbreiding agrarische bebouwing en vergroting agrarisch bouwperceel gebruikt. Bij uitbreiding agrarische bebouwing gaat het om het oprichten van nieuwe agrarische bedrijfsgebouwen. Deze uitbreiding kan plaatsvinden binnen het vigerend bouwperceel of gepaard gaan met een vergroting van het agrarisch bouwperceel. Indien dit laatste het geval is moet het bestemmingsplan worden gewijzigd om de vergroting mogelijk te maken. Alsdan hebben wij de uitbreiding als vergroting betiteld en dient aan de extra duurzaamheidseisen te worden voldaan.

De verwevingsgebieden zijn eerder aangewezen in de drie reconstructieplannen: Gelderse Vallei Utrecht Oost, Veluwe en Achterhoek en Liemers. Enkele gemeenten op de Zuid Veluwerand en het gehele Rivierengebied behoorden niet tot de concentratiegebieden en vielen niet onder de Reconstructiewet concentratiegebieden. Voor deze gebieden zijn geen reconstructieplannen opgesteld en is zodoende geen zonering voor de intensieve veehouderij van kracht. Om te voorkomen dat veehouderijbedrijven van elders – ook van buiten de provincie – zich in dit gebied gaan vestigen, zijn

deze gebieden ook opgenomen in het zoneringsbeleid. Voor alle gebieden buiten het reconstructiegebied wordt het beleid van de verwevingsgebieden van kracht. In verwevingsgebieden is het oprichten van een geheel nieuw agrarisch bouwperceel ten behoeve van de niet-grondgebonden landbouw niet toegestaan (artikel 2.5.4.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijven). Voor ondernemers die een nieuwe locatie zoeken zijn voldoende bestaande locaties te verwerven.

In verwevingsgebieden komen meerdere functies verweven voor. De mate waarin bedrijven daadwerkelijk de niet-grondgebonden veehouderijtak kunnen uitbreiden hangt in belangrijke mate af van de aanwezigheid van gevoelige niet-agrarische bestemmingen in de directe omgeving. De uitbreiding van de niet-grondgebonden veestapel op een bedrijf vergt, mede met het oog op de andere functies in de omgeving van het bedrijf, op zorgvuldige en transparante wijze te gebeuren. Ruimtelijke kwaliteit verdient aandacht zowel op schaal van het (nieuwe) gebouw, het erf als de landschappelijke inpassing.

Voor bedrijven die hun niet-grondgebonden productie willen uitbreiden en daarvoor een groter bouwperceel nodig hebben dan waarover ze thans op basis van het vigerend bestemmingsplan kunnen beschikken, zullen in de toekomst aanvullende eisen gaan gelden. De provincie wil hiervoor naar een beoordelingssysteem dat op regionaal of eventueel provinciaal is uitgewerkt. Het bevat criteria die nadat deze zijn verankerd in het gemeentelijk beleid, de basis vormen voor het vergroten van agrarische bouwpercelen.

Het beoordelingssysteem is nog niet beschikbaar. Dat betekent dat het reconstructiebeleid met het hanteren van maximale maten voor het agrarisch bouwperceel voorlopig blijft bestaan. Gemeenten kunnen voor de niet-grondgebonden veehouderij het agrarisch bouwperceel vergroten tot maximaal 1 hectare.

In de toekomst worden van de bedrijven die een groter agrarisch bouwperceel willen verkrijgen extra duurzaamheidsstappen verwacht. Door de efficiënte schaal van het bedrijf is het ook financieel mogelijk om aanvullend maatregelen te treffen om maatschappelijk verantwoord te produceren. De ondernemer maakt bij de vergunningaanvraag duidelijk in hoeverre hij op het vlak van milieu (denk aan aspecten als geur, ammoniak, fijnstof, lawaai, licht), dierenwelzijn en volksgezondheid extra stappen heeft gezet. Extra wil in dit kader zeggen meer dan waar hij wettelijk toe verplicht is. Ook zal er sprake moeten zijn van een zorgvuldige stedenbouwkundige kwaliteit en een goede landschappelijke inpassing. De gemeente kan de ondernemer vragen deze informatie in een ondernemingsplan op te nemen en te eisen dat dit plan bij een vergunningaanvraag wordt bijgevoegd.

Op het moment dat gemeenten het te ontwikkelen beoordelingssysteem in hun beleid hebben verankerd, kunnen de maximale bouwperceelsmaten voor verwevingsgebieden en landbouwontwikkelingsgebieden vervallen. Bedrijven die extra stappen zetten op vlak van duurzaamheid krijgen ruimte om te ontwikkelen en daarbij past het niet langer om te sturen op een bouwperceelsmaat.

Nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderij is niet toegestaan. Dit om ter bescherming van de kwetsbare natuurgebieden in Gelderland te voorkomen dat veehouderijen van elders – ook van buiten de provincie – zich gaan vestigen in Gelderland. Dit neemt niet weg dat aan de bestaande niet-grondgebonden veehouderijbedrijven reële uitbreidingsmogelijkheden worden gegeven. Met het vervallen van de maximale bouwmaten van 1 respectievelijk 1,5 hectare wordt de in de sector verwachte schaalvergroting op een duurzame wijze mogelijk gemaakt. Het Plussenbeleid ondersteunt en stimuleert deze ontwikkeling. Door de nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderij niet toe te staan wordt enerzijds voorkomen dat de ecologische voetafdruk van deze sector toeneemt en anderszijds dat ondernemers passende, levensvatbare uitbreidingen van hun bedrijf kunnen realiseren.

Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Plussenbeleid (artikel 2.5.4.2(link))

Uitbreiding van een niet-grondgebonden veehouderij bedrijf is uitsluitend toegestaan op een bij deze verordening behorende kaart aangegeven "gebied Plussenbeleid" indien het bedrijf extra maatregelen neemt ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving op het gebied van:

- **dierwelzijn;**
- **landschappelijke inpassing en;**
- **milieu**

De provincie heeft voor de niet-grondgebonden veehouderij als doel om de randvoorwaarden te creëren voor duurzame niet-grondgebonden veehouderij. Daarbij gaat het om maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarbij is niet alleen van belang dat een agrarische ondernemer bij een voornemen tot uitbreiding tijdig de dialoog met de omgeving aangaat, ook is van belang bij een uitbreiding de ecologische voetafdruk waar mogelijk te verkleinen. Alleen zo blijft er draagvlak vanuit de maatschappij voor de sector bestaan.

Als peildatum voor 'wat een extra maatregel is' geldt de datum van de ter inzage legging van het ontwerpbesluit door de gemeente: dat kan een ontwerp bestemmingsplan/wijzigingsplan zijn maar ook een ontwerp omgevingsvergunning.

Gemeenten kunnen van de ondernemer extra maatregelen ter verbetering van de leefomgeving verlangen, die de ondernemer zelf ter uitvoering dient te brengen. De ondernemer dient concrete voorstellen ter uitvoering van de investeringsbijdrage bij de gemeente in te dienen. Hierbij kan de ondernemer gebruik maken van de certificaatsystemen die in de Maatlat Duurzame Veehouderij, het Beter Leven Keurmerk en Milieukeur zijn beschreven. De te nemen maatregelen zijn over het algemeen fysiek van aard. Van de gemeente wordt gevraagd hierover afspraken te maken met de ondernemer. Dit dient via een (anterieure) privaatrechtelijke overeenkomst te gebeuren inclusief boetebeding, via en/of een voorwaardelijke verplichtingen in het bestemmingsplan of middels een omgevingsvergunning.

De investering vindt bij voorkeur plaats op of nabij het erf van de initiatiefnemer. Indien dit niet mogelijk is vindt de investering in de omgeving van het erf of verder in de omgeving plaats. Een uitzondering geldt voor gebieden waar de sloop van gebouwen ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving een belangrijk onderwerp is. Met name in De Achterhoek levert sloop van veelal vervallen gebouwen een belangrijke bijdrage aan de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving op. Naar de aard van de maatregel zal sloop niet op of nabij het erf zijn.

Het ontwerp actualisatie- of wijzigingsplan van het bestemmingsplan moet vergezeld gaan van een berekening van de investeringsbijdrage.

Het bevoegd gezag, de gemeente, werkt het Plussenbeleid in haar ruimtelijk beleid uit om een ieder hierover vooraf duidelijkheid te geven. Van de gemeenten wordt in verband met de rechtsgelijkheid gevraagd in regionaal verband dan wel met een buurgemeente dan wel door inschakeling van een onafhankelijke deskundige (zoals de SAAB, Stichting Advisering Bouwplannen) een consistente beleidsafweging toe te passen.

De verwachting voor deze sector is dat er schaalvergroting zal plaatsvinden. Een voordeel van schaalvergroting is dat grotere bedrijven beter dan kleinere bedrijven in staat zijn om extra maatregelen te nemen die de negatieve effecten voor de leefomgeving, zoals geurhinder en fijn stof uitstoot, verminderen. Met het oog op die verwachting wil de provincie met name zicht houden op de ontwikkeling van de grotere bedrijven. Gemeenten dienen uitbreidingen van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven groter dan 1,5 ha uitsluitend door middel van een uitwerkingsplicht en/of wijzigingsbevoegdheid mogelijk te maken. Dit om een vinger aan de pols te houden voor de ontwikkeling van grote stallen. Uitbreidingen boven de 1,5 hectare van het bouwperceel moeten aan een zorgvuldigheidstoets van Gedeputeerde Staten (GS) worden verbonden. In de zorgvuldigheidstoets wordt beoordeeld of het Plussenbeleid voldoende terugkomt in de voorgenomen uitbreiding.

De provincie heeft er oog voor dat het Plussenbeleid niet onnodig belemmerend moet werken.

Daarom geldt voor het Plussenbeleid in de eerste plaats een ondergrens van 100 m² bedrijfsvloeroppervlakte. Het

Plussenbeleid is niet van toepassing op uitbreidingen van geringe omvang. Op deze wijze wordt een objectieve ondergrens gegeven die ervoor zorgt dat uitbreidingen van geringe omvang zonder aanvullende maatregelen kunnen worden uitgevoerd. Daarmee komt flexibiliteit in de regeling, daar waar de ruimtelijke impact op de omgeving gering te noemen is. Dit terwijl de sturing op verduurzaming van de sector behouden blijft bij uitbreidingen boven de 100 m²: uitbreidingen met een aanzienlijke uitstraling op de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving.

In de tweede plaats is het Plussenbeleid niet van toepassing op wijzigingen in bouwblokken die in aantal m² niet leiden tot uitbreiding van huidige bestaande agrarische niet-grondgebonden veehouderijbedrijven. Wanneer een bouwblok in een bestemmingsplan bijvoorbeeld 'gedraaid' wordt ten opzichte van het vigerende bouwblok zonder dat een toename is van de bedrijfsvoering in aantal m², dan is dit niet aan te merken als een uitbreiding als bedoeld in dit artikel.

Uitbreiding niet-grondgebonden veehouderijtak: Ammoniakbuffergebied (artikel 2.5.4.3(link))

Deze op een bij de verordening behorende kaart aangegeven gebieden, zijn gelegen rond prioritaire natuurgebieden (veelal Natura2000-gebieden). Deze gebieden zijn gevoelig voor stikstofdepositie. Met het zogenoemde Reconstructiebeleid is aan perspectiefvolle bedrijven de mogelijkheid geboden te verplaatsen naar minder stikstofdepositie gevoelig gebieden. Vanwege de ligging van deze gebieden rond prioritaire natuurgebieden, is het gerechtvaardigd dat voor deze gebieden, naast toepassing van het Plussenbeleid, de extra eis geldt dat de emissie van ammoniak en stikstof op de locatie niet mag toenemen.

Niet grond-gebonden veehouderij: extensiveringsgebieden (paragraaf 2.5.5)

Extensiveringsgebieden liggen rond prioritaire natuurgebieden (in veel gevallen natuurgebieden met hoge actuele natuurwaarden die specifiek genoemd worden in Natura 2000 en/of de VHR richtlijn) die gevoelig zijn voor stikstofdepositie. Doel van het beleid voor de niet grondgebonden landbouw in deze zone is dan ook het verminderen van de ammoniakemissie. In het kader van de reconstructieplannen is elke toename van het aantal dieren uitgesloten en is voor perspectiefvolle bestaande bedrijven de mogelijkheid geboden het bedrijf te verplaatsen. Een aantal bedrijven zitten nog in de procedure om hun bedrijf naar een landbouwontwikkelingsgebied te verplaatsen. Een aantal bedrijven dat op grond van hun bedrijfsvoering en omvang in aanmerking kwam voor verplaatsingssubsidie, heeft zich niet bij de eerste openstelling aangemeld maar wacht mogelijk nog op een nieuwe openstelling die in de afgelopen jaren meermalen door de provincie is toegezegd. Nu definitief wordt afgezien van een nieuwe openstelling, versoepelen we het strikte beleid. Deze bedrijven krijgen nu ontwikkelingsruimte, voor zover dat binnen het generieke ammoniakbeleid en het specifieke stikstofbeleid rond Natura 2000 kan worden geboden.

Niet grond-gebonden veehouderij: Landbouwontwikkelingsgebieden (paragraaf 2.5.6)

Deze gebieden komen alleen voor binnen de voormalige reconstructiegebieden. De gebieden waren bedoeld om ruimte te bieden aan bedrijven die uit de extensiveringsgebieden zouden moeten verdwijnen vanwege de ligging nabij prioritaire ammoniakgevoelige natuur. De Reconstructiewet concentratiegebieden stelt dat in deze landbouwontwikkelingsgebieden ruimte moet worden geboden voor de nieuwvestiging van bedrijven. Afgelopen jaren is gewerkt aan bestemmingsplannen om deze ruimte ook te bieden. De noodzaak om nieuwvestigingsruimte te bieden is echter afgelopen jaren kleiner geworden. Door de marktontwikkeling stoppen veel bedrijven. Deze bestaande

bedrijfslocaties komen beschikbaar. Ook binnen verwevingsgebieden komen bestaande locaties voor hergebruik beschikbaar die gezien hun ligging, goede ontwikkelingsmogelijkheden bieden. Bovenstaande betekent dat de behoefte aan echte nieuwvestigingslocaties vervalt. Bedrijven die in een lopende procedure zitten en een aantal bedrijven die met provinciale verplaatsingssubsidie hun bedrijf wensen te verplaatsen, dienen echter zorgvuldig te worden afgehandeld.

Voor enkele landbouwontwikkelingsgebieden geldt dat de lopende procedures voor bedrijfsverplaatsing geen voortgang vinden omdat het provinciale zoneringsbeleid nog geen doorvertaling heeft gekregen in het bestemmingsplan. Dit zal echter met de hoogste prioriteit alsnog dienen te gebeuren. Ondernemers wachten al jaren, ze mogen de gebouwen op de huidige locatie in het extensiveringsgebied niet aanpassen en de veestapel niet uitbreiden en dreigen met verder uitstel de verplaatsingssubsidie te verliezen.

In veel bestemmingsplannen voor de landbouwontwikkelingsgebieden zitten echter meer mogelijkheden tot nieuwvestiging dan strikt nodig is voor de lopende gevallen. Dit betekent dat de overprogrammering kan vervallen met uitzondering van locaties die bestemd zijn voor nieuwvestiging van niet-grondgebonden veehouderijbedrijven voor ondernemers die vóór 14 mei 2013:

1. een subsidiebeschikking voor verplaatsing van het bedrijf op basis van de subsidieregeling Verplaatsing Intensieve Veehouderij (VIV) van de provincie Gelderland beschikking hebben ontvangen; of
2. een schriftelijk (principe) verzoek, een aanvraag om een omgevingsvergunning of een aanvraag om bestemmingsplanherziening tot vestiging bij de gemeente hebben ingediend, welke voldoen aan de (ontvankelijkheids)vereisten die de betreffende gemeente daaraan stelt (artikel 2.5.6.1 Nieuwvestiging niet-grondgebonden veehouderijbedrijf (vervalt)).

Is overigens voor 14 mei 2013 een verzoek ingediend zoals omschreven onder b dan staat het de ondernemer nog vrij om dit verzoek te wijzigen. Wijziging kan zowel toezien op de omvang als wel op de aard van de bedrijfsvoering, met dien verstande dat er nog wel sprake moet zijn van een niet-grondgebonden veehouderijbedrijf.

In landbouwontwikkelingsgebieden zijn ook andere functies aanwezig. Voldoen aan ruimtelijke kwaliteit en maatschappelijk verantwoord ondernemen is ook voor bedrijven in deze gebieden aan de orde. Het beleid zoals dat bovenstaand is beschreven voor de verwevingsgebieden, zal in de toekomst ook voor de landbouwontwikkelingsgebieden gaan gelden. Bedrijven die willen uitbreiden waarbij het bouwperceel moet worden vergroot dienen in de toekomst ook aan de aanvullende eisen te voldoen en zullen op vlak van milieu, dierenwelzijn en volksgezondheid extra (bovenwettelijke) maatregelen moeten treffen. Zodra gemeenten het toekomstige beoordelingssysteem in hun beleid hebben verankerd kan de maximale bouwperceelsmaat van 1,5 hectare voor de landbouwontwikkelingsgebieden vervallen.

Niet-grondgebonden bedrijven zijn verplaatst naar landbouwontwikkelingsgebieden met de verwachting dat hier voor verdere bedrijfsontwikkeling meer mogelijkheden zouden zijn. Dit geldt ook voor bestaande bedrijven. Nieuwe functies in de landbouwontwikkelingsgebieden zijn alleen toe te staan als deze de ontwikkelingsruimte voor agrarische bedrijven niet beperken (artikel 2.5.6.3 Nieuwe bestemmingen in landbouwontwikkelingsgebieden (vervalt)).

Detailhandel als nevenfunctie

In het buitengebied is op agrarische bedrijven detailhandel als nevenfunctie mogelijk, voor zover het de verkoop van lokaal geproduceerde agrarische producten betreft eventueel aangevuld met agrarische producten uit de omgeving of

wanneer de nevenactiviteiten geen belemmering vormen voor de bedrijfsvoering van omliggende bedrijven (artikel 2.5.2.3).

2.6 Grond- en drinkwater

Grond- en drinkwater (titel 2.6 Grond- en Drinkwater)

In de Omgevingsvisie Gelderland is aangegeven dat het grondwater de bron voor de productie van drinkwater is. Het doel van het beschermingsbeleid is ervoor te zorgen dat grondwater op een eenvoudige wijze, dat wil zeggen zonder ingrijpende en kostbare zuivering, duurzaam gebruikt kan worden voor de bereiding van drinkwater. Voor een effectieve en duurzame bescherming van drinkwaterwinning uit grondwater maakt het beleid gebruik van drie, elkaar versterkende, elementen, te weten:

- a. de ruimtelijke ordening: toestaan van functies die goed te combineren zijn met waterwinning en conflicterende functies weren;
- b. regelgeving en vergunningverlening;
- c. bovenwettelijke stimulerende en beschermingsmaatregelen.

Als voorbeeld hiervan noemen wij het project “bodemonreiniging in grondwaterbeschermingsgebieden”. Er wordt een onderscheid gemaakt in waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. Voor de waterwingebieden geldt dat alleen bestemmingen worden toegestaan die geen negatieve effecten kunnen hebben op de kwaliteit van het grondwater. Voor de grondwaterbeschermingsgebieden geldt dat alleen bestemmingen worden toegestaan die geen hoger bodem- en/of grondwater risico met zich brengen dan de vigerende bestemming (stand-still-principe) dan wel bestemmingen die een verbetering ten opzichte van de bestaande bestemming betekenen (step forward-principe). Bij de beoordeling of aan het stand still/step forward-principe wordt voldaan, wordt uitsluitend een ruimtelijke afweging gemaakt. Of een risico kan afnemen door het treffen van milieuhygiënische maatregelen wordt niet in de afweging meegenomen. Daarnaast geldt in intrekgebieden dat geen bestemming mag worden toegestaan die de winning van fossiele energie, als aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas mogelijk maakt. Hiermee wordt de bescherming van de kwaliteit van het grondwater beoogd.

2.7 Natuur en Landschap

Natuur en landschap (titel 2.7)

Gelderland streeft naar het veiligstellen van de verscheidenheid (biodiversiteit) en kwaliteit van de Gelderse natuur, wat bijdraagt aan een prettige leef- en werkomgeving. Hiertoe zetten wij in op de realisatie van een compact en hoogwaardig stelsel van onderling verbonden natuurgebieden. Dit bereiken wij door de bestaande natuur in het Gelders Natuurnetwerk (GNN) te beschermen en de samenhang te versterken door het uitbreiden van natuurgebieden in het GNN en het aanleggen van verbindingszones in de Groene Ontwikkelingszone (GO).

Beschermingsregime Gelders Natuurnetwerk (paragraaf 2.7.1)

Het GNN bestaat enerzijds uit alle gebieden met een natuurbestemming binnen de voormalige Gelderse EHS en anderzijds uit het zoekgebied van 7300 ha voor 5300 ha nieuwe natuur. Deze zoekruimte voor nieuwe natuur in het GNN is in de Omgevingsvisie opgenomen als toelichtende kaart. Daarnaast maken de reeds gerealiseerde delen van verbindingszones deel uit van het GNN. Het beleid met betrekking tot het GNN is ten eerste gericht op de bescherming en het herstel van de aanwezige natuurwaarden, ten tweede op de ontwikkeling van nieuwe natuurwaarden. Met het

vastleggen van de geometrische plaatsbepaling van het GNN en de verbeelding daarvan op de kaart Regels Natuur overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.1.1 sub 10, geeft Gelderland uitvoering aan de op haar rustende verplichting om de EHS bij provinciale verordening aan te wijzen als bepaald in artikel 2.10.2, eerste lid, Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Kortom: in Gelderland wordt de EHS gevormd door het GNN.

GO

De GO bestaat uit alle gebieden met een andere bestemming dan natuur binnen de voormalige Gelderse EHS. Het beleid met betrekking tot de GO is gericht op het versterken van de ecologische samenhang door de aanleg van ecologische verbindingzones, waaronder landgrensoverschrijdende klimaatcorridors. In de Omgevingsvisie is een toelichtende kaart opgenomen van de verbindingzones. De ontwikkelingsdoelstelling is tweeledig: ontwikkeling van functies in combinatie met versterking van de kernkwaliteiten natuur en landschap. In de GO worden natuur- en landschapselementen aangelegd ter verbetering van de migratiemogelijkheden voor planten en dieren volgens de ontwikkelingsmodellen beschreven in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, of in bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO bij deze verordening.

Zowel door compensatie als verevening worden er nieuwe natuurelementen gerealiseerd. Na realisatie worden deze onderdelen toegevoegd aan het GNN.

Beschermingsregime GNN

Geen nieuwvestiging in het GNN

Het GNN bestaat uit alle bestaande bos- en natuurbestemmingen binnen de voormalige ecologische hoofdstructuur (EHS). Bestemmingswijzigingen in bestaande natuur zijn niet toegestaan, tenzij sprake is van een groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn buiten het GNN. Deze formulering is zo gekozen omdat een nieuwvestiging altijd gepaard gaat met oppervlakteverlies, hetgeen altijd een significant negatief effect op de kernkwaliteiten met zich brengt. Daarom wordt alleen een uitzondering gemaakt voor ingrepen die van groot openbaar belang zijn. Is dat het geval dan kan een ingreep slechts doorgaan indien schade zoveel mogelijk wordt voorkomen en de resterende nadelige effecten volledig worden gecompenseerd. Bij deze categorie ingrepen mag de compensatie ook op afstand van de ingreep plaatsvinden.

Saldobenadering bij uitbreiding van bestaande functies in het GNN

Uitbreiding van bestaande functies **die geheel omsloten zijn door bestaande natuur van het GNN** is mogelijk indien deze wordt gecombineerd met de ontwikkeling van een compensatielocatie, zodat de kernkwaliteiten per saldo verbeteren. De saldobenadering is steeds gericht op het compenseren van de verloren gegane oppervlakte natuur plus de compensatietoeslag en de versterking van de ecologische samenhang tussen de natuurgebieden. De effecten van het plan op de overige kernkwaliteiten worden in hun onderlinge samenhang beoordeeld. Deze benadering is alleen toepasbaar indien:

- de combinatie van bestemmingswijzigingen binnen één ruimtelijk plan wordt vastgelegd dan wel in één of meer onderling samenhangende, gelijktijdig vast te stellen plannen.

- juridisch bindende afspraken zijn gemaakt (zie artikel 2.7.1.1, derde tot en met zesde lid).

Over ruimtelijke plannen die voorzien in een ingreep in het GNN en de bijbehorende compensatie moet in het voorontwerp-stadium overleg worden gepleegd met de betreffende provinciale diensten op grond van artikel 3.1.1. Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Voor die onderdelen van het GNN die tevens vallen onder de Europeesrechtelijke bescherming van Natura 2000-gebieden zullen de ontwikkelingen ook moeten passen binnen het Beheerplan N2000. Het verdient aanbeveling hierover al in de aanvangsfase van een initiatief contact op te nemen met de provincie voor een gezamenlijke eerste verkenning van de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden en randvoorwaarden vanuit sectorale wet- en regelgeving, zoals de Boswet, Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet etc.

Groei en Krimp van recreatiebedrijven op de Veluwe

In het kader van de streekplanuitwerking Groei en krimp (link naar bijlage) wordt de door de provincie gerealiseerde krimp van de verblijfsrecreatie met 23,8 hectare gebruikt als compensatie voorafgaand aan de nog te realiseren uitbreiding van de bedrijven genoemd in de onderstaande tabel.

De uitzondering voor uitbreiding geldt uitsluitend voor de in de tabel genoemde bedrijven voor de oppervlakte zoals genoemd in de tabel hieronder, en volgens de locatie als weergegeven in de bijlage Groeilocaties tweede tranche Groei en krimp op de Veluwe (link). Dat betekent dat de deelnemende bedrijven kunnen volstaan met een storting van € 33.000,= per hectare in het provinciaal fonds en dat geen extra natuurcompensatie is vereist met kwaliteitstoeslag.

Krimplocaties			Groeilocaties			
Naam	Oppervlakte (ha)		Naam	Oppervlakte (ha)		Vergund Nbw
	Plan	Definitief		Plan	Definitief	
Recreatiepark Samoza	3,0	3,0	t Schinkel	0,5	0	Nee
- terrein Pusztá			De Pampel	0,65	0,65	Nee
Recreatiepark Samoza	10,0	10,0	t Veluwshof	2,0	2,0	Ja
- terrein Mosterveen			Het Lierderholt	2,8	2,8	Ja
Filipsberg	2,0	2,0	Bungalowpark Hoenderloo	3,5	3,5	Ja
Oase	8,8	8,8	Recreatiepark Beekbergen	3,5	3,5	Ja
			Bospark Beekbergen	2,5	2,5	
			Heidekamp	1,5	1,5	Ja
			Scheleberg	3,2	3,2	Ja
			Paardensport G.vd Hoorn	0,7	0,7	Nee
			Berkenhorst	2,15	2,15	Nee
			Speulderbos	0,8	0,8	Ja
			De Hertenhorst	0	0,25	Ja
Totaal	23,8	23,8	Totaal	23,8	23,55	

GNN natuurbegraafplaatsen, kleinschalige recreatie en windturbines onder voorwaarden mogelijk

Bij nieuwvestiging van functies in het GNN die vallen onder de uitzonderingsregel, moet een natuurversterkingsplan gemaakt worden waarbij niet alleen gecompenseerd wordt maar daarenboven een substantiële versterking van de kernkwaliteiten plaatsvindt.

De randvoorwaarden voor het natuurversterkingsplan zijn zo gekozen dat bij natuurbegraven en kleinschalige recreatie in principe voldaan wordt aan de randvoorwaarden uit het Rijksbeleid. Dit Rijksbeleid uit het Besluit Administratieve Regels Ruimtelijke Ordening (BARRO), dat op de achtergrond steeds het toetsingskader blijft, stelt dat de kernkwaliteiten oppervlakte en ecologische samenhang niet mogen worden aangetast en substantieel worden versterkt. Er is in principe geen nader onderzoek nodig naar de aantasting van de kernkwaliteiten.

Wel moet bijvoorbeeld bij natuurbegraven rekening worden gehouden met het verbod op begraven in grondwaterbeschermingsgebied. Ook is de gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) van belang vanwege de randvoorwaarden uit het besluit op de lijkbezorging. Dat betekent dat alleen heel droge gebieden (met grondwatertrap 7 of meer) in aanmerking komen. Grootschalige vergravingen van nattere gebieden om droge "grafheuvels" te maken is niet aan de orde, omdat er dan een significante aantasting van de bodem plaatsvindt (kernkwaliteit) en dat sluit het Rijksbeleid uit.

Ter illustratie is bijgevoegd de kaart: Natuurbegraven uitgesloten wegens overige regelgeving. Zie [bijlage 27 Natuurbegraven uitgesloten vanwege wettelijke beperkingen \(nieuw\)](#).

Bij initiatieven voor windturbines verdient het beschrijven van de effecten op kernkwaliteiten, ecologische samenhang en oppervlakte de nodige aandacht. Omdat die effecten sterk locatie-afhankelijk zijn en het niet mogelijk is om via algemene voorschriften vooraf te bepalen hoe significante effecten kunnen worden voorkomen. Naast het directe oppervlakteverlies door aanleg van onderhoudswegen en grondvlak van de turbines zijn er effecten als geluidsbelasting, slagschaduw, optische verstoring, aanzuigend werking op vleermuizen, aanvaringsrisico's e.d. Per concreet project moet de omvang bepaald worden en de vraag beantwoord worden of de effecten wel of niet significant zijn. Waar nodig kan het project worden uitgebreid met compenserende maatregelen die de negatieve effecten te niet doen.

Initiatieven voor windturbines zijn per definitie uitgesloten in weidevogelgebieden, rustgebieden voor winterganzen en delen van vogelrichtlijngebieden.

Ter illustratie is bijgevoegd de kaart Verkenningsgebied windenergie in GNN. Zie [bijlage 32 Verkenningsgebied windenergie in GNN \(nieuw\)](#). De verkenningsgebieden (delen van GNN waar windturbines onder voorwaarden mogelijk zijn) zijn tot stand gekomen door de resultaten van de [bijlage 33 Rapportage verkenning \(on\)mogelijkheden van windenergie in bosgebieden \(nieuw\)](#), een 1,5 km brede rand op de Veluwe (langs de buitenrand van de Veluwe), en de gebieden langs Rijks- en provinciale wegen te combineren.

Een overzicht van de behandeling van verschillende typen ruimtelijke ingrepen in het GNN staan in bijgevoegd schema.

Beoordelingsschema voor Ruimtelijke ontwikkelingen in het GNN Uitbreiding overige functies

Kernkwaliteiten en significante aantasting

In alle gevallen waarin een significante aantasting niet bij voorbaat kan worden uitgesloten, zal de initiatiefnemer van een grootschalige ontwikkeling of een combinatie van ontwikkelingen binnen het GNN, de effecten van deze ontwikkelingen op de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang van het GNN moeten onderzoeken. De kernkwaliteiten die gelden binnen het GNN zijn neergelegd in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, of in bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO bij deze verordening. Hierbij gaat het niet alleen om de aanwezige natuurwaarden, maar ook om de nagestreefde natuurwaarden en de bijbehorende milieucondities. Een ontwikkeling kan een significante aantasting van de kernkwaliteiten tot gevolg hebben, indien deze leidt tot:

- een vermindering van areaal, samenhang en kwaliteit van bestaande natuur-, bos- en landschapselementen en gebieden die aangewezen zijn voor nieuwe natuur. Onder landschapselementen verstaan wij onder andere heggen, houtwallen, bosjes, poelen en solitaire bomen;
- een vermindering van de uitwisselingsmogelijkheden voor planten en dieren tussen de verschillende leefgebieden in delen van het GNN;
- een vermindering van de kwaliteit van het leefgebied van alle soorten waarvoor conform de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen een ontheffing is vereist en als zodanig worden genoemd in de AMvB Vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet;
- een vermindering van het areaal van de grote natuurlijke eenheden (aaneengeslotenheid);
- een belemmering voor het verloop van natuurlijke processen in de grote eenheden;
- een verstoring van de natuurlijke morfologie, waterkwaliteit, watervoering en verbondenheid met het landschap van water met een natuurbestemming;
- een verandering van de grond- en oppervlaktewateromstandigheden (kwaliteit en kwantiteit) die de voor de natuurdoeltypen gewenste grond- en oppervlaktewatersituatie (verder) aantasten;
- een verhoging van de niet gebiedseigen geluidsbelasting;
- Een toename van de verstoring door licht. Dat betekent dat het plaatsen van nieuwe lichtbronnen zoveel mogelijk voorkomen moet worden en de uitstraling naar de omgeving zo veel mogelijk moet worden beperkt.

Omgang met kernkwaliteiten

Bij de beoordeling van de effecten op kernkwaliteiten in het GNN is het steeds van belang dat oppervlakte en

ecologische samenhang niet worden aangetast dan wel substantieel worden versterkt. Daar waar het geluidbelasting, licht en verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is. Alhoewel uitgangspunt is dat die beperkte aantasting zo veel mogelijk wordt voorkomen kan - in gevallen waarin dit niet mogelijk blijkt - door een toename in oppervlakte natuur en verbetering van de ecologische samenhang, toch een positief saldo worden bereikt

Geen reële alternatieven en groot openbaar belang

Indien binnen het GNN een nieuwe ontwikkeling wordt overwogen, dient te worden onderzocht of reële alternatieven bestaan voor de betreffende ontwikkeling en of met de ontwikkeling een groot openbaar belang is gemoeid. Bij de vraag of er reële alternatieven zijn voor de betreffende ontwikkeling, gaat het erom dat wordt onderzocht of er een mogelijkheid bestaat de betreffende ontwikkeling op een locatie buiten het GNN te realiseren. Hierbij dienen – voor zover mogelijk – zowel mogelijkheden binnen als buiten de betreffende gemeente te worden overwogen. Tijdverlies en meerkosten spelen bij dit onderzoek een ondergeschikte rol. Alleen indien het tijdverlies en de meerkosten van een alternatief buitensporig veel groter zijn dan die van het oorspronkelijke plan, kan hier betekenis aan toekomen. Tot groot openbaar belang worden in ieder geval gerekend de veiligheid, de drinkwatervoorziening, de plaatsing van installaties voor de winning, opslag of transport van olie of gas en de plaatsing van windturbines. Kortetermijnbelangen kwalificeren niet als een groot openbaar belang.

Mitigatie en compensatie

Indien is aangetoond dat geen reële alternatieven bestaan voor een ontwikkeling binnen het GNN, dient vervolgens te worden onderzocht of deze significante gevolgen kunnen worden voorkomen (gemitigeerd). Hierbij kan onder andere worden gedacht aan maatregelen met betrekking tot de inpassing van de ontwikkeling in de omgeving. Indien mitigatie niet of onvoldoende mogelijk is, wordt toegekomen aan compensatie. Hierbij gaat het om de realisatie van een nieuw areaal natuur. Compensatie dient te worden gerealiseerd in of nabij de GO en vindt bij voorkeur in de nabijheid van de ingreep plaats, mits zodoende een duurzame situatie ontstaat.

Indien er in de nabijheid van de ingreep geen mogelijkheden voor compensatie zijn, moet worden uitgeweken naar een locatie op afstand van de ingreep. Als eerste komen daarvoor dan de door de provincie op te richten compensatiepoules in aanmerking. Dat zijn natuurontwikkelingsgebieden die op strategische locaties in het GNN worden ontwikkeld. De provincie zorgt voor voorfinanciering van de aankoop, inrichting en het overgangsbeheer en houdt per poule een aparte administratie bij van de gemaakte kosten. Initiatiefnemers kunnen hun gekapitaliseerde verplichting voldoen door het storten van een bedrag in het compensatiefonds naar rato van de omvang van hun compensatieverplichting (oppervlakte, inrichtingskosten en overgangsbeheer). Compensatiepoules worden overigens niet alleen door de provincie gecreëerd, maar in sommige gevallen ook door een gemeente of een andere partij. Onder omstandigheden kan compensatie ook in deze compensatiepoules worden gerealiseerd. Alvorens een gemeente instemt met realisatie van compensatie in een niet-provinciale compensatiepoule is het - vooruitlopend op het artikel 3.1.1. Bro-overleg - raadzaam dat zij daarover met de provincie in een zo vroeg mogelijk stadium in overleg treedt.

Het werken met compensatiepoules is ook een economische stimuleringsmaatregel. Het komt immers vaak voor dat de uitvoering van projecten vertraging oploopt, omdat de planontwikkeling voor compensatie niet tijdig is gestart. Bovendien is het voor veel initiatiefnemers een branchevreemde activiteit om natuur te ontwikkelen. De directe beschikbaarheid van een compensatielocatie kan de uitvoering van de compensatieplichtige projecten aanzienlijk versnellen en ontzorgt daarmee de betreffende ondernemers. Ook is het vooraf realiseren van de compensatie soms nodig om een populatie van bepaalde soorten te kunnen laten voortbestaan. Een hiaat in de beschikbaarheid van geschikt habitat kan daarnaast strijdig zijn met compensatie-eisen vanuit de Flora- en faunawet en de

Natuurbeschermingswet 1998.

De compensatie dient planologisch te worden verankerd in hetzelfde bestemmingsplan dan wel in een ander, gelijktijdig vast te stellen, bestemmingsplan. Na realisatie van de compensatie wordt het betreffende gebied aan het GNN toegevoegd. Gedeputeerde Staten zullen daartoe de begrenzing van het GNN en GO jaarlijks aanpassen aan de bestemmingswijzigingen die er in GNN en GO hebben plaatsgevonden.

Kwaliteitstoeslag

In veel gevallen kan niet met 1:1 compensatie worden volstaan. Hoe langer het duurt voordat de natuur die door een ontwikkeling significant wordt aangetast weer kan worden hersteld, des te omvangrijker zal de compensatie moeten zijn. Hierbij wordt er voor natuur met een ontwikkeltijd van minder dan vijf jaar, geen extra toeslag gehanteerd. Voor natuur met een ontwikkeltijd van vijf tot vijftientig jaar wordt een toeslag van 33 procent gehanteerd en voor natuur met een ontwikkeltijd tussen de vijftientig en honderd jaar geldt een toeslag van 66 procent. Voor natuur met een ontwikkeltijd van meer dan honderd jaar kan geen standaard toeslag worden vastgesteld, maar zal maatwerk moeten worden geboden boven de toeslag van 66 procent. Naast een toeslag met betrekking tot de omvang van het vernietigde areaal, dienen tevens de kosten voor de inrichting en de kosten van ontwikkelingsbeheer te worden vergoed.

Financiële compensatie

Wanneer fysieke compensatie redelijkerwijs niet of maar gedeeltelijk mogelijk is of leidt tot onaanvaardbare procedurele vertragingen, kan gedeeltelijke of gehele financiële compensatie plaatsvinden. De financiële compensatie dient gelabeld aan de betrokken ontwikkeling in het provinciaal compensatiefonds te worden gestort.

Compensatieplan

Ter onderbouwing van het voorgaande dient door de initiatiefnemer een compensatieplan te worden opgesteld. Hierin moet worden beschreven welke mitigerende maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op de kernkwaliteiten zoveel mogelijk worden beperkt. Vervolgens moet worden aangegeven welke compenserende maatregelen zullen worden getroffen. Ook moet worden beschreven op welke wijze wordt verzekerd dat de mitigatie en compensatie ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd en de wijze van monitoring en rapportage van de tenuitvoerlegging van mitigatie en compensatie.

De daadwerkelijke uitvoering van mitigatie en compensatie kan worden verzekerd door het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de initiatiefnemer en het bevoegde gezag (eventueel in combinatie met een boetebeding) of door de opname van een voorwaardelijke verplichting in het bestemmingsplan waarin de betreffende ontwikkeling mogelijk wordt gemaakt.

Ruimtelijk regime Groene Ontwikkelingszone (GO) (paragraaf 2.7.2)

Algemeen

De GO heeft een dubbeldoelstelling: er is ruimte voor economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de ecologische samenhang tussen inliggende en aangrenzende natuurgebieden.

De kernkwaliteiten van de GO bestaan uit de aanwezige ecologische waarden, de ecologische samenhang met inliggende en aangrenzende natuur van het GNN, de geomorfologische processen, de waterhuishouding, de kwaliteit van bodem, water en lucht, rust, de mate van stilte, donkerte en openheid en de landschappelijke waarden. De bestaande en te ontwikkelen kwaliteiten zijn beschreven in de atlas Kernkwaliteiten GNN en GO, of in bijlage 8 Kernkwaliteiten GNN en GO bij deze verordening

De ontwikkelingsdoelstellingen voor de verschillende ecologische verbindingzones staan beschreven in de kernkwaliteiten GNN en GO.

Al in 1999 zijn met gemeenten en waterschappen afspraken gemaakt om ecologische verbindingzones volgens een aantal modellen te ontwikkelen en te beschermen. Per model is er een beschrijving van de aard en omvang van kleine natuurelementen, de zogenaamde "stapstenen", en hun gewenste onderlinge afstand. In de beschrijving van de modellen is een "landschapszone" onderscheiden. Voor een goed functioneren van de verbinding is het noodzakelijk dat deze zo veel mogelijk vrijgehouden wordt van nieuwe ingrepen. Waar toch een ontwikkeling plaatsvindt die ingrijpt in de landschapszone - en dus de verbinding als het ware insnoert - kan de ecologische samenhang behouden blijven door de aanleg van een extra natuurelement.

De realisatie van de ecologische verbindingzones vindt in toenemende mate plaats door middel van compensatie en verevening en in mindere mate door subsidies.

Voor delen van de GO die tevens weidevogel- en ~~ganzenfouragegebied~~ **rustgebied voor winterganzen** zijn, is vooral een conserverend beleid van kracht, gericht op het behoud van openheid. Hier ligt geen ontwikkelingsdoelstelling.

Eerst de ladder duurzame verstedelijking toepassen

Bij ruimtelijke ingrepen in de GO is allereerst onderscheid gemaakt tussen nieuwvestiging enerzijds en uitbreiding van bestaande bestemmingen anderzijds. Vervolgens is een onderscheid gemaakt naar de schaal van de ingreep en daarmee naar het effect ervan op de kernkwaliteiten. Echter, voorafgaand aan de vraag of nieuwvestiging op grond van het natuurbeleid mogelijk is, wordt eerst de ladder voor duurzame verstedelijking toegepast.

Grootschalige nieuwvestiging

Op grond van het voorgaande liggen binnen de GO mogelijkheden voor projecten die bijdragen aan een substantiële versterking van de kernkwaliteiten. Grootschalige nieuwvestiging die naar aard en schaal het karakter van het betreffende gebied wezenlijk aantast, past hier niet. Dit ligt anders wanneer een groot openbaar belang in het geding is en reële alternatieven ontbreken. Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe infrastructuur of woningbouwlocatie.

Kleinschalige nieuwvestiging: substantiële versterking kernkwaliteiten

Voor kleinschalige nieuwvestigingen die het gebiedskarakter naar aard en schaal niet wezenlijk veranderen, liggen tevens mogelijkheden indien gecombineerd met een substantiële versterking van de kernkwaliteiten in hetzelfde of in een gelijktijdig vastgesteld bestemmingsplan. Zonder de combinatie met een substantiële versterking van de kernkwaliteiten, zou de GO niet de meest voor de hand liggende plaats zijn voor een dergelijke ontwikkeling.

Grootschalige uitbreiding: substantiële versterking kernkwaliteiten

Bij uitbreiding van bestaande functies is een onderscheid gemaakt naar de omvang van de uitbreiding, omdat deze rechtstreeks verband houdt met het effect ervan op de kernkwaliteiten. Een grootschalige uitbreiding is mogelijk onder de voorwaarde dat deze gecombineerd wordt met een substantiële versterking van de kernkwaliteiten. Een grootschalige uitbreiding is een uitbreiding met meer dan 30 procent van de bestaande bestemming. De bijzondere toegevoegde waarde van de functiecombinatie, die bijdraagt aan de versterking van de kernkwaliteiten, maakt dat de ontwikkeling past in de GO.

Grootschalige uitbreiding van grondgebonden landbouw, landgoedbedrijven en extensieve openluchtrecreatie

Voor grondgebonden landbouw, landgoedbedrijven en extensieve openluchtrecreatie wordt ontwikkelingsruimte geboden, voor zover de kernkwaliteiten per saldo niet significant worden aangetast.

De functies grondgebonden landbouw en het landgoedbedrijf - volgens de definitie van de Natuurschoonwet - verdienen een bijzonder behandeling omdat beheer en onderhoud van het landschap deel uitmaken van hun bedrijfsvoering. Deze functies dragen direct bij aan de instandhouding van het landschap en daarmee ook aan de kernkwaliteiten. Daarom is voldoende wanneer bij uitbreiding de kernkwaliteiten per saldo niet worden aangetast.

Voor plannen en projecten op bestaande landgoederen geeft de Natuurschoonwet een goede beschrijving van bouwwerken en functies die meetellen voor de kwalificatie. Plannen en projecten die niet meetellen voor de rangschikking onder de Natuurschoonwet vallen onder het regime voor overige functies.

De Groene Ontwikkelingszone draagt in het bijzonder bij aan de belevingswaarde van het waardevolle cultuurlandschap en heeft daardoor een bijzondere rol voor extensieve openluchtrecreatie. Daarom wordt aan uitbreiding van bestemmingen voor extensieve openluchtrecreatie dezelfde randvoorwaarde gesteld als aan grondgebonden landbouw en het landgoedbedrijf. Het gaat dan bijvoorbeeld om routegebonden voorzieningen, dagrecreatieterreinen en dergelijke.

Kleinschalige uitbreiding: per saldo geen aantasting

Een beperkte uitbreiding (tot 30 procent) van een bestaande functie kan in een bestemmingsplan worden toegestaan, indien is aangetoond en verzekerd dat de betreffende activiteit landschappelijk wordt ingepast en de kernkwaliteiten per saldo niet worden aangetast. In het algemeen zal een goede landschappelijke inpassing ter plaatse van de ingreep volstaan.

Omgang met kernkwaliteiten

Bij de beoordeling van de effecten op kernkwaliteiten in de GO is het steeds van belang dat oppervlakte en ecologische samenhang niet worden aangetast dan wel substantieel worden versterkt. Daar waar het geluidbelasting, licht en

verstoring van rust betreft, kan het voorkomen dat bij uitbreiding van een functie een beperkte toename niet te vermijden is. Alhoewel uitgangspunt is dat die beperkte aantasting zo veel mogelijk wordt voorkomen kan - in gevallen waarin dit niet mogelijk blijkt - door een toename in oppervlakte natuur en verbetering van de ecologische samenhang, toch een positief saldo worden bereikt.

Verevening

Substantiële versterking

Zowel bij nieuwvestiging als bij een grootschalige uitbreiding dient, naast een goede landschappelijk inpassing, sprake te zijn van een per saldo substantiële versterking van de kernkwaliteiten van de GO. Daarbij is zowel de invulling van het begrip "substantieel" van belang als de wijze waarop de afspraken worden vastgelegd.

Ter invulling van het begrip "substantieel" kan bij een functiecombinatie met wonen bijvoorbeeld worden gedacht aan een nieuw landgoed waarbij wij onder een substantiële versterking van de kernkwaliteiten verstaan: de combinatie van één huis van allure met ten hoogste drie wooneenheden met minimaal 5 ha natuur. Bij meer huizen of wooneenheden verwachten wij een evenredige vermeerdering van de versterking van de kernkwaliteiten. Bij de keuze voor de te ontwikkelen natuur verwachten wij dat - in geval van een ontwikkeling binnen een verbindingzone - wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van de GO in het algemeen en het betreffende gebied in het bijzonder. In het geval van een ontwikkeling buiten een verbindingzone verwachten wij dat wordt aangesloten bij de kernkwaliteiten van het aangrenzende GNN in hetzelfde deelgebied.

De substantiële versterking van de kernkwaliteiten kan worden verzekerd door de opname van een voorwaardelijke verplichting in het betreffende bestemmingsplan of door het sluiten van een privaatrechtelijke overeenkomst tussen initiatiefnemer en bevoegd gezag (eventueel in combinatie met een boetebeding), alvorens het bestemmingsplan wordt vastgesteld. Gelet op de omvang van de vereiste verevening is hier een vereveningsparagraaf in een structuurvisie en een daaraan gekoppeld fonds, niet geschikt.

Per saldo versterking

Gemeenten wordt geadviseerd om voor de GO een vereveningsbeleid uit te werken in haar eigen ruimtelijk beleid. Daarvoor kunnen verschillende methodes worden gehanteerd. De keuze is afhankelijk van aard en omvang van de gewenste verevening en kan per geval verschillen. Bij kleine ingrepen kan een vereveningsparagraaf in de eigen structuurvisie en een verdere uitwerking daarvan in een bestemmingsplan de oplossing zijn. Daarbij kan dan een fonds worden ingesteld ter versterking van natuur en landschap. Het fonds wordt gevoed met beperkte bijdragen bij kleinschalige uitbreidingen. Vanuit dit fonds worden de projecten gefinancierd die bijdragen aan de versterking van natuur en landschap en in het bijzonder aan de realisatie van de verbindingzones volgens de beschreven ontwikkelingsdoelstelling.

Vellen van een houtopstand

In onze omgevingsvisie hebben wij aangegeven dat de bescherming van bos en natuur binnen de voormalige EHS een zaak van provinciaal belang is. Alle bos en natuur in de GO zou daarom ook als zodanig planologisch beschermd moeten worden. Toch komt het soms voor dat in (oude) bestemmingsplannen het bos geen planologische bescherming heeft. Daarom is de bescherming van het bos in de omgevingsverordening in de GO gecontinueerd volgens hetzelfde regime als dat van de Richtlijn bos- en natuurcompensatie. Die richtlijn is gelijktijdig met de vaststelling van omgevingsvisie en -verordening ingetrokken.

Ook komt het voor dat bos en houtwallen niet apart zijn beschermd, maar vallen onder een "verzamelbestemming". Bijvoorbeeld "agrarische gebied met natuur en landschapswaarden. Omdat de kwaliteitstoeslag wel geldt bij een afzonderlijke natuurbescherming, is deze toeslag thans ook op van toepassing verklaard op houtopstanden binnen de GO. Bescherming van bos buiten het GNN en GO is een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Voor de GO geldt dan ook het volgende.

Indien in het kader van een ontwikkeling in de GO wordt overgegaan tot het vellen van een houtopstand als bedoeld in de Boswet, moet worden voorzien in een extra compensatie voor het areaal bos dat verloren gaat. Hierbij wordt voor bos met een ontwikkeltijd tot 25 jaar een toeslag van 1/3 geëist en, voor bos met een ontwikkeltijd van 25 tot 100 jaar een toeslag van 2/3. Voor bos met een ontwikkeltijd van meer dan 100 jaar geldt dat - bovenop de toeslag van 2/3 - een toeslag met behulp van maatwerk zal worden bepaald.

Herbegrenzing GNN en GO (paragraaf 2.7.3)

In de Nota van Toelichting bij het Barro wordt het navolgende opgemerkt

“Op grond van artikel 143 in samenhang met artikel 152 Provinciewet kunnen Provinciale Staten hun verordenende bevoegdheid delegeren aan Gedeputeerde Staten. De terminologie in dit besluit «bij provinciale verordening worden regels gesteld» sluit dus de mogelijkheid niet uit om «krachtens provinciale verordening» regels te stellen. Bij een besluit tot delegatie aan Gedeputeerde Staten, moet evenwel de beperking die artikel 152, eerste lid, stelt in acht worden genomen, namelijk dat de aard van de bevoegdheid zich tegen die delegatie kan verzetten. In de lijn van parlementaire stukken bij de laatste aanpassing van artikel 152 Provinciewet zal dat het geval zijn als de delegatie belangrijke elementen van de verhouding tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten en het algemene beginsel van het primaat van de Provinciale Staten doorkruist. In het duale stelsel behoort een bevoegdheid die in hoge mate een kaderstellend karakter heeft, in beginsel bij Provinciale Staten.”

Gelet op het vorenstaande is besloten gebruik te maken van de delegatiemogelijkheid en de wijziging van de begrenzing van het GNN en de GO te delegeren aan Gedeputeerde Staten. Door Gedeputeerde Staten kan derhalve de begrenzing van het GNN en de GO worden aangepast. Dit kan enerzijds ten behoeve van een verbetering van de samenhang of een betere planologische inpassing van het GNN en de GO, mits de kernkwaliteiten van het GNN en de GO worden behouden en de oppervlakte van het GNN en de GO ten minste gelijk blijft. Hierbij gaat het om situaties ingegeven door ecologische motieven, zonder dat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling in het GNN en de GO. Anderzijds kunnen door de ontwikkeling van ruimtelijke plannen en de uitvoering van projecten, wijzigingen ontstaan in de begrenzing van het GNN en GO. Bij ingrepen in het GNN verdwijnen er delen met een natuurbestemming. Bij de ontwikkeling van compensatie- en vereveningslocaties komen er natuurbestemmingen bij. De gemeenten rapporteren jaarlijks aan Gedeputeerde Staten over de locaties waar een bestemmingswijziging heeft plaatsgevonden. Gedeputeerde Staten passen op basis daarvan de begrenzing van het GNN en GO aan.

Waardevol open gebied (artikel 2.7.4.1)

De waardevolle open gebieden zijn van waarde vanwege hun grootschalige openheid. Op sommige plekken heeft de ruimtelijke kernkwaliteit openheid ook een andere dimensie, bijvoorbeeld een cultuurhistorische dimensie (de open schootsvelden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie) of een ecologische dimensie (weidevogelgebieden en **ganzen foerageergebieden** **rustgebieden voor winterganzen**). Het ruimtelijk beleid is gericht op bescherming van de kernkwaliteiten in deze gebieden. Voor waardevolle open gebieden is de grootschalige openheid de belangrijkste kernkwaliteit. Daarom geldt als uitgangspunt dat ruimtelijke ingrepen die de openheid aantasten, niet zijn toegestaan.

In het Prioritair programma energietransitie 2012-2015 (PS2012-193, PS besluit 25-4) zijn de provinciale doelstellingen voor duurzame energie gevat. Windenergie is onderdeel van de strategie om tot voldoende voorraad duurzame energie te komen. Open gebieden zijn soms ook kansrijke plekken voor het opwekken van windenergie. Met het oog op de maatschappelijke opgave voor duurzame energie, is het daarom onder voorwaarden mogelijk om windturbinepark met meer dan drie windturbines op te richten in open gebieden. De voorwaarden die gesteld worden (artikel 2.8.1.1, tweede en derde lid) beogen dat de ingreep een kwalitatieve toevoeging is aan het landschap. Voor een toelichting op de voorwaarden verwijzen wij graag naar de toelichting op paragraaf 2.8.1. Het oprichten van windturbines wordt niet

mogelijk gemaakt in de verbijzonderingen van de waardevolle open gebieden, namelijk die gebieden die tevens deel uitmaken van de Nieuwe Hollandse Waterlinie of die weidevogelgebieden of ~~ganzen-foerageergebieden~~ **rustgebieden voor winterganzen** zijn (artikel 2.8.1.2).

Tevens wordt een uitzondering gemaakt voor de uitbreiding van agrarische bebouwing (artikel 2.7.4.1 derde lid). Als het gaat om een omvangrijke uitbreiding die aansluitend, maar wel buiten het bestaande bouwblok plaatsvindt, dan is een ruimtelijk-landschappelijk ontwerp vereist. Bij een omvangrijke uitbreiding denken wij aan bebouwing met een oppervlak van circa 500 m² of meer dan wel met een nokhoogte van circa 11 meter.

De kernkwaliteiten van de waardevolle open gebieden worden beschreven in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

Nationaal landschap (artikel 2.7.4.2)

Het Rijk heeft twintig karakteristieke gebieden in Nederland aangewezen als Nationaal Landschap, maar liefst zeven liggen er in Gelderland. De Nationale Landschappen zijn de symbolen bij uitstek van het Gelderse cultuurlandschap. Ze geven op (inter)nationale schaal een afspiegeling van de landschappelijke diversiteit en hebben daarom onze speciale aandacht.

Het ruimtelijk beleid is er op gericht om de kernkwaliteiten van deze gebieden te behouden en verder te ontwikkelen. Behoud wordt bereikt middels een regel in de verordening die bepaalt dat alleen activiteiten zijn toegestaan die de kernkwaliteiten van een Nationaal Landschap niet aantasten of versterken (artikel 2.7.4.2 eerste lid). De kernkwaliteiten Nationale Landschappen worden beschreven in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

Ingrepen die de kernkwaliteiten van het Nationaal Landschap aantasten, zijn alleen mogelijk wanneer er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang, zoals de menselijke gezondheid, de openbare veiligheid, werkgelegenheid, het ontstaan van voor het milieu wezenlijk gunstigere effecten of andere grote maatschappelijke opgaven. Daar staat tegenover dat voor de ontplooiing van die activiteiten een bijdrage moet worden geleverd aan de landschapskwaliteit. Hierbij kan sprake zijn van compensatie op gebiedsniveau (artikel 2.7.4.2 tweede lid).

De kernkwaliteiten van de waardevolle open gebieden worden beschreven in bijlage 6 Kernkwaliteiten Nationale Landschappen.

Nieuwe Hollandse Waterlinie (paragraaf 2.7.5)

Aanwijzing, beschrijving en bescherming van erfgoederen van universele waarde.

In Titel 2.13 van het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro, Stb. 2011, 391) heeft het Rijk de provincie in medebewind opgeroepen om de aangewezen of aan te wijzen erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde te beschermen. In de provincie Gelderland gaat het om de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) is erfgoed van mondiaal belang, daarvoor geldt een bijzondere bescherming in de Omgevingsverordening. De instandhouding ervan is een opgave van het Rijk samen met de provincies waarin de NHW is gelegen. Er zijn ook gezamenlijke afspraken gemaakt over de bescherming van de cultuurhistorische linie de Limes en het ruimtelijk regiem. "Voor beiden wordt een aanvraag bij UNESCO voorbereid om ze aan te merken als werelderfgoed."

Begrenzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (artikel 2.7.5.1)

In artikel 2.13.2 Barro zijn de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde aangewezen. Voor de huidige UNESCO -werelderfgoederen de Beemster en de Stelling van Amsterdam zijn de begrenzingen van de gebieden exact weergegeven in GML bestanden en op de bij het besluit gevoegde kaart 9. Voor de overige gebieden, die op de voorlopige lijst staan om als werelderfgoed aangewezen te worden, zijn de begrenzingen van de gebieden indicatief aangegeven. De desbetreffende Provinciale Staten zijn in medebewind geroepen om de begrenzing nauwkeuriger vast te stellen (tweede lid). Het gaat om een nadere begrenzing waarbij de indicatief vastgestelde begrenzing leidend is. De nadere begrenzing heeft tot doel te bewerkstelligen dat op lokaal niveau alle onderdelen van het gebied van cultuurhistorisch belang onder het erfgoed vallen. Voor kennis en overleg kunnen Provinciale Staten bij de begrenzing de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) betrekken. Indien Provinciale Staten de nadere begrenzing niet binnen één jaar na inwerkingtreding van artikel 2.13.2. Barro vaststellen, leggen de Minister van IenM en de Minister van OCW de nadere begrenzing vast (derde lid).

De discussie over de grensafbakening van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) in de Verordening was beperkt. In het Linieperspectief Panorama Krayenhoff - in 2004 vastgesteld door Gedeputeerde Staten - is de begrenzing opgenomen van 'het gebied waarvoor een bijzondere planologische status op alle bestuursniveaus wenselijk is en waarop de Belvederebenadering van toepassing is'. Met de Belvederebenadering wordt het adagium 'behoud door ontwikkeling' bedoeld. Deze begrenzing in het linieperspectief wordt algemeen aangenomen als de conceptbegrenzing die zich uitstrekt over vijf provincies (Noord- Holland, Zuid-Holland, Utrecht, Gelderland en Noord-Brabant).

In Gelderland zijn de uitgangspunten van de begrenzing van het Linieperspectief Panorama Krayenhoff al vertaald in het Streekplan Gelderland 2005 en de Streekplanuitwerking Nationale Landschappen (GS Gelderland, 3 juli 2007). Hierin ontbraken echter de twee 'verdichtingsvelden' ten westen van de hoofdweerstandslinje van de Nieuwe Hollandse Waterlinie in Gelderland. In 2007 koos het bestuur er voor om deze gebieden als Nationaal Landschap Rivierengebied aan te merken. We kiezen er nu echter voor om terug te gaan naar de uitgangspunten van Panorama Krayenhoff en ze mee te nemen in de begrenzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie.

Binnen de begrenzing van het Linieperspectief waren twee onderdelen van de NHW niet opgenomen. Het gaat om het

Inundatiekanaal Tiel in de gemeente Tiel en fort Pannerden en zijn schootsveld in de gemeente Lingewaard. Deze zijn inmiddels door het Rijk aangemerkt als onderdeel van het rijksmonument Nieuwe Hollandse Waterlinie. Daarom zijn ze bij de begrenzing opgenomen.

Beschrijving kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (artikel 2.7.5.2)

In artikel 2.13.3 Barro zijn voor elk erfgoed de kernkwaliteiten globaal beschreven. Het is aan de provincies om deze kernkwaliteiten uit te werken en te concretiseren op regionale en lokale schaal. Bij deze uitwerking kan voor kennis in overleg worden getreden met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Een eerste onderbouwing van de kernkwaliteiten per erfgoed wordt in bijlage 10 van het Barro geformuleerd.

Artikel 2.7.5.2 beschrijft mede op grond van de rijksregeling de kernkwaliteiten op hoofdlijnen voor de situatie in Gelderland. De regeling bevat een opdracht aan Gedeputeerde Staten om deze kernkwaliteiten uit te werken. Inmiddels hebben gemeenten en de drie zuidelijke NHW-provincies gezamenlijk de kernkwaliteiten NHW in beeld gebracht. De provincie ondersteunt en faciliteert de gemeenten bij het proces tot vaststelling van een bestemmingsplan waarin regels ter bescherming van de kernkwaliteiten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie worden opgenomen.

Bescherming van de Nieuwe Hollandse Waterlinie (artikel 2.7.5.3)

Op grond van artikel 2.13.4 Barro dienen bij provinciale verordening ten behoeve van de bescherming van de kernkwaliteiten van de erfgoederen regels gesteld te worden voor bestemmingsplannen en de toelichting daarbij. Voor de erfgoederen bewerkstelligen de regels in ieder geval het behoud en de versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen bij wijziging van een desbetreffend bestemmingsplan. Artikel 2.7.5.2, tweede lid bevat enkele globale regels welke gemeenten bij hun ruimtelijke planvorming in acht dienen te nemen.

Romeinse Limes (paragraaf 2.7.6)

In artikel 2.13.2 Barro zijn de erfgoederen van uitzonderlijke universele waarde aangewezen. Voor de Limes, die op de voorlopige lijst staat om als werelderfgoed aangewezen te worden, zijn de begrenzingen van de gebieden indicatief aangegeven. De desbetreffende Provinciale Staten zijn in medebewind geroepen om de begrenzing nauwkeuriger vast te stellen (tweede lid). Het gaat om een nadere begrenzing waarbij de indicatief vastgestelde begrenzing leidend is. De nadere begrenzing heeft tot doel te bewerkstelligen dat op lokaal niveau alle onderdelen van het gebied van cultuurhistorisch belang onder het erfgoed vallen. Voor kennis en overleg kunnen Provinciale Staten bij de begrenzing de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) betrekken. Indien Provinciale Staten de nadere begrenzing niet binnen één jaar na inwerkingtreding van deze titel vaststellen, leggen de Minister van IenM en de Minister van OCW de nadere begrenzing vast (artikel 2.13.2 Barro).

Ten aanzien van de nadere begrenzing van de Limes is binnen het Samenwerkingsverband Limes, waarin de provincies Gelderland, Utrecht en Zuid-Holland alsmede de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed samenwerken,

afgesproken welke terreinen de kernkwaliteiten van de Limes bevatten en welke worden opgenomen in het nominatiedossier voor de voordracht als Werelderfgoed.

Dit betreft de terreinen met een vastgestelde archeologische waarde die resten uit de Romeinse tijd bevatten. In Gelderland zijn dat 16 archeologische Rijksmonumenten en 16 Archeologische Monumenten Kaart (AMK) -terreinen.

Met betrekking tot de verwachte aanwezigheid van de kernkwaliteiten van de Limes is de Limeszone begrensd aan de hand van de gemeentelijke archeologische waarden- en verwachtingenkaarten zoals die op het moment van opstellen van de verordening beschikbaar waren. Deze zijn gedetailleerder en actueler dan de landelijk beschikbare verwachtingenkaart, de Indicatieve Kaart Archeologische Waarden (IKAW). Van deze kaarten zijn de zones die een hoge en middelhoge archeologische verwachting hebben, overgenomen in de kaart behorend bij de verordening. Waar de gemeentelijke kaarten niet beschikbaar waren, is de begrenzing van de IKAW aangehouden.

Beschrijving kernkwaliteiten van de Limes

In artikel 2.13.3 Barro zijn voor elk erfgoed de kernkwaliteiten globaal beschreven. In het Samenwerkingsverband Limes is besloten de definitie uit het Barro te blijven hanteren. Dit is bestuurlijk afgestemd met de gemeenten die (een deel van) de Limes op hun grondgebied hebben. Deze definitie luidt:

De unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven voormalige (militaire) grens van het Romeinse Rijk. De Limes ligt langs de toenmalige loop van de Rijn met archeologische overblijfselen uit de periode 0 tot 400 na Chr. bestaande uit:

- forten (castella), burgerlijke nederzettingen (kampdorpen/vici) en grafvelden;
- militaire infrastructuur, bestaande uit wegen, waterwerken en wachttorens;
- scheepswrakken.

Bescherming van de Limes

Op grond van artikel 2.13.4 Barro dienen bij provinciale verordening ten behoeve van de bescherming van de kernkwaliteiten van de erfgoederen regels gesteld te worden voor bestemmingsplannen en de toelichting daarbij. Voor de erfgoederen bewerkstelligen de regels in ieder geval het behoud en de versterking van de kernkwaliteiten van de erfgoederen bij wijziging van een desbetreffend bestemmingsplan. Artikel 2.7.6.3 bevat enkele regels welke gemeenten bij hun ruimtelijke planvorming in acht dienen te nemen.

2.7.1 Natura 2000-gebieden

Deze 18 Natura 2000-gebieden (vervat in het bestand NL.IMRO.9925.PVOVa1Divers-vst1) liggen geheel of gedeeltelijk binnen Gelderland en zijn beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet 1998:

- Veluwe;
- Veluwerandmeren;

- Landgoederen Brummen;
- Stelkampsveld;
- Korenburgerveen;
- Willinks Weust;
- Wooldse Veen;
- Bekendelle;
- Rijntakken (Gelderse Poort, Uiterwaarden IJssel, Uiterwaarden Nederrijn en Uiterwaarden Waal);
- Loevestein, Pompveld en Kornse Boezem;
- Arkemheen;
- Binnenveld;
- Lingegebied;
- Bruuk;
- St. Jansberg.

Het gebied Teeselinkven is in januari 2013 verwijderd van de communautaire lijst en is daarmee als Natura 2000-gebied komen te vervallen.

Alle Natura 2000-gebieden in Gelderland zijn bijzonder gevoelig voor stikstofdepositie uit de lucht (ammoniak en stikstof) met uitzondering van de Veluwerandmeren en Arkemheen. Voor stikstofgevoelige gebieden werkt de provincie aan de Programmatistische Aanpak Stikstof.

De verschillende Natura 2000-gebieden kennen een 'sense-of-urgency'-opgave (Doeldocument Natura 2000, ministerie van LNV, 2006). Deze opgave moeten op korte termijn ingevuld worden om onomkeerbaar verlies van natuurwaarden te voorkomen.

2.7.2 Beschermingszone Natte Landnatuur

In paragraaf 2.7.7 Natte Landnatuur worden regels gesteld voor de bescherming van de natte landnatuur. Natte landnatuur is natuur die direct afhankelijk is van de grondwatersituatie ter plaatse. Voor de instandhouding van de natte landnatuur is het wenselijk de lokale grondwatersituatie te beschermen tegen activiteiten die daarop een significant negatief effect kunnen hebben. De bescherming ziet primair op het tegengaan en mitigeren van ruimtelijke ontwikkelingen met significant negatieve effecten op de kwantitatieve grondwatersituatie.

Gebieden rondom natte landnatuur waar de grondwatersituatie directe invloed heeft op de instandhouding van de natte landnatuur, worden aangewezen als hydrologische beschermingszone. Nieuwe functies binnen hydrologische beschermingszone dienen te worden getoetst op hun eventuele negatieve effecten op de grondwatersituatie voor de natte landnatuur. Bij nieuwe functies moet met name gedacht worden aan bebouwing en andere vormen van verharding. De kwaliteit van de gebieden met natte landnatuur staat beschreven in het natuurbeheerplan.

Twee gereedschappen voor de beoordeling van natuurkwaliteit zijn "Waternood" en "SynBioSys". Waternood is een belangrijk hulpmiddel bij het bepalen van het Gewenste Grond- en Oppervlaktewaterregime (GGOR) in een gebied. STOWA stelt het instrumentarium gratis beschikbaar: www.stowa.nl. SynBioSys – Nederland is gratis beschikbaar bij Alterra: www.wageningenur.nl.

De functie natte landnatuur is vastgelegd in de Omgevingsvisie Gelderland, ingevolge artikel 4.4, tweede lid, van de Waterwet. Artikel 2.7.7.1 strekt tot verwezenlijking van het in de Omgevingsvisie opgenomen provinciaal ruimtelijk beleid met betrekking tot het aspect natte landnatuur.

Relatie met kernkwaliteitenbeleid in GNN/GO

Wanneer een hydrologische beschermingszone in het GNN/GO ligt is het kernkwaliteitenbeleid van toepassing, met dien verstande dat de salderingsregeling in het kernkwaliteitenbeleid voor het GO niet wordt toegepast ten nadele van de hydrologische bescherming van natte landnatuur.

Relatie tot waterparagraaf en ruimtelijk vooroverleg

Ingevolge artikel 3.1.6, eerste lid, onder b van het Besluit ruimtelijke ordening bevat de toelichting op een bestemmingsplan een beschrijving van de wijze waarop in het plan rekening is gehouden met de gevolgen voor de waterhuishouding (waterparagraaf), waaronder de gevolgen voor het grondwater. De waterparagraaf (watertoets) geeft een (proces)instrument voor overleg en onderzoek en voor afweging en motivering van het bestemmingsplan. Artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening verplicht om bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleggen met overheden die betrokken zijn de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen die in het plan het geding zijn.

Beide wettelijke bepalingen hebben een overwegend procesmatig karakter. De onderhavige hydrologische bescherming van natte landnatuur heeft een meer verplichtend karakter, in termen van rechtsgevolgen.

2.8 Energie

Windturbines (paragraaf 2.8.1)

Op grond van artikel 2.8.1.1 is het in de provincie Gelderland mogelijk om windturbines te realiseren, mits het bestemmingsplan is voorzien van een ruimtelijk ontwerp. In het tweede lid van artikel 2.8.1.1 is vermeld aan welke aspecten in het ontwerp in ieder geval aandacht moet worden besteed.

De voorwaarde van een ruimtelijk ontwerp is bedoeld om een ontwerpende benadering te borgen en op die manier in te zetten op economische meerwaarde én de ontwikkeling van ruimtelijke kwaliteit. Voor de doorwerking van het ontwerp is het van belang dat het ruimtelijk ontwerp als toelichting in het bestemmingsplan wordt opgenomen.

In het ruimtelijk ontwerp wordt de relatie gelegd tussen de op te richten windturbines en het omringende landschap. Ook moet in het ontwerp aandacht worden besteed aan eventueel nabij gelegen windturbines of windturbineparken. Visualisaties van de windparken in samenhang met elkaar kunnen bijvoorbeeld aantonen dat er geen sprake is van visuele interferentie.

Aandachtspunten in het
ruimtelijk ontwerp

Toelichting

We nodigen initiatiefnemers uit om in het ruimtelijk ontwerp de integrale kenmerken en

De ruimtelijke kenmerken van het landschap	waarden van het bestaande landschap als basis te nemen en te overwegen hoe het initiatief daaraan extra of nieuwe betekenis kan geven. Dat kan naast de keuze voor de positionering van de windturbine(s) in de projectlocatie ook betekenen dat met andere middelen zoals beplanting wordt bijgedragen aan de versterking van de landschapsstructuur van het gebied.
De maat, schaal en richting in het landschap	In het ontwerpproces is aandacht voor de wijze waarop een turbine reageert of turbines reageren op de schaal, maat en richting van het landschap. Bij méér dan één windturbine zijn keuzes in onderlinge afstand, patronen en richting van turbines bepalend voor de mate waarin ruimtelijke kwaliteit wordt bereikt.
De visuele interferentie met een nabij gelegen windturbine(park)	Op het moment dat één of meerdere windturbines worden opgericht in nabijheid van een bestaande windturbine, gaan de turbines visueel interfereren. Bij grote windturbines (>60m) kan de interferentie op een grote afstand optreden. In het ruimtelijk ontwerp moet duidelijk worden hoe daar rekening mee is gehouden en wat dat betekent voor de keuzes bij het positioneren van de turbines.
De cultuurhistorische achtergrond van het landschap	In het ontwerpproces wordt overwogen of de cultuurhistorische achtergrond van het gebied aanleiding kan geven om bepaalde keuzes te maken in het ruimtelijk ontwerp waarmee de cultuurhistorie tot uitdrukking komt in het park.
Beleving van een windturbine(park) in het landschap	Vanuit het standpunt van een beschouwer worden de effecten van de ingreep bekeken. En vooral hoe het aanzicht verandert als de beschouwer beweegt in het landschap, in het zicht van de windturbines of het windturbinepark. Een beschouwer kan zijn: iemand die er in de buurt woont of een automobilist of fietser op een weg in het gebied. Verder kan ook het toeristisch en recreatief gebruik van het landschap een rol spelen. Deze gegevens worden meegewogen in het ruimtelijk ontwerp.

In artikel 2.8.1.2 is een aantal gebieden aangewezen waarin geen windturbines mogen worden geplaatst, dit vanwege specifieke kwetsbaarheid van het gebied. Dit betreft de **ganzenfoeragegebieden** **rustgebieden voor winterganzen**, de weidevogelgebieden en de Nieuwe Hollandse Waterlinie. In het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelzone is het oprichten van windturbines toegestaan, voorzover passend binnen de regels die gelden voor ontwikkelingen binnen het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelzone.

Molenbiotoop (artikel 2.8.2.1)

Windmolens met een monumentenstatus vormen een onlosmakelijk onderdeel van de regionale identiteit. Daarom streeft Gelderland naar het behoud en bescherming van molenbiotopen. Gemeenten dienen hiermee rekening te houden bij het opstellen van bestemmingsplannen. De bescherming van molenbiotopen betreft vooral behoud van het functioneren door middel van een vrije windvang.

Verder dient rekening te worden gehouden met de belevingswaarde en het historisch karakter van de omgeving van de molen. Het bestemmingsplan dient waarborgen te bieden ter bescherming van het functioneren van de molen door middel van een vrije windvang. Voor windtoevoer geldt dat binnen een straal van 400 meter gerekend vanaf het middelpunt van de molen, beperkingen moeten worden gesteld aan het oprichten van bebouwing en beplanting.

Met name in een bebouwde omgeving kunnen ook andere belangen in het geding zijn waarbij zekere beperkingen ten

aanzien van de windvang of de belevingswaarde niet altijd zijn uit te sluiten. burgemeester en wethouders kunnen Gedeputeerde Staten verzoeken om een ontheffing in het geval de verwezenlijking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid wegens bijzondere omstandigheden onevenredig wordt belemmerd in verhouding tot de met die regels te dienen provinciale belangen.

Dit verzoek zal echter goed moeten worden beargumenteerd, waarbij met het belang van het behoud van het goed functioneren door middel van windvang nadrukkelijk rekening dient te worden gehouden. Het plan zal hiervoor waarborgen moeten bevatten. Het is denkbaar in het bestemmingsplan aanlegbepalingen op te nemen, bijvoorbeeld met het oog op beplanting in een zone rond de molen, waarbij verplichte advisering door een molendeskundige wordt voorgeschreven. Het is daartoe noodzakelijk de waarde van de molen en de bij de molen behorende zone (molenbiotoop) in de doeleindenomschrijving te benoemen. Artikel 2.8.2.1 is niet van toepassing op de molens van het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem.

Biomassavergistingsinstallaties (artikel 2.8.3.1)

Biovergistingsinstallaties en mestbewerkings -en mestverwerkingsinstallaties die gebruik maken van agrarische biomassastromen die liggen in de directe omgeving van waar deze biomassastromen beschikbaar, zijn toegestaan in het landelijk gebied. Dergelijke installaties zijn toegestaan op een bestaand agrarisch bouwblok van een agrarisch bedrijf, een agrarisch hulp- of nevenbedrijf of vrijkomende agrarische locaties in overig agrarisch gebied. Daarbij moet toetsing op infrastructurele en landschappelijke effecten hebben plaatsgevonden.

Wat de directe omgeving is, verschilt per initiatief. Het gaat er om dat initiatieven die gebruik maken van lokale aanvoer van biomassa een centrale plek binnen de biomassastromen kunnen vinden. Voorkomen moet worden dat er onnodig wordt gesleept met biomassa en dat extra transport van biomassa overbelasting van het bestaande wegennet en verkeersonveilige situaties veroorzaakt.

Bij biovergistingsinstallaties die hieraan niet voldoen, moet in de toelichting van het bestemmingsplan worden aangetoond dat bij de locatiekeuze rekening is gehouden met de volgende voorkeursvolgorde:

- a. op of grenzend aan een bedrijventerrein, glastuinbouwgebied of locaties bij soortgelijke bedrijven, zoals rioolwaterzuiveringsinstallaties of mestverwerkers die op een solitaire bedrijfslocatie zitten;
- b. op bestaande agrarische bouwpercelen van een agrarisch bedrijf, bestaande bouwpercelen van een agrarisch hulp -of nevenbedrijf of vrijkomende agrarische locaties in overig agrarisch gebied.

Naarmate men bij de locatiekeuze verder naar onderen op deze lijst terecht komt, zal nauwkeurig moeten worden aangetoond dat er een duidelijke relatie is met de agrarische functies in het gebied.

De volgende uitgangspunten liggen ten grondslag aan bovenstaande voorkeursvolgorde. Het moet zo (goed mogelijk) passen in het landschap, dus bij voorkeur gekoppeld worden aan daartoe geëigende of vergelijkbare landschappelijke elementen (om verrommeling tegen te gaan). Een landschappelijk inpassingsplan kan dit aantonen. Nuttige toepassing van warmte en/of andere (neven)producten zijn sterk bepalend bij het vinden van de juiste locatie. Wanneer de warmte niet bijna-volledig binnen het bedrijf benut wordt, ligt koppeling / leveringsmogelijkheid aan bedrijven(terreinen) en/of woonlocaties voor de hand. Verkeersbewegingen moeten beperkt worden uit oogpunt van (energie)efficiëntie, milieuaspecten en congestieproblematiek. De inrichting moet verkeerstechnisch goed ontsloten zijn.

2.9 Ontheffing

Ontheffing wegens bijzondere omstandigheden (artikel 2.9.1)

Zoals reeds hierboven onder 2.1 Algemeen opgemerkt hebben wij - overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.1a van de Wro - in hoofdstuk 2 een artikel opgenomen waarin is bepaald dat Gedeputeerde Staten in bijzondere omstandigheden ontheffing kunnen verlenen van de bepalingen van dit hoofdstuk.

hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur

3.1 Algemeen

Algemeen (titel 3.1 Algemeen)

In hoofdstuk 3 zijn alle regels te vinden die betrekking hebben op gebruik gesloten stortplaatsen, grondwaterbescherming ten behoeve van de waterwinning en bodem. Het hoofdstuk heeft derhalve betrekking op het "Milieu" in brede zin en richt zich op burgers, bedrijven en instellingen. Met dit onderdeel wordt invulling gegeven aan de verplichting op grond van artikel 1.2 van de Wet Milieubeheer om een verordening ter bescherming van het milieu vast te stellen. Daarnaast zijn regels opgenomen met betrekking tot ontgrondingen.

Wijzigingen ten opzichte van de Provinciale milieuverordening Gelderland

De bepalingen uit de Provinciale milieuverordening Gelderland (hierna: PmG) zesde tranche zijn opgenomen in dit hoofdstuk. Deze verordening is op enkele onderdelen gewijzigd ten opzichte van de PmG. De wijzigingen zijn toegelicht in de betreffende paragraaf van deze toelichting.

Paragraaf 4.3.2 bedrijfsafvalstoffen van de PmG (artikelen 4.3.2.3, 4.3.2.6, 4.3.2.7 en 4.3.2.8 en bijlage 4 PmG) is komen te vervallen. Deze paragraaf kon geschrapt worden omdat in hoofdstuk 14 van het Landelijk Afvalbeheerplan 2009-2021 het beleid met betrekking tot het scheiden en gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen is geregeld. Dit plan vindt zijn vertaling in de vergunningvoorschriften voor de omgevingsvergunning. Er is daarom geen behoefte meer aan regelgeving in de Omgevingsverordening Gelderland met betrekking tot het gescheiden houden van bedrijfsafval.

Bij het opstellen van deze toelichting is gebruik gemaakt van de toelichting bij de ontwerp-wijziging van het model van de Provinciale milieuverordening 7^e tranche en de toelichting van het model van de Provinciale milieuverordening 6^e tranche.

3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen

Gebruik gesloten stortplaatsen (titel 3.2 Gebruik gesloten stortplaatsen)

Met ingang van 1 april 1998 (Stb. 143) is titel 8.3 van de Wet milieubeheer, houdende regels met betrekking tot gesloten stortplaatsen, in werking getreden. De regeling heeft betrekking op gesloten stortplaatsen, waar op of na 1 september 1996 nog afval is gestort en het Stortbesluit bodembescherming van toepassing is dan wel uitsluitend baggerspecie is gestort. Het gaat om ruim 90 locaties in Nederland.

Gedeputeerde Staten verklaren ingevolge artikel 8.47, derde lid, Wet milieubeheer een stortplaats voor gesloten, indien:

- a. het storten van afvalstoffen is beëindigd,
- b. voor zover een daartoe strekkend voorschrift voor de inrichting geldt, een bovenafdichting is aangebracht, en
- c. een eindinspectie door het bevoegd gezag is uitgevoerd waaruit is gebleken dat aan alle voorschriften,

verbonden aan de vergunning voor de stortplaats, is voldaan en dat ook geen andere maatregelen ingevolge de Wet bodembescherming getroffen dienen te worden door degene die de stortplaats drijft, in geval van verontreiniging of aantasting van de bodem onder de stortplaats.

Ingevolge artikel 8.49, derde lid, Wet milieubeheer stelt degene die de stortplaats drijft, een nazorgplan op ter uitvoering van de nadien door Gedeputeerde Staten te nemen nazorgmaatregelen. Gedeputeerde Staten moeten het plan goedkeuren. Zij kunnen – zolang de stortplaats nog niet is gesloten - degene die een stortplaats drijft bevelen het nazorgplan waarmee zij hebben ingestemd, aan te passen gezien de ontwikkelingen op het gebied van de technische mogelijkheden tot bescherming van het milieu en de ontwikkelingen met betrekking tot de kwaliteit van het milieu, dan wel in verband met een verandering van de stortplaats sedert de datum van goedkeuring van het nazorgplan (artikel 8.49, vierde lid, Wet milieubeheer).

Op grond van artikel 8.50, eerste lid, Wet milieubeheer zijn vervolgens Gedeputeerde Staten van de provincie waarin een gesloten stortplaats is gelegen, belast met het treffen van nazorgmaatregelen. Onder nazorg wordt verstaan het nemen van maatregelen om de milieuvoorzieningen in stand te houden, te controleren en te vervangen. Met name het vervangen van de bovenafdichting is een aanzienlijke kostenpost. De totale kosten van nazorg in Nederland worden geraamd op vele honderden miljoenen euro's. Ter dekking van de kosten leggen de provincies een heffing op aan de exploitanten. Deze heffing is bedoeld ter financiering van het doelvermogen. Het doelvermogen is het totale geraamde gekapitaliseerde bedrag dat beschikbaar moet zijn na de sluiting van de stortplaats om de nazorg te kunnen bekostigen. Deze heffing kan worden opgelegd totdat de stortplaats gesloten is en aan de provincie is overgedragen. Nadien kunnen eventuele tekorten niet meer op de exploitant verhaald worden. De verplichting van artikel 8.50 Wet milieubeheer tot het nemen van nazorgmaatregelen is niet aan een termijn gebonden. Zolang de wettelijke regeling niet wordt gewijzigd, blijft de verplichting om nazorgmaatregelen te nemen dus op de provincie rusten. In dat verband wordt wel gesproken van "eeuwig durende" of "altijd durende" nazorg. De provincies hebben daarom groot belang bij een goed functionerend systeem van nazorgvoorzieningen en nazorgmaatregelen.

Inhoud van de regeling ten aanzien van activiteiten buiten inrichtingen

Degene die een gesloten stortplaats (of een deel daarvan) wil gebruiken, dient tevoren terdege na te gaan welke nazorgvoorzieningen en welke maatregelen zijn getroffen en hij zal zijn plan waar nodig daaraan moeten aanpassen. Hij heeft daarvoor inzicht nodig in de getroffen en te treffen nazorgmaatregelen. Deze zullen onder meer blijken uit het nazorgplan. De actuele informatie over de nazorgmaatregelen en – voorzieningen kan altijd worden verkregen bij de provincie. Gedeputeerde Staten kunnen van de op grond van artikel 3.2.2 geldende verbodsbepaling ontheffing verlenen voor een toekomstig gebruik van de plaats waar de in artikel 8.49 van de wet bedoelde zorg met betrekking tot een gesloten stortplaats wordt uitgevoerd, voorzover het activiteiten betreft die niet binnen een inrichting plaatsvinden. Bij het verzoek om ontheffing moet de aanvrager aangeven hoe hij de bereikbaarheid van de nazorgvoorzieningen denkt te garanderen, hoe aantasting van de nazorgvoorzieningen zal worden voorkomen en welke andere maatregelen hij zal nemen om te voorkomen dat de uitvoering van de nazorg wordt belemmerd. Gedeputeerde Staten kunnen vervolgens zo nodig verdergaande voorschriften aan de ontheffing verbinden. Het risico bestaat dat door het voorgenomen gebruik de voorzieningen worden beschadigd of maatregelen niet kunnen worden genomen. Als de te treffen maatregelen dat risico onvoldoende kunnen beperken, wordt de ontheffing geweigerd. Anders kan immers niet worden gewaarborgd dat de gesloten stortplaats geen nadelige gevolgen voor het milieu veroorzaakt (hetgeen volgens artikel 8.49 Wet milieubeheer de doelstelling van nazorg is).

Per 1 oktober 2010 zijn de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Invoeringswet Wabo in werking getreden. Via de Invoeringswet Wabo is in artikel 1.3a van de Wet milieubeheer geregeld dat ontheffingen op grond van de Gelderse omgevingsverordening voor het gebruik van gesloten stortplaatsen aanhaken aan de omgevingsvergunning. Verwezen wordt naar de artikelen 1.3a en 1.3b van de Wet milieubeheer. Tevens is per 1 oktober 2010 in artikel 3.4 van het Besluit omgevingsrecht geregeld dat Gedeputeerde Staten bevoegd gezag zijn voor "alle" omgevingsvergunningen ten aanzien van activiteiten op (of nabij) gesloten stortplaatsen. Wanneer een ontheffing

op grond van de omgevingsverordening voor een activiteit op (of nabij) een gesloten stortplaats aanhaakt aan een omgevingsvergunning is derhalve de provincie daarbij altijd het bevoegd gezag.

Handhaving

Tegen overtreding van het verbod van artikel 3.2.2 om een gesloten stortplaats zonder ontheffing te gebruiken of overtreding van de voorschriften die aan een ontheffing zijn verbonden, kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden opgetreden. Bestuursrechtelijk kan worden opgetreden met bestuursdwang op grond van artikel 122 Provinciewet en een dwangsom op grond van artikel 5:32 Algemene wet bestuursrecht. Strafrechtelijk is van belang dat overtreding van de verbodsbepaling op grond van artikel 7.1.2 juncto art. 1a van de Wet op de economische delicten een economisch delict is. Dat geldt ook voor overtreding van de voorschriften die aan een ontheffing zijn verbonden (op grond van artikel 18.18 van de Wet milieubeheer juncto art. 1a van de Wet op de economische delicten). In geval van overtreding zal de provincie zo nodig de kosten van herstel en dergelijke langs civielrechtelijke weg op de overtreder kunnen verhalen.

Begripsbepaling (artikel 3.2.1)

In het tweede lid is een definitie van nazorgvoorzieningen gegeven. Dit zijn de voorzieningen ter bescherming van het milieu als bedoeld in artikel 8: 49, eerste en tweede lid, van de Wet milieubeheer. De voorzieningen kunnen zich ook buiten de locatie van de gesloten stortplaats bevinden, bijvoorbeeld in geval van peilbuizen. Ook voor gebruik van grond buiten de stortplaats waar zich dergelijke voorzieningen bevinden, is een ontheffing nodig, zo blijkt uit artikel 3.2.2 eerste lid.

Onder het derde lid is het begrip "werk" gedefinieerd. Er wordt aangesloten bij de definitie in het Besluit bodemkwaliteit.

Verbodsbepalingen (artikel 3.2.2)

In deze bepaling wordt het verbod geregeld ten aanzien van het gebruik van de voormalige stortlocatie. De verboden gedragingen in het eerste lid, onder a en b, zijn vergelijkbaar met de gedragingen die in de Wet beheer rijkswaterstaatswerken vergunningplichtig zijn ter bescherming van waterstaatswerken. Zo is het verboden in, op, onder of over een plaats waar de in artikel 8.49 van de Wet milieubeheer bedoelde nazorg met betrekking tot een gesloten stortplaats wordt uitgevoerd, werken te maken of te behouden en stoffen of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen, of deze te laten staan of liggen. Onder stoffen vallen vaste stoffen, vloeistoffen, combinaties van stoffen en preparaten. In deze bepaling zijn niet opgenomen "afvalstoffen", omdat het verbod om zich van afvalstoffen te ontdoen door deze buiten een inrichting op of in de bodem te brengen al is geregeld in artikel 10.2 van de Wet milieubeheer. Vanwege het bijzondere karakter van nazorgvoorzieningen is daaraan toegevoegd dat ook andere handelingen die nazorgvoorzieningen kunnen beschadigen (bijvoorbeeld het bewerken van grond), verboden zijn zonder ontheffing.

In het tweede lid zijn twee situaties van het verbod uitgezonderd:

- voor het treffen van de nazorgmaatregelen zelf is geen ontheffing nodig;
- voor handelingen die betrekking hebben op het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting in de zin van de Wet milieubeheer of op het veranderen van de werking daarvan geldt, zoals in het algemeen deel van de toelichting is aangegeven, de verbodsbepaling niet. Deze uitzondering houdt verband met artikel 1.2, zesde lid van de Wet milieubeheer, waarin is bepaald dat de provinciale verordening –behoudens enkele uitzonderingen – geen regels kan bevatten die rechtstreeks betrekking hebben op inrichtingen.

Ontheffing (artikel 3.2.3)

Gedeputeerde Staten kunnen als bevoegd gezag ontheffing verlenen van het in artikel 3.2.2 gestelde verbod. Ingevolge

artikel 3.2.3 kunnen aan een ontheffing voorschriften worden verbonden. Dergelijke voorschriften kunnen betrekking hebben op de aanlegfase (de wijze waarop werken worden gemaakt of voorwerpen worden geplaatst), maar ook op het feitelijke gebruik nadien. Dat volgt uit de omschrijving van artikel 3.2.2 waaruit blijkt dat het verbod op voortgezette handelingen betrekking heeft (werken behouden, stoffen of voorwerpen laten staan of liggen, handelingen verrichten).

In artikel 3.2.3 tweede lid is bepaald dat aan een ontheffing in ieder geval voorschriften kunnen worden verbonden die tot doel hebben om de bereikbaarheid van de nazorgvoorzieningen te garanderen, de aantasting van de nazorgvoorzieningen te voorkomen, respectievelijk te voorkomen dat de uitvoering van de nazorg anderszins wordt belemmerd.

Het is vooralsnog niet mogelijk aan de ontheffing het voorschrift te verbinden dat de gebruiker financiële zekerheid stelt.

Aanvraag (artikel 6.2.3.1)

In dit artikel wordt aangegeven aan welke eisen de aanvraag voor de ontheffing voor het gebruik van gesloten stortplaatsen in ieder geval dient te voldoen.

De onder b bedoelde gegevens over het voorgenomen gebruik van de stortplaats moeten het mogelijk maken te beoordelen of ontheffing kan worden verleend voor de werken, stoffen, voorwerpen en handelingen die de aanvrager nodig heeft voor het voorgenomen gebruik van de stortplaats. De aanvrager zal daarover dus informatie moeten verschaffen.

Met onderdeel d. wordt beoogd dat de aanvrager aangeeft welke personen en bedrijven als zakelijk gerechtigde of gebruiker mogelijk belang hebben bij het voorgenomen gebruik van aanvrager. De provincie kan zonodig de zakelijk of persoonlijk gerechtigden in de gelegenheid stellen op de aanvraag te reageren.

Opgemerkt wordt nog dat Gedeputeerde Staten zonodig op grond van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht aanvullende informatie kunnen vragen indien de verstrekte informatie onvoldoende is voor de beoordeling van de aanvraag. Zo kan bijvoorbeeld in geval van het neerleggen van stoffen of voorwerpen (artikel 3.2.2 eerste lid, onder b) informatie worden gevraagd over de aard en samenstelling van die stoffen of voorwerpen.

3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning

Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning (titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning)

De regeling voor gebieden waarin de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning moet worden beschermd, staat in titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning. Artikel 4.9, derde lid, onder c, van de Wet milieubeheer vormt de **grondslag voor de** aanduiding van gebieden waarin de kwaliteit van het milieu of van een of meer onderdelen daarvan bijzondere bescherming behoeft, een van de hoofdzaken van het door het provinciaal bestuur te voeren milieubeleid. De aanduiding van de gebieden is opgenomen in het provinciaal milieubeleidsplan (welk plan opgenomen is in de Omgevingsvisie Gelderland). Het plan geeft tevens richting aan het beleid ter bescherming van het milieu in die gebieden.

Wijzigingen ten opzichte van hoofdstuk 5 en bijlage 10 b van de Provinciale milieuverordening Gelderland

Regels binnen inrichtingen

De regels voor inrichtingen zijn aangepast. Er zijn instructieregels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen opgenomen en rechtstreekswerkende bepalingen voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen. Voor bestaande inrichtingen blijft conform het overgangsrecht gedurende 10 jaar na de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Gelderland 2014 het oude recht van toepassing. Wel moet het bevoegd gezag voor vergunningverlening binnen vier jaar na inwerkingtreding van deze verordening de instructieregels in de omgevingsvergunning opnemen.

Regels buiten inrichtingen

Enkele verbodsbepalingen voor activiteiten buiten inrichtingen met ontheffingsmogelijkheid zijn vervangen door verboden en vrijstellingsbepalingen. Deze opzet en inhoud is grotendeels overgenomen uit de concept 7 e tranche van de Model Provinciale Milieuverordening (PMV).

De niet-limitatieve lijst van schadelijke stoffen is aangepast en aan de lijst met verboden inrichtingen ligt de meest recente versie van de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" ten grondslag.

Er zijn gebieden toegevoegd aan de lijst met gebieden die zijn aangewezen met het oog op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning. Dit zijn de gebieden Oosterbeek (gemeente Renkum), ir. H. Sijmons (gemeente Arnhem en Lingewaard) Vierakker (gemeente Zutphen, Nieuwe Markstraat (gemeente Nijmegen) en Woudenberg (gemeente Woudenberg). Alle gebieden worden reeds gebruikt ten behoeve van de waterwinning. De gebieden Oosterbeek, Vierakker en Nieuwe Markstraat worden hoofdzakelijk ruimtelijk beschermd via de regels in hoofdstuk hoofdstuk 2 Ruimte. Deze gebieden vallen slechts onder de werking van hoofdstuk hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur voor zover het de bepalingen met betrekking tot bodemenergie betreft. Het gebied ir. H. Sijmons wordt met deze aanwijzing voor het eerst beschermd door de milieuregels. Een klein deel van de berekende boringsvrije zone kan momenteel nog niet aangewezen worden omdat het niet als zodanig is meegenomen in het ontwerp van de Omgevingsverordening en - visie. Het staat daardoor aangeduid met "nog vast te stellen deel van boringsvrije zone". Het gebied (Woudenberg) betreft de boringsvrije zone behorend bij het grondwaterbeschermingsgebied Woudenberg dat in de provincie Utrecht is gelegen. De provincie Utrecht heeft ons verzocht het gedeelte van de borgingsvrije zone dat is gelegen op Gelders grondgebied onder het beschermingsregime van de provinciale omgevingsverordening te laten vallen. Het gebied Olde Kaste is verwijderd van de lijst met gebieden aangewezen met het oog op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning. Dit omdat de vergunning is ingetrokken met ingang van 1 januari 2011. Ook het gebied Elburg is van de lijst verwijderd omdat Gedeputeerde Staten op 20 september 2011 het besluit hebben genomen de vergunning van Vitens voor de grondwateronttrekking bij Elburg in te trekken.

Verder is op de index voor de kaarten in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater de kwetsbaarheid van de

gebieden opgenomen, en er is een bepaling toegevoegd over rechtsopvolging bij ontheffingen. Wanneer een ontheffinghouder een rechttopvolger heeft dient een melding ingediend te worden.

Grondwaterbescherming algemeen

Ingevolge artikel 1.2, tweede lid onder a en b, van de Wet milieubeheer bevat de verordening ten minste regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden (het tweede lid onder a). In titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning zijn deze regels opgenomen.

Soorten van beschermingsgebieden

Rond de plaats(en) waar grondwater wordt gewonnen ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening zijn beschermingsgebieden gecreëerd. Binnen die gebieden gelden regels die tot doel hebben de kwaliteit van het grondwater te beschermen. Die bescherming ligt niet in alle gebieden op eenzelfde niveau. Er is namelijk van uitgegaan dat met een geringer beschermingsniveau kan worden volstaan, naarmate:

- op het maaiveld de (horizontale) afstand tot de winningsmiddelen toeneemt;
- in de bodem slecht doorlatende lagen boven het watervoerende pakket waaruit wordt onttrokken (de verticale afstand), aanwezig zijn.

Dit heeft geleid tot een onderverdeling van de beschermingsgebieden in de zones waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebied, boringsvrije zone en intrekgebied. Grondwaterbeschermingsgebieden, boringsvrije zones en intrekgebieden liggen als een schil rond de waterwingebieden.

Bij besluit tot wijziging van de Omgevingsverordening Gelderland van 11 november 2015 is de Bijlage 5 Beschermingsgebieden kwaliteit van het grondwater tbv waterwinning vervangen. De begrenzingen van de beschermingsgebieden rondom waterwinningen zijn herberekend aan de hand van nieuwe rekenmodellen, die zijn gebaseerd op voortschrijdend inzicht. De herberekening heeft geleid tot nieuwe begrenzingen van de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones. Deze zijn opgenomen in de nieuwe Bijlage Gebieden, de berekeningen en de uitkomsten daarvan op kaart, zijn per waterwinning samengevat in de rapportage Berekende zones voor de bescherming van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwaterwinning. Als gevolg van de herberekeningen nemen de meeste beschermingsgebieden in omvang af. Voor sommige beschermingsgebieden verschuift de ligging zodanig dat ze zich mede uitstrekken over gebieden waarvoorheen geen of minder strenge regels golden. Bij beschermende regels in grondwaterbeschermingsgebieden moet bijvoorbeeld gedacht worden aan het hebben van vloeistofdichte vloeren, extra eisen aan opslagvoorzieningen, toepassing van grond van een bepaalde kwaliteit, tegengaan van boringen in de ondergrond enz. Voor de gebieden waarvoor als gevolg van de herbegrenzingen een strenger beschermingsregime van toepassing wordt, is overgangsrecht bepaald in Hoofdstuk 8, paragraaf 8.3.3 Overgangsbepalingen nieuwe grenzen beschermingsgebieden grondwater.

Onderscheid activiteiten binnen inrichtingen en activiteiten buiten inrichtingen

In titel 3.3 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning wordt een onderscheid gemaakt tussen activiteiten buiten inrichtingen en activiteiten in inrichtingen. Dit vloeit voort uit het systeem van de Wet milieubeheer dat beperkingen stelt aan de mogelijkheid om in de verordening regels te stellen met betrekking tot inrichtingen. Dit systeem brengt met zich mee dat:

- voor activiteiten buiten inrichtingen in de verordening regels kunnen worden gesteld op grond van artikel 1.2, tweede lid, onder a van de Wet milieubeheer;
- in de verordening de oprichting, verandering of het in werking hebben van aangewezen categorieën van inrichtingen kan worden verboden (artikel 1.2, zesde lid, onder b, Wet milieubeheer);
- voor niet omgevingsvergunningplichtige inrichtingen in de verordening regels kunnen worden gesteld (artikel 1.2, zesde lid, onder a, Wet milieubeheer);
- voor wel omgevingsvergunningplichtige inrichtingen instructies kunnen worden gegeven die het bevoegd gezag – niet zijnde de Minister van I & M of de Minister van EZ – bij de vergunningverlening in acht moet nemen (artikel 1.3c Wet milieubeheer).

Een bijzondere positie wordt ingenomen door inrichtingen die worden gedreven door het drinkwaterbedrijf. Verwacht mag worden dat het drinkwaterbedrijf zich (ook in de winzone) tenminste houdt aan de normen voor grondwaterbeschermingsgebieden en dat de zorgplicht in acht wordt genomen. De gemeente zal bij vergunningverlening daar op moeten letten.

Begripsbepalingen (artikel 3.3.1.1)

In dit artikel zijn uitsluitend omschrijvingen opgenomen van begrippen die zonder een dergelijke omschrijving onduidelijk zouden kunnen zijn. Van een aantal begrippen is geen omschrijving opgenomen omdat deze begrippen al gedefinieerd zijn in de Wet milieubeheer en op grond van de tekst van artikel 3.3.1.1 ("In deze wet en de daarop berustende bepalingen ...) geldt die definitie "automatisch" ook voor de verordening.

Onder "grond- of funderingswerkzaamheden" wordt elk werk in de bodem verstaan. Naast de expliciet (ter vermijding van misverstanden) in het artikel genoemde voorbeelden, kan bijv. ook gedacht worden aan het plaatsen van kleischermen.

De begrippen "niet-toelaatbare voor het grondwater schadelijke stof" en "potentieel voor het grondwater schadelijke stof" zijn uitsluitend van belang voor de regelgeving in grondwaterbeschermingsgebieden.

Een "niet toelaatbare, voor het grondwater schadelijke stof" is in een grondwaterbeschermingsgebied verboden, omdat deze op een lijst van verboden stoffen staat. Een "potentieel voor het grondwater schadelijke stof" is een stof die op basis van de Wet milieubeheer onderworpen is aan eisen met betrekking tot verpakking en etikettering. Op de verpakking staan dan gevaarsymbolen en /of gevaarszinnen.

Voor begrippen die gedefinieerd zijn in de Wet bodembescherming of een daarop gebaseerde regeling, geldt – anders dan voor begrippen die in artikel 1.1. van de Wet milieubeheer zijn omschreven - niet dat deze automatisch ook gelden voor de verordening. Ter vermijding van onduidelijkheid is daarom een aantal begrippen met een verwijzing naar het Besluit bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit gedefinieerd.

Aanwijzing beschermingsgebieden (artikel 3.3.1.2)

In artikel 3.3.1.2 zijn de hierna opgenomen gebieden aangewezen als “gebieden waarvoor regels gelden ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning”. De tussen aanhalingstekens geplaatste tekst komt overeen met de omschrijving in artikel 1.2, tweede lid, onder a, van de Wet milieubeheer, dat de verplichting bevat dat in de provinciale verordening voor deze gebieden regels worden gesteld. Bij de aanwijzing van gebieden is onderscheid gemaakt tussen waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden, **koude-warmteopslagvrije zones**, boringsvrije zones en intrekgebieden. De regels die binnen deze gebieden gelden zijn in aparte paragrafen opgenomen.

Welk regime op een gebied betrekking heeft, blijkt uit de in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater opgenomen kaarten. Op die kaarten staan de gebieden die zijn aangewezen in de provincie Gelderland als gebieden waarvoor regels gelden ter bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning. Hierbij is ook de kwetsbaarheid van de gebieden opgenomen ten behoeve van de beleidskeuzes waarbij die kwetsbaarheid een rol speelt.

De grondwaterbeschermingsgebieden zijn aangeduid met het bord dat is opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel C, van de verordening. De borden moeten in ieder geval worden geplaatst langs alle openbare wegen en vaarwegen die toegang geven tot het gebied of daaraan grenzen, op of nabij de grens van het gebied.

Bevoegdheden Gedeputeerde Staten tot wijzigen grenzen gebieden (artikel 3.3.1.3)

De grenzen van de verschillende gebieden en zones zijn op perceelsniveau aangegeven aan de hand van topografische herkenbare kenmerken. Een waterwingebied beslaat de directe omgeving van de pompputten. Een grondwaterbeschermingsgebied betreft de zone daaromheen. In een boringsvrije zone bevindt zich een beschermende kleilaag in de bodem, waardoor verontreinigingen het op te pompen grondwater niet kunnen bereiken. Gedeputeerde Staten hebben op grond van artikel 3.3.1.3 de bevoegdheid de grenzen te wijzigen, bijvoorbeeld in verband met (ver)plaatsing van pompputten (eerste lid, onder a). Over het eerste lid, onder d. merken wij op dat een vergroting van de winning met maximaal 1 miljoen m³ naar onze verwachting niet zal leiden tot een “substantiële” vergroting van het beschermingsgebied, mede gezien de huidige omvang van winningen.

Zorgplicht (artikel 3.3.1.4)

In artikel 3.3.1.4 is een bijzondere zorgplicht ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater opgenomen. De zorgplicht met betrekking tot de in de verordening geregelde beschermingsgebieden is 'bijzonder' ter onderscheiding van de algemene zorgplicht voor het milieu (artikel 1.1a Wet milieubeheer, artikel 13 Wet bodembescherming, artikel 18 Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden). In de beschermingszones is sprake van een kwetsbare functie (drinkwaterwinning) en een veelal kwetsbare bodem. Daarom mag extra alertheid en zorgvuldigheid worden verwacht van personen en instanties die hier activiteiten ontplooiën die de kwaliteit van het grondwater negatief kunnen beïnvloeden. Ook al geldt er geen expliciet verbod op een activiteit in een beschermingszone, als die activiteit risico's voor de kwaliteit van het grondwater met zich meebrengt, mag zij niet worden uitgevoerd. Alleen als het achterwege laten van die activiteit redelijkerwijs niet kan worden gevergd, mag de activiteit wel worden uitgevoerd. In dat geval dienen maatregelen te worden genomen om schade te voorkomen en om, als zich toch schade zou voordoen, die schade te beperken en de gevolgen te beperken en ongedaan te maken. Het bevoegd gezag handhaaft de bijzondere zorgplicht.

De uitzonderingen in het derde lid zijn opgenomen voorkomen dat de geboden uit het eerste en tweede lid betrekking hebben op een onderwerp waarin een wet in formele zin al voorziet of waarvoor de provinciale wetgever geen regels mag vaststellen. Indien deze beperkingen niet zouden worden opgenomen, bestaat het risico dat de bepaling in zijn geheel onverbindend is.

De bepalingen waarnaar in het derde lid wordt verwezen, zijn de zorgplicht voor stoffen, preparaten en genetisch gemodificeerde organismen (artikel 9.2.1.2 Wet milieubeheer), de zorgplicht met betrekking tot afvalstoffen (artikel 10.1 Wet milieubeheer) en de zorgplicht met betrekking tot de bodem (artikel 13 Wet bodembescherming).

Waterwingebieden (paragraaf 3.3.2 Waterwingebieden)

Een waterwingebied wordt aangemerkt als het meest kwetsbare deel van het gebied dat wordt beschermd met het oog op de kwaliteit van het grondwater ten behoeve van de waterwinning. Het waterwingebied is het gebied waar het grondwater dat bestemd is voor de bereiding van drinkwater, daadwerkelijk wordt gewonnen. Daarvoor is een zeer stringente bescherming nodig.

Regels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (artikel 3.3.2.2)

In waterwingebieden geldt een absoluut verbod voor het oprichten van bedrijven (inrichtingen in de zin van de Wet milieubeheer). Een uitzondering wordt alleen gemaakt voor de bedrijfsmatige activiteiten van het drinkwaterbedrijf, voor zover noodzakelijk voor de bereiding van drinkwater, en voor activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van dit besluit al legaal aanwezig waren. De uitzondering voor de activiteiten van het drinkwaterbedrijf ligt voor de hand: het drinkwaterbedrijf kan anders zijn taak niet vervullen. Omdat het bedrijf er zelf belang bij heeft dat een goede grondwaterkwaliteit wordt gehandhaafd, mag er van uit worden gegaan dat het bedrijf zich tenminste aan zijn zorgplicht en de normen die voor grondwaterbeschermingsgebieden gelden zal houden. Van het bevoegd gezag mag worden verwacht dat het bij vergunningverlening en daarna aandacht besteedt aan de naleving van de zorgplicht en normen. In geval sprake is van een niet-vergunningplichtige inrichting dient het betreffende bevoegd gezag dat is aangewezen op grond van het Activiteitenbesluit en het Besluit omgevingsrecht, eveneens af te wegen of het in werking hebben van de inrichting noodzakelijk is voor de openbare drinkwatervoorziening (tweede lid van artikel 3.3.2.2). Het bevoegd gezag is hiertoe verplicht op grond van het bepaalde in artikel 5.2, eerste lid, onder a, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Het verbod voor het oprichten van nieuwe inrichtingen kwam ook al in de vorige verordening voor. Het is in de praktijk minder ingrijpend dan het lijkt, omdat de meeste waterwingebieden in eigendom van de waterleidingbedrijven zijn en in die gebieden nagenoeg geen andere bedrijven aanwezig zijn. Bovendien kunnen inrichtingen die op het moment van inwerkingtreden van de bepaling voor waterwingebieden al aanwezig en in werking zijn overeenkomstig de daarvoor geldende regels, krachtens het overgangsrecht in werking blijven. Voor deze inrichtingen geldt wel dat tenminste de voorschriften die gaan gelden voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden, in acht zullen moeten worden genomen. Daarom is in het overgangsrecht bepaald dat de betreffende voorschriften binnen vier jaar aan de vergunning moeten worden verbonden en vanaf wanneer die voorschriften in werking treden (artikel vierde lid).

Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen (artikel 3.3.2.3)

Artikel 8.46. van de Wet milieubeheer geeft de bevoegdheid aan Provinciale Staten om het bevoegd gezag voor een milieuvergunningplichtige inrichting te verplichten voorschriften aan de betreffende milieuvergunning te verbinden die nodig zijn voor bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning. Het bevoegd gezag moet deze voorschriften verbinden aan de milieuvergunningen voor inrichtingen in de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones.

Regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (artikel 3.3.2.4)

Het in werking hebben van niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (die vallen onder de werkingssfeer van een AMvB op basis van artikel 8.40. Wet milieubeheer), is in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones verboden tenzij aan algemene voorschriften wordt voldaan. De algemene voorschriften gelden ook voor bestaande niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen in waterwingebieden. Wanneer de voorschriften niet afdoende zijn om de kwaliteit van het grondwater te beschermen kunnen maatwerkvoorschriften worden gesteld. Dat kan in geval de voorschriften nader moeten worden uitgewerkt ofwel een situatie in de voorschriften niet is voorzien.

Regels voor activiteiten buiten inrichtingen (artikel 3.3.2.5)

De regeling voor waterwingebieden beoogt een optimale bescherming zowel van het voor drinkwater bestemde grondwater als van de bodem waarvan het te winnen grondwater deel uitmaakt. Daarom is elke handeling die er toe kan leiden dat stoffen die zijn bedoeld in het eerste lid, onder a, in het grondwater komen, verboden. Onder deze stoffen wordt elke stof verstaan die een bedreiging kan zijn voor drinkwaterwinning. Deze omschrijving is ruimer dan die van “een voor het grondwater schadelijke stof” die in artikel 3.3.1.1 onder 17 van de verordening is opgenomen. In het tweede lid zijn expliciet enkele stoffen genoemd die in het wingebied niet aanwezig mogen zijn, omdat zonder een dergelijke bepaling twijfel zou kunnen bestaan of zij wel onder het gestelde in het eerste lid, onder a, vallen. Het gaat in het tweede lid niet om een limitatieve opsomming. Een limitatieve opsomming van schadelijke stoffen is, hoewel uit een oogpunt van rechtszekerheid aantrekkelijk, vermeden omdat daarbij het gevaar blijft bestaan dat nieuwe stoffen, die schadelijk (kunnen) zijn, niet onder de verbodsbepalingen vallen. De verordening zou dan telkens gewijzigd moeten worden.

Het verbod op het oprichten van bebouwing volgt uit het stand-still-beginsel, dat hier met zich meebrengt dat er geen toename van bebouwing in het waterwingebied dient te zijn. Bestaande bebouwing valt overigens onder het overgangsrecht; herbouw is dus wel mogelijk.

In het vierde lid zijn enkele handelingen van het in het eerste lid opgenomen verbod uitgezonderd. De redenen daarvoor zijn divers. Sommige handelingen zijn in een wingebied noodzakelijk voor de waterwinning. Dat geldt voor het oprichten van boorputten en controleputten. Andere handelingen worden toegestaan omdat een verbod daarvan onevenredig grote nadelen met zich mee zou brengen. Weer andere handelingen kunnen worden toegelaten als sprake is van geringe hoeveelheden (kleinschalig gebruik van stoffen). Het begrip geringe hoeveelheid is afhankelijk van het gebruik ter plaatse. Er moet worden gedacht aan hoeveelheden die in elk huishouden aanwezig zijn. Verder moet de stof worden opgeslagen in een deugdelijke verpakking en zijn beschermd tegen weersinvloeden. Een deugdelijke verpakking is een verpakking die geschikt is om de stof te bevatten en voldoende bescherming biedt tegen verontreiniging van de bodem. Beschermt tegen invloeden van weersomstandigheden betekent dat weersomstandigheden geen invloed op de stof of de verpakking mogen hebben waardoor de stof mogelijkerwijze in of

op de bodem kan komen. Ook bij de toepassing van meststoffen kan sprake zijn van toepassen van geringe hoeveelheden. Onder extensieve beweiding wordt verstaan beweiding door maximaal anderhalf grootvee-eenheden per hectare per kalenderjaar. De grootvee-eenheid is omschreven in de EG-verordening 1782/2003 en de ter uitvoering daarvan vastgestelde commissieverordeningen. Ook "bemesting" als gevolg van paardrijden en dergelijke valt onder deze uitzondering. De 20-metergrens (onderdeel h) is afkomstig uit de Circulaire onderhoudsbaggerspecie.

Grondwaterbeschermingsgebieden (paragraaf 3.3.3 Grondwaterbeschermingsgebieden)

Activiteiten binnen inrichtingen

In grondwaterbeschermingsgebieden moet worden voorkomen dat er inrichtingen worden gevestigd die voor de kwaliteit van de bodem en het grondwater met het oog op de waterwinning een te groot risico vormen. Voor deze inrichtingen geldt een absoluut verbod. Dit verbod is gebaseerd op artikel 1.2, zesde lid, onder b, van de Wet milieubeheer. Het verbod betreft de categorieën van inrichtingen die zijn aangewezen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel B, van de verordening. Het verbod op basis van deze lijst is absoluut, er is geen ontheffingsmogelijkheid. Het belang van de drinkwaterwinning laat niet toe dat de vestiging van een inrichting van deze lijst wordt geaccepteerd vanwege andere belangen. Bedacht moet worden dat deze lijst is beperkt tot die categorieën inrichtingen waarbij het bodemrisico zelfs met de best beschikbare technieken niet verwaarloosbaar te maken is. Bestaande (eerder legaal gevestigde) risicovolle inrichtingen die voorkomen op de lijst, vallen onder het overgangsrecht van artikel . In dat artikel is aangegeven aan welke eisen deze inrichtingen moeten voldoen om het bodemrisico zo ver mogelijk te reduceren.

Verbod warmtetoevoeging en -onttrekking binnen een inrichting

(artikel 3.3.3.2)

Het is verboden om bodemenergiesystemen (warmtetoevoeging en – onttrekking) binnen een inrichting in een grondwaterbeschermingsgebied op te richten. Onder het in het eerste lid gestelde verbod valt ook de winning van geothermie.

Regels voor omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (artikel 3.3.3.3)

Het in werking hebben van niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (die vallen onder de werkingssfeer van een AMvB op basis van artikel 8.40. Wet milieubeheer), is in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones verboden tenzij aan algemene voorschriften wordt voldaan. De algemene voorschriften gelden ook voor bestaande niet -milieuvergunningplichtige inrichtingen in waterwingebieden. Wanneer de voorschriften niet afdoende zijn om de kwaliteit van het grondwater te beschermen kunnen nadere eisen worden gesteld. Dat kan ingeval de voorschriften nader moeten worden uitgewerkt ofwel een situatie in de voorschriften niet is voorzien. Deze voorschriften zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen (artikel 3.3.3.4)

Artikel 1.3 c van de Wet milieubeheer geeft de bevoegdheid aan Provinciale Staten om het bevoegd gezag voor een omgevingsvergunningplichtige inrichting te verplichten voorschriften aan de betreffende milieuvergunning te verbinden die nodig zijn voor bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning. Het bevoegd gezag moet deze voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunningen voor inrichtingen in de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones. Deze voorschriften zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning.

Activiteiten buiten inrichtingen

Boorputten en grond- of funderingswerken (artikel 3.3.3.7)

Bij het uitvoeren van boringen kunnen in de bodem aanwezige afsluitende lagen worden verstoord. Verontreinigingen kunnen door middel van lekstromen in het diepere grondwater komen. Daarnaast is het van belang dat putten goed aan maaiveld worden afgesloten. Bij beëindiging van de put moet er voor worden gezorgd dat boorgaten op een goede wijze weer worden opgevuld. Doorboring van afsluitende lagen moet worden hersteld. Het uitvoeren van boringen is dusdanig risicovol dat het verboden is een boring uit te voeren. Er is een uitzondering opgenomen voor drie situaties waarin boringen wel zijn toegestaan:

- a. boorputten voor de controle van het grondwater ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening door de voor het grondwaterbeheer verantwoordelijke instanties;
- b. het onderzoeken of saneren van de bodem in het kader van de Wet bodembescherming; of
- c. tijdelijke bronbemaling voor de uitvoering van werken.

Bij een tijdelijke bronbemaling voor de uitvoering van werken moet worden voldaan aan het VKB-protocol 2006 Mechanisch boren. Indien een bemaling voldoet aan dit protocol zijn er voldoende waarborgen om een verontreiniging van het grondwater te voorkomen.

Bij het roeren van de grond (tweede lid) gaat het om het uitvoeren of doen uitvoeren van werken op of in de bodem, waarbij ingrepen worden verricht of stoffen worden gebruikt die de beschermende werking van de slecht-doorlatende bodemlagen kunnen aantasten. Hieronder vallen in ieder geval bodemstabiliseringswerken, boringen, grond- en funderingswerken en het plaatsen en verwijderen van damwanden, folies en heipalen. Het roeren van de grond in de eerste twee meter heeft weinig invloed op de kwaliteit van het grondwater en zal doorgaans geen gevaar opleveren. Daarom heeft het verbod alleen betrekking op activiteiten die twee meter of meer onder het maaiveld plaatsvinden. Een geheel verbod op het roeren van de grond dieper dan twee meter is niet haalbaar. Er zijn situaties denkbaar waarbij het nodig is de grond dieper dan de in de verordening genoemde diepte te roeren terwijl geen bedreiging voor de grondwaterkwaliteit optreedt. Bijvoorbeeld het aanleggen van een parkeergarage (met dichte vloer). Met algemene voorschriften kan in zo'n geval voldoende bescherming worden geboden.

Op basis van deze algemene voorschriften moet na graafwerkzaamheden het bodemprofiel worden aangevuld tot

tenminste 2 meter onder het oude maaiveld. Aanvulling van grond moet gebeuren volgens het oorspronkelijke bodemprofiel en aansluiten op eventuele kunstwerken die zijn aangebracht (riolering, kelder e.d.). Gladde geprefabriceerde palen en in de grond gevormde palen, zonder verbrede voet, zijn funderingstechnieken die het minste risico opleveren voor de kwaliteit van het

grondwater. Er zijn echter omstandigheden bekend waarbij gladde heipalen niet voldoen en andere technieken nodig zijn. Ook de lokale omstandigheden kunnen het nodig maken om andere technieken te gebruiken. Een te rigoureuus verbod kan betekenen dat bepaalde maatschappelijk gewenste activiteiten niet door kunnen gaan. Voor dit soort situaties is een alternatief beschikbaar: de schroefpaal. Hiermee wordt voorkomen dat deze activiteiten onnodig worden geblokkeerd.

Buisleidingen, voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater (artikel 3.3.3.8)

Transportleidingen vormen een belangrijke risicofactor vanwege potentiële lekkages. Er moet dus zoveel mogelijk worden voorkomen dat transportleidingen van (milieu)gevaarlijke stoffen een grondwaterbeschermingsgebied doorkruisen. **Mobiele toiletunits vormen een risico doordat er gebruik wordt gemaakt van chemische middelen en doordat volle toiletten soms worden omgegooid.**

Afstromend hemelwater van gebouwen, (spoor)wegen en andere verhardingen en onverharde parkeerplaatsen (artikel 3.3.3.9)(link)

Verhardingen zoals wegen, parkeerplaatsen en gebouwen in grondwaterbeschermingsgebieden zijn tot nu toe aangemerkt als risico's en oorzaak van belasting van de bodem, zowel bij aanleg als gebruik. De regels in eerdere versies van de PmG bestonden uit een verbod op, of beperkingen aan bouwen en aanleggen. Het verbod gold in aangegeven gevallen niet door het geven van een ontheffing met voorschriften. Echter niet de aanwezigheid van verhardingen en gebouwen op zichzelf, maar de keuze van bouwmaterialen en het gebruik brengen risico's en mogelijk bodembelasting met zich mee. Het is niet nodig regels te stellen aan de constructie of vloeistofdichtheid van verhardingen. Wegen zijn berekend op de verkeersbelasting als gevolg van de verkeerstechnische eisen die aan de weg gesteld worden. Deze brengen met zich mee dat de wegen vloeistofdicht of vloeistofkerend zijn. Het werkelijke risico wordt gevormd door het afstromend water. Regenwater dat van nature schoon is, kan onderweg verontreinigingen opnemen van (bijvoorbeeld) uitlogende bouwmaterialen en van het verkeer. Het afstromend water van wegen bevat zware metalen, PAK's en minerale olie; in het afstromend hemelwater van gebouwen komen o.a. opgelost koper en zink voor. Bij een calamiteit op de weg kan een grote hoeveelheid schadelijke stoffen in de berm komen. Bij ongecontroleerde infiltratie in de berm kan dit tot vervuiling van de bodem en het grondwater leiden. Generieke regelgeving beperkt dit risico onvoldoende, gelet op het bijzondere belang en de kwetsbaarheid van de drinkwatervoorziening. De Omgevingsverordening Gelderland is er daarom op gericht de resterende risico's van verhardingen en gebouwen verwaarloosbaar te maken, onder meer door het tegengaan van infiltratie van vervuild water en bescherming van afsluitende grondlagen.

Toegestaan gebruik van de bodem, bijzondere zorgplicht

In deze Omgevingsverordening is afgezien van het opnemen van voorschriften die het 'normale', toegestane gebruik van de bodem (bijvoorbeeld bewoning) reguleren. Dit gebruik vormt een verwaarloosbaar risico, mits gebruikers 'met gezond verstand' en volgens de algemeen geldende regels met de bodem omgaan. De bijzondere zorgplicht van artikel 3.3.1.4 biedt voldoende mogelijkheden om eventuele uitwassen en de gevolgen daarvan aan te pakken. Generieke regelgeving en de bijzondere zorgplicht zijn voldoende. Dit houdt ook in dat het bevoegde gezag bij vergunningverlening de initiatiefnemers op de risico's en de bijzondere zorgplicht wijst en zo nodig (aanvullende) voorschriften stelt zodat adequate bodembeschermende maatregelen worden getroffen.

In het eerste lid van deze bepaling is bepaald dat door uitloging van dakmaterialen (zoals bitumen, koper), hemelwaterafvoeren (zink) of anderszins geen verontreinigingen aan de bodem mogen worden toegevoegd. Indien niet -uitlogende materialen zijn gekozen, of de materialen zodanig duurzaam zijn behandeld (én onderhouden !) dat hieruit geen stoffen uitlogen, kan het hemelwater zonder bezwaar infiltreren. Onder afstromend (ook wel: afvloeiend) water wordt in ieder geval verstaan hemelwater, bluswater en waswater.

Bij het gebruik van een gescheiden rioolstelsel, zeker indien hierin het water van meerdere gebouwen wordt verzameld, bestaat altijd de mogelijkheid dat onbedoeld verontreiniging in het hemelwater terecht komt. Infiltratie moet hier plaatsvinden via een doelmatig werkende zuiveringsvoorziening (waaronder ook Wadi's worden begrepen), ingericht volgens de laatste stand der techniek. Daaronder wordt verstaan dat de zuiveringsvoorziening zodanig werkt dat de verontreinigingen uit het water worden verwijderd en het te lozen afvloeiend hemelwater voldoet aan de streefwaarden voor ondiep grondwater zoals opgenomen in bijlage 1 bij de Circulaire bodemsanering 2009, zoals gewijzigd op 3 april 2012. Het systeem zal overigens ook moeten voldoen aan de eisen die zijn gesteld in de artikelen 7 tot en met 9 van het Lozingenbesluit bodembescherming. Het staat de initiatiefnemer in beginsel vrij zelf het middel (de zuiveringsvoorziening) te kiezen, zo lang dit doel maar bereikt wordt. Bij de melding van de activiteit zal het bevoegd gezag beoordelen of met het in te zetten middel de drinkwaterwinning effectief beschermd wordt.

Bij diepinfiltratie (tweede lid) wordt opgevangen hemelwater in watervoerende lagen gebracht, meestal enkele tientallen meters diep. Binnen de intrekgebieden van de drinkwatervoorziening vormt diepinfiltratie een groot risico, omdat het niet naleven van regels of het maken van fouten vergaande gevolgen heeft. Een eventuele verontreiniging kan immers zonder de reinigende werking (natuurlijke afbraak, adsorptie aan bodemdeeltjes) van een bodempassage direct in het watervoerende pakket doordringen. Een voorbeeld van een dergelijke fout is het verkeerd aansluiten van riolering of het lozen van vuil water op een hemelwaterkolk, waardoor vuil water in een hemelwaterriool terecht kan komen. Als dit water diep wordt geïnfiltreerd, kan dit een drinkwaterbron onbruikbaar maken. De regelgeving voor het grondwater in het algemeen (generieke regelgeving) is niet toereikend waar het gaat om de zorg voor de drinkwatervoorziening omdat deze wel regels stelt aan diepinfiltratie, maar het onvoldoende mogelijk maakt om in kwetsbare gebieden diepinfiltratie volledig uit te sluiten. In de verordening is daarom een absoluut verbod voor diepinfiltratie van afstromend water opgenomen (artikel 3.3.3.9). Ook andere, meer incidenteel, voorkomende vormen van diepinfiltratie zijn in het algemeen niet toelaatbaar. Dat volgt uit de algemene zorgplichtbepaling.

Het risico op lekkage en afspoelen van schadelijke stoffen van motorvoertuigen is bij de huidige stand der techniek beperkt, maar niet verwaarloosbaar. Parkeren op onverharde terreinen, dat wil zeggen: zonder aaneengesloten verharding, dus bijvoorbeeld op kale grond, gras, grind en steengranulaat, is ongewenst. Vaste parkeerplekken moeten daarom voorzien worden van een aaneengesloten verharding. Ook zijn er regels gesteld met betrekking tot afstromend water van verhardingen. Bij een aaneengesloten verharding, zoals asfalt en strak gelegde straatklinkers stroomt het merendeel of alle water af en kan dit worden opgevangen. Eventuele olie lekkage wordt opgemerkt en opgevangen door de verharding en kan daarna worden opgevangen of uit het afstromend water worden gehaald. Het risico op bodemverontreiniging neemt toe met de intensiteit van het parkeren. Een permanente parkeervoorziening op niet verhard terrein is daarom niet toegestaan. Het risico van kleinere parkeergelegenheden (met maximaal 4 plaatsen) wordt als verwaarloosbaar beschouwd. Voor kleinschalig gebruik (maximaal vier parkeerplaatsen) wordt daarom een

uitzondering gemaakt. Voor incidenteel grootschaliger gebruik (meer dan vier parkeerplaatsen) kan bij hoge uitzondering een ontheffing worden verleend op grond van artikel artikel 3.3.6.5 Ontheffingen als het algemeen belang dat noodzakelijk maakt. Maar in principe zal voor grootschalig gebruik als parkeergelegenheid (bijvoorbeeld bij een evenemententerrein) een verharding (inclusief bijbehorende opvang en zuivering van afstromend water) moeten worden aangebracht.

Meststoffen en zuiveringsslib (artikel 3.3.3.10)

De huidige en toekomstige landelijke regels worden toereikend geacht om de fosfaat en stikstofbelasting in voldoende mate terug te dringen, ook in grondwaterbeschermingsgebieden. In artikel 3.3.3.10 is desondanks een verbod op het gebruik van meststoffen in grondwaterbeschermingsgebieden opgenomen vanwege het risico van mogelijk aanwezige onbekende verontreinigingen in meststoffen. Met name in zuiveringsslib en in overige organische en anorganische meststoffen kunnen zich verontreinigingen bevinden. Ook speelt een rol dat de regels voor het gebruik van deze meststoffen moeilijk handhaafbaar zijn. In de praktijk blijkt er een grote handel te zijn in partijen van deze meststoffen. Het is moeilijk controleerbaar of een partij al dan niet gedurende het transport vermengd is met andere (afval)stoffen die negatieve gevolgen hebben voor het drinkwater. In dit verband is vermeldenswaard dat er in Nederland een 'verloren' stroom is van tussen de 1 en de 7 miljoen ton reststoffen/afvalstoffen. Verder is in ogenschouw genomen dat toepassing van deze meststoffen niet strikt noodzakelijk is omdat er minder risicovolle alternatieven voorhanden zijn (gebruik van dierlijke meststoffen en kunstmest).

Voor het gebruik van dierlijke meststoffen, kunstmest, compost en kalkmeststoffen geldt een vrijstelling van het verbod van artikel 3.3.3.10. Door de aanscherping van het landelijk regime voor dierlijke meststoffen in de afgelopen jaren wordt de bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning voor die stoffen voldoende geacht. In de toekomst wordt een verdere aanscherping van de landelijke regels verwacht. Eventuele risico's voor de drinkwaterwinning worden daarmee voldoende beheerst. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor dierlijke meststoffen.

De toepassing van compost brengt wel risico's met zich mee vanwege de mogelijke aanwezigheid van (onbekende) verontreinigingen. Een verbod wordt echter als niet handhaafbaar beschouwd omdat een ieder ongecontroleerd kleine partijen compost kan inkopen en toepassen. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor het gebruik van compost. Met de verzamelnaam 'kunstmest' kunnen producten bedoeld worden die ongewenste bijmengsels en verontreinigingen bevatten. Daarom worden alleen anorganische meststoffen toegelaten als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Het gebruik hiervan kan leiden tot nitraatuitspoeling. Het algemene beschermingsniveau (gebruiksnormen) is echter voldoende om dit risico te ondervangen. In de reguliere bedrijfsvoering wordt kunstmest bovendien als een kostbaar product gezien waar zuinig mee wordt omgegaan. Doordat specifieke meststoffen en sporenelementen worden gebruikt, heeft de juiste toepassing van kunstmest een betere benutting van bestanddelen van organische mest tot gevolg. Dit maakt dat de juiste toepassing van kunstmest zelfs gunstig kan uitwerken voor de grondwaterkwaliteit. Daarom is een vrijstelling opgenomen voor het gebruik van kunstmest, met een beperking tot genoemde stoffen als bedoeld in het Uitvoeringsbesluit Meststoffenwet. Ook voor kalkmeststoffen is een vrijstelling opgenomen. Kalkmeststoffen zijn organische of anorganische meststoffen die hoofdzakelijk zijn bedoeld om de juiste zuurgraad (pH) in de bodem te handhaven en de grondstructuur te verbeteren. Met de juiste zuurgraad is het mogelijk om met minder aanvoer van stikstof en fosfaat toch optimale gewasopbrengsten te realiseren. In die zin kan ook het gebruik van kalkmeststoffen een positief effect hebben op de grondwaterkwaliteit. Onder het "op of in de bodem brengen" dient te worden verstaan hetgeen daaronder wordt verstaan in de Wet bodembescherming. Ook in die wet is daarvoor overigens geen definitie opgenomen. Ook het tijdelijk neerleggen op de bodem – anders dan in een inrichting – valt onder het verbod.

De vrijstelling betreft het gebruik van meststoffen, maar heeft geen betrekking op de opslag van meststoffen. In het algemeen vindt het opslaan van meststoffen plaats in een inrichting waarvoor regels gelden krachtens de Wet milieubeheer. Met toepassing van die regels kan worden volstaan.

Begraafplaatsen (artikel 3.3.3.11)

De bestaande regels met betrekking tot begraafplaatsen en uitstrooivelden zijn gehandhaafd en uitgebreid met dierbegraafplaatsen.

Warmtetoevoeging en -onttrekking (artikel 3.3.3.12)

Warmtetoevoeging en warmteonttrekking aan bodem en grondwater vindt vooral plaats om te besparen op het gebruik van niet vernieuwbare energiebronnen. Gebouwen en processen kunnen op een energiezuinige manier van koeling en verwarming worden voorzien door gebruik te maken van ondergrondse energieopslag.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen open bodemenergiesystemen (KWO), en gesloten bodemenergiesystemen (bodemwarmtewisselaars). In de verordening wordt voor de definitie van bodemenergiesystemen aangesloten bij de algemene maatregel van bestuur inzake bodemenergie.

In open systemen wordt grondwater uit een watervoerend pakket op de ene locatie opgepompt, waarna het via een warmtewisselaar energie opneemt of afstaat, om vervolgens op een tweede locatie te worden geïnfiltreerd. Door in het warme seizoen grondwater op de eerste locatie op te pompen en te gebruiken voor koeldoeleinden, en het daardoor opgewarmde grondwater op de tweede locatie te infiltreren ontstaat daar een “bel” van opgewarmd grondwater. Door omkering van de pomprichting in het koude seizoen kan de opgeslagen warmte worden gebruikt voor verwarmingsdoelen. Er ontstaat dus een warme en een koude bron in de ondergrond die wisselend worden gebruikt voor koeling en verwarming.

Een gesloten systeem werkt volgens het zelfde principe, maar hier wordt via een in de ondergrond aangelegd gesloten systeem van (kunststof) slangen of buizen warmte aan de bodem toegevoegd in de zomer en onttrokken in de winter. Het gesloten systeem is gevuld met een vloeistof (bijv. glycol, water). De toepassing van deze systemen brengt risico's met zich mee voor de drinkwaterwinning. Opwarming van het grondwater kan leiden tot verandering van bijvoorbeeld de chemische kwaliteit, er kan negatieve beïnvloeding optreden van de stromingsrichting van grondwater voor drinkwaterbereiding, en er kunnen zich calamiteiten voordoen bij gebruik van vloeistoffen in gesloten systemen. Ook het boren in de bodem kan een bedreiging opleveren. Deze systemen zijn daarom niet toegestaan.

Het verbod op boren (artikel 3.3.3.7) houdt in feite al in dat bodemenergiesystemen en systemen voor de winning van geothermie niet geïnstalleerd mogen worden. Omwille van de duidelijkheid en vooral vanwege de reden voor het verbod is toch een bijzondere bepaling opgenomen. De reden voor het boorverbod (artikel 3.3.3.7) is vooral de boring zelf. De bepaling stelt voorwaarden aan de wijze van boren, waarbij het verbod voor de meeste situaties opgeheven wordt indien de boring wordt gemeld en bij die melding wordt aangegeven op welke wijze aan die regels wordt voldaan. De reden voor het verbod op bodemenergiesystemen en systemen voor de winning van geothermie ligt met name in het gebruik van die boring, zoals het risico van de gebruikte stoffen, verplaatsing van verontreiniging en temperatuurveranderingen in de bodem. Van het verbod van artikel 3.3.3.12 kan – anders dan bij het verbod op boren –

geen “algemeen belang”-onthefing worden verleend. Het valt immers niet in te zien dat het algemeen belang de realisatie van een bodemenergiesysteem noodzakelijk zou maken.

IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie (artikel 3.3.3.13)

Door het (her)gebruik van bouwstoffen, grond en bagger kan het grondwater dat wordt gebruikt voor de openbare drinkwaterwinning, worden verontreinigd. Landelijke gebruiksregels zijn opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). In het Bbk worden voor diverse situaties “standaardnormen” vastgesteld. Bij de normstelling is het risico van verspreiding van verontreinigingen naar het grondwater dat voor de drinkwaterwinning is bestemd, niet specifiek in aanmerking genomen. Dergelijke risico's zijn echter niet bij voorbaat uit te sluiten. Tussen verschillende locaties kunnen de risico's afwijken, afhankelijk van o.a. de kwetsbaarheid van een gebied, reeds aanwezige functies, bodemopbouw, bodemsamenstelling, kwaliteit van het te storten materiaal, mobiliteit van verontreinigingen, mate van doorlatendheid van de (water)bodem en van het toegepaste materiaal en wijzigingen in milieuomstandigheden (zuurgraad en zuurstof). Dit vraagt in bepaalde gevallen om een locatiespecifieke benadering.

In grondwaterbeschermingsgebieden is het beleid erop gericht om het bestaande beschermingsniveau minimaal in stand te laten (standstill) en zo mogelijk een verbetering van het beschermingsniveau te bereiken. Met het oog daarop geldt dat aanvoer van verontreinigende stoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied dient te worden voorkomen. Daarmee wordt bereikt dat geen toename van verontreinigingen in het grondwaterbeschermingsgebied plaatsvindt. Gelet op bovenstaande zijn de volgende regels opgenomen voor toepassing van bouwstoffen, grond en bagger in de grondwaterbeschermingsgebieden, aanvullend op de regels van het Bbk.

IBC-bouwstoffen

In het Bbk wordt onderscheid gemaakt tussen vormgegeven bouwstoffen, niet-vormgegeven bouwstoffen en IBC-bouwstoffen. Vormgegeven bouwstoffen bestaan uit flinke brokken, bijvoorbeeld bakstenen, betonklinkers, asfaltbeton en heipalen. Voorbeelden van niet-vormgegeven bouwstoffen zijn assen en granulaten. Wanneer niet-vormgegeven bouwstoffen niet aan de norm voor ongeïsoleerde toepassing voldoen, dan kan de bouwstof mogelijk nog als IBC-bouwstof worden toegepast. IBC-bouwstoffen zijn niet-vormgegeven bouwstoffen die alleen mogen worden toegepast met isolatie-, beheers- en controle (IBC-)maatregelen, omdat het gebruik anders tot teveel emissies naar het milieu kan leiden. De normen voor bouwstoffen bestaan uit maximale samenstellings- en emissiewaarden: samenstellingswaarden voor organische parameters en emissiewaarden voor anorganische parameters. De emissiewaarden zijn verschillend voor vormgegeven, niet-vormgegeven en IBC-bouwstoffen, vanwege de verschillen in uitlooeigenschappen. De samenstellingswaarden zijn voor de verschillende bouwstoffen gelijk.

In grondwaterbeschermingsgebieden worden schone (primaire) bouwstoffen toegestaan en bouwstoffen die voldoen aan de emissie- en samenstellingsnormen voor ongeïsoleerde toepassing. Toepassing van zwaarder verontreinigde bouwstoffen (IBC-bouwstoffen) is in grondwaterbeschermingsgebieden niet toegestaan.

Vanuit de optiek van de bescherming van de grondwaterkwaliteit zou het wellicht wenselijk zijn dat de aanvoer van verontreinigde bouwstoffen van buiten het grondwaterbeschermingsgebied geheel wordt verboden (standstill op gebiedsniveau). Omdat echter niet altijd voldoende schone bouwstoffen beschikbaar zijn - verhardingsmateriaal bijvoorbeeld bevat vaak lichte verontreinigingen -, is dat niet realistisch. De toepassing van andere bouwstoffen dan IBC-bouwstoffen is derhalve onder de voorwaarden van het Bbk in grondwaterbeschermingsgebied wel toegestaan.

Grond en baggerspecie (toepassingen tot 5000 m³)

Op grond van het generieke beleid mag de toe te passen kwaliteit van grond of baggerspecie niet slechter zijn dan de kwaliteit van de ontvangende bodem. Onderscheiden worden de klassen Achtergrondwaarden, Wonen en Industrie voor landbodems en de klassen Achtergrondwaarden, klassen A en B en Niet toepasbaar voor waterbodems. Op basis van het gebiedsspecifieke kader van het Bbk kunnen gemeenten en waterschappen lokale normen vaststellen, die hoger of lager zijn dan op basis van het generieke kader is toegestaan tot maximaal de Interventiewaarden/Saneringscriterium. Wanneer hogere lokale normen worden vastgesteld, is het mogelijk om grond/bagger toe te passen met een kwaliteit die slechter is dan de kwaliteit van de ontvangende (water)bodem, mits het gaat om gebiedseigen grond (uit het totale beheergebied).

Op grond van artikel 3.3.3.13 is in grondwaterbeschermingsgebieden de toepassing van grond en baggerspecie met de kwaliteit Achtergrondwaarden (schoon) toegestaan en onder voorwaarden klasse Wonen/klasse A. Voor de toepassing van verontreinigde grond of baggerspecie van de klasse Wonen/klasse A, moet aan twee voorwaarden zijn voldaan. De eerste voorwaarde is dat de grond of baggerspecie afkomstig is uit hetzelfde grondwaterbeschermingsgebied om een toename van verontreinigingen op gebiedsniveau te voorkomen (standstill op gebiedsniveau). Er mag geen sprake zijn van een risicoverhoging voor de grondwaterkwaliteit als gevolg van een kwantitatieve en/of kwalitatieve toename van het verontreinigingsniveau. De tweede voorwaarde is dat geen verontreinigde grond (klasse Wonen/klasse A) op een schone (water)bodem (Achtergrondwaarden) mag worden toegepast (standstill op lokaal niveau). Voor zover bij ons bekend levert deze verbodsbepaling in de praktijk geen problemen op.

Grootschalige toepassing van grond en baggerspecie (meer dan 5000 m³)

Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen conform artikel 63 van het Bbk (minimale omvang van 5000 m³ en een minimale laagdikte van 2 meter) kent naast de Achtergrondwaarden (schoon) ook Emissiewaarden en Emissietoetswaarden voor zware metalen. Bij grootschalige toepassing van grond en baggerspecie op landbodem mag de kwaliteitsklasse Industrie niet worden overschreden. Bij grootschalige toepassing van grond in oppervlaktewater mag de kwaliteitsklasse Industrie en de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden en bij toepassingen van bagger mogen de Interventiewaarden voor waterbodems niet worden overschreden. Het toetsingskader voor grootschalige toepassingen is daarmee ruimer, soepeler dan het generiek en gebiedsspecifiek toetsingskader van het Bbk.

Voor grootschalige toepassing in beschermingsgebieden voor de drinkwaterwinning is het toetsingskader voor grootschalige toepassingen in het Bbk niet geschikt. Juist bij toepassing van grote hoeveelheden grond en bagger, in soms diepe putten, is vanwege de risico's voor de kwaliteit van het grondwater een strikter toetsingskader noodzakelijk. Daarom is bepaald dat grootschalig toe te passen verontreinigde grond of baggerspecie de klasse Wonen/klasse A niet mag overschrijden en uit het gebied afkomstig moet zijn en dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwatervoorziening niet toenemen. Met name bij grootschalige toepassingen (voor onder water) kan ernstiger schade ontstaan als ernstig verontreinigd materiaal illegaal wordt gestort of zich calamiteiten voordoen. Er zal gedurende de duur van het project dan ook een grote handavingsinspanning moeten worden geleverd om te

voorkomen dat ernstig verontreinigde grond of baggerspecie wordt toegepast. Daarom wordt ook de aanvoer van grote hoeveelheden niet-schone grond van buitenaf verboden. Grootschalige toepassing in een grondwaterbeschermingsgebied dient niet alleen op grond van het Bbk te worden gemeld aan het meldpunt bodemkwaliteit, maar ook dient daarvan op grond van de regeling in de verordening een melding te worden gedaan. De melding moet de resultaten bevatten van locatiespecifiek onderzoek waarmee wordt aangetoond dat door de wijze van toepassing en de te treffen voorzieningen en maatregelen de risico's op verontreiniging van het grondwater voor de betreffende drinkwatervoorziening niet toenemen. Deze melding maakt preventief toezicht mogelijk. Op de melding zijn de procedureregels van artikel 3.3.6.4 van toepassing. Opgemerkt wordt nog dat de hiervoor beschreven regeling voor de grootschalige toepassing niet betrekking heeft op toepassing binnen een inrichting. Ingevolge het bepaalde onder artikel 28.3 van het Besluit omgevingsrecht zijn "inrichtingen voor zover het betreft toepassingen van bouwstoffen, grond of baggerspecie waarop het Besluit bodemkwaliteit van toepassing is en waarin wordt gehandeld in overeenstemming met de bepalingen van dat besluit" geen inrichtingen die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken als bedoeld in artikel 1.1, derde lid, van de Wet milieubeheer. Indien echter de bepalingen van het Besluit bodemkwaliteit niet worden nageleefd, is er wel sprake van een inrichting, en wel van een inrichting voor het storten van afvalstoffen of het anderszins op of in de bodem brengen van afvalstoffen (categorie 28, punt 28.1, van het Besluit omgevingsrecht). Een dergelijke inrichting is in grondwaterbeschermingsgebied niet toegelaten (artikel 3.3.3.3 juncto bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel B).

Ingevolge het vierde lid dienen de toepassingen genoemd onder a, b en c te worden gemeld aan Gedeputeerde Staten (artikel 3.3.6.4 derde lid). Dat geldt ook indien een melding op grond van het Besluit bodemkwaliteit aan de Minister is voorgeschreven (artikel 42 Besluit bodemkwaliteit), omdat de termijn voor die melding zo kort is (vijf dagen) dat de provincie bij een doormelding onvoldoende gelegenheid heeft om toezicht op de voorgenomen toepassing uit te oefenen.

Verspreiding baggerspecie

Voor verspreiding van baggerspecie vanuit watergangen over aangrenzende percelen biedt het Besluit bodemkwaliteit voldoende bescherming. Dit kan worden toegestaan in de grondwaterbeschermingsgebieden, conform de eisen van het Bbk. De 20 meter komt uit de Circulaire onderhoudsbaggerspecie.

Schadelijke stoffen (artikel 3.3.3.14)

De bestaande regels met betrekking tot schadelijke stoffen, wegen, parkeergelegenheden en kampeergelegenheden zijn gehandhaafd met uitzondering van de ontheffingsmogelijkheid. De ontheffingsmogelijkheid is nu vervangen door een melding.

Boringsvrije zones (paragraaf 3.3.4)

In een boringsvrije zone bevinden zich tussen het maaiveld en het watervoerende pakket waaraan het grondwater wordt onttrokken, zodanige beschermende bodemlagen dat met een beperkte regeling kan worden volstaan. Een verbod op het oprichten en in gebruik hebben van inrichtingen of de uitvoering van activiteiten die zich bovengronds

afspelen is niet nodig omdat de generieke wetgeving, toepassing van de NRB en in aanvulling daarop de bijzondere zorgplicht voldoende bescherming bieden. Wel zijn er regels nodig om de scheidende lagen boven het watervoerende pakket van drinkwaterwinning zo min mogelijk te verstoren. Het gaat daarbij om regels voor boorputten en grond- of funderingswerken en om regels voor bodemenergiesystemen (warmtetoevoeging en – onttrekking).

Op de kaarten in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater is de contour binnen boringsvrije zones opgenomen die wordt aangeduid als KWO-vrije zone. Een toelichting op de regelgeving in deze KWO-vrije zone is opgenomen in 3.3.1 KWO-vrije zone.

Activiteiten binnen inrichtingen

Verbod warmtetoevoeging en -onttrekking voor inrichtingen (artikel 3.3.4.2)

Het is verboden om bodemenergiesystemen (warmtetoevoeging en – onttrekking) en systemen voor de winning van geothermie binnen een inrichting in een grondwaterbeschermingsgebied op te richten.

Instructieregels voor omgevingsvergunningen voor inrichtingen (artikel 3.3.4.2)

Artikel 1.3 c van de Wet milieubeheer geeft de bevoegdheid aan Provinciale Staten om het bevoegd gezag voor een omgevingsvergunningplichtige inrichting te verplichten voorschriften aan de betreffende omgevingsvergunning te verbinden die nodig zijn voor bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning. Het bevoegd gezag moet deze voorschriften verbinden aan de omgevingsvergunningen voor inrichtingen in de waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones. Afwijking van deze instructieregels is slechts mogelijk in de aangegeven gevallen. Deze voorschriften zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

Regels voor niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (artikel 3.3.4.2)

Het in werking hebben van niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen (die vallen onder de werkingssfeer van een AMvB op basis van artikel 8.40. Wet milieubeheer), is in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones verboden tenzij aan algemene voorschriften wordt voldaan. De algemene voorschriften gelden ook voor bestaande niet-omgevingsvergunningplichtige inrichtingen in waterwingebieden. Afwijking van deze voorschriften is slechts mogelijk in de aangegeven gevallen. Wanneer de voorschriften niet afdoende zijn om de kwaliteit van het grondwater te beschermen kunnen maatwerkvoorschriften worden gesteld. Dat kan ingeval de voorschriften nader moeten worden uitgewerkt ofwel een situatie in de voorschriften niet is voorzien. Deze voorschriften zijn opgenomen in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D.

Boorputten en grond- of funderingswerken (artikel 3.3.4.4)

De regels betreffende boorputten en grond- of funderingswerken en regels voor bodemenergiesystemen en systemen voor de winning van geothermie (warmtetoevoeging en – onttrekking) gelden ook in grondwaterbeschermingsgebieden en worden in 3.3.4.4 van toepassing verklaard voor boringsvrije zones. Daarbij is wel bepaald dat de verboden niet van toepassing zijn als het grondwater waaruit het drinkwater wordt gewonnen, niet wordt bereikt. Bij boorputten en grond- of funderingswerken is dat het geval als er een beschermende kleilaag boven de voor het drinkwaterwinning bestemde grondwater is gelegen, en deze niet wordt doorboord. En voor warmtetoevoeging en –onttrekking als geen warmte wordt onttrokken of toegevoegd aan het watervoerend pakket waaruit het drinkwater wordt gewonnen. Eveneens mag dan die kleilaag niet worden doorboord. Het verbod op boorputten en bodemenergiesystemen betekent ook dat het onttrekken of toevoegen van warmte uit lagen dieper dan het watervoerend pakket waaruit drinkwater wordt gewonnen, evenmin is toegestaan. Daarvoor moet immers de beschermende kleilaag worden doorboord.

Warmtetoevoeging en -onttrekking (artikel 3.3.4.4)

Zie hierboven onder boorputten en grond- of funderingswerken.

Overige bepalingen (paragraaf 3.3.6 Overige bepalingen)

Intrekgebied (artikel 3.3.6.1)

Het is verboden in een intrekgebied werken tot stand te brengen of handelingen te verrichten ten behoeve van de winning van fossiele energie, zoals aardgas, aardolie, schaliegas en steenkoolgas.

Relatienotagebied (artikel 3.3.6.2)

De in dit artikel opgenomen beperking van de werkingssfeer van dit hoofdstuk in de verordening betreft gebieden die door de Minister van I & M en de Minister van LNV gezamenlijk op grond van artikel 1.2, vijfde lid, van de Wet milieubeheer zijn aangewezen. Van deze aanwijzingsmogelijkheid is tot op heden geen gebruik gemaakt.

Beperkingen instructieverplichting (artikel 3.3.6.3)

In artikel 3.3.6.3 aanhef en onder a, is een bepaling opgenomen op grond waarvan de instructievoorschriften van de verordening niet gelden voor zover voor een bepaald onderwerp bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur (bijv. het Activiteitenbesluit) of een ministeriële regeling (bijv. de Activiteitenregeling) regels zijn gesteld. Vanzelfsprekend moet het daarbij dan wel gaan om regels die gesteld zijn ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de drinkwaterwinning.

In artikel 3.3.6.3, aanhef en onder b, is bepaald dat de instructievoorschriften evenmin gelden voor vergunningen ten aanzien waarvan de Minister van EZ of de Minister van I&M bevoegd gezag is. Deze beperking vloeit voort uit artikel 1.3c, tweede lid, Wet milieubeheer. Indien deze beperking niet zou worden opgenomen, bestaat het risico dat de instructiebepalingen in het geheel onverbindend zijn.

Meldingen (artikel 3.3.6.4)

In dit artikel staan de vereisten waaraan een melding moet voldoen.

Ontheffingen (artikel 3.3.6.5) en mogelijkheid tot afwijken van instructies (artikel 3.3.6.6)

De strikte regelgeving ter bescherming van de grondwaterkwaliteit kan er toe leiden dat een activiteit met een groot maatschappelijk belang op grond van de verordening niet kan worden toegelaten. Onder bijzondere omstandigheden kan het gewenst zijn dat dat toch gebeurt als het algemeen belang dat met uitvoering van de activiteit is gediend zwaarder weegt dan het - naar mag worden aangenomen beperkte - risico op grondwaterverontreiniging. Een ontheffing van artikel 3.3.2.5 eerste lid onder b kan worden verleend indien er sprake is van een bijzonder geval. Hier betekent dat dat er sprake moet zijn van bestaande rechten en dat de uitvoering van de activiteit zwaarder weegt dan het - naar mag worden aangenomen beperkte- risico op grondwaterverontreiniging. Bij het vaststellen van voorschriften aan een ontheffing wordt uitgegaan van het stand still/ step forward principe. Voor deze bijzondere situaties is in de verordening een regeling opgenomen. Van een in de verordening opgenomen verbod kan ontheffing worden verleend en van een instructievoorschrift kan worden afgeweken indien het algemeen belang de uitvoering van de activiteit waarop het verbod betrekking heeft, noodzakelijk maakt. De ontheffing wordt verleend door Gedeputeerde Staten. Als voor de activiteit ook een omgevingsvergunning nodig is, is ingevolge de artikelen 1.3a en 1.3b Wm geen ontheffing vereist, maar wordt de omgevingsvergunning mede beoordeeld op de gronden die voor de ontheffing in de provinciale omgevingsverordening zijn opgenomen. Afdeling 3.4 van de Awb is van toepassing op de voorbereiding van de ontheffing (artikel 1.3, vierde lid, Wm) en de omgevingsvergunning (artikel 1.3b Wm).

Voor inrichtingen waarvoor een omgevingsvergunning is vereist, dient - ingevolge instructiebepalingen op grond van artikel 1.3c Wm ter bescherming van de grondwaterkwaliteit - een aantal aangegeven voorschriften aan de vergunning te worden verbonden. Voor deze inrichtingen wordt in de verordening bepaald dat als het algemeen belang de uitvoering van een activiteit nodig maakt en de voorgeschreven voorschriften daaraan in de weg zouden staan, het bevoegd gezag van de instructie kan afwijken. Om er voor te zorgen dat alle betrokken belangen op een juiste wijze worden afgewogen, is bepaald dat de betrokken bestuursorganen (waaronder Gedeputeerde Staten indien zij niet zelf het bevoegd gezag zijn), de inspecteur en het drinkwaterbedrijf in de gelegenheid worden gesteld om een advies uit te brengen.

Zowel voor de ontheffing als voor de afwijking van een vergunningvoorschrift geldt dat voorschriften moeten worden opgelegd die de hoogst mogelijke vorm van bescherming voor de kwaliteit van het grondwater bieden. Dat betekent dat

de beste milieupraktijken en de best beschikbare technieken dienen te worden toegepast.

Toelichting op bijlage Grondwaterbescherming met de oog op de waterwinning

B. Aanwijzing van categorieën van inrichtingen die niet in grondwaterbeschermingsgebied mogen worden opgericht of in werking worden gehouden.

Onderdeel B van bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning bevat een lijst van categorieën van omgevingsvergunningplichtige inrichtingen waarvoor op grond van artikel 3.3.2.2 het verbod geldt deze in een grondwaterbeschermingsgebied op te richten of in werking te hebben.

De lijst van categorieën van inrichtingen is opgesteld aan de hand van de lijst van bedrijven met een bodemindex B volgens de brochure "Bedrijven en milieuzonering", VNG, editie 2009.

C. Bord grondwaterbeschermingsgebied

In onderdeel C van bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning is het bord ter aanduiding van een grondwaterbeschermingsgebied (op grond van artikel 3.3.1.2, derde lid) opgenomen.

D. Instructies voor vergunningen **en rechtstreeks geldende regels** voor inrichtingen, **en regels voor niet inrichting gebonden activiteiten** en voor lozingen op oppervlaktewateren in milieubeschermingsgebieden.

Deze bijlage bevat voorschriften voor niet-vergunningplichtige inrichtingen artikel 3.3.3.5, derde lid, artikel 3.3.4.2 en artikel 3.3.4.3, alsmede instructies voor vergunningen voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones als bedoeld in artikel 3.3.3.4, artikel 3.3.4.2 en artikel 3.3.4.3.

Onder nr. 15

De voorschriften 2 tot en met 5 zijn niet van toepassing indien het gaat om wegen, parkeerplaatsen of andere terreinen die openstaan voor gemotoriseerd verkeer en die in beperkte mate worden gebruikt en waar geen handelingen met schadelijke stoffen plaatsvinden.

E. Algemene voorschriften lozing afvloeiend hemelwater van wegen in grondwaterbeschermingsgebieden

Onderdeel E van bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning bevat algemene voorschriften voor afvloeiend hemelwater afkomstig van wegen, spoorwegen en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken voor het verkeer alsmede van parkeerplaatsen en andere terreinen en verhardingen die openstaan voor gemotoriseerd verkeer in grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in artikel 3.3.3.9 eerste lid onder b van deze verordening.

In bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater zijn gebieden aangewezen met het oog op de bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.

bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater bevat de gebieden die zijn aangewezen op grond van artikel 3.3.1.2, eerste lid. Op de kaarten is aangegeven of in het gebied sprake is van één of meer waterwingebieden, een grondwaterbeschermingsgebied, een (zeer) kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied en een boringsvrije zone.

Op de index voor de kaarten is de kwetsbaarheid van het gebied opgenomen.

3.3.1 KWO-vrije zone

~~Op de kaarten in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater is de contour binnen boringsvrije zones opgenomen die wordt aangeduid als KWO-vrije zone. KWO staat voor koude/warmte opslag in de bodem, oftewel bodemenergie systemen, die koude of warmte onttrekken of toevoegen aan de bodem. De grens heeft aldus de naam gekregen van één van de verboden die gelden binnen het begrensde gebied.~~

~~In een KWO-vrije zone geldt tevens een verbod op het gebruik van schadelijke vloeibare stoffen zwaarder dan water (artikel 3.3.4.3 Vloeibare stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen artikel 3.3.4.3 Vloeibare stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen en artikel 3.3.4.5 Vloeibare stoffen zwaarder dan water buiten inrichtingen artikel 3.3.4.5 Vloeibare stoffen zwaarder dan water buiten inrichtingen). De specifieke eigenschappen van deze schadelijk stoffen zorgen ervoor dat de stoffen het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond kunnen bereiken binnen de norm van 25 jaar die leidend is bij de bescherming van het grondwater dat wordt gebruikt voor drinkwaterbereiding. De verbodsbepaling is bedoeld om dit effect te voorkomen.~~

Op de kaarten in bijlage 5 Beschermingsgebieden grondwater is de contour binnen boringsvrije zones opgenomen die wordt aangeduid als KWO-vrije zone. KWO staat voor koude/warmte opslag in de bodem, oftewel bodemenergie systemen, die koude of warmte onttrekken of toevoegen aan de bodem. De grens heeft aldus de naam gekregen van één van de verboden die gelden binnen het begrensde gebied.

In een KWO-vrije zone geldt tevens een verbod op het gebruik van vloeibare stoffen zwaarder dan water (3.3.4.3 (link) Stoffen zwaarder dan water binnen inrichtingen en 3.3.4.5 (link) vloeibare stoffen zwaarder dan water buiten inrichtingen). De specifieke eigenschappen van deze schadelijk stoffen zorgen ervoor dat de stoffen het grondwateronttrekkingspunt in de ondergrond kunnen bereiken binnen de norm van 25 jaar die leidend is bij de bescherming van het grondwater dat wordt gebruikt voor drinkwaterbereiding. De verbodsbepaling is bedoeld om dit effect te voorkomen.

3.4 Bodem

Boringen (artikel 3.4.1.1)

In het gehele gebied van de provincie Gelderland geldt dat wanneer iemand buiten een inrichting een boorgat in de grond maakt of heeft met een diepte van meer dan 2 meter onder het maaiveld, dan moet bij beëindiging van de werkzaamheden met het oog waarop het gat is geboord de bodem ter plaatse van dat gat terug in de oorspronkelijke toestand worden gebracht. Daarbij moeten de doorboorde slecht-doorlatende lagen worden hersteld. Voor de aangewezen gebieden voor grondwaterbescherming ten behoeve van de waterwinning geldt dat nog een extra zwelkleiafdichting moet worden aangebracht van minimaal 2 meter ter hoogte van de grondwaterspiegel. Slechts indien de grondwaterspiegel minder dan 2 meter onder het maaiveld ligt, is een dunnere afdichting met zwelklei

toegestaan.

Bodemsanering (paragraaf 3.4.2)

Algemeen

Wijziging ten opzichte van hoofdstuk 6 van de Pmg

De artikelen zijn aangepast aan ons nieuwe beleid (Beleidsnota Bodem 2012), met als voornaamste doel een vereenvoudiging van de meldingen ten behoeve van een lastenvermindering voor zowel de melders als onszelf. Zo is het eenvoudiger gemaakt om te kiezen voor de verkorte procedure, worden minder exemplaren geëist van saneringsplannen, evaluatieverslagen en nazorgplannen en worden er minder inhoudelijke eisen gesteld aan deze documenten. Dit alles op basis van de huidige ervaringen en praktijk, waarbij tevens de nieuwe Kwalibo-regelgeving in acht is genomen. Tenslotte zijn ook redactionele wijzigingen van ondergeschikte aard doorgevoerd zodat sprake is van een eenduidig hoofdstuk en zijn verwijzingen naar wettelijke artikelen daar waar mogelijk verwijderd met het oog op voorgenomen wetswijzigingen.

De inhoud van het saneringsplan

Op grond van artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming kunnen bij provinciale verordening nadere regels worden gesteld voor de inhoud van het saneringsplan. Deze regels zijn opgenomen in artikel 3.4.2.4 (en artikel 3.4.2.5). Aan het artikel behoeft vanzelfsprekend alleen te worden voldaan als op grond van de wet een saneringsplan moet worden ingediend. Dat is het geval als een melding wordt gedaan dat bij een geval van ernstige verontreiniging de bodem zal worden gesaneerd (artikel 28 juncto artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming). De beschreven eisen leiden overigens niet zonder meer tot één standaard voor een saneringsplan.

Procedures

Inspraak richt zich op besluiten van het bevoegd gezag. In het kader van bodemsanering gaat het om:

- het besluit tot vaststelling van de ernst en spoedeisendheid;
- het besluit tot instemming met het saneringsplan;
- het besluit tot instemming met het evaluatieverslag, en
- het besluit tot instemming met het nazorgplan.

Bij de totstandkoming van deze besluiten kan ervoor worden gekozen om de uniforme voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te volgen. Ten aanzien van de besluiten vaststelling ernst en spoedeisendheid en instemming saneringsplan is hiervoor in beginsel gekozen. De meeste besluiten in het kader van de Wet bodembescherming kunnen echter tot stand komen zonder toepassing van de uniforme voorbereidingsprocedure. Hierom kan de melder verzoeken in het meldingsformulier. Ook met toepassing van titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht, waarin de minimeisen voor besluitvorming in het kader van de Algemene wet bestuursrecht zijn opgenomen, wordt in de praktijk in de meeste situaties voldoende recht gedaan aan de belangen van derden.

Meldingsplichten

Naast de meldplicht ten aanzien van de aanvang van de sanering en het moment waarop de grondsanering of grondwatersanering beëindigd wordt, is het wenselijk dat bij een grondsanering waarbij ontgraven wordt, tijdig melding wordt gemaakt van het verwachte tijdstip waarop over het gehele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden. Hiermee wordt bedoeld het tijdstip waarop de krachtens de instemming met het saneringsplan geldende terugsaneerwaarden in zowel horizontale als verticale richting gehaald zullen worden. Deze melding dient plaats te vinden voorafgaand aan het tijdstip waarop over het hele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden en

voorafgaand aan het moment waarop tot aanvulling van de ontgraving wordt overgegaan, zodat een eventueel controlebezoek gepland en voorbereid kan worden. Indien ontgraving en aanvulling in gedeeltes plaatsvindt, zal steeds separaat per gedeelte gemeld dienen te worden. Naar aanleiding van deze meldingen kunnen ambtenaren die met handhaving belast zijn een controlebezoek brengen aan de saneringslocatie.

In artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming is een wettelijke verplichting opgenomen om afwijkingen van het saneringsplan tijdig te melden.

In artikel 3.4.2.6 zijn daarnaast de verplichtingen om de afronding van verschillende ijkmomenten van de sanering bij het bevoegde gezag te melden opgenomen. Dit artikel

is gebaseerd op artikel 1.2, eerste en derde lid, van de Wet milieubeheer, op grond waarvan Provinciale Staten de bevoegdheid hebben ter bescherming van het milieu regels te stellen indien dit naar hun oordeel van meer dan gemeentelijk belang is. Het artikel betreft een aanvulling op de Wet bodembescherming. Met het verplicht stellen van de melding van (een wijziging van) de aanvangsdatum, het behalen van de einddiepte over het gehele gebied van de ontgraving en de beëindiging van de sanering wordt het mogelijk om ten behoeve van een effectieve handhaving van de Wet bodembescherming meer informatie te verkrijgen over de uitvoering van een sanering. Daardoor kunnen Gedeputeerde Staten zich een beter oordeel vormen over de uitvoering van het saneringsplan en daardoor over de vraag of er gronden zijn om de indiener van het plan met het bestuursrechtelijke handhavingsinstrumentarium te dwingen om te handelen volgens het saneringsplan waarmee zij hebben ingestemd.

Strafbaarstelling

Bewust is ervoor gekozen de meldingsplichten op te nemen in de Omgevingsverordening Gelderland. Om artikel 3.4.2.6 direct strafrechtelijk te kunnen handhaven dient de overtreding ervan, gelet op de Wet op de economische delicten en het feit dat dit artikel gebaseerd is op artikel 1.2, eerste lid, van de Wet milieubeheer, strafbaar gesteld te worden in de Omgevingsverordening zelf. In artikel 7.1.2 is hieraan tegemoet gekomen. Ook bestaat de mogelijkheid de meldingsplichten op te nemen in de voorschriften bij de beschikking inzake de instemming met het saneringsplan op grond van artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming. Handhaving van deze voorschriften kan – in theorie - zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk (Wet op de economische delicten juncto artikel 39, tweede lid, van de Wet bodembescherming) plaatsvinden. Bestuursrechtelijke handhaving heeft echter weinig zin, omdat het essentiële controlemoment dan al is verstreken en er derhalve niet meer te corrigeren valt. Ondanks dit alternatief om meldingsplichten op te nemen in de voorschriften bij de beschikking op het saneringsplan, wordt toch de voorkeur gegeven aan een regeling in de Omgevingsverordening. In de eerste plaats leidt dit tot een meer uniforme en zorgvuldige regeling. In de tweede plaats is de meldingsplicht in de Omgevingsverordening in beginsel gericht tot degene die de sanering feitelijk uitvoert.

Normadressaat

Het begrip “degene die de sanering feitelijk uitvoert” is ontleend aan artikel 39a van de Wet bodembescherming. Dat artikel ziet op de handhaving van de uitvoering van het saneringsplan en beoogt een brede groep van personen hierop aan te kunnen spreken.

Voor deze constructie is gekozen, omdat in de meeste gevallen de opdrachtgever (de indiener van het saneringsplan) een leek op het gebied van bodemsanering is en de meldverplichtingen zijn uitbesteed aan de aannemer. Omdat in gevallen waarin niet gemeld wordt sprake kan zijn van slechts geringe schuld van de opdrachtgever (de indiener van het saneringsplan) volgt voor hem dan geen vervolging. Het is gewenst om in die gevallen tegen de aannemer, als degene die de sanering feitelijk uitvoert, strafrechtelijk te kunnen optreden. Juist deze partij kan een financieel belang hebben bij het achterwege laten van een melding. Om deze reden is er in artikel 3.4.2.6 voor gekozen degene die daadwerkelijk saneert, dat wil zeggen degene die de sanering feitelijk uitvoert in beginsel op te nemen als normadressaat. Doelstelling is hiermee beter controle te kunnen uitoefenen op de uitvoering van de sanering en op de

afvoer van de grondstromen. Is er (nog) geen aannemer bij de sanering betrokken dan blijven de verplichtingen uiteraard rusten bij degene die het saneringsplan heeft ingediend.

Melding wijziging saneringsplan

In artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming is de verplichting opgenomen om afwijkingen van het saneringsplan tijdig bij Gedeputeerde Staten te melden. In dit artikel wordt in verband met deze meldingsplicht de mogelijkheid geboden om nadere regels te stellen omtrent de gegevens die bij de melding moeten worden verstrekt. Om een melding wijziging saneringsplan adequaat te kunnen beoordelen is in artikel 3.4.2.7 opgenomen waaraan een dergelijke melding moet voldoen.

De inhoud van het evaluatieverslag

Op grond van artikel 39c, derde lid, van de Wet bodembescherming kunnen bij provinciale verordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van het evaluatieverslag. Deze regels zijn opgenomen in artikel 3.4.2.8. Aan dit artikel moet worden voldaan als na de uitvoering van de sanering of een fase van de sanering een evaluatieverslag bij Gedeputeerde Staten moet worden ingediend. Gedeputeerde Staten dienen met het verslag in te stemmen. Zij stemmen slechts in met het verslag wanneer gesaneerd is overeenkomstig artikel 38 van de Wet bodembescherming.

De inhoud van het nazorgplan

Op grond van artikel 39d, vijfde lid van de Wet bodembescherming kunnen bij omgevingsverordening regels worden gesteld omtrent de inhoud van het nazorgplan. Deze regels zijn opgenomen in artikel 3.4.2.9. Aan dit artikel moet worden voldaan indien na de uitvoering van de sanering verontreiniging in de bodem aanwezig blijft, die beperkingen in het gebruik van de bodem tot gevolg heeft of nazorgmaatregelen noodzakelijk maakt. In het nazorgplan moeten de gebruiksbeperkingen en de nazorgmaatregelen worden beschreven. De gebruiksbeperkingen moeten voorkomen dat er contact is met de restverontreiniging om eventuele risico's of verspreiding van de restverontreiniging te voorkomen. De nazorgmaatregelen hebben tot doel om er voor te zorgen dat het bereikte saneringsresultaat blijvend is. Gedeputeerde Staten dienen met het nazorgplan in te stemmen.

Rechtstreekse gemeenten

Op grond van artikel 88, achtste lid, van de Wet bodembescherming en het Besluit aanwijzing bevoegdgezaggemeenten Wet bodembescherming hebben zesentwintig grotere gemeenten, die op grond van de Wet stedelijke vernieuwing als rechtstreekse gemeente zijn aangewezen, dezelfde status op grond van de Wet bodembescherming gekregen als die de vier grote steden reeds enige tijd bezitten. Daarnaast kunnen op grond van artikel 88, tweede lid, van de Wet bodembescherming bevoegdheden worden overgedragen aan de zogenaamde plusregio's, als bedoeld in artikel 104 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, maar dat is tot nu toe nog niet gebeurd. Paragraaf 3.4.2 geldt niet voor deze gemeenten.

Begripsomschrijvingen (artikel 3.4.2.1)

Voor de inhoud van een aantal begrippen (zoals “bodem” en “geval van verontreiniging”) hoeft geen omschrijving te worden gegeven, omdat artikel 1 van de Wet bodembescherming bepaalt dat de daar gegeven omschrijvingen doorwerken in de verordening. In deze bepaling worden slechts die begrippen omschreven die niet als zodanig in de Wet bodembescherming zijn gedefinieerd. Hiervoor is aangesloten bij de begrippen uit de Wet bodembescherming.

Meldingsformulier (artikel 3.4.2.2)

De indiening van het rapport van het nader onderzoek, het saneringsplan, het evaluatieverslag, het nazorgplan, alsmede het doen van een melding als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de Wet bodembescherming, worden voor de toepassing van de Algemene wet bestuursrecht aangemerkt als een aanvraag tot het nemen van een besluit. Ingevolge artikel 3.4.2.2 dienen dergelijke meldingen te geschieden door middel van een door Gedeputeerde Staten vastgesteld formulier. Dit formulier zorgt ervoor dat de benodigde gegevens voor een beslissing op de aanvraag direct correct worden ingeleverd en vereenvoudigt de administratieve afhandeling (zie ook artikel 4:4 juncto 4:2 van de Algemene wet bestuursrecht). De gegevens die met dit formulier worden verlangd, sluiten aan bij de gegevens die de Wet bodembescherming reeds verlangt, alsmede bij de gegevens die ingevolge deze verordening dienen te worden verstrekt.

Besluitvormingsprocedure (artikel 3.4.2.3)

In dit artikel wordt de openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard op de totstandkoming van beschikkingen in het kader van artikel 29 van de Wet bodembescherming en van een beschikking met betrekking tot de instemming met een saneringsplan. In de inspraak rond de totstandkoming van de beschikking wordt voorzien door afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht in deze verordening van toepassing te verklaren. De in deze afdeling geregelde uniforme openbare voorbereidingsprocedure voorziet in:

- terinzagelegging van een ontwerpbeschikking en de stukken naar aanleiding waarvan de beschikking wordt gegeven;
- de mogelijkheid voor belanghebbenden om terzake zienswijzen schriftelijk of mondeling naar voren te brengen.

Op grond van het tweede lid kunnen Gedeputeerde Staten afzien van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat aan de uniforme openbare voorbereidingsprocedure geen behoefte bestaat.

Het derde lid schrijft voor dat indien Gedeputeerde Staten besluiten dat er geen behoefte is aan de toepassing van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht, zij deze beslissing vermelden in de openbare kennisgeving als bedoeld in artikel 28, zevende lid, van de Wet bodembescherming. Het doel van deze bepaling is belanghebbenden die bij het bepalen van de kring van belanghebbenden mogelijkterwijs 'over het hoofd' zijn gezien, de mogelijkheid te bieden alsnog hun reactie kenbaar te maken.

Inhoud saneringsplan (artikel 3.4.2.4)

Deze bepaling is van toepassing op de in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming bedoelde saneringsplannen welke moeten worden ingediend indien sprake is van een voorgenomen sanering van een geval van ernstige verontreiniging. In dit saneringsplan dienen de in artikel 3.4.2.4 van deze verordening vermelde gegevens te worden opgenomen. Deze gegevens zijn op grond van de bevoegdheid die aan Provinciale Staten is toegekend in artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming toegevoegd aan hetgeen reeds volgens de artikelen 28, tweede lid, en artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming wordt vereist. De functie van het saneringsplan is dat Gedeputeerde Staten zich een goed oordeel kunnen vormen over de aard en omvang van de verontreiniging en over de voorgenomen maatregelen en kunnen toetsen of op milieuhygiënisch toereikende en aanvaardbare wijze zal worden gesaneerd.

Enkele van de in de verordening gestelde regels worden hieronder nader toegelicht.

Eerste lid

A. Algemene gegevens

De in dit artikellid op te nemen gegevens zijn bedoeld om een goed beeld te krijgen van de lokale omstandigheden. Bovendien worden gegevens gevraagd die nodig kunnen zijn als Gedeputeerde Staten gebruik willen maken van hun bevoegdheden.

iv. de opdrachtgever van de sanering kan de eigenaar van de grond zijn, maar ook een rechtspersoon die de sanering uitvoert voor anderen.

v. inzicht in de planning is van belang om de volgorde van de werkzaamheden en daarmee de uitvoerbaarheid van de sanering te kunnen beoordelen, mede in verband met beschikbare middelen.

B. Keuze saneringsvariant

De keuze van de saneringsvariant dient te worden gemotiveerd. Uitgangspunt hierbij is dat de bodem ten minste geschikt moet worden gemaakt voor de beoogde functie, waarbij het risico van verspreiding van de verontreiniging zoveel mogelijk beperkt moet worden.

C. De te nemen maatregelen

i. Aangegeven wordt welke werkzaamheden noodzakelijk zijn om de uitvoering van de sanering mogelijk te maken. Het kan hierbij gaan om sloop van gebouwen en funderingen, het verleggen van kabels en leidingen, de indeling van het werkterrein, de ontsluiting van het werkterrein, aan- en afvoerroutes, het voorkomen van zettingen, etcetera.

ii. De eventuele hydrologische maatregelen worden omschreven, waarbij onder meer aandacht wordt gegeven aan de dimensionering van de grondwateronttrekkings- en infiltratiesystemen en voor de gekozen zuiveringstechniek. De (geo)hydrologische voorzieningen kunnen zowel een verlaging als een verhoging van het grondwater tot gevolg hebben. Dit hangt af van het feit of het gaat om een onttrekking of het infiltreren van water. Bij de andere technische voorzieningen moet worden gedacht aan voorzieningen voor bodemluchtexttractie of het toevoegen van voedingsstoffen voor een in situ sanering van het grondwater. Het is voor een verantwoorde beoordeling van het saneringsplan noodzakelijk dat deze invloeden op de omgeving worden aangegeven, bijvoorbeeld de kans op zettingen en wat daar tegen wordt gedaan in technische zin en/of door het afsluiten van verzekeringen.

iii. Eventuele maatregelen die milieuhygiënisch ongewenste effecten voor de omgeving kunnen voorkomen of beperken, moeten worden aangegeven, zoals maatregelen die gericht zijn op het voorkomen van stank- en geluidsoverlast en maatregelen gericht op de beperking van emissie van stoffen naar lucht en oppervlaktewater. Soms zullen deze maatregelen in vergunningen zijn voorgeschreven. Met een verwijzing kan dan worden volstaan.

iv. Voor het onttrekken van grondwater dient te worden aangegeven waarom het niet geheel of slechts gedeeltelijk gereinigd zal worden. Hiervoor hoeft echter geen beoordeling van reinigbaarheid te worden overlegd.

v. Gegevens over de kwaliteit en kwantiteit van de aanvulgrond zijn van belang voor de beoordeling of na uitvoering van de sanering de bodem geschikt is voor de beoogde functie daarvan

vi. Onder een grondwateronttrekkingssysteem kan bijvoorbeeld worden verstaan het plaatsen van peilbuizen, en/of pompputten. Met de weergave van het zijaanzicht/de dwarsdoorsnede van de bodem wordt inzichtelijk gemaakt hoe diep zal worden ontgraven en hoe diep de peilbuizen zullen worden gezet.

Afwijking van de eisen voor het saneringsplan (artikel 3.4.2.4 tweede lid)

In de praktijk blijkt dat het niet altijd mogelijk is te voldoen aan de eisen die in de Wet bodembescherming en de Omgevingsverordening ten aanzien van het saneringsplan worden gesteld en dat de nadere eisen uit de Omgevingsverordening niet altijd relevant zijn. Daarom is in het tweede lid een afwijkingsmogelijkheid ingebouwd. Het gaat in feite om twee situaties.

Ten eerste kunnen wettelijk gegevens vereist zijn die in een specifiek geval feitelijk irrelevant zijn of eenvoudigweg niet aanwezig zijn. Bijvoorbeeld de situatie waarin geen grondontgraving plaatsvindt, maar alleen een grondwatersanering of waarin geen ontgraving of sanering plaatsvindt maar isolatie geschiedt door het plaatsen van een gebouw. In dergelijke situaties worden alleen die gegevens geleverd die redelijkerwijs ook geleverd kunnen worden.

Ten tweede kan zich de situatie voordoen waarin de verstrekking van bepaalde gegevens de indiener van het saneringsplan niet zinvol voorkomt of het verzamelen van de gevraagde gegevens disproportioneel is in verhouding tot het belang dat met de sanering is gediend.

Het tweede lid geeft de mogelijkheid beter in te spelen op de feitelijke situatie. Aangezien de aanvrager moet motiveren waarom bepaalde gegevens niet worden aangeleverd kan het bevoegde gezag snel beoordelen of het met het plan instemt en heeft het zo nodig argumenten om bezwaren van andere belanghebbenden te weerleggen. Ontbreekt een (goede) motivering, dan kan de indiener van het saneringsplan op grond van artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht een termijn worden gesteld waarbinnen hij hetzij de aanvullende gegevens hetzij een motivering waarom die gegevens ontbreken, alsnog kan verschaffen. De afwijkingsmogelijkheid betreft overigens alleen de provinciale uitwerkingsbevoegdheid op basis van artikel 39, eerste lid, van de Wet bodembescherming. Van de wettelijke eisen in artikel 39, eerste lid, kan niet worden afgeweken.

Bijzondere bepalingen voor oppervlaktelichamen (artikel 3.4.2.5)

Dit artikel gaat over de inhoud van een saneringsplan van waterbodems. In principe is de regeling in de Wet bodembescherming met betrekking tot waterbodems vervallen met de inwerkingtreding van de Waterwet. Daarmee is tevens de noodzaak vervallen tot opname van aanvullende regels in de Omgevingsverordening ten behoeve van waterbodemsaneringen. Echter, voor het geval van samenloop van bevoegdheden, is een summiere regeling in de Wet bodembescherming achtergebleven. Van samenloop kan sprake zijn in een situatie waarbij een verontreiniging van de bodem zich zowel in de landbodem als in de waterbodem bevindt. Voor het geval dat sprake is van ernstige verontreiniging in de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam, de bron van die ernstige verontreiniging zich bevindt in de landbodem en de verontreiniging in de landbodem spoedeisend is, is in de Wet bodembescherming een artikel opgenomen dat regelt dat de bevoegdheid van het bevoegd gezag mede ziet op deze situaties. Dit betekent dat er in die gevallen nog wel degelijk sprake kan zijn van een saneringsplan voor de waterbodem. Ten behoeve van dergelijke situaties blijft het mogelijk om middels de Omgevingsverordening gegevens te verlangen die het saneringsplan dient te bevatten welke van belang zijn bij de sanering van de waterbodem.

Meldingsplichten (artikel 3.4.2.6)

Voor het toezicht op de uitvoering van het saneringsplan is het van belang dat het bevoegd gezag op de hoogte is van het werkelijke tijdstip waarop met de sanering een aanvang wordt gemaakt. Het aangeven van de vermoedelijke datum in het saneringsplan is daarvoor niet voldoende. Regelmatig komt het voor dat de feitelijke aanvang van de werkzaamheden na instemming met het saneringsplan door allerlei omstandigheden (ontbrekende vergunningen, ontbrekende materialen, weersomstandigheden en dergelijke) opschuift of dat door dergelijke voorzienbare onzekere omstandigheden geen exacte datum kan worden gegeven. Het is vanuit handhavingsoogpunt gewenst dat de start van de sanering wordt gemeld aan Gedeputeerde Staten. Voorts is het gewenst dat indien de datum van de start van de sanering wijzigt, dit eveneens kenbaar wordt gemaakt. Door middel van een mededeling uiterlijk twee weken voor het

begin van de daadwerkelijke sanering wordt de noodzakelijke informatie verkregen en voorkomen dat voor het saneringsplan gegevens worden gevraagd, waarvan de beantwoording op het moment van indiening van het saneringsplan niet of slecht mogelijk is. Voor wat betreft het normadressaat bij de diverse meldingsplichten wordt verwezen naar de algemene toelichting. Om adequaat toezicht te kunnen uitoefenen, dient het toezicht gericht te zijn op die aspecten die vanuit milieuoogpunt en vanwege fraudegevoeligheid van belang zijn. Hiervoor is het noodzakelijk dat Gedeputeerde Staten tijdig op de hoogte worden gebracht van de verschillende fasen van de saneringsuitvoering. Zodra degene die de sanering feitelijk uitvoert weet op welk tijdstip over het gehele gebied van de ontgraving de einddiepte bereikt zal worden en voor het moment dat tot aanvulling van de ontgraving met grond wordt overgegaan, dient hij Gedeputeerde Staten hiervan op de hoogte te stellen. Indien sprake is van ontgraving en aanvulling in gedeeltes, dient de melding per gedeelte plaats te vinden. Op basis hiervan kan controle worden uitgevoerd, voordat de put zal worden volgestort met grond. Aanwezigheid namens Gedeputeerde Staten is dan mogelijk bij de bemonstering van de put en - indien wenselijk - om een contra-expertise uit te voeren. Ook de melding van het einde van de grond- en grondwatersanering, de afronding van de in situ sanering en het aanwezig blijven van restverontreiniging zijn van belang om controles te kunnen uitvoeren.

In het vijfde lid is de verplichting opgenomen om bij een gefaseerde sanering op grond van artikel 38 van de Wet bodembescherming de afronding van elke saneringsfase aan Gedeputeerde Staten kenbaar te maken op de in het vierde lid genoemde wijze.

Melding wijziging saneringsplan (artikel 3.4.2.7)

Uit artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming vloeit voort dat indien degene die saneert constateert dat van het saneringsplan zal (moeten) worden afgeweken, hij twee weken voorafgaande aan de uitvoering hiervan melding aan Gedeputeerde Staten dient te doen. Gedeputeerde Staten beoordelen vervolgens binnen twee weken of de afwijking binnen de gekozen saneringsdoelstelling past en acceptabel is. De wijziging moet passen binnen het saneringsplan waarmee reeds is ingestemd. De mededeling dat zulks het geval is, valt derhalve eveneens binnen dit saneringsplan en betreft dus geen beschikking. Van een beschikking is evenmin sprake als Gedeputeerde Staten constateren dat de wijziging niet past binnen het saneringsplan waarmee reeds is ingestemd. In dat geval zal sprake zijn van een belangrijke wijziging van het saneringsplan (bijvoorbeeld een ander saneringsresultaat of het toepassen van een andere saneringsmethode) en zal een nieuw saneringsplan moeten worden ingediend, waarop besluitvorming met toepassing van de Algemene wet bestuursrecht plaatsvindt.

Op grond van artikel 39, vierde lid, van de Wet bodembescherming is Provinciale Staten de bevoegdheid gegeven nadere regels te stellen omtrent de gegevens die bij de melding omtrent een wijziging van het saneringsplan worden verstrekt. Voor het beoordelen van een melding tot wijziging van het saneringsplan is het noodzakelijk te vernemen om welke afwijkingen (opsomming hiervan) het gaat, wat de inhoud van deze afwijkingen is en welke gevolgen dit heeft ten opzichte van het eerdere saneringsplan waarmee is ingestemd, alsmede de reden om van het saneringsplan af te wijken.

Op grond van artikel 39, vijfde lid, van de Wet bodembescherming kunnen Gedeputeerde Staten aanwijzingen geven naar aanleiding van de melding wijziging saneringsplan. Dit betreft eveneens geen beschikking, aangezien het aanwijzingen betreft op aspecten die binnen het saneringsplan vallen waarmee al is ingestemd en dus binnen de reeds doorlopen procedure zijn afgehandeld.

Inhoud evaluatieverslag (artikel 3.4.2.8)

Het evaluatieverslag geeft Gedeputeerde Staten inzicht in de manier waarop de sanering is uitgevoerd. Op basis van het verslag kunnen Gedeputeerde Staten beslissen dat de sanering naar behoren is afgerond, dan wel dat de uitvoering van de saneringsmaatregelen nog voortzetting behoeft, aangezien de saneringsdoelstelling als bedoeld in artikel 38, eerste lid, van de Wet bodembescherming nog niet is behaald.

Artikel 39c van de Wet bodembescherming geeft een opsomming van de gegevens die in het verslag in ieder geval vermeld moeten staan. In het derde lid van dat artikel is Provinciale Staten de bevoegdheid gegeven nadere regels te stellen ten aanzien van de gegevens die in het verslag worden opgenomen. De ervaring leert dat de eisen van de wet minimaal zijn en in de meeste gevallen onvoldoende beeld geven van de uitgevoerde sanering. Verdere gegevens, precies aangegeven op plattegronden of kaarten, zijn daarom onontbeerlijk.

Inhoud nazorgplan (artikel 3.4.2.9)

Aan de hand van het nazorgplan kunnen Gedeputeerde Staten zich een goed oordeel vormen over de aard en omvang van de restverontreiniging en over de (voorgenomen) maatregelen ten aanzien van deze verontreiniging. Daarnaast kunnen Gedeputeerde Staten toetsen of de voorgenomen maatregelen in milieuhygiënisch opzicht toereikend en aanvaardbaar zijn. Het bevoegd gezag stemt slechts met het nazorgplan in als de daarin opgenomen gebruiksbeperkingen of nazorgmaatregelen naar het oordeel van Gedeputeerde Staten voldoende zijn om er voor te zorgen dat de restverontreiniging niet zal leiden tot kwaliteitsvermindering van de bodem. In artikel 39d van de Wet bodembescherming worden nagenoeg geen eisen gesteld aan het nazorgplan. Dit heeft tot gevolg dat in artikel 3.4.2.9 van deze verordening veel eisen zijn opgenomen omtrent de inhoud van het nazorgplan. Hierbij is evenwel aangesloten bij de praktijk die hieromtrent bestaat. Tevens zijn de eisen afgeleid uit de diverse zogeheten checklisten die de bevoegde gezagen hanteren bij de oordeelsvorming over een nazorgplan.

Enkele van de in de verordening gestelde regels worden hieronder nader toegelicht.

eerste lid

a. Algemene gegevens

v. Volgens artikel 39e, tweede lid, van de Wet bodembescherming is degene die saneert gehouden de nazorg uit te voeren, dan wel degene die daartoe is aangewezen in het nazorgplan. In principe kan in het nazorgplan elke willekeurige derde worden aangewezen. Het dient gewaarborgd te zijn dat er instemming is van degene die voor de nazorg wordt aangewezen. In de memorie van toelichting bij de “Wijziging van de wet bodembescherming” (29 462) wordt aangegeven dat het belasten van een derde met de nazorg gepaard zal gaan met contractuele afspraken. Om zekerheid te hebben dat de derde op de hoogte is van de – omvang van de – overgedragen nazorg is het noodzakelijk dat bij het nazorgplan waarin een derde als nazorgverantwoordelijke wordt aangewezen het daaraan ten grondslag liggende contract wordt overlegd, dan wel een door beide partijen ondertekende verklaring wordt overlegd waaruit blijkt dat de derde de nazorgverantwoordelijkheid overneemt. De derde die wordt aangewezen als nazorgverantwoordelijk kan een opvolgende eigenaar zijn, maar ook een andere rechtspersoon, bijvoorbeeld een specifieke nazorgorganisatie. Het verdient bovendien de voorkeur om de tenaamstelling van de beschikking op het nazorgplan te wijzigen bij een nieuwe nazorgverantwoordelijke. Dat kan geschieden door een gezamenlijk verzoek tot naamswijziging van die beschikking. Dit geldt temeer wanneer de locatie nadien wederom van eigenaar verwisselt en beoogd is dat de eigenaar de nazorgverantwoordelijke is.

d. Nazorgmaatregelen

Nazorg richt zich op het beheer van de restverontreinigingen. Dit beheer omvat het gebruik van de bodem, de instandhouding van de eventueel aangebrachte isolatievoorzieningen en de monitoring van de restverontreiniging. Ten aanzien van het gebruik van de bodem houdt nazorg in dat de gebruiksbeperkingen in acht genomen worden. Een gebruiksbeperking kan bijvoorbeeld zijn, dat gebruik voor consumptie van gewassen uit de tuin niet is toegestaan. Nazorg richt zich ook op het instandhouden van de isolerende voorzieningen. Deze kunnen zijn aangebracht bij de sanering van immobiele verontreinigingen. Ze kunnen bestaan uit bijvoorbeeld: een leeflaag, deklaag, verhardingslaag of een bouwvloer. Isolerende voorzieningen worden soms aangebracht bij de sanering van mobiele verontreinigingen. Veelal betreft dit complexe mobiele verontreinigingen, waarbij het geheel of een deel van de verontreiniging wordt geïsoleerd. De isolerende voorzieningen kunnen bestaan uit een civieltechnische isolatie, bijvoorbeeld: een damwand,

een bovenafdichting, of uit een geohydrologische isolatie, zoals drainage- en grondwateronttrekkingssystemen. Bij het isoleren van mobiele verontreiniging hoort een periodieke monitoring van het grondwater om eventuele lekkages te ontdekken en een periodieke controle op de werking van de isolerende voorziening of vervanging van dergelijke voorzieningen. Nazorg kan zich ook richten op monitoring van de restverontreiniging zonder dat sprake is van een isolatievoorziening. Dit is alleen relevant bij mobiele verontreinigingen. Indien twijfel bestaat over de stabiliteit van de restverontreiniging, is monitoring van het grondwater gewenst.

v. Bij een calamiteit kan bijvoorbeeld worden gedacht aan de situatie waarin verontreinigd grondwater zich verspreid vanwege een defect aan het beheerssysteem (drain, pomp, zuivering).

f. Financiële aspecten

Het nazorgplan dient inzicht te bieden in de kosten van uitvoering. Bovendien moet het voor het bevoegd gezag duidelijk zijn dat de saneerder deze kosten kan dragen. Hiervoor kan eventueel een financiële zekerheidstelling worden verlangd door het bevoegd gezag op grond van artikel 39f, eerste lid, van de Wet bodembescherming.

Sanering door provincie (artikel 3.4.2.10)

Indien er geen initiatief is tot saneren (en dit ook niet kan worden verlangd), maar onderzoek of sanering vanuit milieuhygiënische noodzaak wel geboden is, zijn Gedeputeerde Staten belast met onderzoek en sanering van de in hun provincie gelegen gevallen van ernstige verontreiniging (artikel 48 van de Wet bodembescherming, vangnetbepaling). De aanpak van dergelijke gevallen verloopt niet via artikel 28 van de Wet bodembescherming, maar op basis van artikel 48 van de Wet bodembescherming. Er is niets gereguleerd omtrent de procedure voor de vaststelling van saneringsplannen, evaluatierapporten en nazorgplannen voor de aanpak van deze gevallen. Artikel 3.4.2.10 bevat procedurele bepalingen voor de vaststelling van bovengenoemde stukken en de hierbij te doorlopen voorbereidingsprocedure. Er is voor gekozen om de uniforme voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht te volgen bij de voorbereiding van een besluit tot vaststelling van een saneringsplan. Deze voorbereidingsprocedure voorziet in:

- ter inzagelegging van een ontwerpbeschikking en de stukken naar aanleiding waarvan de beschikking wordt gegeven;
- de mogelijkheid voor belanghebbenden om terzake schriftelijk of mondeling zienswijzen naar voren te brengen.

In bepaalde gevallen kan het toepassen van deze uniforme openbare voorbereidingsprocedure als te zwaar en niet voldoende toegesneden op de praktijk worden ervaren. Het derde lid van artikel 3.4.2.10 geeft Gedeputeerde Staten daarom de mogelijkheid te besluiten afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht niet toe te passen, indien redelijkerwijs kan worden aangenomen dat aan de toepassing van de procedure geen behoefte bestaat. Een dergelijk besluit moet worden aangemerkt als een voorbereidingshandeling waartegen op grond van artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht in beginsel geen bezwaar of beroep open staat.

Het vierde lid schrijft voor dat indien Gedeputeerde Staten besluiten dat er geen behoefte is aan de toepassing van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, zij van deze beslissing openbaar kennis geven als bedoeld in de Wet bodembescherming (artikel 28, zevende lid, Wet bodembescherming).

Het doel van deze bepaling is belanghebbenden die bij het bepalen van de kring van belanghebbenden mogelijkerwijs "over het hoofd" zijn gezien, de mogelijkheid te bieden alsnog hun reactie kenbaar te maken.

Ontgrondingen (paragraaf 3.4.3)

Vergunningen Ontgrondingenwet

De ontgrondingenwet bepaalt, dat voor het afgraven van grond (verlaging van het maaiveld of de bodem van een water) een vergunning nodig is. In sommige gevallen is een vergunning nodig van het Rijk. Bijvoorbeeld wanneer de ontgroning in zee plaatsvindt. Maar meestal is de Provincie (Gedeputeerde Staten) bevoegd om te beslissen op vergunningsaanvragen. Bij de beslissing op een vergunningsaanvraag moet een afweging worden gemaakt van alle bij de ontgroning betrokken belangen. In de vergunning kunnen voorschriften worden opgenomen ter bescherming van belangen, die mogelijk door de ontgroning worden geschaad, zoals archeologische en landschappelijke waarden.

Wetgeving

De Ontgrondingenwet bevat de hoofdregel: in het algemeen is voor ontgronden een vergunning nodig. Niet voor elke bodemverlaging is echter een dergelijke vergunning vereist. De Ontgrondingenwet kent enkele uitzonderingen op de vergunningsplicht. In de praktijk zijn vooral deze uitzonderingen van belang, die de provincies in een verordening mogen opnemen. In deze verordening staan een tiental gevallen, waarin de vergunningplicht niet geldt. In een aantal gevallen is wel sprake van een meldingsplicht. Het gaat hierbij om ontgronden met een omvang groter dan 1500 m.³

3.5 Geluidhinder

In titel 3.5 Geluidhinder zijn de regels ter voorkoming of beperking van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden (stiltegebieden) opgenomen. Deze regels zijn inhoudelijk niet gewijzigd ten opzichten van de regels uit de Provinciale Milieuverordening.

Ingevolge artikel 1.2, tweede lid onder a en b, van de Wet milieubeheer bevat de verordening ten minste voor een tweetal categorieën van gebieden regels:

- regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in bij de verordening aangewezen gebieden (het tweede lid onder a);
- regels inzake het voorkomen of beperken van geluidhinder in bij de verordening aangewezen gebieden (het tweede lid onder b).

De gebieden ter voorkoming of beperking van geluidhinder zijn als stiltegebieden opgenomen op de kaart Regels Water en Milieu.

In artikel 3.5.4 zijn de gedragingen opgenomen die zijn verboden in de aangewezen gebieden omdat zij het stille karakter van het gebied verstoren. In de toestellenlijst zijn die mobiele geluidsbronnen opgenomen die door hun niet-permanente karakter moeilijk via de ruimtelijke ordening te weren zijn. Toestellen die zijn verboden zijn airgun- en andere knalapparatuur, een omroepinstallatie, sirene, hoorn, een modelvliegtuig, modelboot, modelauto die wordt aangedreven door een verbrandingsmotor, een muziekinstrument en een jet-ski. Ook is het verboden om met een motorvoertuig of bromfiets buiten de openbare weg of buiten andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen of terreinen te zijn (artikel 3.5.5).

Er zijn uitzonderingen op de bovenstaande verboden, deze uitzonderingen zijn genoemd in artikel 3.5.6. De verboden op het gebruik van toestellen of motorvoertuigen gelden niet in het kader van bedrijfsmatige land-, tuin- en bosbouw, jacht en visserij. Ook voor normaal onderhoud en beheer (binnen de geldende wet- en regelgeving) en in het kader van het normale wonen is een uitzondering opgenomen.

3.6 Vergoeding van kosten en schade

Vergoeding van kosten en schade (titel 3.6 Vergoeding van kosten en schade)

Titel 3.6 Vergoeding van kosten en schade bevat enkele procedurele bepalingen met betrekking tot de totstandkoming

van een beslissing over de vergoeding van schade en kosten door het van toepassing worden van grondwaterbeschermingsregels. De bepalingen vormen een uitwerking van en aanvulling op de bepalingen in de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Bij de voorbereiding van een schadevergoedingsbeschikking zullen doorgaans alleen de aanvrager, de adviserende deskundigen en de grondwateronttrekker (het waterleidingbedrijf) betrokken zijn, daarom is de voorbereidingsprocedure uit afdeling 4.1 Awb van toepassing. Het bevoegde gezag kan zich laten adviseren door een of meer deskundigen. Wezenlijk voor de advisering is dat de deskundigen in staat zijn een onpartijdig oordeel te geven over de toepasselijkheid van de wettelijke criteria op de aanvraag om vergoeding of op de ambtshalve toekenning daarvan. Naast de aanvrager of degene aan wie Gedeputeerde Staten uit eigen beweging een schadevergoeding willen toekennen, wordt ook het waterleidingbedrijf in de gelegenheid gesteld om mondeling of schriftelijk haar opvattingen kenbaar te maken. Het waterleidingbedrijf heeft een bijzonder belang bij de besluitvorming ter zake omdat de kosten van schadevergoeding voor haar rekening kunnen worden gebracht.

3.7 Natuur

Vrijstelling van verboden ten aanzien van soorten (par. 3.7.2)

Vrijstelling grondgebruiker voor bestrijding van schadeveroorzakende vogels en dieren (artikel 3.7.2.1 (link naar artikel..))

De Wet Natuurbescherming kent als uitgangspunt dat beschermde in het wild levende dieren zo veel mogelijk met rust gelaten moeten worden.

Indien bepaalde soorten belangrijke schade veroorzaken en het gaat om soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of dat gevaar lopen, kunnen provinciale staten bij verordening aan de grondgebruiker vrijstelling verlenen om schade aan door hem gebruikte gronden of aan hem gebruikte opstallen te voorkomen.

Verjagen door middel van storen zal veelal effectief zijn. Voor enkele soorten zal dit onvoldoende zijn en is het toegestaan de soort te doden.

Door het stellen van beperkingen bij het gebruik van deze vrijstelling ten aanzien van vogels wordt het risico voor behoud van de vogelstand beperkt.

Om te mogen doden dient de grondgebruiker in het bezit te zijn van een geldige jachttakte, of dient hij een jachttaktehouder te machtigen.

Vrijstelling ruimtelijke inrichting of ontwikkeling of bestendig beheer of onderhoud (artikel 3.7.2.3(link naar artikel..))

Op grond van de Flora- en faunawet en bijbehorende Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en Regeling vrijstelling dier- en plantensoorten was een aantal soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 10 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Deze soorten mogen opzettelijk worden verstoord, de verblijf en rustplaatsen mogen worden vernietigd en de eieren mogen worden beschadigd of vernietigd indien dit nodig is in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling, beheer en onderhoud of bestendig gebruik. Het betreft algemeen voorkomende soorten die niet in hun voortbestaan worden bedreigd of het gevaar lopen in hun voortbestaan te worden bedreigd.

Een aantal van deze soorten wordt ook door de Wet natuurbescherming beschermd. Het betreft hier uitsluitend

soorten die zijn beschermd op grond van artikel 3.10, eerste lid van de Wet natuurbescherming, de zogenaamde nationaal beschermde soorten. Deze soorten zijn niet beschermd op grond van internationale verdragen zoals de Habitatrichtlijn, de Vogelrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn. Daarom is op grond van art. 3.10, lid 2 van de wet een vrijstelling voor ruimtelijke ingrepen en bestendig beheer en onderhoud mogelijk.

Voor deze soorten handhaaft de provincie Gelderland de vrijstellingen die onder de Flora- en faunawet golden. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Tevens is het, juist bij deze soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van beheer en onderhoud dan wel bestendig gebruik een ontheffing aangevraagd moet worden.

Rapportageverplichting (artikel 3.7.2.6 (link naar artikel..))

Deze verplichting sluit aan bij de werkwijze die Faunabeheereenheid hanteert bij de verleende ontheffingen.

Faunabeheereenheid (par 3.7.3

Algemeen

Faunabeheereenheden vervullen in het huidige faunabeleid een essentiële rol, omdat zij zorgen voor een maatschappelijke en gebiedsgerichte inbedding van het faunabeheer. De inzet van de FBE is gericht op het in stand houden van de inheemse wilde diersoorten en gelijktijdig de schade die zij kunnen veroorzaken voorkomen of beperken. De daadwerkelijke uitvoering van het faunabeheer wordt gedaan door de jachthouders die verenigd zijn in wildbeheereenheden (WBE's).

Op dit moment bestaat het bestuur van de Faunabeheereenheid uit organisaties die terreinen bezitten of jachtrechten hebben en daarmee voor de wet jachthouder zijn. Het gaat om vertegenwoordigers van de landbouw, terreinbeheerders, particulier grondbezit, jacht en overheden met veel gronden. De Wet natuurbescherming schrijft voor dat ook maatschappelijke organisaties die het doel behartigen van een duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren in de regio waartoe het werkgebied van de faunabeheereenheid behoort, lid van het bestuur moeten zijn.

Artikelsgewijze toelichting

Werkgebied Faunabeheereenheid (artikel 3.7.3.1(link..))

Gelderland kent door fusie sinds 1 januari 2013 één faunabeheereenheid, uitgezonderd de gronden van het Kroondomein. Voor de gronden van het Kroondomein is het Rijk namelijk het bevoegd gezag.

Telprotocollen en faunaregistratiesysteem (artikel 3.7.3.2(link...) en artikel 3.7.3.3(link..))

Ten behoeve van het opstellen van faunabeheerplannen is informatie noodzakelijk, die met name van de wildbeheereenheden en aangesloten jachthouders afkomstig is. De faunabeheereenheid dient daarom het verzamelen van dergelijke informatie te faciliteren met in ieder geval het beschikbaar stellen van telprotocollen en een fauna

registratiesysteem, waarin de telgegevens, gedode dieren en dood gevonden dieren geregistreerd worden.

Faunabeheerplan (par.3.7.4)

Algemeen

Eisen aan het faunabeheerplan waren voorheen opgenomen in de Flora- en faunawet, het Besluit faunabeheer en de Beleidsregels faunabeheer en schadebestrijding Gelderland. Deze eisen hadden uitsluitend betrekking op schadebestrijding en populatiebeheer. In de nieuwe Wet natuurbescherming is de reikwijdte van het faunabeheerplan uitgebreid tot het gebruik van vrijstelling voor schadebestrijding, populatiebeheer, en het uitoefenen van de jacht. Het faunabeheerplan vervult hiermee een centrale rol in de wet.

De bevoegdheid eisen te stellen aan faunabeheerplannen is op grond van de nieuwe Wet natuurbescherming gedecentraliseerd aan provincies. Het faunabeheerplan wordt opgesteld door de Faunabeheereenheid en heeft vervolgens nog de goedkeuring van Gedeputeerde Staten. In Gelderland wordt niet gewerkt met één faunabeheerplan maar met aparte plannen voor de verschillende diergroepen.

Artikelsgewijze toelichting

Geldigheidsduur (artikel 3.7.4.1(link..))

Voor het bepalen van de geldigheidsduur van het faunabeheerplan is aangesloten bij looptijd van andere planperioden, zoals de verhuur van de jacht, de Natura2000-beheerplannen alsmede de overeenkomsten in het kader van het (agrarisch) natuurbeheer. Derhalve is deze gesteld op zes jaar. De faunabeheereenheid kan een faunabeheerplan ook tussentijds wijzigen, bijvoorbeeld als ontwikkelingen in dierenpopulaties of ontwikkelingen in schade daartoe aanleiding geven. Dan is sprake van een nieuw plan dat goedkeuring van Gedeputeerde Staten heeft.

Algemene eisen aan een faunabeheerplan (artikel 3.7.4.2(link))

Het faunabeheerplan voorziet in een samenhangende aanpak van populatiebeheer door faunabeheereenheden, schadebestrijding door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht door jachthouders op de door de minister aangewezen wildsoorten. Onder regie van de faunabeheereenheid worden deze inspanningen bij het opstellen van de faunabeheerplannen op elkaar afgestemd. Voor schadebestrijding en jacht zijn deze zelfde eisen van toepassing. Het is aan de grondgebruikers om binnen het kader van het faunabeheerplan te bepalen wat aan schadebestrijding nodig is. Op basis van de op grond van artikel 3.13 van de wet verplicht door jachthouders te overleggen afschotgegevens en de op grond van artikel 4.2 van deze regeling te verstrekken gegevens over bijvoorbeeld wildtrends, wordt in het faunabeheerplan richting gegeven aan de nodige inspanningen. De jachthouder moet, met inachtneming van het faunabeheerplan, bepalen wat in zijn jachtveld nodig is om een redelijke wildstand te handhaven. Ook als gewerkt wordt met meerdere faunabeheerplannen per diergroep, zoals in Gelderland gebruikelijk is, dienen deze plannen in de basis dezelfde algemene gegevens te bevatten.

Aanvullende eisen aan een faunabeheerplan met betrekking tot de beperking van de omvang van populaties (artikel 3.7.4.3 (link..))

Voor populatiebeheer fungeert het faunabeheerplan als basis voor jachtveld overstijgend planmatig beheer op basis van een ontheffing. Het faunabeheerplan bevat daarom met betrekking tot populatiebeheer nadere uitwerkingen ten opzichte van de algemene eisen. Zo moet aan de hand van zorgvuldig tegen elkaar afgewogen belangen duidelijk zijn wat de gewenste wildstanden zijn en moet worden uitgewerkt hoe wordt gehandeld om dit te bereiken en te bewaken. Voor de grote hoefdieren geldt bovendien dat ook een relatie wordt gelegd met de kenmerken van het leefgebied en in het bijzonder voedselaanbod en ontsluiting.

Wildbeheereenheid (par. 3.7.5)

Algemeen

Op grond van de Wet natuurbescherming geldt dat jachthouders met een jachtake zich verplicht organiseren in een wildbeheereenheid. De wildbeheereenheid bevordert dat de aangesloten jachthouders de jacht en de schadebestrijding uitvoeren overeenkomstig het faunabeheerplan en ten dienste van de grondgebruikers. Daarnaast adviseren de wildbeheereenheden de faunabeheereenheid over de inhoud van de faunabeheerplannen en leveren zij – op basis van trendtellingen - de gegevens aan ten behoeve van het faunabeheerplan. De toekenning van deze taken en verantwoordelijkheden aan de wildbeheereenheden vindt haar rechtvaardiging in het feit dat deze samenwerkingsverbanden bij uitstek streekgebonden zijn.

Artikelsgewijze toelichting

Oppervlakte en begrenzing (artikel 3.7.5.1(link))

De werkgebieden van de wildbeheereenheden dienen van voldoende omvang te zijn voor een effectieve invulling van de werkzaamheden. De provincies stellen daarom bij verordening regels aan de omvang van de werkgebieden. Van belang is daarbij de grootte van de leefgebieden van de diersoorten die worden beheerd op grond van een faunabeheerplan. Wanneer de werkgebieden van de wildbeheereenheden te klein zijn, dan zal de uitvoering van het beheer onvoldoende samenhangend zijn en onvoldoende kunnen worden gecoördineerd. Er zijn wildbeheereenheden met een werkgebied dat provinciegrensoverschrijdend is. Dit is mogelijk wanneer ze voor het deel van het werkgebied dat is gelegen in de provincie Gelderland aan de bij deze verordening gestelde eisen voldoen.

Samenwerkingsovereenkomst (artikel 3.7.5.2(link))

Op grond van deze verordening is het mogelijk dat wildbeheereenheden die te klein zijn om te voldoen aan de oppervlakte-eis een samenwerkingsovereenkomst aangaan met een naburige wildbeheereenheid.

Ontheffing (artikel 3.7.5.3(link))

Omdat er bij de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming enkele wildbeheereenheden mogelijk nog niet voldoen aan de oppervlakte-eis, kunnen Gedeputeerde Staten - als overgangsmaatregel - ontheffing verlenen van deze eisen, om de betreffende wildbeheereenheden de gelegenheid te geven de samenwerking te zoeken met een naburige wildbeheereenheid.

Tellingen en registratie (artikel 3.7.5.4(link))

In een faunabeheerplan is geregeld welke gegevens verzameld dienen te worden. Deze gegevens dienen ter onderbouwing van monitoring en toekomstig faunabeheer.

Uitzondering (artikel 3.7.5.5 (link..))

In Gelderland zijn de grote terreinbeherende organisaties reeds bij wildbeheereenheden aangesloten. Deze aanpak werkt naar tevredenheid.

Tegemoetkoming faunaschade (par. 3.7.6)

De provincies hebben ervoor gekozen het verlenen van tegemoetkomingen in faunaschade te mandateren aan de uitvoeringsorganisatie BIJ12. Uit oogpunt van efficiëntie is een landelijke uitvoering met één loket en gebundelde kennis te prefereren. Daarnaast wordt uniformiteit in de uitvoering en rechtsgelijkheid over heel Nederland nagestreefd. In een afzonderlijk besluit worden daarom de bevoegdheden met betrekking tot het verlenen van tegemoetkomingen gemandateerd aan BIJ12.

Houtopstanden (par. 3.7.7)(link)

Algemeen

In de Wet wordt het beschermingsregime zoals dit voorheen was vastgelegd in de Boswet gehandhaafd. De uitoefening van de bevoegdheden komen echter bij de provincie te liggen. Provinciale Staten kunnen hier regels voor stellen.

Artikelsgewijze toelichting

Gegevens melding (artikel 3.7.7.1(link))

Om te kunnen beoordelen of de gemelde velling wordt geaccepteerd of dat er een kapverbod wordt opgelegd is het mede van belang dat de wijze van herbeplanting wordt weergegeven bij de melding. Gedeputeerde staten zullen hiertoe een meldingsformulier vaststellen waarin de genoemde gegevens verwerkt kunnen worden.

Bosbouwkundig verantwoorde herbeplanting (artikel 3.7.7.3(link))

Met het stellen van eisen aan herbeplanting wordt de hoofddoelstelling vorm gegeven om de oppervlakte houtopstanden in Nederland niet achteruit te laten gaan. Daarbij wordt gelet op de doelstellingen (natuur, landschap, houtproductie, recreatie) die de betreffende houtopstand kent. Gelet hierop dient het begrip "bosbouwkundig verantwoord", breed uitgelegd te worden. Het gaat niet alleen om de houtteeltkundige kwaliteit van de houtopstand, maar ook om de natuur- en landschappelijke waarde.

De herplant (of herbebossing door natuurlijke verjonging) dient in gelijke verhouding te staan tot het gevelde. Hiermee wordt niet bedoeld dat er precies dezelfde soorten geplant moeten worden als er voor de velling aanwezig waren, wel is het de bedoeling dat een houtopstand die een houtteeltkundige en een ecologische waarde vertegenwoordigde ook na herplant weer vergelijkbare houtteeltkundige en ecologische waarden kan herbergen. Hierbij is het toegestaan deze houtteeltkundige en ecologische waarden uit te wisselen. Als voorbeeld: een inheemse loofboomsoort kan vervangen worden door een andere inheemse loofboom soort. Het is echter niet te de bedoeling om een soortenrijk loofbos te vervangen door een soortenarme populieren plantage.

onder a,b,c

De eisen die in deze onderdelen gesteld worden zorgen ervoor dat het herstel van de gevelde houtopstand gegarandeerd wordt. Dit betekent dat er voldoende en kwalitatief goed plantmateriaal gebruikt dient te worden.

onder e

Een soort die een gevaar voor de biodiversiteit vormt kan bijvoorbeeld zijn de Amerikaanse vogelkers (*prunus serotina*), die gezien het woekerende karakter inheems vegetaties volledig kan verdringen.

onder f

Onder 'gelijke verhouding' wordt bijvoorbeeld verstaan dat boomvormers niet vervangen dienen te worden door struikvormers.

Ontheffing plicht tot herbeplanting (artikel 3.7.7.4(link))

De ontheffing van de plicht tot herbeplanting kan slechts in bijzondere gevallen worden verleend. Er kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het herstel van cultuurhistorische waarden, en herstel van zichtassen en dergelijke op buitenplaatsen. Ook kan ontheffing worden verleend voor bijvoorbeeld het herstel van hoogveen, moerassig laagveen en stuifzand. Daarnaast is ontheffing van de plicht tot herbeplanting mogelijk voor oevers van stilstaand water. Deze kunnen in hun ontwikkeling worden bedreigd door bladval en beschaduwing

Ontheffing termijn plicht tot herbeplanting (artikel 3.7.7.5(link))

Natuurlijke verjonging slaagt meestal niet binnen drie jaar na de velling. Een verzoek tot ontheffingverlening van de termijn voor herbeplanting kan verleend worden als natuurlijke verjonging ook redelijkerwijs te verwachten is. Het bos dient daarbij niet oneigenlijk gebruikt te worden en de natuurlijke verjonging dient niet tegengewerkt te worden door beweiden, bemesten, rooien etc.

Ontheffing herbeplanting op andere grond (artikel 3.7.7.6 ...link)

eerste lid, onder a, b, c en d

Een aanvraag voor een ontheffing voor herbeplanting op andere gronden wordt getoetst aan de natuurdoelenkaarten en de natuurgebiedsplannen. Het natuurgebiedsplan geeft aan of er sprake is van een kansrijke situatie. Bij herstel van biotopen voor bijzondere soorten dieren en planten zijn soortenbeschermingsplannen maatgevend.

Bij verzoeken voor ontheffing van de plicht tot herbeplanting van houtopstanden in de nabijheid van poelen geldt dat de urgentie van dergelijke poelen hoog dient te zijn. Als in redelijkheid niet kan worden verwacht dat de herbeplanting op andere grond plaatsvindt, kan in uitzonderingsgevallen ontheffing worden verleend van de plicht tot herbeplanting.

tweede lid, onder a, b, c

Indien reeds sprake is van een plicht tot (her)beplanting op een bepaalde locatie kan hier niet nogmaals gecompenseerd worden, omdat daarmee de totale bosoppervlakte zou verkleinen. Zo is het ook niet toegestaan om te compenseren op plaatsen waar reeds compensatieverplichtingen voor andere gevallen liggen, die ontstaan zijn uit andere regelgeving.

tweede lid , onder e

Het bebossen van heideterreinen of andere hoogwaardige natuurterreinen is niet toegestaan. Het gaat daarbij over het algemeen over percelen waar reeds een natuurbestemming op ligt, maar ook weidevogelgebieden e.d. vallen hieronder. Gedeputeerde Staten kijken bij de beoordeling hiervan of bijzondere soorten en habitats in het gebied voorkomen.

tweede lid, onder h

Oude bosgroeiplaatsen zijn zeldzaam in Nederland. Op deze plaatsen is sprake van een langdurige ongestoorde ontwikkeling van de bosbodem. De bodem krijgt hierdoor specifieke kenmerken die gunstig zijn voor soorten die slechts groeien in langdurig ongestoorde bossystemen. Om deze reden dienen deze bodems bescherming te krijgen en is het niet mogelijk om houtopstanden op deze bodems elders te compenseren. Het bepalen of het gaat om een oude bosbodem kan op verschillende manieren. Via (oude) topografische kaarten, kadastrale kaarten en/of foto's kan dit veelal worden vastgesteld. Deze gegevens kunnen ondersteund worden door vegetatiegegevens of gegevens over het voorkomen van nadere soorten, waaruit blijkt dat er sprake is van soorten die kenmerkend zijn voor oude bosbodems of oude minimaal verstoorte bossystemen.

Beweiden en bemesten bij Natura 2000 gebieden (par. 3.7.8)([link](#))

Algemeen

Inleiding

Op grond van artikel 2.9, derde lid, van de Wet natuurbescherming wordt in de voorliggende verordening opgenomen dat de vergunningplicht als voorzien in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming niet van toepassing is op het weiden van vee en het gebruik van meststoffen.

Achtergrond

In artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming is een verbod opgenomen om zonder vergunning van Gedeputeerde Staten, of in uitzonderingsgevallen de Minister, handelingen te verrichten of projecten te realiseren die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in een Natura 2000-gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Op grond van artikel 2.9, tweede lid, van de Wet natuurbescherming geldt een uitzondering op de vergunningplicht voor 'bestaand gebruik'. Veelal is sprake van sinds jaar en dag bestaand gebruik van de betrokken percelen.

Op 4 februari 2015, zaaknummer 201305073, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) een uitspraak gedaan waaruit blijkt dat niet op voorhand kan worden uitgesloten dat het weiden van koeien en het uitrijden van mest nabij een Natura 2000-gebied vergunningplichtig is, omdat deze activiteiten kunnen leiden tot verslechtering van de kwaliteit van de habitats in het Natura 2000-gebied. Veelal is sprake van sinds jaar en dag bestaand gebruik van de betrokken percelen. Onduidelijk is echter welke onderbouwing noodzakelijk is om een beroep te kunnen doen op de vrijstelling van de vergunningplicht als bedoeld in artikel 2.9, tweede lid, van de Wet natuurbescherming. In de gebiedsanalyses van de Programmatische Aanpak Stikstof 2015-2021 is rekening gehouden met de stikstofdepositie als gevolg van bestaande beweiding en bemesting, en is vastgesteld dat deze depositie in het licht van de voorziene maatregelen in het programma niet leidt tot verslechtering van de kwaliteit van de stikstofgevoelige habitats in de Natura 2000-gebieden die in het programma zijn opgenomen. Ook op basis van het programma is echter nog discussie mogelijk over al dan niet gewijzigd gebruik en nieuw gebruik. Voorgaande betekent dat in veel gevallen een vergunningprocedure aangewezen kan zijn. Deze onzekerheid voor de agrarische sector en de lasten voor de sector en de bevoegde gezagen zijn voor de staatssecretaris van Economische Zaken aanleiding geweest op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 het weiden van vee en het gebruik van meststoffen vrij te stellen van de vergunningplicht in het Besluit van 9 februari 2016, houdende wijziging van het Besluit vergunningen Natuurbeschermingswet 1998 in verband met vrijstelling van de vergunningplicht voor weiden van vee en gebruiken van meststoffen (hierna: Besluit). Dit besluit wordt met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 ingetrokken.

Vanaf 1 januari 2017 zijn Provinciale Staten bevoegd bij verordening categorieën van projecten en andere handeling aan te wijzen waarvoor het verbod, bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming niet van toepassing is. Voorliggende verordening voorziet in een continuering van de vrijstelling zoals deze was opgenomen in het Besluit.

Artikelsgewijze toelichting

Vrijstelling vergunningplicht (artikel 3.7.8.1(link))

In onderhavige verordening wordt op grond van artikel 2.9, derde lid, van de Wet natuurbescherming een vrijstelling opgenomen van het verbod om zonder vergunning als bedoeld in artikel 2.7, tweede lid, van de Wet

natuurbescherming, vee te weiden en meststoffen te gebruiken. De vrijstelling ziet op het weiden van alle soorten vee en het op of in de bodem brengen van organische en dierlijke meststoffen en kunstmest.

Voor dergelijke activiteiten schrijft artikel 6, tweede lid, van de richtlijn uitsluitend de verplichting voor om passende maatregelen te treffen ten behoeve van het voorkomen van verslechtering van de kwaliteit van natuurlijke habitats (en van verstoring van soorten) in Natura 2000-gebieden. Dit is de basis voor de generieke vrijstellingsmogelijkheid die is opgenomen in artikel 2.9, derde lid, van de Wet natuurbescherming. Voor zover een dergelijke verslechtering aan de orde zou kunnen zijn, zijn er voldoende instrumenten naast de vergunningplicht om tijdig te kunnen ingrijpen. Provincies hebben de mogelijkheid om generieke regels te stellen of een aanschrijvingsbevoegdheid te gebruiken. Daarnaast kunnen provincies gebruik maken van subsidiekaders, beheerovereenkomsten, grondverwerving en de inzet van het ruimtelijke ordeningsinstrumentarium.

hoofdstuk 4 Water

4.1 Algemeen

Algemeen (titel 4.1)

De Waterwet is sinds 22 december 2009 van kracht, inclusief het Waterbesluit (een algemene maatregel van bestuur) en de Waterregeling (een ministeriële regeling). De Waterwet voorziet in een modern juridisch instrumentarium om het waterbeheer te ondersteunen. Naast de integratie van wetgeving is modernisering, stroomlijning en vermindering van regels en administratieve lasten leidraad geweest bij de ontwikkeling van deze wet. De Waterwet heeft tot gevolg gehad dat de provinciale instrumentele waterregelgeving moest worden herzien. Deze herziening is dermate omvangrijk geweest dat voor de leesbaarheid van de provinciale waterregelgeving er nieuwe waterverordeningen zijn opgesteld. Naast de Waterverordening provincie Gelderland, die onder andere het regionale waterplan en het onderwerp grondwater (voor zover een provinciale bevoegdheid) regelt, is er per waterschap een interprovinciale waterverordening die de waterschapseigen onderwerpen regelt. De Waterverordening provincie Gelderland is opgenomen in hoofdstuk hoofdstuk 4 Water Water van deze verordening. De waterverordeningen per waterschap zullen in een later stadium in de omgevingsverordening worden opgenomen.

Wijzigingen ten opzichten van de Waterverordening provincie Gelderland

De regels met betrekking tot de Commissie van deskundigen (hoofdstuk 5 van de Waterverordening provincie Gelderland) zijn komen te vervallen. Het instellen van een commissie van deskundigen die is belast met het onderzoek naar schadevragen die verband houden met watervergunningen voor het onttrekken van grondwater, is gelet op artikel 82 van de Provinciewet een zelfstandige bevoegdheid van Gedeputeerde Staten. Het instellen van een dergelijke commissie kan in verband hiermee niet dwingend door Provinciale Staten worden opgelegd aan Gedeputeerde Staten. Artikel 5.1 waarin een dergelijke verplichting is opgenomen, dient daarom te worden geschrapt. Dit geldt daarmee ook voor de andere artikelen van hoofdstuk 5, waarin procedurele bepalingen zijn opgenomen samenhangend met de werkwijze van de commissie. De colleges van Gedeputeerde Staten van de twaalf provincies hebben in 2010 bij gemeenschappelijk besluit één landelijke, onafhankelijk opererende commissie ingesteld, de Adviescommissie Schade Grondwater geheten. Voor deze aanwijzing en de procedure wordt verwezen naar het Instellingsbesluit Adviescommissie Schade Grondwater, Provinciaal Blad 2011/15.

Daarnaast is de uitzondering van de vergunningplicht voor kleine bodemenergiesystemen (artikel 4.3 van de Waterverordening provincie Gelderland) komen te vervallen. Op 1 juli 2013 is het Wijzigingsbesluit Bodemenergiesystemen (verder genoemd: wijzigingsbesluit) in werking getreden. Dit wijzigingsbesluit beoogt onder andere een gelijk speelveld voor open en gesloten bodemenergiesystemen te creëren en meer aandacht te besteden aan gebiedsgericht beleid in drukke gebieden of gebieden met een grote energiebehoefte. In het wijzigingsbesluit worden algemene regels opgenomen voor kleine gesloten bodemenergiesystemen. In artikel 4.3 van de

Waterverordening provincie Gelderland zijn de kleine open bodemenergiesystemen met een pompcapaciteit van maximaal 10 m³/uur vrijgesteld van de vergunningplicht en de meet- en registratieverplichting. Om een gelijk beschermingsniveau te creëren is het noodzakelijk dat deze vrijstelling voor kleine open bodemenergiesystemen komt te vervallen. Een belangrijke doelstelling van het wijzigingsbesluit is het invoeren van gebiedsgericht beleid in drukke gebieden of gebieden met een grote energiebehoefte. Beoogd is om de ondergrond beter te ordenen zodat meer bodemenergiesystemen kunnen worden geïnstalleerd zonder dat ze onderling gaan interfereren. Belangrijk daarbij is het doorbreken van het beginsel 'Wie het eerst komt, die het eerst pompt' waardoor doelmatiger gebruik kan worden gemaakt van bodemenergie. Dit gebiedsgericht beleid houdt in dat de gemeente of provincie bij verordening zogenaamde interferentiegebieden kunnen aanwijzen. Het wijzigingsbesluit regelt dit in het Besluit lozen buiten inrichtingen (artikel 19a). In deze gebieden worden ook alle gesloten systemen vergunningplichtig. Het ligt na inwerkingtreding van het Wijzigingsbesluit daarom niet voor de hand om voor kleine open bodemenergiesystemen in interferentiegebieden vrijstelling van de watervergunning te verlenen. Om te voorkomen dat open bodemenergiesystemen die reeds zijn geïnstalleerd en voorheen niet vergunningplichtig waren alsnog onder de vergunningplicht komen te vallen, is in artikel overgangsrecht opgenomen.

Tenslotte is in deze verordening een regel opgenomen met betrekking tot de realisatie van waterfuncties bij de uitvoering van waterprojecten in relatie tot de waterfuncties zoals voorgeschreven in de Omgevingsvisie Gelderland.

Artikelgewijze toelichting

artikel 4.1.1 Begripsbepalingen

In artikel 4.1.1 zijn de begripsbepalingen opgenomen. De begripsbepalingen die in de Waterwet en het Waterbesluit zijn opgenomen (zoals bijvoorbeeld oppervlaktewaterlichaam en bergingsgebied) zijn niet in deze verordening herhaald. Gemakshalve wordt voor de uitleg van die begripsbepalingen verwezen naar de Waterwet en de daarbij behorende besluiten.

De omschrijving van het begrip vaarweg is ontleend aan artikel 1.01, onderdeel D 5 van het Binnenvaartpolitiereglement (verder in deze toelichting: BPR). Binnen deze omschrijving valt het begrip vaarwater, zijnde het gedeelte van een vaarweg dat feitelijk door de scheepvaart kan worden gebruikt. De beperking 'voor zover vermeld op lijst A of lijst B' voorkomt dat ook sloten en dergelijke kleine wateren in principe onder het regime van de verordening vallen.

4.2 Vaarwegen

Vaarwegen (titel 4.2)

De Waterwet beoogt te bewerkstelligen dat landsdekkend is bepaald wie belast zijn met het beheer van watersystemen. Hiertoe is in artikel 3.1 van de Waterwet bepaald dat alle watersystemen of onderdelen daarvan die bij het Rijk in beheer zijn, worden aangewezen bij algemene maatregel van bestuur. In artikel 2.2, tweede lid, van de Waterschapswet is bepaald dat de zorg voor het regionale watersysteem bij reglement aan waterschappen wordt opgedragen, tenzij dat niet verenigbaar is met een goede organisatie van de waterstaatkundige verzorging. De reglementaire taakopdracht is gebiedsgericht. Dat betekent dat alle regionale watersystemen of onderdelen daarvan bij een waterschap in beheer zijn, tenzij er sprake is van een uitzonderingssituatie als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Waterschapswet.

Op grond van artikel 3.2, eerste lid, van de Waterwet moeten voor de niet bij het Rijk in beheer zijnde watersystemen

of onderdelen daarvan bij provinciale verordening beheerders worden aangewezen. Hierbij dient artikel 2, tweede lid, van de Waterschapswet in acht te worden genomen. Ter uitvoering van artikel 3.2 van de Waterwet is in artikel 4.2.1 van deze verordening het waterschap aangewezen als beheerder van het regionale watersysteem. Hierbij is verwezen naar de reglementaire omschrijving van de taak van het waterschap, zijnde de waterstaatkundige verzorging van zijn gebied, voor zover deze taak niet aan andere publiekrechtelijke lichamen is opgedragen. Met de in taakopdracht opgenomen clausulering wordt bereikt dat de toedeling van beheer geen betrekking heeft op watersystemen die in beheer zijn bij het Rijk of op vaarwegbeheer dat als onderdeel van het watersysteembeheer bij een gemeente of provincie berust, zijnde een uitzonderingssituatie als bedoeld in artikel 2, tweede lid, van de Waterschapswet.

Aanwijzing vaarwegbeheerders

Alleen daar waar sprake is van substantiële meerkosten vanwege de scheepvaart, moet het vaarwegbeheer worden onderscheiden van het watersysteembeheer (waterkwaliteit, waterkwantiteit en veiligheid) en een vaarwegbeheerder worden aangewezen. Uit inventarisatie is gebleken dat bij een aantal wateren in Gelderland het vaarwegbeheer om deze reden dient te worden onderscheiden van het watersysteembeheer. Het gaat hierbij om de Arkervaart en gedeeltes van de Linge en de Oude IJssel. Daarnaast gelden voor een aantal situaties reeds bestaande afspraken omtrent de beheersituatie. Hiermee hebben we bij aanwijzing rekening gehouden. De bestaande afspraken hebben betrekking op (delen van) de volgende vaarwegen:

- Oude IJssel vanaf de Slingerparallel tot en met de Stuw Uift (vaarwegbeheerder Waterschap Rijn en IJssel). Waterschap Rijn en IJssel heeft in het verleden samen met het recreatieschap besloten om dit deel van de Oude IJssel open te houden voor vaarwegverkeer nadat wij besloten hadden deze vaarweg te sluiten. Voor dit gedeelte van de Oude IJssel is Gedeputeerde Staten daarom niet aangewezen. Op deze vaarweg vindt geen beroepsscheepvaart, maar recreatiescheepvaart plaats. Er wordt op basis van de Richtlijn kostenverdeling vaarwegbeheer vanuit gegaan dat geen sprake is van substantiële meerkosten omdat het aantal recreatieschepen kleiner is dan 5.000.
- Korne (vaarwegbeheerder Gedeputeerde Staten van Gelderland). Op basis van de Vaarwegverordening Gelderland 2009 zijn afspraken gemaakt met het waterschap Rivierenland over de kostenverdeling. Daarom wijzen wij onszelf aan als vaarwegbeheerder van de Korne.
- Gekanaliseerde Linge tussen de Arkelse dam en ongeveer 750 meter bovenstrooms van de A15 (vaarwegbeheerder waterschap Rivierenland). Dit gedeelte van het beheer van de Linge heeft waterschap Rivierenland met ingang van 1 januari 2006 overgedragen gekregen van het Rijk. Voor de kosten heeft het rijk het waterschap middels een afkoopsom gecompenseerd.

Vaarwegbeheer

De bepalingen in titel 4.2 zijn gebaseerd op de in 2007 door het IPO vastgestelde Modelverordening Vaarwegen. Er hebben aanpassingen plaatsgevonden voor zover de tekst van de Waterwet daartoe noodzaakte en voor zover dat noodzakelijk was in verband met het integreren van die modelverordening in deze verordening.

Titel 4.2 heeft betrekking op het vaarwegbeheer. Bij vaarwegbeheer gaat het om instandhouding van de natte infrastructuur waarover scheepvaartverkeer moet kunnen plaatsvinden, alsmede om aanleg en verbetering van

objecten die deel uitmaken van die infrastructuur. In de praktijk wordt dit wel omschreven als 'het instandhouden van de bak'. Voor het (technisch) beheer van de droge infrastructuur zijn richtlijnen opgenomen in de Wegenwet. Voor het beheer en onderhoud van de natte infrastructuur is echter geen specifiek wettelijk kader beschikbaar. Deze titel en de daarop berustende bepalingen hebben tot doel om regels te stellen in het belang van de instandhouding, de bruikbaarheid en bescherming van de vaarwegen en de bijbehorende werken. Daarnaast worden aanvullende regels gesteld in het belang van de veiligheid en het vlotte verloop van het scheepvaartverkeer op de vaarwegen.

Deze titel heeft geen betrekking op het nautisch beheer. Het nautisch beheer is gericht op het bevorderen van een veilige, vlotte en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer, onder andere door regulering en handhaving. Het nautisch beheer is min of meer uitputtend geregeld in de zogenaamde hogere regelgeving: de Scheepvaartverkeerswet en de daaruit voortvloeiende regelingen zoals onder meer het Binnenvaartpolitiereglement (BPR) en het Besluit Administratieve Bepalingen Scheepvaartverkeer (BABS).

Er wordt in titel 4.2 gesproken over 'Vaarwegenlijst A', de vaarwegen in beheer bij de provincie, en 'Vaarwegenlijst B', de vaarwegen in beheer bij derden (het Rijk uitgezonderd) en onder toezicht van de provincie. In titel 4.2 en deze toelichting is uitgegaan van een keuze voor een ruime werkingssfeer, dat wil zeggen toepassing van de verordening op de vaarwegen van zowel lijst A als lijst B. De ruimte die een provincie heeft om te kiezen voor een brede werkingssfeer wordt mede bepaald door de juridische en bestuurlijke structuur die is gehanteerd bij het overdragen van taken en bevoegdheden met betrekking tot het vaarwegbeheer aan derden, waaronder waterschappen en gemeenten.

Toedeling (vaarweg)beheer (artikel 4.2.1.1)

Artikel 4.2.1.1, tweede lid voorziet in de aanwijzing van beheerders. Hiertoe is op een lijst en een daarbij behorende kaart aangegeven welk bestuursorgaan is belast met het vaarwegbeheer van deze regionale wateren. Door middel van deze lijst wordt de bestaande beheersituatie vastgelegd. Daarmee is deze lijst voor de bestuurspraktijk bepalend voor de vraag welk bestuursorgaan aangaande het vaarwegbeheer van bedoelde wateren een zorgplicht heeft dan wel bevoegdheden heeft.

Vaarwegenlijst A bevat alleen de vaarwegen die bij de provincie in beheer zijn. Bij de Vaarwegverordening Gelderland 2009 is van het waterschap Rijn en IJssel en het waterschap Rivierenland de medewerking gevorderd in de uitvoering van het vaarwegbeheer van de in lijst A opgenomen vaarwegen. De waterschappen voeren feitelijk het beheer en onderhoud aan deze vaarwegen uit en krijgen de kosten daarvoor vergoed. Op Vaarwegenlijst B zijn alle wateren opgenomen die van regionale betekenis zijn voor de scheepvaart en waarop de provincie het toezicht heeft.

Werkingsfeer (artikel 4.2.2.1)

Dit artikel gaat er vanuit dat deze titel geldt voor alle vaarwegen opgenomen op Vaarwegenlijst A en Vaarwegenlijst B bij deze verordening die zijn gelegen binnen de provincie Gelderland, behalve voor de vaarwegen in beheer van het Rijk.

Vaarwegprofiel (artikel 4.2.2.2)

Gedeputeerde Staten stellen de vaarwegprofielen vast. Dit geldt ook voor lijst B-vaarwegen, zij het op basis van afmetingen of op voorstel van de vaarwegbeheerders. Bij het vaststellen van de vaarwegprofielen dienen Gedeputeerde Staten rekening te houden met de Richtlijnen Vaarwegen 2011, onderdeel 3 Vaarwegvakken en de vigerende CEMT-klassen en richtlijnen van het BRTN-convenant. In bijlage 2 Lijst met vaarwegen bij deze verordening zijn tevens de CEMT-klassen van de vaarweg bepaald. Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op het vaststellen en wijzigen van de minimaal benodigde vaarwegprofielen.

Vaarwegonderhoud (artikel 4.2.2.3)

De vaarwegbeheerder draagt zorg voor het onderhoud van de vaarweg. In artikel 4.2.2.3 is omschreven wat in elk geval onder onderhoud wordt verstaan.

De vaarwegbeheerder dient daarbij de vaarwegprofielen in acht te nemen, die door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld. De periodieke rapportage aan Gedeputeerde Staten bevat in ieder geval een overzicht van de in de afgelopen periode van 5 jaar uitgevoerde baggerwerkzaamheden en de nog bestaande knelpunten. Tevens bevat het verslag een overzicht van de in de volgende periode van 5 jaar geplande baggerwerkzaamheden. Het beheer van kunstwerken, zoals bruggen en tunnels, wordt in veel gevallen uitgevoerd door een andere beheerder dan de vaarwegbeheerder. Denk aan de wegbeheerder. De onderhoudsplicht bedoeld in artikel 4.2.2.3 heeft hier geen betrekking op.

Onttrekken van een vaarweg aan het openbaar scheepvaartverkeer (artikel 4.2.2.4)

Deze bepaling is vergelijkbaar met artikel 8, tweede lid, van de Wegenwet, op grond waarvan (land)wegen in beheer bij een provincie of een waterschap aan het openbaar verkeer onttrokken kunnen worden. De onttrekking van een vaarweg of een gedeelte daarvan aan het openbaar scheepvaartverkeer is blijvend, dus niet tijdelijk, en geldt voor alle schepen, dat wil zeggen voor elk type schip in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel b, van de Scheepvaartverkeerswet.

4.3 Regionaal waterplan

Regionaal waterplan (titel 4.3)

De bepalingen in titel 4.3 hebben betrekking op de totstandkoming van het regionaal waterplan dat een wettelijke grondslag heeft in artikel 4.4 Waterwet. Provinciale Staten stellen het regionaal waterplan vast. De waterschappen houden hier rekening mee bij het opstellen van hun beheerplan. Dit is de waarborg dat het uitvoeringsgerichte beheerplan goed wordt ingebed in het breder afgewogen regionaal waterplan. Om de betekenis van de watersysteembenadering te benadrukken biedt de Waterwet nu de mogelijkheid om, in plaats van voor een gehele provincie, een regionaal waterplan te maken voor bijvoorbeeld een deelstroomgebied. De Waterwet geeft in artikel 4.4

duidelijk aan welke onderdelen het regionaal waterplan moet bevatten. Dit is bij deze verordening dan ook niet aangevuld.

Procedure (artikel 4.3.1)

De opsomming van bestuursorganen waarmee moet worden overlegd of die geraadpleegd moeten worden, is niet limitatief. Het staat Gedeputeerde Staten vrij bijvoorbeeld andere overheden, bedrijven en instanties te raadplegen.

Inspraakperiode

Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing op de voorbereiding van het plan. De uit artikel 14 Kaderrichtlijn Water voortvloeiende verplichting het plan zes maanden ter inzage te leggen heeft alleen betekenis voor het stroomgebiedsbeheerplan (SGBP) en niet voor het regionaal waterplan en het beheerplan. De procedure voor het vaststellen van het SGBP verloopt als volgt. Het rijk stelt het ontwerp nationaal waterplan en/of het SGBP vast. De provincies, waterschappen en gemeenten stellen hun aandeel in het SGBP vast in hun eigen ontwerp-plannen. De regionale bestuurlijke overleggen (RBO's) zorgen voor de afstemming van deze plannen.

Uitwerking (artikel 4.3.2)

Dit artikel biedt Provinciale Staten de grondslag om Gedeputeerde Staten in het regionaal waterplan de bevoegdheid te verlenen dan wel te verplichten tot het, onder nader beschreven voorwaarden, uitwerken van bepaalde onderdelen van dat plan. De planuitwerking verkrijgt vervolgens dezelfde status als het regionaal waterplan. De bevoegdheid is beperkt tot het uitwerken van het eerder vastgestelde kader. Deze mag zich dan ook niet richten op het niveau van daadwerkelijke uitvoering van maatregelen. Die bevoegdheid is immers voorbehouden aan de waterschappen. Een in een uitwerkingsplan uit te werken onderwerp is bijvoorbeeld het aanwijzen van een waterbergingsgebied.

4.4 Handelingen in watersystemen

Handelingen in watersystemen (titel 4.4)

In lijn met het uitgangspunt “decentraal wat kan, centraal wat moet” zijn in de wet de eigen verordenende bevoegdheden van provincie en waterschap niet verder ingeperkt dan nodig. Dit blijkt onder andere uit hoofdstuk 6 van de Waterwet, waar ruimte wordt geboden aan provincie en waterschap om zelf in de benodigde regelgeving te voorzien. Alleen waar dat nodig is met het oog op internationale verplichtingen of bovenregionale belangen, zullen door het Rijk regels worden gesteld. Dit betekent dat, waar van rijkswege gestelde regels ontbreken, waterschappen en provincies bevoegd zijn om daarin zelf bij verordening te voorzien. De waterschappen zijn als watersysteembeheerder verantwoordelijk voor de regulering van de handelingen in het regionale watersysteem. De Waterwet maakt hierop één uitzondering voor een drietal specifieke categorieën van grondwateronttrekkingen. Deze categorieën zijn opgenomen in artikel 6.4 van de wet. Het betreft onttrekkingen ten behoeve van de openbare drinkwatervoorziening of bodemenergiesystemen en onttrekkingen van meer dan 150.000 m³ per jaar ten behoeve van industriële toepassingen. Het infiltreren van water ten behoeve van voornoemde toepassingen valt ook onder het bevoegd gezag van Gedeputeerde Staten. Onttrekkingen voor andere doeleinden kunnen worden gereguleerd door de waterschappen. De Waterwet laat de waterschappen de mogelijkheid voor de overige onttrekkingen een verbodsstelsel te introduceren met de mogelijkheid van vergunningen, algemene regels en vrijstellingen (zie hiervoor de keur – een verordening – van de individuele waterschappen). De provincie heeft de mogelijkheid de regulering van deze overige onttrekkingen te sturen via instructieregels bedoeld in artikel 3.11 van de Waterwet. Van deze mogelijkheid is in de waterverordeningen voor de waterschappen, met uitzondering van een instructiebepaling ten behoeve van het grondwaterregister, geen gebruik gemaakt.

Grondwaterregister (artikel 4.4.1)

De inrichting van het grondwaterregister is niet expliciet geregeld in de Waterwet, maar er wordt naar verwezen in artikel 7.7, eerste lid, onder c van de Waterwet. Dit houdt in dat de provincie bevoegd is daarin zelf bij of krachtens verordening te voorzien. Het grondwaterregister is gekoppeld aan de grondwaterheffing. Deze grondwaterheffing kan van toepassing zijn op onttrekkingen die onder het bevoegd gezag van provincie en waterschap vallen. Dit brengt met zich mee dat het grondwaterregister moet worden gevuld met gegevens die door de provincie en het waterschap afzonderlijk worden verkregen. Artikel 4.4.1 geeft hier invulling aan door te bepalen dat de gegevens die door provincie en waterschap worden verkregen in het register moeten worden opgenomen. In samenhang hiermee is in de waterverordeningen voor de verschillende waterschappen de verplichting voor de waterschappen opgenomen om de benodigde gegevens te verstrekken. Het beheer van het grondwaterregister is expliciet neergelegd bij Gedeputeerde Staten. Er is een Landelijk Grondwater Register (LGR) opgesteld in overleg tussen IPO en Unie van Waterschappen. Ook bij een landelijk register is het noodzakelijk de verantwoordelijkheid voor het grondwaterregister bij een daar toe aangewezen bestuursorgaan, in casu Gedeputeerde Staten, neer te leggen.

Ambtshalve inschrijving in grondwaterregister (artikel 4.4.2)

De mogelijkheid tot ambtshalve inschrijving in het openbaar register met terugwerkende kracht tot de datum waarop de onttrekking is aangevangen, is noodzakelijk om de grondwaterheffing in rekening te kunnen brengen.

4.5 Functies van Water

Realisatie van functies (Artikel 4.5.1)

De provincie heeft met haar uitvoeringspartners in het landelijk gebied afspraken gemaakt over de realisatie van provinciale doelen. Hierbij kan het voorkomen dat niet alle provinciale waterfuncties kunnen worden gerealiseerd, vanwege de geringe beschikbaarheid van water en eigenschappen van het watersysteem. Naar verwachting zal dit in de toekomst bij meerdere integrale waterprojecten aan de orde zijn. In dergelijke situaties is het echter nodig dat besluitvorming over functieaanpassing door Provinciale Staten plaatsvindt in het kader van de Omgevingsvisie. Met mogelijk ernstige vertraging in de uitvoering en schade (bijvoorbeeld door het mislopen van subsidies, POP3) tot gevolg. Om dat te voorkomen is vastgesteld dat Gedeputeerde Staten op verzoek en onder voorwaarden, bij de uitvoering van waterprojecten, afwijkingen van de waterfuncties, zoals op dat moment voorgeschreven in de Omgevingsvisie, kunnen toestaan.

Afwijking is mogelijk indien noodzakelijk voor de realisatie van het project. Van noodzakelijkheid is sprake indien de uitvoering van een project dermate wordt vertraagd, dat het project onacceptabele schade leidt, als gevolg van bijvoorbeeld mislopen van subsidies, beschikbaarheid van grond, regelgeving of verlies van draagvlak. Daarnaast moet de afwijking van ondergeschikt belang zijn in relatie tot de omvang van functies die in het project worden gerealiseerd. Hiervan is bijvoorbeeld sprake indien de afwijking de realisatie van waterfuncties elders binnen het projectgebied juist mogelijk maakt danwel versterkt én de omvang van de afwijking in verhouding tot de omvang van te realiseren waterfuncties binnen het project gering is. De afwijking heeft ook voldoende draagvlak onder betrokken partijen en de haalbaarheid van de oorspronkelijke functie is in het geding. Dat laatste is bijvoorbeeld het geval als de realisatie van de betreffende waterfunctie in combinatie met de functierealisaties elders binnen het projectgebied onhaalbaar of onevenredig duur is. Bij uitvoering van maatregelen binnen een project gaat het om de uitvoering van realistische en evenredige maatregelen die naar het oordeel van de bevoegde autoriteit passend zijn en redelijkerwijs kunnen worden gevergd.

hoofdstuk 5 Verkeer

5.1 Wegen

Wegen (titel 5.1)

Titel 5.1 van de Omgevingsverordening 2013 komt in de plaats van de Gelderse Wegenverordening. Titel 5.1 stelt regels ter bescherming en instandhouding van de provinciale wegen en ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik van die wegen. Voor de uitvoering van het dagelijkse, operationele wegbeheer wordt onderscheid gemaakt tussen werkzaamheden aan wegen en het gebruik van wegen. In beide gevallen is een vergunning nodig. Activiteiten buiten de weg, alsmede het plaatsen van voorwerpen buiten de weg zijn evenmin toegestaan, indien deze een schadelijke invloed hebben op de weg of de belangen die de bepalingen uit de Omgevingsverordening beogen te beschermen. Overtreding van de bepalingen uit titel 5.1 van de Omgevingsverordening is strafbaar gesteld.

Titel 5.1 van de Omgevingsverordening stelt kaders op hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen worden uitgewerkt in de nadere regels bij de Omgevingsverordening. Het geheel van bepalingen uit de Omgevingsverordening en nadere regels zal het beheerkader provinciale wegen in de provincie Gelderland vormen.

Titel 5.1 van de Omgevingsverordening past binnen de bestaande wettelijke kaders van de Algemene wet bestuursrecht, Wegenwet en Wegenverkeerswet 1994, alsmede de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De relatie van de Wegenverordening met de Wabo verdient toelichting.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Met de inwerkingtreding van de Wabo is de omgevingsvergunning geïntroduceerd en zijn circa 25 verschillende wettelijke kaders geïntegreerd. De omgevingsvergunning maakt het mogelijk om één geïntegreerde vergunning voor afzonderlijke activiteiten, zoals milieu, bouwen, slopen, lozen en monumenten, in één keer aan te vragen. De Wabo leidt tot één vergunningaanvraag, één loket, één procedure, één bevoegd gezag en tot één vergunning.

De Wabo heeft ook gevolgen voor een aantal vergunningen op grond van de Omgevingsverordening. Op grond van artikel 2.2, eerste lid, Wabo worden een aantal provinciale vergunningen op grond van titel 5.1 van de Omgevingsverordening als omgevingsvergunning aangemerkt. Concreet gaat het hierbij om de vergunning voor het maken of veranderen van een uitweg (artikel 2.2, eerste lid, onder e, Wabo), voor het op of aan een onroerende zaak handelsreclame maken of voeren met behulp van een opschrift, aankondiging of afbeelding in welke vorm dan ook die zichtbaar is van een voor het publiek toegankelijke plaats (artikel 2.2, eerste lid, onder h, Wabo) en het opslaan in een daarbij aangewezen gedeelte van de provincie van roerende zaken (artikel 2.2, eerste lid, onder j, Wabo).

Voor zover ingevolge titel 5.1 van de Omgevingsverordening een vergunning is vereist als bovenbedoeld, wordt deze aangemerkt als een omgevingsvergunning. Daarmee is ook niet langer Gedeputeerde Staten het bevoegd gezag, maar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de betreffende handeling plaatsvindt. De aanvraag voor de omgevingsvergunning moet ook bij de gemeente worden ingediend en hierop wordt door het college beslist. De procedure van vergunningverlening, de aanvraagseisen en de intrekkinggronden worden daarmee ook bij of krachtens de Wabo geregeld. Indien een vergunning onder de Wabo valt, dan vormt het Wabo het wettelijk kader voor verlening van die vergunning. In de verordening kunnen dan, naast het invoeren van een vergunningplicht, alleen nog regels worden gesteld inzake de weigeringsgronden (toetsingskader), de aanwijzing van adviserende instanties en de intrekkinggronden. Titel 5.1 van de Omgevingsverordening voldoet aan de eisen van de Wabo.

In het licht van het voorgaande bevat titel 5.1 van de Omgevingsverordening eigenlijk twee vergunningstelsels: de omgevingsvergunning en de provinciale vergunning. Ten aanzien van de omgevingsvergunning regelt titel 5.1 alleen de vergunningplicht, -toetsingscriteria en worden Gedeputeerde Staten als adviseur aangewezen. De hele procedure (indieningsvereisten en weigeringsgronden etc) is in de Wabo geregeld. Deze onderwerpen worden echter wel voor

de provinciale vergunning geregeld.

Voor zover nodig worden hieronder de afzonderlijke artikelen toegelicht.

Toepasselijkheid (artikel 5.1.1.1)

De (provinciale) Omgevingsverordening is alleen van toepassing op de wegen die ingevolge de Wegenwet bij de provincie in beheer en onderhoud zijn. Dat wil uiteraard niet zeggen dat geen vergunningverplicht geldt voor gemeentelijke en rijkswegen, maar hiervoor zullen gemeenten respectievelijk de rijksoverheid regels stellen. Het tweede lid bepaalt wat tot de weg wordt gerekend.

Bescherming (artikel 5.1.1.2)

Deze Omgevingsverordening dient ter bescherming van de bij de provincie Gelderland in onderhoud zijnde openbare wegen en ter bescherming van de onder artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994 genoemde belangen. Dat is kort gezegd het verzekeren van het doelmatig en veilig gebruik van deze wegen.

Onderhoud van wegen (artikel 5.1.2.1)

De provincie heeft op grond van de Wegenwet voor haar wegen een zorgplicht. De onderhoudsplicht berust bij Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Voorbeelden van onderhoudswerkzaamheden zijn het maaien van bermen, het repareren van de weg en het plegen van onderhoud aan wegmeubilair. In geval van onduidelijkheden over de onderhoudssituatie en -omvang dient de wegenlegger van de betreffende gemeente waarbinnen de provinciale weg is gelegen te worden geraadpleegd.

Werkzaamheden aan wegen (artikel 5.1.2.2)

Zodra werkzaamheden op, aan, in, onder of boven de weg plaatsvinden, waarbij de verharding van de weg op enigerlei wijze veranderd wordt of anderszins wijzigingen op, aan, in, onder of boven de weg worden aangebracht is dit artikel van toepassing. Het betreft hier werkzaamheden waardoor de weg verandert. Het resultaat ervan heeft veelal een permanent karakter. Dit artikel is onder meer van toepassing op uitwegen, tankstations en werken van openbaar belang (zoals fietspaden, trottoirs, tunnels, viaducten, bruggen, parkeervoorzieningen, kabels en leidingen onder de weg, beplanting in de bermen en de plaatsing van telkasten, masten, palen, afrasteringen, hekwerken en dergelijke op, aan, in de weg). Dit artikel is ook van toepassing op werken waarbij alleen de inrichting van de weg verandert, zoals het plaatsen van straatverlichting, verkeersregelininstallaties, objectaanduidingen en het plaatsen van verkeerstekens op provinciale wegen door andere overheden.

Opgemerkt wordt dat de vergunning voor het maken van een uitweg als bedoeld onder het eerste lid onder a, een omgevingsvergunning is op grond van artikel 2.2, eerste lid, onder e, Wabo. Deze vergunning moet dan ook bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waarin de betreffende handelingen plaatsvinden worden aangevraagd. Op deze vergunningverlening is, naast het provinciale toetsingskader, de Wabo van toepassing. Zie verder de toelichting bij artikel 5.1.4.1.

In het tweede lid is geregeld dat de vergunningplicht voor het aanleggen van uitwegen niet geldt voor de provincie. De uitzondering dient om doublures van bestuursrechtelijke procedures te voorkomen. Voor sommige werken geldt dat de provincie op grond van de wegenverkeerswetgeving een verkeersbesluit moet nemen alvorens de werken uitgevoerd mogen worden. Artikel 12 van het Besluit Administratieve bepalingen inzake het Wegverkeer heeft vastgesteld voor welke verkeerstekens dit geldt. Voor alle andere verkeerstekens (al dan niet van tijdelijke aard) geldt dat die door de provincie zonder daartoe strekkend verkeersbesluit mogen worden geplaatst, omdat de plaatsing ervan geen rechtsgevolg beoogt (feitelijke handeling).

Gebruik van de weg (artikel 5.1.3.1)

Voor de toepassing van het eerste lid, onder a, van dit artikel moet gedacht worden aan activiteiten met een bepaalde maatschappelijke waarde. Gedoeld wordt onder meer op evenementen, kermissen, optochten, braderieën, rommelmarkten, muziek- en toneeluitvoeringen en dergelijke die op de provinciale wegen plaatsvinden. Voor deze activiteiten dient normaliter bij de betreffende gemeente een vergunning of ontheffing te worden aangevraagd op grond van de gemeentelijke Algemene plaatselijke verordening (APV). Zodra de activiteit plaatsvindt op de provinciale weg dient ook de provincie te beoordelen of de activiteit mag plaatsvinden. De APV en de Wegenverordening worden aanvullend op elkaar toegepast.

Het eerste lid, onder b, ziet op het voeren van handelsreclame die zichtbaar is vanaf een voor publiek toegankelijke plaats. In geval van deze verordening zal dat veelal de provinciale weg zijn. Voorbeelden van dergelijke handelsreclame zijn lichtbakken geplaatst aan lantaarnpalen, borden langs de weg en borden bij benzinestations waarop prijsinformatie wordt verstrekt. Ook reclame gemaakt op karren in de berm valt onder het verbod. Voor de goede orde, de vergunningplicht geldt uiteraard niet voor bijvoorbeeld auto's waarop handelsreclame wordt gevoerd en die deelnemen aan het verkeer of tijdelijk staan geparkeerd. De vergunning ex artikel 5.1.3.1 eerste lid, onder b, is een omgevingsvergunning, voor zover de handelsreclame wordt gemaakt aan een onroerende zaak. Zie in dit verband ook artikel 5.1.4.1 tweede lid, onder b.

Op grond van het eerste lid, onder c, is ook voor de opslag van roerende zaken een vergunning vereist. Bij het opslaan van roerende zaken kan worden gedacht aan het opslaan van bouwmaterialen gedurende een verbouwing, indien deze niet op het eigen terrein kunnen worden opgeslagen. Deze vergunningplicht ziet specifiek op het opslaan van roerende zaken. Voor het meer algemeen voorhanden hebben van roerende zaken op de openbare weg, behelst artikel 5.1.3.1, eerste lid, onder d, een vergunningplicht.

De voorwerpen en stoffen die onder het eerste lid, onder d, van dit artikel bedoeld worden zijn voorwerpen en stoffen die niet tot de weg of daartoe normaliter te rekenen voorzieningen behoren. De voorwerpen en stoffen zijn niet (verkeers-)functioneel voor de weg of het gebruik ervan. De bedoelde voorwerpen en stoffen kunnen echter door het aanwezig zijn op, aan, in, onder of boven de weg wel van invloed zijn op de bruikbaarheid van de weg, de veiligheid op de weg of andere met de verordening na te streven belangen. Dit artikel is onder meer van toepassing op fietsenrekken, terrassen, luifels, kermisattracties, tribunes, podia, dranghekken, kramen/verkoopwagens ter inname van een standplaats, inboedels en alle overige voorwerpen en stoffen die aanwezig kunnen zijn op, aan, in, onder of

boven de weg.

Dit artikel bevat onder het tweede lid een aantal uitzonderingen op de vergunningplicht. De uitzondering onder sub a heeft betrekking op het onderhoud en kleine verbeteringen die worden uitgevoerd door of namens de provincie in het kader van haar zorgplicht voor de provinciale wegen (Wegenwet), waarbij de weg of de inrichting ervan niet wordt gewijzigd. Er is in dit geval sprake van feitelijk handelen zonder rechtsgevolg. Een vergunningplicht is niet nodig omdat de belangen die de wegenverordening beschermt niet in het geding komen. Hierbij kan worden gedacht aan het maaien van de berm, vegen van de weg, herbestratingswerkzaamheden, onderhoud aan bermplanken en onderhoud aan verlichting. De uitzondering onder b heeft betrekking op voorwerpen en stoffen waarop gedachten of gevoelens geopenbaard worden.

Deze uitzondering waarborgt de grondwettelijke vrijheid van meningsuiting. Dit geldt niet voor handelsreclame. De uitzondering onder e geldt wanneer reeds op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de wegenverkeerswetgeving of artikel 5.1.2.2 van deze verordening een toestemming is verleend. Alvorens een dergelijke toestemming werd verleend is namelijk al getoetst of de instandhouding van wegen, dan wel de in artikel 2 van de Wegenverkeerswet 1994 genoemde belangen in het geding komen.

Uitwerking op de weg (artikel 5.1.3.2)

Om te kunnen voldoen aan de zorgplicht die de provincie heeft ten aanzien van haar wegen, is het noodzakelijk dat Gedeputeerde Staten ook kunnen optreden tegen activiteiten, verrichtingen, voorwerpen of stoffen buiten de weg die een schadelijke invloed op de weg hebben of hinderlijk voor de weggebruikers zijn. Zo zijn activiteiten en verrichtingen die buiten/naast/langs de weg plaatsvinden en die een schadelijke of hinderlijke invloed op de weg hebben, verboden. Dit artikel is daarmee van toepassing op bijvoorbeeld het stoken van snoeihout waarbij sprake is van hinderlijke of gevaarlijke rookontwikkeling, in werking zijnde hinderlijke verlichting en activiteiten of verrichtingen waarbij bermen, sloten en andere voorzieningen die ten dienste staan van de weg verontreinigd of beschadigd worden. Dit artikel is ook van toepassing op voorwerpen en stoffen die buiten/naast/langs de weg aanwezig zijn en een schadelijke of hinderlijke invloed op de weg hebben. Er kunnen zich situaties voordoen waarbij het noodzakelijk is om ter bevordering van een doelmatig en veilig gebruik van de weg de daarvoor noodzakelijke vrije ruimte te blijven garanderen. Dit kan onder meer van belang zijn bij plaatsen waar wegen samenkomen of in geval van minder overzichtelijke verkeerssituaties buiten/naast/langs de weg.

Op grond van dit artikel kan bijvoorbeeld ook tegen uitzichtbelemmerende beplanting of hekwerken worden opgetreden die buiten de weg aanwezig zijn. Naar mate activiteiten en verrichtingen op grotere afstand van de weg plaatsvinden of voorwerpen en stoffen op grotere afstand van de weg bevinden, zal de invloed op de weg steeds kleiner worden.

Aanvraag (artikel 5.1.4.1)

Dit artikel regelt de vergunningaanvraag. De vergunning wordt op aanvraag verleend indien wordt voldaan aan het bepaalde bij of krachtens de verordening en de vergunning voorts niet in strijd is met de belangen die de verordening beoogt te beschermen.

Het artikel maakt onderscheid tussen de omgevingsvergunning en de provinciale vergunning. De aanvraag voor de omgevingsvergunning, dat zijn de vergunningen voor het maken van uitwegen, het voeren van handelsreclame en het opslaan van roerende zaken, wordt ingediend bij het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de handelingen plaatsvinden. Dit volgt reeds uit artikel 2.4 Wabo. De Wabo regelt verder de aanvraagprocedure en –

vereisten voor de omgevingsvergunning.

Voor de vergunningen, die niet worden aangemerkt als omgevingsvergunning, geldt dat de aanvraag hiertoe wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten die ook het bevoegd gezag zijn en omtrent vergunningverlening besluiten. Ten aanzien van deze vergunningen stellen Gedeputeerde Staten op grond van het vierde lid nadere regels over de procedure en indieningsvereisten, waaronder de over te leggen gegevens en bescheiden.

Het vijfde lid wijst Gedeputeerde Staten aan als adviseur op grond van artikel 2.26, derde lid, Wabo. Dat betekent dat een college van burgemeester en wethouders alvorens een omgevingsvergunning te verlenen op grond van de Wegenverordening, Gedeputeerde Staten in de gelegenheid stelt advies uit te brengen over de aanvraag of het ontwerp van de beschikking op de aanvraag. Het college kan Gedeputeerde Staten ook verzoeken om advies over de bij de beslissing op de aanvraag te betrekken gegevens, alsmede de aan de vergunning te verbinden voorschriften (artikel 2.26, vierde lid, Wabo).

Voorschriften en beperkingen (artikel 5.1.4.2)

Aan vergunningen op grond van de Wegenverordening kunnen voorschriften en beperkingen worden verbonden. De voorschriften dienen ter bescherming van de belangen, welke de wegenverordening beoogt te beschermen. Bij deze voorwaarden kan worden gedacht aan de periode waarbinnen de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd of wanneer activiteiten mogen worden verricht. Voorts kunnen voorschriften worden opgenomen met betrekking tot de duur van de geldigheid van een vergunning. Een uitweg wordt normaliter aangelegd voor permanent te ontsluiten percelen. In dat geval vermeldt de vergunning geen periode waarvoor deze geldt. Het kan evenwel ook voorkomen dat een perceel tijdelijk ontsloten moet worden, bijvoorbeeld in geval van evenementen. Voor de behandeling van de aanvraag maakt dit echter geen verschil, omdat aan dezelfde belangen moet worden getoetst. In die gevallen dat een uitweg tijdelijk is, vermeldt de provincie de periode in de vergunning.

Intrekking of wijziging van vergunningen (artikel 5.1.4.3)

Ook ten aanzien van de intrekking of wijziging van de vergunning wordt onderscheid gemaakt tussen de omgevingsvergunning en de provinciale vergunning. Ten aanzien van de omgevingsvergunning zijn in de artikelen 2.29 en verder van de Wabo al een aantal gronden voor intrekking dan wel wijziging van de vergunning opgenomen. Genoemd wordt bijvoorbeeld artikel 2.33, tweede lid, Wabo op grond waarvan het bevoegd gezag (het college van burgemeester en wethouders) de omgevingsvergunning kan intrekken indien gedurende drie jaar geen handelingen zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning (sub a) of indien de vergunninghouder daarom verzoekt (sub b). Op grond van sub h kunnen ook bij provinciale verordening gronden voor intrekking worden opgenomen. Artikel 5.1.4.3, eerste lid, Wegenverordening geeft daar uitvoering aan. Het tweede lid bevat de intrekkings- en wijzigingsgronden voor de provinciale vergunning. Deze komen grotendeels overeen met de gronden voor intrekking en wijziging van de omgevingsvergunning.

5.2 Luchtvaart

Titel 5.3

Provinciale Staten zijn sinds 1 november 2009 het bevoegd gezag voor de niet-nationale burgerluchthavens op grond

van de Wet Luchtvaart en de Wet Regionale Burgerluchthavens en Militaire luchthavens" (RBML). Dat houdt in dat Provinciale Staten besluiten nemen over het zogeheten "landzijdige" gebruik van de niet-nationale burgerluchthavens. De uitvoeringsinstrumenten daarvoor zijn de luchthavenregeling en het luchthavenbesluit, in de vorm van verordeningen, waarin de milieugebruiksruimte, zoals geluid, externe veiligheid en de ruimtelijke inpassing worden gereguleerd. Elke luchthaven krijgt in Gelderland zijn eigen luchthavenregeling of -besluit.

Een luchthavenbesluit wordt vastgesteld voor luchthavens met ruimtelijke impact buiten de terreingrenzen. Een luchthavenregeling wordt vastgesteld voor luchthavens zonder ruimtelijke impact buiten de terreingrenzen. In deze verordening zijn de regels opgenomen voor alle Gelderse luchthavens zonder ruimtelijke impact buiten de terreingrenzen.

De regels gelden overigens niet voor het tijdelijk en uitzonderlijk gebruik van terreinen als start en landingslocaties. Hiervoor geldt op grond van de Wet luchtvaart een bijzonder ontheffingsregime. De bepalingen in deze verordening hebben geen betrekking op voornoemde ontheffingen.

hoofdstuk 6 Ontheffingen

In een aantal gevallen kan van de bepalingen in de omgevingsverordening Gelderland ontheffing worden verleend. In dit hoofdstuk zijn bepalingen opgenomen met betrekking tot het weigeren van een ontheffing, het verbinden van voorschriften, rechtsopvolging, het wijzigen of intrekken van de ontheffing en de procedure tot het verlenen van een ontheffing.

Ontheffingen van de bepalingen uit hoofdstuk 2 Ruimte (titel 6.1)

Aanvraag tot ontheffing (artikel 6.1.1)

De ontheffingsaanvraag dient vergezeld te gaan van een beschrijving van het project, een motivering en een kaart. De beschrijving van het project in samenhang met de kaart dient voor Gedeputeerde Staten voldoende duidelijk te zijn om op de aanvraag te kunnen beslissen. Vervolgens zal binnen maximaal 8 weken na ontvangst van de aanvraag worden besloten of ontheffing wordt verleend. Op (het uitblijven van) een besluit op een ontheffingsaanvraag is de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen van toepassing. Tegen een besluit op een ontheffingsaanvraag staat op grond van de Awb een normale bezwaar- en beroepsprocedure open.

Ontheffingen van de bepalingen uit hoofdstuk 3 Milieu en ontgrondingen (titel 6.2 Ontheffingsbepalingen ten behoeve van hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur)

Aanvraag (artikel 6.2.1.9)

Een aanvraag om een ontheffing van de bepalingen in hoofdstuk hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur van deze verordening dient een beschrijving te bevatten van de reden van de gedraging, zodat eventuele risico's die ontheffingverlening met zich meebrengt voor het milieu hiertegen kunnen worden afgewogen. Verder is het nodig dat bij de aanvraag een beschrijving wordt gegeven van de maatregelen die worden getroffen om de nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dit om te kunnen beoordelen of deze maatregelen afdoende zijn.

Ontheffing inzamelplicht afvalwater (paragraaf 6.2.2 Ontheffingsbepalingen inzamelplicht afvalwater)

Op grond van artikel 10.33, derde lid Wet milieubeheer kunnen Gedeputeerde Staten aan gemeenten ontheffing verlenen van de zorgplicht voor de inzameling en het transport van afvalwater dat vrijkomt binnen gemeenten. In de verordening is nader ingevuld welke gegevens de aanvraag om ontheffing moet bevatten.

Onder beheerder in de zin van de Waterwet wordt verstaan het bevoegde bestuursorgaan van het overheidslichaam dat met het beheer is belast. Beheer in de zin van de Waterwet ziet op het waterbeheer voor zover dat betrekking

heeft op één of meer afzonderlijke watersystemen of onderdelen daarvan. Waterbeheer is echter een breder begrip dat mede de landelijke en regionale beleids- en uitvoeringscomponenten omvat die niet beperkt zijn tot een of meer afzonderlijke watersystemen. Waterbeheer omvat zowel kwaliteitsaspecten als kwantiteitsaspecten. Bij kwantiteitsaspecten kan worden gedacht aan de afvoer van water, de aanvoer van water voor verversing, doorspoeling en peilbeheersing. In principe zijn de beheerders in de zin van de Waterwet: het Rijk (voor de rijkswateren) en de waterschappen (voor de regionale watersystemen).

hoofdstuk 7 Handhaving

Handhaving milieu (titel 7.1)

Het hoofdstuk handhaving in deze verordening kan beperkt zijn. Gedragingen in strijd met de provinciale verordening zijn economische delicten op grond van artikel 1a, onder 1°, van de Wet op de economische delicten voor zover deze gedragingen in de verordening als strafbare feiten zijn aangeduid.

Deze aanduiding is opgenomen in artikel 7.1.1. Voor zover de gedraging opzettelijk is begaan, is het een misdrijf, anders een overtreding. Voor de bestuurlijke handhaving van de provinciale verordening staat het instrumentarium van hoofdstuk 18 van de Wet milieubeheer (artikel 18.1 a), van de Algemene wet bestuursrecht en van de Provinciewet ter beschikking.

Handhaving wegen (titel 7.3)

artikel 7.3.1 Toezicht

Het Wetboek van Strafvordering biedt in artikel 142 de mogelijkheid om buitengewone opsporingsambtenaren aan te wijzen ten behoeve van de handhaving of naleving van de bepalingen van bijzondere wetten of verordeningen. Deze ambtenaren worden aangewezen door het bevoegde gezag. Hun opsporingsbevoegdheid richt zich uitsluitend op de bepalingen en strafbare feiten die worden genoemd in de bijzondere wet of verordening.

artikel 7.3.2 Overtredingen

Dit artikel stelt de volgende gedragingen strafbaar:

1. overtreding of niet-naleving van de artikel 5.1.2.2, eerste lid, onderdelen b en c (leggen, verleggen, in standhouden kabels en leidingen en het verrichten van andere werkzaamheden op, aan, in, onder of boven de weg);
2. overtreding of niet-naleving van artikel 5.1.3.1, eerste lid, onderdelen a en b (gebruik van de weg voor andere dan verkeersdoeleinden, het maken of voeren van handelsreclame); en
3. overtreding of niet-naleving van één of meer voorschriften of beperkingen die op grond van deze bepalingen aan een vergunning zijn verbonden.

De bevoegdheid om deze overtredingen strafbaar te stellen vloeit voort uit artikel 150 van de Provinciewet. De maximale straf die Provinciale Staten op grond van artikel 150 kunnen stellen en in artikel 7.3.2 ook hebben gesteld, is drie maanden hechtenis of een geldboete van de tweede categorie.

Voor de goede orde wordt erop gewezen dat ook het handelen in strijd met deze verordening voor zover het een omgevingsvergunning betreft, als een overtreding wordt aangemerkt. De strafbaarstelling in het kader van de omgevingsvergunning is echter – net als voor de milieubepalingen - geregeld in artikel 1a, onder 1° van de Wet economische delicten.

hoofdstuk 8 Overgangs- en slotbepalingen

Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 2 Ruimte (titel 8.2)

Implementatietermijn (artikel 8.2.1)

Termijn waarbinnen de gemeenten hun bestemmingsplannen moeten vaststellen met inachtneming van deze verordening.

In deze verordening is bepaald dat het tijdstip waarop een bestemmingsplan in elk geval in overeenstemming met deze Omgevingsverordening moet zijn vastgesteld, wordt gesteld op de eerste dag nadat twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening is verstreken.

Indien de gemeenten niet binnen deze termijn hun bestemmingsplannen in overeenstemming met deze verordening vaststellen, gelden de regels van deze verordening in principe rechtstreeks.

Bestaande rechten (artikel 8.2.2)

Provinciale Staten respecteren bestaande planologische rechten die bestaan op het moment van inwerkingtreding van deze verordening. Als bestaande rechten als bedoeld in artikel 8.2.2 Bestaande rechten zijn aan te merken rechten op grond van:

- een bestemmingsplan als bedoeld in deze verordening, inclusief de daarin opgenomen ontheffings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan onherroepelijk is, danwel voorzover een ontwerp van dat plan ter inzage is gelegd voor inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.
- een projectbesluit als bedoeld in artikel 3.10 van de Wet ruimtelijke ordening, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voorzover dat besluit onherroepelijk is, danwel voorzover een ontwerp van dat besluit ter inzage is gelegd voor inwerkingtreding van deze verordening en daarop door Gedeputeerde Staten geen zienswijze is ingediend.
- een bestemmingsplan als bedoeld in artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, inclusief de daarin opgenomen vrijstellings-, wijzigings- en uitwerkingsmogelijkheden, voorzover dat plan door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd.
- een vrijstelling als bedoeld in artikel 19, eerste of tweede lid, van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, voorzover Gedeputeerde Staten ten behoeve daarvan een verklaring van geen bezwaar als bedoeld in voornoemd wetsartikel hebben verleend.

Als enige uitzonderingen hierop gelden de artikelen 2.4.2.1, 2.4.2.2, 2.4.2.3, 2.4.2.4, 2.4.2.5, 2.4.5.1, 2.4.7.1, 2.4.7.2, 2.4.7.3, 2.4.8.2, 2.4.8.3, 2.4.8.1 en artikel 2.5.2.2 tweede lid, en artikel 2.5.4.2(link).

Het betreft hier:

- a. de (reserve) glastuinbouwontwikkelingsgebieden en de extensiveringsgebieden glastuinbouw. Voor beide gebiedscategorieën zijn, in het kader van de uitvoering van de herstructurering glastuinbouw, afspraken gemaakt over de uitbreidingsmogelijkheden van bestaande en nieuw te vestigen bedrijven. Voor het merendeel van de gevallen komen die afspraken niet overeen met het uitgangspunt van het respecteren van bestaande planologische rechten.
- b. de verplichting een grondgebruiksplan ten grondslag te leggen aan de uitbreiding van een grondgebonden veehouderijbedrijf alsmede het verbod bij uitbreiding om te schakelen van grondgebonden veehouderijtak naar een niet-grondgebonden veehouderijtak.

In de artikelen 2.4.8.1 en 2.4.8.2 is een nieuwvestigings- en uitbreidingsverbod met meer dan 20% vastgelegd voor solitaire glastuinbouwbedrijven. Op grond van artikel 2.4.8.3 is hervestiging buiten de glastuinbouwontwikkelingsgebieden, reserveglastuinbouwontwikkelingsgebieden, zoekzones regionale clusters en regionale clusters verboden.

Het respecteren van planologische rechten betekent dat het gemeentebestuur bij de aanpassing van hun bestemmingsplannen aan de bepalingen in deze verordening, de op het moment van inwerkingtreding van deze verordening vigerende planologische rechten die daar niet mee in overeenstemming zijn, ontziet. Dat laat onverlet dat gemeenten het recht hebben - op basis van eigen overwegingen of mede ingegeven door overwegingen van goede ruimtelijke ordening (op grond van het bepaalde in artikel 3.1 Wro) - te besluiten vigerende planologische rechten niet meer terug te doen komen in een nieuw bestemmingsplan.

Afwijking (Plussenbeleid) (artikel 8.2.3 (link))

Zodra een gemeente overgaat tot integrale dan wel partiële herziening van een bestemmingsplan buitengebied is het Plussenbeleid dus van toepassing. Dit moet ingevolge artikel 8.2.3 (link) over uiterlijk tien jaar zijn, maar dit zal veelal al eerder zijn. De meeste gemeenten hebben namelijk al sinds een tot vijf jaar een nieuw plan en de Wet ruimtelijke ordening schrijft herziening binnen tien jaar voor.

Daarnaast is de notie zeer belangrijk dat het Plussenbeleid direct geldt bij iedere uitbreiding van een bouwperceel waarvoor een partiële planherziening nodig is. Dat gaat dus om uitbreidingen die niet binnen een vigerend bestemmingsplan buitengebied mogelijk zijn. Dit worden ook wel 'postzegelplannen' genoemd. Het Plussenbeleid zal daardoor voor veel uitbreidingen direct al van toepassing zijn.

Gemeenten in Gelderland beschikken overwegend over actuele bestemmingsplannen. De gemeenten in FoodValley, waar de verwachte schaalvergroting in de niet-grondgebonden intensieve veehouderij het meest zal plaatsvinden, beschikken over actuele bestemmingsplannen. Daarin zijn de daar aanwezige bedrijven door een bouwperceel begrensd en zijn grenzen en voorwaarden gesteld aan eventuele groei. Dat geldt ook voor veel gemeenten in de andere regio's zoals de Achterhoek.

De eventuele uitbreidingen van bedrijven worden mogelijk gemaakt met afwijkings- en wijzigingsbevoegdheden die zijn gebonden aan een maximum van bijvoorbeeld 1 tot ten hoogste 1,5 hectare, of 30% van de omvang in 2005 (in voormalig reconstructie-verwevingsgebied in FoodValley). Deze begrensde groei is voor actuele bestemmingsplannen grondig beoordeeld in de bijbehorende m.e.r.-rapportages. Die uitbreiding van een bedrijf kan dan alleen plaatsvinden wanneer voldaan is aan in het bestemmingsplan omschreven zorgvuldigheidseisen, die dichtbij het door de provincie voorgestane Plussenbeleid komen. Denk dan aan voorwaarden zoals een zorgvuldige landschappelijke inpassing.

geen significante aantasting van ecologische waarden, geen onevenredige aantasting van de milieusituatie, aantoonbare noodzaak in het kader van een doelmatige en/of duurzame bedrijfsvoering en saldering van groeiruimte met krimp elders. Nu gemeenten in actuele bestemmingsplannen al stappen hebben gezet die leiden tot verduurzaming van de intensieve veehouderij en begrenzing van de groei, wil de provincie gemeenten een redelijke termijn geven om hun bestemmingsplannen in overeenstemming te brengen met het Plussenbeleid. Daarom is aangesloten bij de in de Wet op de Ruimtelijke Ordening gegeven termijn van tien jaar, waarbinnen een bestemmingsplan in ieder geval geactualiseerd dient te zijn. Dit geeft gemeenten voldoende ruimte om op een moment dat actualisatie aan de orde is het bestemmingsplan aan te passen zonder dat dit op korte termijn extra arbeidscapaciteit kost.

Het bovenstaande geldt ook voor bestemmingsplannen die op dit moment in procedure zijn en waarvoor voor de inwerkingtreding van deze verordening een ontwerp ter inzage is gelegd. Ook in deze bestemmingsplannen zijn onder meer via de lijn van de milieueffectrapportage al stappen gezet voor verduurzaming van de intensieve veehouderij, zodat het verantwoord is om deze plannen aan een actualisatietermijn van maximaal 10 jaar te verbinden.

Deze coulance-regeling geldt niet voor bestemmingsplannen die ouder zijn dan 10 jaar en waarbij op het tijdstip van inwerkingtreding van deze verordening nog geen ontwerp van een nieuw bestemmingsplan ter inzage is gelegd. Bij de totstandkoming van deze bestemmingsplannen zijn doorgaans onvoldoende stappen gezet op weg naar verduurzaming van de niet-grondgebonden (intensieve) veehouderij zoals het Plussenbeleid die nu voorstaat. Deze bestemmingsplannen dienen dan ook binnen twee jaar na inwerkingtreding van deze verordening in overeenstemming te worden gebracht met het Plussenbeleid.

Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 3 Milieu en Ontgrondingen (titel 8.3 Overgangsbepalingen hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur),

In titel 8.3 Overgangsbepalingen hoofdstuk 3 Milieu, Ontgrondingen en Natuur is overgangsrecht opgenomen voor inrichtingen en activiteiten die ten tijde van de inwerkingtreding van deze regeling legaal, dat wil zeggen in overeenstemming met de op dat moment geldende regels van de Provinciale milieuverordening Gelderland, in werking zijn respectievelijk worden uitgevoerd.

De hoofdlijnen van het overgangsrecht zijn de volgende:

- Algemene regels zijn niet van toepassing op voortdurende activiteiten die al voor de inwerkingtreding van die regels worden uitgevoerd en in overeenstemming zijn met de (provinciale) regels zoals die voor de inwerkingtreding van deze verordening golden. Bij voortdurende activiteiten gaat het om het hebben van boorputten en grond- of funderingswerken, buisleidingen, gebouwen, wegen en andere verhardingen, bestaande bodemenergiesystemen en begraafplaatsen, uitstrooivelden en dierenbegraafplaatsen. Voor de toepassing van meststoffen, IBC-bouwstoffen, verontreinigde grond en baggerspecie geldt geen overgangsrecht.
- Instructievoorschriften moeten binnen vier jaar worden verbonden aan de vergunningen voor bestaande inrichtingen. Daarbij is bepaald dat in het voorschrift moet worden opgenomen dat die regels pas met ingang

van het tiende jaar na de inwerkingtreding van deze verordening gaan gelden.

- Voor bestaande (legale) inrichtingen die op grond van de nieuwe bepalingen verboden zouden zijn, geldt dat verbod niet. De oude regels blijven op deze inrichtingen van toepassing, maar daarnaast is bepaald dat voor deze inrichtingen de beschermingsregels die gelden voor niet-verboden inrichtingen, - met een vergelijkbare overgangsregeling - van toepassing zijn. Het overgangsrecht bevat ook regels voor wijziging van de inrichting.

De overgangsbepalingen resulteren dus in de verplichting tot het treffen van extra voorzieningen binnen maximaal tien jaar vanaf het van kracht worden van deze verordening. Hierdoor krijgt het bedrijf de gelegenheid zich in te stellen op de nieuwe situatie, de voor die activiteit gedane investeringen af te schrijven en nieuwe investeringen op een 'bedrijfsmatig logisch' moment te doen. Hoewel op grond van deze regels formeel niet verplicht, zal een ondernemer die zijn installaties (bijvoorbeeld) vijf jaar na het in werking treden van deze verordening ingrijpend verandert, er verstandig aan doen die meteen 'op niveau' te brengen. Anders is hij gedwongen enkele jaren later opnieuw zijn installatie aan te passen, wanneer het einde van de overgangstermijn van tien jaar in zicht komt.

Op een nog in behandeling zijnde ontheffingsaanvraag op grond van het recht zoals dat gold voor de inwerkingtreding van deze verordening, blijft dit recht gelden tot aan het moment waarop de beschikking onherroepelijk is geworden (artikel).

Voor bodemenergiesystemen binnen inrichtingen die reeds aanwezig zijn in gebieden die op grond van bijlage 3 van de Provinciale milieuverordening Gelderland niet waren aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied maar die met de inwerkingtreding van de Omgevingsverordening Gelderland wel zijn gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied gelden de verboden van de artikelen 3.3.3.3 en 3.3.3.12 niet.

Overgangsbepalingen nieuwe grenzen beschermingsgebieden grondwater (artikel)

Artikel

Het overgangsrecht voor gebieden die als gevolg van de herbegrenzing voor het eerst onder werking van beschermingsregime voor grondwaterbeschermingsgebieden vallen is opgenomen in artikel .

Tweede lid

Bestaande gesloten bodemenergiesystemen die als gevolg van de herbegrenzing in een grondwaterbeschermingsgebied zijn komen te liggen vallen niet onder de werking van het verbod op bodemenergiesystemen. Hetzelfde geldt voor open bodemenergiesystemen die overeenkomstig een vergunning op grond van de waterwet reeds in werking zijn, of voor open bodemenergiesystemen waarvoor geen watervergunning vereist is.

Derde en vierde lid

Het bevoegd gezag dient binnen 4 jaar na de herbegrenzing aan de omgevingsvergunning de voorschriften te verbinden genoemd in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D. Daarbij bepaalt het bevoegd gezag dat de inwerkingtreding wordt uitgesteld tot 1 maart 2018 voor de voorschriften genummerd nrs 6, onder 1, 18 en 19, en tot 1 maart 2026 voor de overige voorschriften, met uitzondering van de

voorschriften genummerd 1, 13 en 20, waaraan geen uitgestelde werking kan worden toegekend.

Ten aanzien van het bepaalde in het vierde lid wordt opgemerkt dat wanneer het bevoegd gezag de omgevingsvergunning aanpast in bijvoorbeeld het derde jaar na inwerking treden van de nieuwe begrenzingen, alsdan geen uitgestelde werking aan de voorschriften met nummer 6 (onder 1), 18 en 19 kan worden verleend, aangezien de datum tot waaraan uitstel kan worden verleend dan reeds verstreken is.

Vijfde lid

Het overgangsrecht verleent alleen uitgestelde werking aan het verbod in artikel 3.3.3.5, eerste lid, op het in werking hebben van de inrichting. De verboden op het veranderen van de inrichting of de werking van de inrichting, treden direct in werking. Dit betekent dat bij een verandering van (de werking) van een inrichting, direct moet worden voldaan aan de voorschriften voor grondwaterbeschermingsgebieden in bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D, die op de verandering betrekking hebben.

Zesde lid

Evenals in het vijfde lid geldt ook hier dat een uitgestelde werking alleen verleend wordt aan bestaande activiteiten die reeds, in overeenstemming met de wet, worden ondernomen.

Artikel

Voor inrichtingen in waterwingebieden en in grondwaterbeschermingsgebieden gelden dezelfde voorschriften van bijlage 4 Grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning, onderdeel D. Op dit punt treden dus geen wijzigingen op voor bestaande inrichtingen die door de herbegrenzing van een grondwaterbeschermingsgebied in een waterwingebied zijn komen te liggen. De leden 3 en 4 betreffen situaties waarin inrichtingen die voorheen buiten een grondwaterbeschermingsgebied lagen, door de herbegrenzing in een waterwingebied zijn komen te liggen.

Overgangs- en slotbepalingen hoofdstuk 4 Water (titel 8.4)

Overgangsrecht bodemenergiesystemen (artikel 8.4.2)

Op grond van artikel 4.3 van de Waterverordening provincie Gelderland waren kleine open bodemenergiesystemen met een pompcapaciteit van maximaal 10 m³/uur vrijgesteld van de vergunningplicht en de meet- en registratieverplichting op grond van de Waterwet. Vanaf inwerkingtreding van deze verordening is deze vrijstelling komen te vervallen. De vrijstelling blijft wel gelden voor deze bodemenergiesystemen voorzover ze voor inwerkingtreding van deze verordening aanwezig waren, conform het Waterbesluit zijn gemeld en conform deze melding in werking zijn, danwel reeds aanwezig waren voorafgaand aan de inwerkingtreding van de Waterwet.

